nemuritoar

OQ Poveşti

COPERTA DE CRINA
IONESCU

Povesti nemuritoare

Editura Ion Creangă —
Bucureşti, 1990

ISBN 973-25-0087-5 *

Cîmpan verde şi frumos

A fost odată un împărat sărac, care avea un fecior şi trei fete. El lăsă cu limbă de moarte ca feciorul său să mărite fetele, dar să nu se uite cui le dă. Oricine ar veni la împărăţie, ziua ori noaptea, să le dea pe rînâ.

Acuma, într-o seară, după moartea împăratului, stăteau cîte patru la masă şi vorbeau de trebile împărăţiei. Cînd, deodată se lăsă ca din senin o negură deasă, iar feciorul de împărat zise către soru-sa mai mare să iasă şi să vadă ce este. Dar cum ieşi fata afară, pîcla o luă şi se duse cu ea, unde, nu se ştie. Fratele şi surorile celelalte se mirară de aşa întîmplare.

A doua seară, tot la vremea mesei, veni o negreaţă de ciori, care se lăsară pe curţi, atît de multe, că nu mai aveau loc. Atunci feciorul de-mpărat strigă la sora cea mijlocie să iasă afară şi să vadă ce este. Ciorile o luară şi se duseră cu dînsa.

A treia seară se stîrni un vuiet grozav şi-o vîntoasă nâpraznică veni. Feciorul iar trimise pe sora cea mai-mică să vadă ce este, dar vîntoasă o luă şi se duse cu dînsa.

Rămînînd singur şi pustiu, feciorul de-mpărat s-a întristat mult şi 1-a, prins o jale grozavă şi-un dor de surorile lui.

Se hotărî atunci să se ducă după ele, să le găsească, îşi luă un buzdugan în mînă şi purcese pe cale. Dar tot mergînd el aşa, nuraa' ce-şi luă seama că nu şi-a încercat puterile niciodată, să vadă cît ar zvîrli de departe cu

buzduganul. Aruncă buzduganul înainte şi izbi pe o babă care mergea la apă. Baba îl blestemă cu foc, zicîndu-i :

— Dragu' mătuşii, Ioane, să nu-ţi iasă sufletul din
oase, pînă ce nu te-oi bate cu Cîmpan Verde şi Frumos,
şi nici odihnă să n-ai pînă atunci !

Auzind aşa blestem, se mîhni Ionică, feciorul de împărat, şi părăsi calea surorilor, luîndu-se după Cîmpan Verde şi Frumos.

A mers el mult prin pustietăţi nestrăbătute, în depărtări nemaivăzute de firea omenească, şi-a ajuns la nişte codri mari şi bătrîni.

Cînd a intrat în codru s-a înnoptat.

Tot mergînd aşa, pe dibuite, numai ce văzu o zare de foc, care pierea şi iar se ivea. Cu gîndul că acolo o fi Cîmpan Verde şi Frumos, ajunse la un foc mare de trei stînjeni de' lemne, care ardea cu nişte vîlvori cît casa. împrejurul focului era încolăcit de trei ori un balaur.

— Bună vremea, boieri mari, zise băiatul.

— Mulţumim dumitale, băiete Ioane, răspunse balaurul. Dar ce vînt duşman te-a împins pe-aici, unde n-a ajuns nici picior de om pămîntean, pînă acum ?

Feciorul de împărat îşi spuse păsul, apoi întrebă pe balaur dacă nu cumva are vreo ştiinţă unde sălăşluieşte Cîmpan Verde şi Frumos. Balaurul zise că a umblat lumea şi-n lungiş şi-n curmeziş, dar de numele ăsta n-a mai auzit.

— Dar, zise el, să chem lighioanele din împărăţia
mea, că poate o şti vreuna.

Şi balaurul a şuierat o dată şi a început să curgă o gloată mare de lighioane mari şi mici, care erau sub stăpînirea lui, dar nici una din ele n-a avut vreo ştire despre Cîmpan Verde şi Frumos.

Atunci balaurul îl îndreptă pe Ionică, feciorul de împărat, la fratele lui ăl mijlociu.

Ducîndu-se pe cale, Ionică numa' ce vede un lup cu un picior rupt şi vru sâ repeadă baltagu-n el, ca să-1

omoare ; dar deodată auzi cum lupul îi zise cu grai omenesc :

— Băiete Ioane, nu mă ucide, ci mai bine leagă-mi piciorul în lopăţele şi mă unge cu unsoare, că vreodată ţi-oi prinde şi eu de bine.

Feciorul de-mpărat făcu aşa cum grăi lupul şi apoi auzi dihania zicîndu-i :

— Cînd te-i gîndi la mine, să ştii că sînt lîngă tine !

Tot mai mergînd el pe cale, întîlni o cioară cu aripa ruptă. El vru s-o omoare, dar cioara îl rugă întocmai ca lupul, să-i dea o mînă de ajutor şi să-i lege aripa, că i-o fi spre folos.

Ionică făcu aşa şi pasărea îi mulţumi, zicînd :

— Cînd te-i gîndi la mine, o să fiu lîngă tine !

Apoi purcese iar pe cale feciorul de-mpărat, şi merse, merse, pînă ce se făcu noapte, într-o pădure uriaşă.

Acolo, departe de tot, zări o licărire de foc şi se îndreptă spre ea.

Cînd ajunse, văzu un foc mare de şase stînjeni de lemne, iar împrejurul focului, un balaur înfricoşător era încolăcitjle şase ori.

Dacă ajunse acolo, Ionică grăi :

— Bună vremea, mici copii !

— Mulţumim dumitale, băiete, răspunse balaurul. De te-a învăţat cineva, bine ţi-a priit, de-i fi făcut de capul tău, bun cap ai avut, că de nu ziceai aşa, te mîncam. (Pasă-mi-te că pe băiat îl învăţase balaurul dintîi). Dar ce vînt te-a aruncat pe-aici ? Că prin partea asta nici pasăre cerească nu poate, vieţui, darmite om pămîntean ?

Feciorul de-mpărat îi povesti totul, apoi îl rugă să-i dea vreo ştiinţă despre Cîmpan Verde şi Frumos.

Dar degeaba ! Nici balaurul, nici potopul de vieţuitoare pe care le-a chemat n-au ştiut nimic.

L-a îndreptat însă la fratele cel mai mare.

Pe acela l-a găsit împrejurul unui foc de doisprezece stînjeni, încolăcit de douăsprezece ori.

Balaurul l-a\ întrebat, ca şi ceilalţi doi fraţi, ce caută ; apoi aflîndu-i păsul şi neştiind nimic despre Cîmpan Verde şi Frumos, .a chemat şi el vieţuitoarele de sub siăpinirea lui. Dar nici una n-a fost în stare să-i dea vreo lămurire.

Atunci balaurul zise :

— Ei, băiete Ioane, de-acum să mai stai niţel, pînă oi mînca. Şi aduse şase buţi cu vin, şase care de pîine şi şase ialoviţi grase. Apoi zise feciorului de-mpărat :

— De nu m-oi sătura cu toate astea, am să te mănînc şi pe tine !

Pe cînd sta la masă, veni un ciocîrlan şchiop. Ealaurul îl întrebă de ce a întîrziat aşa.

<— Să am iertăciune, măria ta, zise el, dar am fost cale-ndepărtată !

— Dar de Cîmpan Verde şi Frumos n-ai auzit ?

— Cum să n-aud ? răspunse ciocîrlanul, că chiar de la grajdul lui am pornit, unde unul din argaţi m-a lovit c-un măturoi peste picior, că d-aia sînt şchiop.

Balaurul atunci îi porunci numaidecît să ia îndată pe Ionică şi să-1 ducă tocmai acolo. Dar ciocîrlanul se văita că e şchiop şi nu poate să-î ducă. Dar porunca era neclintită.

Cînd a fost să plece, balaurul a chemat la o parte pe feciorul de-mpărat şi i-a zis :

— Bagă de seamă, să nu te înşele, că el are să te ducă pînă la o apă lată, de unde se văd seraiurile lui Cîmpan Verde şi Frumos, ca o stea numai, şi o să vrea să te lase. Dar tu să spui că nu le vezi deloc cînd ţi le-o arăta. Şi atunci are să te ia sub o aripă, are să te suie în înaltul ceru lui şi are să- te lase pe pămîntul lui Cîmpan Verde şi Frumos.

Ionică mulţumi balaurului pentru poveţe şi pentru ajutor şi porni cu ciocîrlanul la drum. Tot mergînd aşa pe cale, găsiră o mreană pe care o zvîrlise un val pe uscat şi se zbătea de moarte, săraca ! Ion vru s~o prindă şi s-o mănînce, dar ea îi zise :

'— Băiete Ioane, nu mă omorî ; carnea mea îi ca iasca şi n-ai să alegi nimic de ea. Du-mă în baltă şi ţi-oi prinde vreodată bine.

Feciorul de-mpărat făcu aşa. Apoi porniră iar înainte, pînă ce ajunseră la o apă mare. Ciocîrlanul arătă în partea cealaltă seraiurile lui Cimpan Verde şi Frumos. Băiatul Ion spuse că nu le vede.

Atunci ciocîrlanul îi şterse o palmă şi îl luă sub aripă, înălţîndu-se cu el în slava cerului şi apoi îl lăsă pe pămînt. Ajungînd la Cîmpan Verde şi Frumos îl găsiră dormind în leagăn. Se culcă lîngă dînsul şi feciorul de-mpărat.

Cînd s-au sculat amîndoi deodată, Cîmpan Verde şi Frumos 1-a întrebat :

— Să ne luptăm, în sa£>il să ne tăiem, ori să ne prin dem fraţi de cruce ?

Feciorul de-mpărat zise : **-,-.

— Mai bine să ne prindem fraţi de cruce !

Şi-au vieţuit amîndoi laolaltă, în pace şi bună înţelegere, vreme îndelungată, pînă ce, venindu-i vremea lui Cîmpan Verde şi Frumos ca să se ducă la biserică, într-una din zile chemă pe fiul de-mpărat şi-i zice :

— Frate.Ionică ! Uite toate cheile de la toate odăile, să umbli prin toate, numai în fundul casei,-la uşa care e legată c-un tei şi c-un curmei, să nu umbli, că dc-amîndoi o fi rău.

Feciorul de-mpărat umblă prin toate odăile şi cînd ajunse la uşa legată c-un tei şi c-un curmei, se întrebă ce să fie, Intră şi acolo şi văzu că în mijlocul odăii era legat un stîlp de fier ; iar de stîlp era legat un zmeu de tatăl lui Cîmpan Verde şi Frumos.

Cînd îl văzu zmeul pe băiat grăi : *

— Dă-mi o cofă de apă, să beau, că mult bine ţî-oi face !

Feciorul de-mpărat, milos la inimă, i-a dat. Pe urmă zmeul i-a mai cerut încă una ; băialul i-aduse cam cu grijă.

Cum a băut zmeul apă, s-a scuturat o dată şi a sf ărîmat stîlpul de care era legat şi s-a dus de s-a culcat în leagănul lui Cîmpan Verde şi Frumos.

Cînd a venit Cîmpan, nu mai ştia de ciudă văzînd pe zmeu în leagăn şi-a priceput că de la feciorul de-mpărat i-a venit necazul.

Cînd s-a trezit zmeul, a ieşit afară şi a săpat o fîntînă în deal şi alta în vale ; cea din deal, seacă, răspundea la cea din vale.

Apoi, luă două cofe de fier şi puse pe Cîmpan Verde şi Frumos la canon, să care apă din fîntina din vale, să umple pe cea din deal ; iar pe feciorul de-mpărat îl puse herghelegiu.

Aşa trecură multe zile, pline de amar şi de trudă.

Dar într-o zi feciorul de-mpărat vrînd să scape pe Cînipan Verde şi Frumos de la canon, alese doi cai buni din herghelie, *se* duse la dînsul şi-i zise :

' — Măi Cîmpan Verde şi Frumos, mergi cu mine ?

— Da, cum să nu merg ? zise el.'

Atunci încălecară pe cai şi plecară. Dar calul zmeului necheză năpraznic în grajd. Zmeul îl auzi şi îi grăi : x

— Cîinii carnea să-ţi mănînce, ciorile sîngele să-ţi
bea, de ce nechezi aşa ? Au, n-ai ce bea şi ce mînca ?

— Ba am, stăpîne, şi prea am, dar feciorul de-mpărăt ~ ţi-a furat pe Cîmpan Verde şi Frumos, răspunse calul.

— Am vreme să cînt un.cîntec, să joc, să beau o cafea, *l* să trag un ciubuc, şi de ajuns să-i ajung ? întrebă zmeul.

— Ai şi prea ai, răspunsu-i-a calul.

Zmeul cîntă un cîntec, îi trase un joc, bău o cafea, ; trase un ciubuc şi încalecă pe cal. într-o clipită îi ajunse pe fugari şi-i aduse la locurile lor. Apoi îi zise lui Ionică, . feciorul de-mpărat :

— Vezi, să nu maî faci a doua oară asta, că nu te
mai iert !

După o bucată de vreme, feciorul de-mpărat alese doi cai si mai iuţi, luă pe Cîmpan Verde şi Frumos şi începură să gonească.

Dar zmeul îi ajunse şi de data asta 5 pe feciorul de-mpărat îl tăie în bucăţele, iar pe Cîmpan îl aduse la osîndă.

Pe cînd trupul ciopîrţit al lui Ionică zăcea în mijlocul drumului, veni un cîrd de ciori, luară din el fiecare cîte o bucăţică în cioc şi se duseră acasă la stăpîna lor.

Acum, la una se nimerise degetul cel cu inelul şi fiind aproape de fereastră o văzu pe stăpîna lor ciocănind în inel. Stăpîna ciorilor atunci ieşi iute afară, căci cunoscuse inelul lui frate-său.

Pe urmă, întrebînd cioara unde a găsit inelul aceki, îi zise să i-1 dea ei. Cioara spuse că 1-a găsit pe pămîntul iui Cîmpan Verde şi Frumos.

Atunci, stăpîna lor degrabă a trîmbiţat de s-au sttîns toate ciorile, poruncindu-le să aducă toate bucăţile de carne şi ciolane, ba să se ducă să soarbă şi sîngele din pămînt.

Ciorile, cît te-ai şterge la un ochi, au adus toata bucăţile, iar sora lui Ionică a pus bucăţică lîngă bucăţică 1-a întrupat pe de-a-ntregul, apoi 1-a spălat cu apă mos.rtă şi 1-a stropit cu apă vie.

Atunci a sărit în picioare feciorul de-mpărat, de trei ori mai frumos de cum fusese înainte. Apoi grăi :

— Lung somn am dormit, surioară dragă !

— Ai fi dormit mult şi bine, frăţiorul meu, daca nu eram eu pe-aici. Dar ce cătaşi la hainul de zmeu ? îl întrebă sora lui.

Feciorul de-mpărat, cu multă obidă îi povesti toate şi-i zise că trebuie să scape de canon pe Cîmpan Verde şi Frumos, care numai de pe urma lui îndură dsînda zmeului. Dar sora lui îi zise :

— Frăţioare, dragă, n-o să poţi scăpa cît lumea şi pămîntul pe Cîmpan Verde şi Frumos, afară numai dacă

ai putea să capeţi iapa babei hodoroagă, nevăzută, neauzită, din smîrcurile mărilor în adîncul zărilor.

Auzind una ca asta, Ionică, feciorul de-mpărat a oftat greu, din fundul inimii şi porni spre laturea pămîntului, încotro îi arătă sora lui. Cît o fi mers el, nu pot să vă dau bine seamă, dar nu ajunge cineva aşa, cu una cu două în smîrcurile mărilor, în adîncul zărilor.

Baba avea o ogradă mare şi-n toţi parii de la gard era cîte un cap de om ; numai unul n-avea şi cît ţi-era ziulica de mare se văicărea şi cerea : cap ! cap !

Băiatul, cum ajunse, se trînti pe prispa casei, iar cînd ieşi baba din casă îl întrebă :

— Da' ce cauţi pe-aici, flăcăiaşul maichii ?

— Slujbă caut, mătuşă, răspunse Ionică.

— Apoi, iacă, dacă vrei să te bagi la mine, ai să-mi paşti o iapă doar, şi-ncolo nimic. Să mi-o duci în trei seri la iarbă şi, dacă mi-oi aduce-o, ţi-'oi da, pe alese, un cal din grajdul meu ; dacă nu, unde-ţi stă capul, or să-ţi stea şi picioarele |

Băiatul primi cu inimă bună şi, după ce mîncă ce-i puse baba pe masă, se mai dete niţel, aşa pe prispă, ca să mai aţipească pînă o scăpata soarele, că iapa mergea la apă după apusul soarelui.

Baba, cum se însera, se vîrî în grajd şi luă iapa la bătaie cu un pici de foc, poruncindu-i să se ascundă bine. Pe urmă scula pe băiat şi-i dete în primire iapa. Băiatul se sui călare pe ea, da' cum a făcut, cum a dres, nu ştiu, că deodată începu să moţăie călare, apoi adormi de-a binelea.

Cînd s-a trezit era călare pe căpăstru şi cu mîinile-n buruieni. Atunci prinse â zice :

— Vai de mine şi de mine ! M-a mîncat fript baba.

barem de-ar fi lupul bătrîn pe-aici, el poate ar fi văzut-o.

Iată şi lupul atunci grăind : ■— Ce-i, Ionică ? . -— Ce să fie, răspunse el, iapa babei nu-i !

— Ei, lasă, nu te frămînta cu firea ! Hai acolo şi ţine căpăstru-n mină, îi zise lupul. Vezi colo, pe dealul ăla, o turmă de oi ? Iapa babei s-a făcut mioară albă. Eu m-oi ciurdi pe toate lăturile şi voi lua-o la goană ; iar cînd ăi vedea că fuge tare, atunci să suni din Mu şi să strigi : ,,Tpru ! tpru ! iapa babei şi c-un mînz !". Atunci ea o să fie în f.rîu, iar tu încalecă pe ea şi-ţi cată de treabă.

Băiatul făcu întocmai.

Cînd ajunse acasă, baba îi ieşi în prag, făcută numai catran şi-i zise :

— Ai păscut iapa ?

— Am păscut-o, răspunse băiatul".

— Ai adăpat-o ?

— Am adăpat-o. Binc-ţi pare, mătuşă ?

— Bine, cum să nu-mi pară bine ?

Dar cînd a intrat baba-n grajd, după ce s-a dus băiatul "să se odihnească, vai de spinarea iepii ! A bătut-o pînă n-a mai putut baba şi apoi i-a zis :

— Vezi, să dea dracu' să te mai găsească şi mîine, că te omor în ciomege.

A doua seară iar se duse băiatul cu iapa la iarbă şi iar se pomeni adormit. Atunci se gîndi la cioară şi cioara îi spuse că iapa se bate cu capul de toartele cerului; apoi îi zise să aştepte.

Şi cioara stîrni toate ciorile şi de-aici se porniră vîn-toasele şi alungară iapa care se făcuse o stîncă vînătă cu doi pui.

Băiatul cînd o văzu îi zise : „Tpru ! tpru î iapa babei cu d»i minji !" (că iapa mai făcuse un mînz).

Acasă baba îl prinpi cu bucurie şi cu veninul în inimă.

A treia seară iapa s-a făcut o mreana şi s-a scufundat în fundul mărilor, dar băiatul s-a gîndit la peştele pe care îl scăpase de moarte şi peştele i-a scos mreana la ţărm şi el i-a pus apoi căpăstrul în cap zicîndu-i : „Tpru ! tpru '., iapa babei cu trei mînji, că pasămite iapa făta pe fiecare seară cîte un mînz.

Apoi au pornit acasă. Baba, cînd i-a văzut, era să plesnească fierea-n ea de ciudă, dar s-a potolit şi s-a arătat bucuroasH de argatul ei. Pe urmă grăi lui Ionică :

— Acu', dragul mătuşii, mai odihneşte-te pînă mîine
şi mîine-ţi voi plăti, precum ne-a fost vorba.

După ce adormi băiatul, baba a intrat în grajd şi a spintecat pe toţi mînjii, le-a scos inimile şi le-a băgat pe toate în iapă. Apoi a luat un bici de foc şi din mînji a făcut cai frumoşi şi din iapă făcu un ogar şi-i băgă biciul de foc într-o ureche.

Dar pe cînd dormea, Ionică se pomeni cu fata babei ;—că baba avea şi-o fată mare — şi scuturîndu-1 îi zise :

El răspunse :

— Dacă m-ai lua dumneata, eu ţi-aş spune o vorbă !

El răspunse :

— Eu n-am îndrăznit să-ţi spun cuvîntul ăsta pînă acum, că de... mi-erai stăpînă, da' mi-ai plăcut mult şi te iau, numai să vrei.

— Vreau, cum să nu vreau ! zise fata, bagă de seamă la ce-ţi spun... Şi-i spuse ce a făcut mamă-sa cu caii şi cu iapa din grajd.

Apoi mai zise :

— Vezi să nu te îmbie cu vreunul din ăia frumoşii,
că n-ai să mergi cu el călare decît pînă la poartă şi acolo
cazi de pe el şi nu mai dai nici măcar dintr-un deget. Tu
să nu iei nici unul, ci să te duci după grajd, să pui mina pe
lanţul ogarcei, s-o iei şi să pleci cu ea. Orice ţi-ar mai
toca mama, tu să te faci niznai.

Aşa şi făcu băiatul la alegere. Iar baba, cînd văzu una ca asta, începu să se schimonosească şi cu multă prefăcătorie îi zicea ca să nu se orbească pînă într-atîta şi să ia un cal bun şi vrednic de el, că nu vrea să plece cineva de la ea nemulţumit. Dar băiatul porni cu ogarca de lanţ.

Atunci ieşi din casă şi fata babei cu bocceaua plină în mînă şi zise babei :

— Am avut şi noi o slugă bună, lasă-mă să-1 petrec
pînă mai încolo.

Baba, de ciudă, nu zise nimic, dar vru să otrăvească ogarca, iar băiatul puse mina pe o ciozvîrtă de tîrnaţ şi păli pe babă o dată aşa de bine, că o lăsă lungită.

Apoi porni cu fata şi cu ogarca pe poartă ; iar baba se sculase şi striga în urma fetei :

— Vino-napoi, dragul mamei, să nu te lovească şi pe
tine şi să păţi şi tu ca mine !

Băiatul îşi vedea de-ale lui ; scoase biciul din urechea ogarcei şi o făcu mai frumoasă cum nu fusese niciodată. După aceea încălecînd zise fetşi să se urce îndărăt; şi fiind "tot cu ciozvîrta-n mînă, lovi iapa p dată straşnic peste gură ; apoi, cît ai răsufla, fu la curţile lui Cîmpan Verde şi Frumos. îl - luară şi plecară, dar calul zmeului rîncheză o dată din grajd aşa de tare, că ţiuiră trei ceasuri palaturile de zamfir, iar zmeul sări din pat şi răcni la el :

— Ce e, mînca-ţi-ar carnea cîinii şi ţi-ar bea sîngele ciorile ! N-ai ce bea şi ce mînca ?

— He, he, stăpîne, răspunse calul, am şi prea am ce bea şi ce mînca, dar feciorul de-mpărat ţi-a furat pe Cîmpan Verde şi Frumos.

Zmeul tot mai întrebă :

— Am cînd să cînt un cîntec, să joc o dată, să beau o cafea, să trag un ciubuc şi de ajuns să-i ajung ?

— Ai cînd să cînţi un cîntec, să joci un joc, să bei cafea, să tragi un ciubuc, dar de ajuns nu i-ai mai ajunge cît lumea !

Zmeul atunci se repezi pe cal şi se aşternu drumului cu el.

Feciorul de-mpărat o luase mai domol, aşa că zmeul, mai pe sub seară îi ajunse, dar nu putea urca acolo, în înaltul cerului, unde erau Cîmpan si Ionică. Atunci iapa necheză din înălţimea unde se afla şi grăi către calul zmeului :

— Cal de zmeu şi fiu al meu, trînteşte pe
stăpînul

tău de-1 fă praf şi pulbere şi vino la stăpînul meu, că ţi-oi da să şezi pînă în piept în fîn cosit din postul Sîmpietrului şi grăunţe cît ăi vrea !

Şi calul zmeului ascultă şi făcu aşa. De zmeu nu se alese nici praful, cînd căzu jos ; iar Ionica, feciorul de-mpă-rat şi cu Cîmpan s-au întors la seraiurile lor şi «iu petrecut zile îndelungate în pace netulburată. Şi aici se sfîrşeşte povestea mea.

Zîna de pe tărîmul florilor

De mult... de mult, de nu se mai ştie cînd, trăia într-o îature a pămîntului un orrr sărac lipit. Şi pe lîngă celelalte toate, mai avea şi o piază rea afară din cale. Pe tot ce „ punea mina îi ieşea tot pe dos şi cu ponos.

Văzînd el că mîntuire,nu e şi că acasă "cei şase copii ţipau toată ziulica de foame, se luă de gînduri.

La o vreme era chiar să-şi facă seama, dar gîndindu-se ce amar de deznădejde ar fi rămas în urmă, se lăsă în voia ursitei, plecîndu-se iar sărăciei, pînă ce odată, nemaiputînd răbda, luă un topor şi plecă în lume, cu gînd să omoare sărăcia. Şi a plecat omul la drum.

Tot mergînd el aşa, pe-o cărare strimtă, la marginea unei păduri bătrîne şi depărtate întîlni un uneheaş, cu o barbă de argint, cu ochi blînzi şi cu vocea blajină.

— Dar unde te duci, măi creştine aşa necăjit ?

■— Mă duc, moşule, să omor sărăcia, pe unde-oi găsi-o, că uite-aşa şi-aşa şi-aşa, spuse omul tot ce avea pe inimă.

Şi grăi bătrînul:

— Du-te acasă, omule, pune şi tu un pogon de grîu şi să vezi ce-o să răsară. Dar să-1 îngrijeşti bine !

Auzind acestea, omul se întoarse acasă şi făcu întocmai după cum îl povăţuise uncheaşul.

^Şi atunci văzu că răsare nişte grîu des ca peria şi cu spicul de aur.

De teamă ca nu cumva păsările cerului să-i fure vreun spic, omul puse de pază pe cei trei băieţi ai lui. Unul la capăt de loc, altul la celălalt capăt, iar,cel mic păzea la mijloc.

Cum păzea aşa, băiatul cel mic văzu o cioară că vine şi ia un spic. El se repezi atunci după ea zicîndu-i :

— Cioară, cioară, dă-mi spicul, că tata mă omoară !

Dar cioara, de unde !

Mai merse ce mai merse băiatul după ea şi iar :

— Cioară, cioară, dă-mi spicul, că tata mă omoară !

Şi tot aşa mereu, pînă ce băiatul tot mergînd după ea,

s-a pomenit departe, într-un loc pustiu, de unde nu se zărea nici scînteie de lumină.

Dar el tot nu băga de seamă aceasta şi se ţinea mereu după cioară, străbătînd cîmpiiri nemaiumblate, locuri nemaivăzute, pustietăţi nebănuite de mintea omenească.

Iar cînd soarele da în de seară, ajunse la o pădure mare, care se întindea cît vedeai cu ochii. A intrat în pădure băiatul şi, cu cît se afunda mai mult în inima ei, cu atît întunericul creştea, pînă ce, de la o vreme, nu se mai zărea nici cărare, nici nimic. Frunza deasă a copacilor înalţi pînă la toarta cerului nu lăsa să se vadă nici un petec de cer, nici o sclipire de stea. Şi tot în afundul pădurii nici un vers de pasăre nu străbătea, nici un freamăt de frunză.

Dintru întîi, băiatul a cam început să tremure de spaimă, văzîndu-se în atîta grozăvie de pustietate, fără nici o nădejde de scăpare. Dar mai tîrziu, tot mergînd aşa, pe dibuite, mai prinse o fărîmă de inimă, tuşi de cîteva ori, *

fluieră şi dete u,n, chiot. Codrul adormit gemu prelung şi apoi iar se adînci în tăcerea lui de mormînt.

Tot mergînd mereu pe dibuite, zgîriindu-şi mîinile şi obrajii, sfîşiindu-şi straiele, băiatul numai iacă zăreşte departe-departe o lumină mică, mică de tot, care pierea -şi iar se ivea.

Apucînd într-acolo, cu chiu cu vai, ajunse la un foc, lingă care dormea, pe sforăite, un 2meu mare.

Cam cu frică se apropie de foc şi începu să se încălzească, pînă se învioră de-a binelea şi începu să joace de bucurie. Odată nu ştiu cum se făcu şi atinse coada zmeului Dihania sări din somn şi, văzînd pe băiat împietrit de groază, îl întrebă ce-i cu el.

Băiatul cu multă frică şi tremurînd, spuse tot, din fir şi pînâ-n aţă. Cum păzea grîul lui tată-său, cum s-a luat după cioară, cum s-a rătăcit prin pustietatea asta, în sfîrşit, toate.

Zmeul, dacă auzi spusa băiatului, îi zise :

— Vrei să mergi cu nune ?

— Merg. Merg oriunde, numai îndărăt acasă nu mă mai întorc, că m,ă 6moajă tata din bătăi.

Zmeul îl lua cu sine şi p.orni la curţile lui cele pline de strălucire. Acolo îi arăt.! tOâte bogăţiile lui nemărginite.

L-a dus la grajdul lui de aramă, unde se aflau cai năzdrăvani, i-a arătat ieslele lui plina cu jăratic ; şi mai ales calul care avea douăzeci şi pateu de aripi şi trei inimi în el. L-a dus apoi de i-a arătat împrejurimile acareturilor ; oborul plin de turme, grădina plină de pometuri, care aurii, care brumării, care în pîrgă, care coapte, care răs-coapte ; i-a arătat iazul în care peştii se băteau toată ziua în razele călduţe ale soarelui. L-a băgat prin toate cămările palatului, unde se găseau avuţii fără număr ; l-a dus în odaia cu bani, în odaia de mîncare, unde erau toate lucrurile numai de argint şi de aur ; l-a dus în pivniţele palatului, unde erau strînse buţi fără număr, cu vin uitat de vechi; în sfîrşit, i-a arătat tot ceea ce

avea zmeul şi care nu e dat să aibă toţi muritorii. Băiatul cînd a văzut atîtea minunăţii, n-avea ce să zică de bine ce-i părea.

Nu era lucru pe care să nu i-1 zică zmeul şi el să nu-1 facă dintr-o clipeală.

Au petrecut ei aşa vreme de vreo zece ani ; pînă ce i s-a făcut băiatului de-nsurat. Atunci zmeul, simţind ce vrea, îl luă şi-i zise :

— Du-te la iaz şi ascunde-te-n stuh. Cînd ăi vedea că se pogoară trei zîne, că se dezbracă şi se aruncă în iaz să se scalde, atunci să te repezi s-apuci o cămaşă de-ale lor, şi-apoi vino-ncoace. Dar să nu te pună păcatele să te «iţi înapoi, orice-ar zice ele.

S-a dus flăcăul şi a făcut după cum îl povăţuise zmeul. Ajungînd la iaz, s-a ascuns în stuh şi a prins să aştepte.

Pe cînd sta el acolo, numai că se simte un freamăt prin stuh, de părea o boare plină de miresme şi văzu trei zîne care se lăsau din văzduh, albe ca zăpada şi frumoase ca soarele. După ce s-au lăsat pe pămînt, au început să se dezbrace de veşmintele lor ţesute cu aur şi cu mărgăritar. Apoi şi-au aruncat cămeşile lor subţiri ca pînza păianjenului.

Ce să vă mai spun eu ? Flăcăul, uimit de frumuseţea ce-i sta în faţă, îşi pierduse firea. După ce şi-a venit în sine, se scoală de acolo, înşfacă o cămaşă de-a zînelor şi goană, băiete !

Zînelor nici nu le trăsnea prin cap că au să păţească ceva şi se daseră la zbenguială prin apa călduţă şi limpede.

Cînd văzură năpasta, repede săriră pe mal şi prinseră a se îmbrăca, dar cea mare nu-şi mai găsi cămaşa. Dacă văzu aşa, unde începu să mi se jelească, de uda pămîntul şi unde începu să-şi smulgă cosiţele ei de aur, nevoindu-se să înduplece pe băiat cu vorba, doar s-o uita'îndărăt, ba că „o să te iau de bărbat", ba că „numai uită-te nitel îndărăt şi vezi podoabele ce-ţi dau !" în sfîrşit, cu şoşeli

şi cu momeli, băiatul şi-ntoarse capul. Atunci zîna îi înhaţă cămaşa, îi trase două palme, de-i trosniră urechile şi apoi se ridică în slava cerului, lăsîndu-1 pe flăcău blcojdit şi cu gura căscată, uitîndu-se cum' i-a scăpat norocul din mînă,

Cînd îl văzu zmeul venind singur şi plouat, începu 'să-i zică :

— Hei, băiete, băiete ! Nevasta nu se ţine aşa, cu una, cu două. Ştiam eu cum o să vii de-acolo. Să mai aşteptţi un an.

Şi a aşteptat băiatul, gîndind mereu la minunea de zînă pe care o avusese în mînă şi acum îi ducea dorul. Dar a trecut şi focul ăla şi s-a mîntuit anul.

Zmeul dacă-1 văzu aşa neastîmpărat, îl trimise iar la iazul de din vale, dîndu-i aceleaşi poveţe ca şi-ntîi.

Se duse din nou băiatul la iaz şi ca-ntîia dată se ascunse în stuh. Deodată văzduhul începu să adie şi cele trei zîne se lăsară din nou la marginea apei. După cîtva timp, după ce se s-au mai uitat încoace şi-ncolo, au început să se dezbrace şi rînd pe rînd se aruncară în apă. Zbenguiala începu din nou, căci, pasămite ele uitaseră păţania de an.

Dar băiatul, care pîndea la doi- paşi de ele, nu stătu cu mîmile în sîn, ci se repezi de-nhăţă o cămaşă de-a zînelor şi iarăşi, goana, băiete !

Cura au prins zînele de veste, au dat zor să iasă la mal şi să se îmbrace. Dar zîna mijlocie nu-şi mai găsi cămaşa ; flăcăul o luase şi fugise cu ea. Zîna, nici una, nici două, se îmbrăcă în grabă cu hainele celelalte şi începu să fugă după băiat, rugîndu-1 cu glasul cel mai înduioşător de pe lume ca să se îndure şi să-i dea cămaşa. Băiatul îşi căuta de cale, fără să ia în seamă sporovăie-lile zînei ; dar ea văzînd că nu e chip să pună mîna pe cămaşă, începu să-1 roage cu mai multă stăruinţă, ju-rîndu-se că nu va face ca "sora ei mai mare şi o să-1 ia de soţ'.

Băiatul, minte neîncercată, se înduplecă şi întoarse capul. Atunci zînişoara îşi înşfacă odorul şi cîrpcşte o pereche de palme băiatului, de-a rămas, bietul, năucit, văzînd stele verzi înaintea ochilor, iar zîna şi-a luat zborul în slavă.

S-a întors băiatul acasă bufnind şi trăsnind de ne
caz ; iar zmeul văzînd în ce hal se află, începu să dea
din cap, rîzînd : .

— Nu eşti copt la minte şi pace ; iacă, ţi-a jucat festa o feţişoară. Să mai aşteptţi un an !

La anul s-a dus băiatul din nou la iaz şi ca-n alte daţi s-a ascuns în stuh. Numai ce-şi găsise un locşor mai bun, că iată şi zînele coborîndu-se din văzduh. Se dezbrăcară în grabă şi se azvîrliră în apă. Acolo începură să se bată cu apa, una pe alta şuguind ; apoi a mare aduse vorba de cele păţite în anii trecuţi şi rîzînd tustrele cu hohot de nepriceperea băiatului, credeau că acum n-o să li se mai întîmple nimic.

Dar nu ştii de unde sare iepurele, şi băiatul iese din stuhăriş, cînd cu gîndul nu gîndiră, apucă o cămaşă şi p-aci ţi-i drumul.

Zînele dintru-întîi crezură că o să mai meargă c-an alte daţi ; nu prea se sinchisiră. Dar cînd ieşiră la mal, zîna cea mică, văzu că a dat şi eâ de şugubină. Se îmbrăcară iyte doar cu hainele şi-ncepură să roage pe băiat să se uite-îndărăt. Dar băiatul prinsese la cap şi nu vru cu nici un chip să facă prostia.

Dacă văzură că acum li s-a-nfundat, cele două zîne mai mari se ridicară în zbor şi pieriră în văzduh ; iar cea mică, plîngînd de ţi se rupea inima, urma cît colea pe băiat, pînă ce ajunse la curţile zmeului.

Cînd văzu zmeul pe băiat vesel, atunci nu mai putut şi el de bucurie şi, luîndu-1 în braţe, îi zise :

— De-acu-ncolo poţi să te duci şi la tatăl tău, că s-a mai îmbunat şi el, apoi ţi-o fi şi ţie dor decasă şi de fraţi. Iacă : nevastă ţi-ai luat, îţi dau un cal, daruri şi să te

plimbi cu nevasta pe-acasă, iar dacă te vei mai gîndi la mine, vino, că eşti ca la tine acasă.

Dar acum, cată să te duci, dacă vrei sa te cununi cu nevasta, că trebuie să ai blagoslovenia părintească şi eu nu ţi-o pot da.

Plecă băiatul cu zîna, care acum nu mai avea nici o putere peste firea omenească, fiindcă toată puterea ei sta în cămaşa aceea pe care i-o răpise Făt-Frumos.

Ajungînd la părinţi, află pe tatăl său bătrîn de tot, iar pe fraţi îi găsi gospodăriţi, cu casa şi masa lor, cu neveste frumoase şi cu o spuză de copii dolofani. Toate neamurile s-au strîns ca să-i serbeze venirea şi totdeodată cununia lui cu fata pe care o adusese din străini şi care era nespus de frumoasă.

În vălmăşagul petrecerii, numai mireasa sta tristă şi cu ochii-n pămînt. Cînd a-nceput să se-nvîrtească hora, toată lumea rămăsese uimită de jocul măiestrit al.miresei. Nu se mai văzuse o aşa mîndreţe de joc uşor ; părea că mireasa nici nu atinge pămîntul, ci pluteşte aşa, pe sus, purtată de un dar ceresc.

Iar surorile băiatului, că. uite, vream să vă spun că avea şi trei surori care se măritaseră de mult şi aveau fiecare casa lor, ele-ncepură să-şi dea ghionturi una alteia şi să-şi zică înde ele :

-— Mult mai joacă frumos cumnăţica noastră, surioară, şi ce noroc a dat pe fratele nostru cu aşa minune de femeie ! Dar zîna de colo, auzi şi ea ce grăiră surorile băiatului şi rosti şi ea cu gîndul amărît şi trist :

— Ei, cumnăţica, dragă ! Ce joc eu, dar ce-aţi vedea dacă fratele tău mi-ar da odată ceea ce mi-a luat.

Surorile băiatului, numai ce auziră de aşa ceva, şi pe loc îl înconjurară pe mire, rugîndu-1 ca să-i dea lucrul luat. Dar el pricepu .şiretenia şi nu se înduplecă.

Atunci toţi nuntaşii începură să-1 roage ca să nu întristeze şi pe nevastă pentru nimica toată şi să-i dea ce spune ea. L-au rugat pe bietul mire atît, că n-a mai avut

încotro şi a spus să ia ce-o găsi în pod, atîrnat pe căpriorul casei.

Una din surori s-a urcat repede şi a adus odorul. Cum a pus mîna pe el, mireasa odată s-a-nvioşat şi a început să joace de zece ori mai cu foc şi mai mîndru. In cîntecul cimpoiului învîrtea mireasa hora, de-abia atin-gînd pămîntul şi luminînd toată casa, cu voioşia care strălucea pe chipul ei frumos.

Dar la p vreme băgară de seamă nuntaşii că mireasa se .tot înălţa din ce în ce mai sus, aşa că de-abia se ţineau de mîinile ei jucătorii. Cînd, deodată, se desprinse de horă şi, înălţîndu-se în văzduh, spre mirarea nesfîr-şită a tuturor, grăi către băiat :

— Eu am venit după tine, de voie-de nevoie. Dacă ţii la mine şi ţi-s dragă, atunci vino să mă cauţi la izvorul zorilor, pe tărîmul florilor, unde iarba creşte, în patru se-m-pleteşte, şi nu se mai vestejeşte ! Şi atunci te-oi lua ; dacă nu, nu !

Apoi şi-a dat drumul aripilor şi a zburat, îndreptîn-du-se spre răsărit.

Cînd a văzut una ca asta băiatul a rămas ca trăznit; iar toţi nuntaşii posomoriţi şi întristaţi s-au furişat pe la Oasele lor, ştiindu-se de vină, deoarece ei îndemnaseră pe mire să dea cămaşa zînei.

Dar flăcăul nu se deznădăjdui şi se hotărî să-şi caute ursita. Toate stăruinţele fraţilor şi surorilor care-1 îndrumau să nu se dea pierzării de bună voie, ci mai bine să stea acasă şi şi-o mai găsi vreo fată de seama lui, au fost degeaba. El era hotărît să plece cu orice chip, ca să-şi eaute soţia.

„De ce mi-e scris, nu scap, grăi el, şi, dacă mi-o fi ursita să mor, o să mor şi pace. Dar pînă nu voi găsi-o, nu mă las, măcar să ştiu bine că păţesc orice."

A doua zi, cînd se îngîna ziua cu" noaptea, băiatul şi-a luat ceva merinde pentru drum şi-a plecat înspre Soare-Răsare.

Şi s-a dus băiatul nostru, călăuzit de dorul zînei ; s-a dus pînă cer-a ieşit din hotarele îngăduinţei oamenilor muritori şi pînă a trecut dincolo, într-un ţinut neasemă-nălor cu lumea noastră nemernică.

Toate lucrurile i se păreau acolo altmintrelea.

Soarele nu mai apunea niciodată şi niciodată nu trimitea raze dogoritoare, albăstimea curată a bolţii cereşti era pururi nepătată, ierburile erau toate înflorite, de păreau cîmpiile neţărmurite, nişte chilimuri împistrite. şi alese de o mînă iscusită din cale-af ară.

Văzduhul era plin de miresmele ierburilor care, miş-cîndu-se la o adiere a băltăreţului, făceau să se audă nişte cîntări măiestre, ce dezmierdau auzul şi dau doruri neînţelese.

Iar băiatul, gîndindu-se la zînă, oftă din rărunchi, zicîndu-şi că poate şi-n ţinutul ei or fi minunăţii tot de felul ăstora şi atunci cum îşi mai putea el închipui că o să părăsească ea avuţiile şi frumuseţile pe care le avea pentru un om prost şi pentru o lume aşa nemernică.

De la o vreme parcă întrezări el departe o casă înaltă, care se arăta în zare ca o nălucă uriaşă. De ce se apropia, de aceea şi casa mai bine se lămurea, şi se părea că e clădită de o mînă mult mai meşteră decît e dat oamenilor să aibă,

Cînd ajunse la porţile curţii, i se sleiseră toate puterile, încheieturile se muiaseră şi genunchii i se încovoiau ca ramurile sălciei, iar o piroteală îl cuprinse, încît ar fi căzut de pe picioare, dacă nu era la poartă o laviţă, de care sprijinindu-se, putu să bată în porţi. După cîtăva vreme auzi un pas încet care se apropia de poartă şi-i deschise. In prag sta o femeie bătrînă şi cuvioasă, care, văzînd un om pămîntean, grăi :

■— Ce năpraznică nevoie te-a împins în ăst ţinut neştiut şi nebătut 'de picior omenesc ? Nici vtnturile nu ajung pe-aici, în toată puterea lor ; oricît de grozave sînt pe 4a voi, în partea asta îşi pierd tăria şi de-abia clatină

florile ; dunnite, tu, fire pămîntcască, slabă şi plăpîndă, cum ai putut răzbi ?

Dar băiatul era sfîrşit de oboseală şi mai că nu grăi ceva. Atunci bătrîna, care era maica Vineri, îl duse înăuntru şi dîndu-i să îmbuce ceva, îl lăsă ca să-şi mai odihnească mădularele trudite.

După ce a tras un somn bun, sculîndu-se, băiatul spuse păsul lui, din fir pînă-n aţă. Maica Vineri clătină din cap, oftînd adînc. »

Băiatul o întrebă dacă n-are vreo ştiinţă unde hălă-duiesc zînele, iar bătrîna răspunse că nu ştie nimic, dar că o să-i arate calea ce duce la sora sa, adică la maica Sîmbătă. care poate o fi ştiind mai bine.

După ce luă niţele merinde pentru drum, băiatul să-ută mîna maicei Vineri şi se îndrumă pe calea arătată.

După ce a străbătut iar prin nişte şesuri lungi, înflo-ite şi îmbălsămite, după ce pierdu în zare curţile mai-ei Vineri, ajunse la mîndreţea de case ale maicei Sîm-bete.

Bătu la porţi şi bătrîna îi deschise, primindu-1 cu cea mai desăvîrşită uimire. După ce luă ceva ca să-şi poto lească foamea care-1 chinuia, spuse necazul care 1-a îm pins să vină prin depărtările astea. Apoi, căzînd la pi cioarele ei, o rugă să se-ndure de el şi să-i arate calea către zînă. Dar bătrîna nu putea să-i facă alt bine, decît să-1 îndrepte la sora ei cea mai mare, adică la maica Du minică.

Plecă băiatul iarăşi şi străbătu şi străbătu nişte cîm-puri care mai de care mai bogat însmălţate de flori. In-tr-un tîrziu, sosi, în sfîrşit, şi la minunea de casă a maicei Duminici.

Vezi că astă bătrîna era stăpîna tuturor zburătoarelor, din lume şi băiatul rămase cu gura căscată dinaintea curţilor ei.

De-a lungul zidurilor, pe marginile şi pe creasta lor, printre pomii veşnic înfloriţi ai curţii, sub streaşină ca-

selor se aflau cuiburi, rînduri-rînduri, iar în jurul lor, păsărelele cele mai frumoase de pe lumea asta, bătînd din aripioarele lor, care aurii, care trandafirii, care împistrite, care roşii ca rubinul, care verzi ca smaraldul. Ele se zf>en-guiau, se giugiuleau, cîntînd cîntările cele mai măiestrite, în mii şi mii de feluri, cu. viersurile cele mai felurite, care toate se-mprăştiau departe, în văzduhul plin de miresmele florilor aromate.

Colo vedeai ciocîrliile moţate gonindu-se, dincolo privighetoarea, mai colo grangurii] mai dincolo prigoarea, dincolo mierla care şuiera duios, în sfîrşit, toate vieţuitoarele şi-aveau aici trimişii lor cei mai aleşi. Frumuseţea penelor îţi lua ochii ; iar negrăita măiestrie a cîn-tărilor îţi adormea auzul, îţi gonea amărăciunea din suflet,

înir~o parte a curţii se aflau albinele harnice şi muscu-liţele de tot soiul. Ce să vă mai spun eu ? Frumuseţea de-acolo nu poate s-o spună limbă omenească, vă las numai să vă închipuiţi.

Maica Duminică, înconjurată de un roi de albine blînde, de un stol de păsărele zglobii, deschise porţile. Băiatul se-nchină pînă la pămînt şi-i sărută mîna, apoi urmînd-o trecu, prin curte şi intră în cămările luhîinate, împodobite pe dinăuntru cu penele păunilor şi altor păsări măiestre şi se odihni puţin pe-un aşternut moale.

A, doua zi, spunîndu-i ce avea pe inimă, bătrîha se gîndi niţel, apoi spuse băiatului să aştepte pînă ce şi-o chema supuşii.

Atunci, crăiasa zburătoarelor, luînd un corn de aur, sună de trei ori cu el, şi toate glasurile fermecătoare ale păsărilor amuţiră ; apoi începură să curgă stoluri-stoluri şi să se aşeze pe rînd înaintea ei.

Din cele patru părţi ale lumii porniră a veni în nori groşi, stăvilind lumina soarelui, toate păsărelele de pe faţa pămîntului ; toate soiurile de albine, de muşculiţe, şi toate, ca şi cele din curţile crăiesei începură să se aşeze

as

In rînduri aşteptînd sfioase şi supuse poruncile pe care crăiasa avea să le rostească.

î'ntrebîndu-le atunci maica Duminică dacă nu cumva ştie vreuna din ele palatul zînei din cîmpia florilor, unde iarba creşte-n patryt se-mpleteşte şi nu se vestejeşte, nici una nu răspunse. Doi călifari semeţi, care bătuseră mult din aripi, se aşezară cu aripile pleoştite. Bătrîna mai întrebă o dată, dă? nimeni nu-i răspunse.

Mai la urmă, iată că zbîrnîi prin văzduh o albiniţă ostenită, prăpădită tîrîndu-şi o aripă şubredă şi veni să se aşeze la picioarele crăiesei.

Cînd maica Duminică întrebă a treia oară, atunci albiniţă sări de colo şi grăi cu glasul ei subţire :

— Ştiu eu unde este palatul zînei din cîmpul cu florile, că acuş am venit chiar de acolo. Dar ce porunceşte luminata şi sfînta crăiasă ?

— Uite, voinicul ăsta vrea să meargă acolo. Să-i fii de călăuză !

s— Bucuros, dar aripile mi-s betege şi puterea mi-i sleită.

— Suie-te pe umărul meu, zise băiatul şi numai să-mi arăţi drumul, că te duc eirca gîndul.

îşi puse el într-o trăistuţă merindele pe care i le dăduse maica Duminică, îşi luă rămas-bun de la ea şi plecă. Bătrîna îl urmă cu ochii din prag şi, cînd se depărta niţel, îi zise :

— Vezi, cînd vei mai fi bătut de vreo nevoie să-ţi aduci aminte de mine !

Apoi închise porţile şi păsările începură din nou cîn-tările lor.

S-a tot dus şi s-a dus băiatul, pînă ce a pierdut în zare casele bătrînichii şi pînă ce cîntările păsărilor, to-pindu-se în văzduh, nu se mai auziră deloc. S-a dus şi iar s-a dus, pînă ce, de la o vreme, a început să simtă nişte miresme care umpleau văzduhul.

Intr-un tîrziu ajunseră şi-n cîmpul florilor, de unde veneau miresmele. Ce să vă mai spun eu de mîndreţea feluritelor florf, care împodobeau întinsul fără margini ?

După ce a străbătut raiul acela, a zărit în mijlocul cîmpiei mîndreţea de curţi ale zînei.

Părea o nestimată uriaşă, un al doilea soare,, azvîr-lit de o mînă în mijlocul cîmpurilor însmălţate şi împes-% triţate de flori. Băiatului îi pierise văzul de aşa orbitoare strălucire. Cînd au ajuns la porţi, albiniţa şi-a luat ră-mas-bun de la băiatul care nu ştia cum să-i mulţumească de binele făcut. Apoi el a bătut în poartă. O roabă veni să-i deschidă.

El, după ce întrebă dacă e acasă zîna, fu luat şi dus ca să se mai întremeze cu ceva de mîncare, că se. sfîrşise de tot din pricina drumului. Apoi îl luară zînele şi-1 duseră să se îmbăieze şi să se schimbe de haine, că în halul în care se afla el nu putea să vadă pe zînă.

După ce isprăvi cu tot dichisul, îl luară alte două roabe, gătite ca nişte domniţe şi-1 duseră în cămările de sus ale palatului. Acolo îl aştepta zîna, în toată podoaba ei de strălucire şi frumuseţe.

Şi a început să-1 plimbe prin cămările palatului, să-i arate jiesecatele comori de bogăţii şi frumuseţi care zăceau sub acpperişuriie de argint, ale palatului de sticlă. ' * Ce odoare nepreţuite, ce comori, ce nestemate au mai trecut pe sub ochii flăcăului nostru, ameţit de atîta nor_oe, nu le pot spune, dar spun bătrînii că-ntr-o cămară de-a zînei erau bogăţii să hrăneşti din belşug o lume-n-ţreagă şi erau fără număr cămările palatului. Dar ce^-i păsa flăcăului de toate astea ? Avea lîngă el pe crăiasa gîndurilor sale, făptură după care-i tînjise sufletul, în mreaja dorului celui mai arzător, atît amar de vreme ! ; Pentru ea străbătuse el nouă mări şi nouă ţări, pentru ea şeiăcuse luntre şi punte, pentru ea umblase pe cărări heimlblate, prin ţinuturi neajunse nici de bătaia yîntu-iui...

Şi au petrecut în desăvîrşită fericire trei săptămîni întregi.

Dar veni vremea cînd zîna trebuia să se ducă la un sobor al zînelor, de unde trebuia să dobîndească şi voia de a se cfununa cu un pămîntean. Cînd a plecat, i-a dat în seamă toate cheile palatului, grăindu-i:

— Prin toate încăperile să umbli, numai unde s-o
potrivi cheia asta să nu-ţi calce piciorul, căci atunci
de toată viaţa noastră pulbere nu se va alege.

SL ca; să ţină mai bine minte, îi legă cu un fir de păr. de-al ef cheia blestemată.

înâlţîndu-se apoi pe-o adiere, ea zbură în slava cerului, luînd-o spre răsărit, unde se şi perdu în zare.

Flăcăul nostru, rămas singur, luă smocul de chei şi începu să cutreiere şirul odăilor, spre a-i trece de urît şi spre a-şi îndulci amarul pustiu al singurătăţii.

Dtfpă ce a mers prin toate încăperile, ajunse şi la locul urţde se potrivea cheia însemnată. Gîndul că intrarea aici* i-a fost oprită de zînă îl făcu să se depărteze, dar dorinţa de a şti, îl ţinu pe loc. De trei ori .fugi şi de trei ori se înturnă, pînă ce se hotărî să deschidă niţel uşa şi să vadă ce e, dar nu să intre. Puse cheia în broască şi o întoarse ; broasca era ruginită şi se-nvîrtea cu greu ; în sfîrşft descuie şi crăpă uşa niţel.

Atunci un val de aer pătrunse de afară în odaia dosnică *şi.* întunecată, apoi o trosnitură groaznică făcu palatul să se clatine din temelii, iar băiatului îi îngheţase inima de groază. Dai" la urmă se dumiri niţel, cînd auzi dinăuntru un glas blîhd, care-i zicea :

— Mulţumesc, prietene, pentru asta-ţi iert o
moarte !

El; prostul, crezînd ca e vreo fire pămînteană,
deschise
uşa din nou şi intra înăuntru. Atunci mai se auzi un trosnet şi în mijlocul odăii văzu legat şi ferecat cu trei cercuri de fier, un zmeu cît toate zilele. Două cercuri plesniseră, mai rămînea al treilea.

Zmeul de-acolo grăi băiatului :

— Du-te şi-mi adu un bărdac de apă, să mă răcoresc nițel, că mult bine ți-oi face şi eu ; iar băiatul se duse şi-i aduse ; încît plesni şi al treilea şi zmeul sări slobod în picioare, răsuflînd adînc de hăuia palatul. Apoi grăi băiatului :

— De te-ai face vinovat de moarte către mine, de trei ori te-oi ierta pentru binele ce mi-ai făcut, dar acum ia-ți tălpăşiţa, că palatele-s ale mele, ca şi zgripțuroaica şi isteaţa de zînă. Să nu-ți mai simt făptura pe-aici !

Băiatul ieşi binişor, amărît, probozindu-se şi bleste-mîndu-se pentru prostia pe care o făcuse, neascultînd porunca zînei.

Dar nu se depărta, ci se ascunse cum putu mai bine în palat...

Zîna simțise greşeala flăcăului şi cît te-ai şterge la ochi, veni acasă. Zmeul încălecase pe un cal şi gonea nebun de bucurie că fusese mîntuit.

Băiatul ieşi din ascunzătoare şi i se arătă zînei. Vrea să-şi ceară iertare, cînd zîna i-o apucă înainte şi-i grăi :

— Acum nu-i vremea de asta, pregăteşte-te să fugim,
cîtă vreme zmeul e departe.

în graba mare şi-au ales un cal din grajdul de argint şi încălecînd pe el au pornit spre casele măicei Duminici, de părea că o să crape şi cal şi tot de atîta fugă.

Zmeul, după ce dădu o raită prin jurul curţilor, s-a trîntit pe pămînt, să se mai odihnească. Dar pe cînd sta el aşa, deodată calul i-a rînchezat de s-au cutremurat toate cele dimprejur şi întrebîndu-1 zmeul care e pricina, răspunse calul că băiatul i-a răpit nevasta.

— Am eu vreme, căluțul meu, ca să mă duc la palat, să mănînc un cuptor de pîine şi să beau o bute cu vin şi să-i ajung ?

— Ai şi prea ai, că frate-meu, care-1 duce, nu e fire năzdrăvană !

Zmeul s-a dus acasă frumos şi s-a ospătat precum zisese. Şi apoi, încălecînd pe cal, zbură spre partea locului, pe unde fugea zîna cu băiatul.

Cît ai clipi i-ajunse, cîrpi o palmă băiatului şi luîn-du-şi nevasta grăi :

— Te iert de rîndul ăsta şi mă scap de o datorie : *pnai* am una, că de cea dinţii m-am scăpat cînd ţi-ajn dat drumul teafăr din mîinile mele, după ce m-ai mîntuit.

Şi nici nu luă băiatul bine seama, cînd zmeul cu zîna alături pieriră în zarea albastră şi senină spre palatul din cîmpia florilor.

Cu sufletul plin de amărăciune necazului, se îndreptă feciorul spre curţile Crăiesei zburătoarelor. I se păru calea fără seamăn de lungă şi curtea nemăsurat de departe. După ce bătu la poartă, deschizîndu-i-se, intră în curtea aşa de mult plină de noimă odinioară şi care acum i se părea că e fără preţ.

Păsările cu glasurile lor parcă-şi băteau joc de necazul lui ; cîntările lor îl pătrundeau ca nişte piroane înroşite de para focului.

Spuse cum stau lucrurile. Maica ascultă cu luare-aminte, apoi îl lăsă să se odihnească şi, a doua zi, îl deşteptă şi-i dete un cal năzdrăvan, care să-1 ajute.

Cu inima plină de bucuria nădejdii porni băiatul îndărăt. Cînd ajunse acolo, zmeul era la vînătoare.

Zîna, cum îl văzu, nu mai zise nici o vorbă de bucurie, ci sărindu-i în braţe, se urcară pe cai şi o luară la fugă.

Zmeul înştiinţat se grăbi să alerge după ei, dar alergă pînă ce-1 trecură năduselile, fiindcă şi calul băiatului era năzdrăvan şi da mult de lucru zmeului. Goneau goană nebună pe-ntinsul cîmpiilor, fugăriţii şi nici ochii îndărăt nu şi-i aruncau, de teamă ca nu cumva să vadă pacostea grozavă care-i urmărea. Şi caii lăsau flăcări pe nările

aprinse de turbarea goanei, iar pomii din cale şi iarba şi florile eîmpului se aplecau la pămînt, ca de vijelie.

Norocul însă le-a stat împotrivă. Zmeul, repezindu-şi calul, i-ajunse şi pe cînd el îi înşfacă pe-âmîndoi cu o mînă, calul lui rupse'cu dinţii calul băiatului dăruit de bătrină.

— Şi rîndul ăsta scapi cu faţa curată, dar e cea de
pe urmă oară !

Băiatul nu zise nici o vorbă. Mut, prăpădit, rămase locului, neştiind încotro să mai apuce şi ce să mai facă. Nu mai aştepta nimic de la maica Duminică, dar tot se hotărî să-şi mai încerce o dată norocul. Se îndreptă spre casele ei.

Cînd îl văzu aşa de amărît, se cruci de mirare, dar la urmă aflînd pricina, se făcu foc pe zmeu că a îndrăznit să-i prăpădească bunătate de cal şi grăi băiatului :

— la de mănîncă ceva, ca să mai prinzi inimă şi
lasă în grija mea, că, pînă mîine, găsesc eu ac de cojocul
zmeului.

A doua zi îl duse în curte şi, acolo îi arătă *o* lighioană cu aripi, cu picioarele şi cu capul de vultur, cu trupul de cerb şi cu coada de leu ; apoi zicîndu-i să încalece, grăi astfel *

— Dacă dihania de zmeu te-o ajunge şi acum, să
smulgi o pană din aripile purtătorului tău şi să dai în
capul calului lui.

Băiatul porni şi acum, dar cam cu mai puţină nădejde.

Ajungînd la porţile zînei, o găsi pe ea, stînd într-o cameră stingheră, plîngînd de potopea pămîntul, căci se credea acum uitată pe veci de băiat. Dar cînd îl văzu intrînd pe uşă, se şterse la ochi şi-i zise cu glas blînd şi plin de amărăciune :

— De ce mai îţi pui viaţa în primejdie, cînd Vezi
că nu poţi să izbîndeşti. Lasă-mă ursitei mele afurisite
şi tu caută-ţi de drum !

Dar băiatul atins la inimă de mîhnirea ei, o luă în braţe, o sui pe zburătoarea lui şi se depărta de palat.

Zmeul, şi de data aceasta era tot la vînătoare, cînd auzi că nechează calul, şi cînd îi spuse pricina, el grăi zîmbind :

-*■ Am eu vreme, căluţul meu, să mă duc pe acasă, să mănînc trei cuptoare de pîine, să beau trei buţi de vin ?

— Ba, zău, mi-i teamă că nici hu-i vei ajunge. Calul lor nu e frate cu mine, e de altă fire.

Atunci zmeul se repezi pe cal, care întinzîndu-şi cele dousprezece aripi, începu să bată văzduhul de năpraznă.

Dar băiatul era departe, şi zorea zmeul, de credeai că o să crape de nerăbdare ; iar calul bătea din aripi de vuia văzduhul şi se clătina bolta cerului.

Puterea năzdrăvană a calului zmeului era mare. Incet-încet tot s-a micşorat depărtarea dintre zmeu şi fugari, pînă ce, de la o vreme, era mai gata să înhaţe zmeul pe băiat şi să~l azvîrle în slavă, cînd băiatul smulse o pană din aripile zburătoarei lui şi, domoiindu-şi niţel zborul, izbi în cap calul năzdrăvan al zmeului şi atunci de năpraznă se prăvăliră amîndoi, cal şi călăreţ, din înălţimea grozavă, jos, pe pămînt, de nu se alese nici pulberea de ei.

Băiatul şi zîna răsuflără adînc. Erau mîntuiţi de pacoste. Se-ntoarseră la curţile zînei şi petrecură în fericire trei zile şi trei nopţi. Apoi s-au hotărît să plece acasă la părinţii lui.

Zîna a fluierat din cobuz şi a prefăcut curţile într-o portocală pe care a băgat-o în sîn şi au plecat.

în drum s-au abătut pe la maica Duminică spre a-i mulţumi amîndoi.

Se mai abătură şi pe la celelalte două bătrîne şi în curînd ajunseră acasă. Acolo, părinţii lui erau uitaţi de bătrîni; şi atît ei, cît şi fraţii şi surorile lui îl credeau de mult prăpădit.

Au făcut nuntă nouă şi au ţinut mesele şi veseliile trei săptămîni de zile, ea la o nuntă-mpărătească, iar tinerii au petrecut apoi o viaţă de necurmată bucurie.

Ciobanul şi fata de împărat

A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nu s-ar povesti şi nici eu nu v-aş născoci aşa isprăvi.

A fost odată un împărat drept şi bun, că pentru bunătatea lui toată împărăţia îi era blagoslovită. De belşugul ţării mersese zvon în toată lumea, iar bunătatea împăratului, dreptatea şi înţelepciunea lui aducea lUme tocmai de la -marginea pămîntului.

Era aproape cărunt împăratul cînd pierdu pe împărătească. Dar după toată truda vieţii, avea şi împăratul o fată mîndră şi voinică, podoaba cea mai nestimată.

w^ Ţinea împăratul la fata lui ca la ochii din cap. Toată fziua o îngrijea, o cocoloşea şi-o alinia. Soarele nu-i vă-| zuse chipul, arşiţa lui dogoritoare nu-i atinsese faţa, jvîntul nu se hîrjonise p.rin părul ei lung de-i bătea în icălcîie şi galben ca un lan de grîu.

m Dar, de la o vreme, băgă împăratul de seamă că fata ? pierea. Se ducea- unde nimeni nu ştia şi venea tocmai [dinspre ziuă, cînd răsărea luceafărul şi totdeauna prăpădită, cu rochia fîşii, hărtănită.

S-a tot crucit împăratul de una ca asta şi taina fetei începu să-i tulbure somnul lui de împărat bătrîn. înţelept şi care văzuse atîiea în viaţa lui. în fiecare zi făcea cîte o rochie fetei şi a doua zi era praf.

S-a gîndit împăratul ce să facă, ce să dreagă să descopere taina.

Toate au fost zadarnice. Dar împăratul ţinea la fala lui şi ţinea şi la cinstea casei lui, la cinstea părului său alb ca omătul de troianul anilor sub care zăcea. S-a hotărît să-i pună păzitori.

Şi-a dat poruncă împăratul, în tot cuprinsul împărăţiei lui, că cine s-o găsi vrednic să-i afle taina care-i amăra bătrîneţea, locul unde se ducea fata, o va avea de.soţie ; iar dacă nu, îi va sta capul unde îi stau picioarele, căci se oţe-lise şi se înăsprise. împăratul, nevoie mare. Şi-au început să curgă din toate laturile pămîntului feciori de împăraţi, mîndreţe de voinici, toţi minaţi de gîndul să capete fata care era chipeşă şi frumoasă ca zînele.

Dar din şiragul de chipuri îndrăzneţe, din sumedenia de voinici, stîlpii împărăţiilor depărtate, toiagul bătrîne-ţelor vreunui împărat albit, unul n-a mai rămas în viaţă. Din ce în ce se pustia împărăţia de voinici, iar palatul împărătesc rămăsese gol şi ocolit de toţi ca un loc blestemat. Parii gardului purtau fiecare cî te un cap de voinic şi pe deasupra cobeau bufniţele jeluitoare. Un singur par rămăsese fără de podoabă omenească.

într-un tîrziu, cînd mînia împăratului se prefăcuse în turbare şi amărăciunea în deznădejde, numai iată că se înfăţişează în curtea-rnpărătească un cioban cu glugă de gît şi cu sarica pe el şi cere şi el să păzească fata trei. nopţi, cum e sorocul ; şi ce-o vrea soarta cu el, că doar -n-are ceva de cîştigat, nici de pierdut.

împăratul îl primi fără să-1 bage mult în seamă, că doar atîţia mari de voinici se încercaseră şi tot ,nu făcuseră nimic, darmite un păcătos ca el.

Ciobanul s-a pus la pîndă lîngă uşa fetei de-mpărat şi aştepta ce-o ieşi de aici. Se gîndea el că, şi dacă l-o ucide împăratul, nu-i mare lucru, că doar numai izbe-lişlea şi pustiul i-au fost tovarăşi pînă acum ; şi îmbucătura de pîine uscată, îngheţată pe care o cîştiga cu munca

lui nu era vreun lucru de care să ducă dorul. Un suflet de om necăjit mai puţin pe lume, şi pace ! N-o să dea vodă cu trupul că a murit. Dar parcă i se năzărea lui *cu* o să~i dea de rost fetei şi ursita lui nu i-a fost aşa duşmănoasă cum credea.

Pe cînd se tot gîndea el aşa, simţi deodată că i s-au îngreuiat ochii de somn. Venise Moş Ene pe la gene şi-1 trăgea şi pe el spre pierzanie. Dar ciobanul îşi muşca degetul cel mic că dase sîngele şi se lupta cu ispita de istov.

în sfîrşit, cînd au cîntat cocoşii de trei ori, scîrţ ! uşa de la odaie şi fata de împărat iese încet-încet. păşind peste cioban cu băgare de seamă, de credeai că nici nu atinge pămîntul cu picioarele. Ciobanul se făcuse mort.

— Dormi, ciobane, dormi, că mîine o să-ţi pună tata capu-n par ! adie ea cu vorba, crczîndu-1 adormit de-a binelea.

După ce s-a depărtat fata, aşa o bucată bună, se scoală şi el şi pîş ! pîş ! cu gluga şi cu sarica şi cu ghioaga lui. Fata mergea repede, că bietul cioban de-abia se putea ţine de ea.

Au tot mers mereu, hăi !... pînă la un loc unde se zărea ceva roşu ca focul şi sclipitor, grozav. Ciobanul se tot minuna ce-o să fie şi el îşi pierduse de tot sărita, nu mai ştia pe ce tărîm este. Cînd colo, era o pădure mare şi deasă. S-a tot crucit ciobanul cînd a văzut că nu-i o pădure ca celelalte păduri, ci o pădure de aramă.

Fata de-mpărat, ca să-şi facă loc, da într-o parte *şi* alta crăcile, dar ele se agăţau de rochia ei şi hîrş ! îi rupeau cîte-o bucată, aşa că ajungînd fata la marginea pădurii rochia ei de fir şi de mătase se făcuse praf.

Ciobanul, cînd -să iasă şi el, rupse o cracă din pădure şi o băgă în traistă. Atunci pădurea hăui de parcă

ar fi gemut prelung. Iar fetei de-mpărat, spăimîntată, i se făcu inimioara cit un purice şi prinse a grăi :

— Nu ştiu, înainte să mă duc, ori îndărăt să mă întorc ; mi se pare că hoţul de cioban e după mine, dar tot înainte mă duc.

Şi iar merse, şi merse, că se tociseră opincile ciobanului de rămăseseră ca foiţa de ceapă. Fata parcă zbura, nu altceva, iar ciobanul după ea, cît colea, pînă ce-a zărit iar departe ca un lac alb, de argint. Ochii ciobanului erau cînd la albeala aceea, cînd la fată, pînă ce punînd pas lîngă pas, au ajuns la o pădure cu totul şi cu totul de argint şi care lucea ca soarele. Au mers amîndoi prin pădurea asta ca şi prin ailaltă.

Fata tot aşa, da crăcile la o parte, iar ele se agăţau de hainele ei şi le hărtăneau.

Cînd au ieşit ei din pădurea de argint, ciobanul a mai rupt o cracă şi a băgat-o în glugă. Pădurea atunci iar a hăuit prelung, de te lua groaza, nu altceva.

Pe fata de împărat a trecut-o un fior, de parcă i-ar fi băgat un fier roşu în inimă. Şi iar grăi :

— Nu ştiu : înainte să rnă duc, ori îndărăt să mă
întorc ; mi se pare că hoţul de cioban e după mine ;
dar mai bine tot înainte să mă duc.

Şi au mers, au mers ei, de credeai că au ajuns la capătul pămîntului. Ciobanul, din urmă, iar a văzut departe, în zare, ceva sclipind.

Cînd s-au apropiat, ciobanul a văzut o pădure cu totul şi cu totul de aur. Fuseseră ele două cum fuseseră, dar asta n-avea seamăn pe lume. Fata de-mpărat lăsă şi aici bucăţi de rochie şi ciobanul iar rupse o cracă din marginea pădurii. Cînd hătii pădurea asta, fata se cutremură din toate încheieturile şi de-abia grăi, parcă y luase piuitul :

— Nu ştiu ; îndărăt să mă întorc, ori înainte să mă
duc ; mi se pare că hoţul de cioban o să mă prăpădească,
dar mai bine înainte. , .

Şi iar purcese pe cale. Ei ! o trăgea şi pe ea aţa şi dorul. Au mai mers ei, iar, cît au mai mers, pînă au dat de-o gtrlă. Fata s-a dat de trei ori peste cap, s-a făcut o păsărică şi a trecut apa. Acu' ciobanul ce să facă? „Ia să mă dau şi eu de trei ori peste cap !" îşi zise el, „că doar m-oi face vreo pasăre zburătoare".

Se dote şi se schimbă tot într-o păsărică şi... după fală.

Au mers ei cît au mers prin văzduh şi au ajuns la un palat de cleştar, care avea.faţa smaraldului şi era împrejmuit cu un gard de aramă. Fata de-mpărat s-a dat din nou peste cap şi s-a făcut iar fire pământească. Apoi a bătut la poarta palatului; şi după fiecare bătaie se auzea un răsunet prelung în palatul de cleştar.

în urmă s-a deschis poarta şi a intrat fata. Pînă să intre şi ciobanul, tranc ! s-a-nchis.

Ciobanul, după ce se mai răzgîndi, se dete iar de trei ori peste cap şi se prefăcu într-o musculiţă. A intrat printr-o crăpătură în curte, a intrat pe gaura broaştelor de la uşi, pînă într-o odaie dosnică.

Acolo era fata de-mpărat şi cu un tînăr frumos, cu părul de aur. Se jucau amândoi cu mere de aur, arun-cîndu-le de la unul pînă la altul. Acu', ce minunăţii şi ce bogăţii, ce mai de bănet era adunat în mîndrul palat !

Ciobanul nostru s-a băgat sub pat şi a prins s-aştepte. Tot jucîndu-se tinerii cu merele de aur, nu ştiu cum se face că un măr cade jos sub pat. Ciobanul atît aştepta. A luat mărul şi pe-aci ţi-e drumul ! Flăcăul şi fata caută-1 şi caută-1, pînă ce au răvăşit toate. Dar degeaba, mărul parcă intrase în pămînt. Atunci, fata de-mpărat a intrat în griji arnare şi, luîndu-şi ziua bună de la iubitul ei, a rostit înecată de jale :

sa

— Nu ştiu ! ne-om mai vedea ori nu ne-om mai vedea. Dar mi se pare că hoţul de cioban m-a prăpădit.

S-au despărţit cu mult plînset şi oftat. într-o fugă a venit la palatul lui tată-său.

Ciobanul venise de mult şi sta acolo la uşă, culcat şi adormit.

Atunci fata mai prinse oleacă de inimă şi cu o licărire de nădejde grăi :

— Dormi, ciobane, dormi şi n-avea habar, că mîine o să-ţi puie tata capu-n par.

Dar ciobanul sforăia de-a binelea...

A doua zi împăratul dădu poruncă să vină la el ciobanul, să spună care i-a fost rostul privigherii lui.

Ciobanul, tot cu traista şi cu toiagul lui intră la-mpă-rat şi începu să grăiască :

— După ce-a plecat de-aici, am mers cît am mers şi am dat de o pădure de aramă ; acolo s-a hărtănit mai mult rochia domniţei decît aiurea. ■

Iar fata îi tăie vorba necăjită : —Minţi, ciobane !

— Iată craca, zise el, scoţînd-o din glugă. Apoi am mai mers cît am mers şi-am dat de o pădure de argint ; domniţa iar a dat crăcile la o parte şi crăcile se agăţau de rochia domniţei şi o sf îşiau.

— Minţi, ciobane !

— Iată craca i Mai încolo, am dat de o pădure cu totul şi cu totul de aur, mărite stapîne, şi-acolo tot aşa a făcut domniţa...

— Minţi, ciobane !

— Iată craca ! şi scoase şi pe cea de aur. De-acolo am trecut printr-o cîmpie pînă ce-am ajuns la o gîrlă ; acolo s-a dat de trei ori peste cap şi a trecut dincolo. Am făcut şi eu tot aşa. Am mai mers pînă ce-am ajuns la un palat măreţ de sticlă cam verzuie. Eu, ca să intru,

m-am făcut muscă. Domniţa intrase pe poartă ; am găsit-o jucîndu-se cu două mere de aur.

— Minţi, ciobane !

— Iată mărul! Şi scoase clin glugă mărul pe care-1 ascunsese.

Atunci împăratul, încredinţat că băiatul a vorbit adevărat, i-a dat fata de nevastă, şi-au făcui nuntă mare şi bogată, cu masă îmbelşugată, că doar era fată de împărat şi aveau cu ce. Şi toată împărăţia se bucura că, în sfîrşit. şi-a găsit fata omul.

Şi-a fost atîta veselie, că vînturile se adunaseră toate, ca să ducă vestea 'în cele patru părţi ale lumii.

Şi mie mi-i necaz grozav că nu m-a iertat vremea să mă duc şi eu !...

*(Poveşti transcrise din „Convorbiri liiz-**rare"** de proj. MARWŞ POP)*

Bcowulf, prinţul cel viteaz

Demult, demult, domnea în Danemarca un rege bun şi curajos, pe nume Hrotgar. Poporul ii iubea şi-1 preţuia, căci de multe ori au încercat duşmanii să-i calce ţara, dar de fiecare dată biruia Hrotgar şi vitejii lui luptători. Iar pe timp de pace, regele se gîndea ce să facă spre a-şi ferici poporul, căuta să aducă între ei dragostea şi bunătatea şi de aceea supuşii îl iubeau nespus.

Hrotgar s-a hotărît să zidească un palat cum nu a mai fost altul pe lume, niciunde şi nicicînd. Şi-a chemai pe cei mai pricepuţi'meşteri zidari, tîmplari şi aurari şi le-a poruncit :

— Ridicaţi un castel măreţ şi bogat, cu ziduri groase de piatră şi ferestre largi, prin care să pătrundă calda lumină a soarelui şi cîntecul păsărilor ee-şi vor avea cuibul în ramurile copacilor din jurul iui. Încăperile să fie mari, cu pereţii şi tavanul îmbrăcaţi în aur şi pietre scumpe, cu mese întinse. Aici o să fie întotdeauna veselie şi sărbătoare, cîntec şi voie bună, aici vor petrece vitejii oşteni ai mei. Am să le dau daruri multe, cum au fost şi faptele lor în lungile bătălii ce le-am purtat !

Din greu lucrară meşterii şi, după cîţiva ani, palatul era gata precum le poruncise regele : era un palat cum nimeni nu mai văzuse, cu porţi mari şi săli cu mese lungi, încărcate de vinuri şi mînc.ăruri scumpe. Hrotgar şi-a chemat războinicii la castel şi a fost o mare sărbătoare în

cinstea lor, şi le-a dăruit cupe şi potire de aur, bătute cu nestemate ce sclipeau ca mii de stele.

Ceasuri în şir a ţinut petrecerea, şi toţi erau veseli, ascultînd cîntecele ce le lăudau faptele. Pe cînd serbarea era în toi, se ridică JHrotgar, şi la un semn, toţi tăcură ; regele le grăi :

— Iubiţii mei oşteni, alături de voi am zdrobit mulţi duşmani. A sosit vremea ca pacea şi voia bună să domnească printre noi. Am pus să se zidească acest castel al ospeţelor ca să vă arăt dragostea ce vă port. Veniţi aici cînd vreţi şi totdeauna veţi găsi o masă îmbelşugată şi .veţi putea petrece cît veţi dori !

Mulţumiră oştenii preabunului lor rege, şi petrecerea reîncepu şi mai vioi.

Dar nu prea departe de palat, într-o mlaştină întunecoasă, în care nu călcase picior de om, trăia un uriaş rău, însetat de sînge, pe nume Grendel. Uriaşul ura lumina şi veselia şi, cînd auzi că oamenii petrec şi cîntă, se supără foarte tare. Cu ochii aprinşi de ură, Grendel porni spre castel cu paşi grei, de se cutremura pămîntul. Acolo, aşteptă ascuns în întunericul nopţii, şi cînd mesenii se culcară şi luminile se stinseră, pătrunse înăuntru şi omorî cu braţele-i puternice treizeci de oşteni. Săvîrşind această ticăloasă faptă, Grendel se întoarse în mlăştinosul său lăcaş.

O adîncă jale a cuprins pe Hrotgar şi pe bravii lui oşteni, şi nimeni nu a mai intrat de atunci în castel. Atît de puternic era uriaşul, încît nici un oştean nu putea să lupte împotriva lui.

Castelul a rămas pustiu şi întunecat, dar Grendel, rău precum lupul flămînd, începu să omoare oamenii prin păduri şi trecători, atacîndu^i pe la spate. Groaza s-a lăsat peste regatul lui Hrotgar, şi timp de doisprezece ani da-nezii au suferit pagube şi omoruri de pe urma uriaşului.

Treceau anii, dar nimeni nu se încumeta să dea piept cu Grendel.

Trăia pe atunci, în îndepărtata Suedie, poporul geali-ţilor, condus de regele Hygelac. Nepotul lui Hygelac, pe nume Beowulf, era un prinţ viteaz şi puternic.

Tînărul Beowulf auzi despre tristeţea danezilor şi ticăloşiile săvîrşite de uriaş, şi în inima lui încolţi dorinţa aprigă de a-1 pedepsi pe Grendel şi de aduce din nou în regatul lui Hrotgar pacea şi fericirea.

— Voi trece marea în Danemarca şi voi lupta pe viaţă şi pe moarte cu uriaşul. .Vreau ca spada mea să stăvilească omorurile şi să nu mai sufere Hrotgar şi supuşii săi ! spuse Beowulf credincioşilor lui războinici,

îşi alese cincisprezece tovarăşi de nădejde şi îşi luă rămas-bun de la iubitul său rege Hygelac, suindu-se în corabie. Două zile şi două nopţi plutiră Beowulf şi tovarăşii săi pe întinsul de ape, şi a treia zi dimineaţa se opriră la ţărmul Danemarcei. O strajă le ieşi in cale şi îi întrebă :

— Hei, voi de colo, cine sînteţi şi ce căutaţi aici, înarmaţi cu spade şi suliţe ?

— Sîntem războinici geaţi, prieteni cu poporul vostru, u sînt Beowulf şi am venit să mă lupt cu uriaşul ce vă omoară cu cruzime. Du-ne la regele vostru, căci vreau să vorbesc cu el.

•— Fiţi bineveniţi pe aceste meleaguri, vitejilor ! Sosirea voastră are să-1 bucure pe regele Hrotgar. Veniţi dar după mine la castelul său.

Beowulf şi tovarăşii săi merseră după oştean pînă ajunseră la falnicele ziduri. Porţile grele de stejar se deschiseseră şi, străbătînd coridoare lungi, luminate cu facle aprinse, războinicii ajunseră într-o sală mare. Acolo stătea Hrotgar pe tron, înconjurat de curteni.

îngenunchind în faţa regelui, Beowulf îi grăi astfel :

— Măria-ta, sîntem geaţi şi venim de departe. Cu

multă tristeţe am aflat de necazul ce vi-1 face uriaşul Grendel, omorîndu-vă bărbaţii şi lusînd văduve înlăcrimate. De aceea am venit să luptăm cu el şi să-1 ucidem, ca să plătească răul ce 1-a pricinuit.

— Dar cine eşti tu, de vorbeşti cu atîta bărbăţie ? întrebă regele.

— Mă cbeamă Beowulf şi sînt nepotul regelui Hygelac.

Chipul regelui se însenină, căci îl ştia pe Beowulf încă de cînd era copil şi auzise despre puterea lui, iar cu Hygelac era prieten de mulţi ani. Ridicîndu-se în picioare, îi spuse viteazului :

— Dragul meu Beowulf, sosirea ta îmi umple inima de bucurie. Ştiu acum că nu va mai trăi mult timp uriaşul, şi că în curînd o să fie iar veselie în palatul de aur pe care l-am zidit.

Zicînd acestea, regele porunci să se încarce mesele cu mîncăruri scumpe şi vinuri alese în cinstea oaspeţilor săi. Se veseliră geaţii, şi, noaptea tîrziu, se duseră să se. culce în palatul pustiu, în care Grendel omorîse cu braţele sale cei treizeci de oşteni ai lui Hrotgar. Înainte să se despartă, regele îi spuse lui Beowulf :

— Iubite prieten, să fii cu ochii-n patru, căci se prea poate ca, la noapte, să vină Grendel peste voi. Pune-ţi armura aceasta, ca să te păzească de puternica strînsoare a uriaşului. Luptă şi scapă-ne de el, şi îţi voi dărui ce-ţi va pofti inima.

Beowulf şi tovarăşii săi se întinseră pe jos într-o sală întunecoasă a palatului. Beowulf le spuse :

— în noaptea asta o să vedem cine este mai tare : eu sau Grendel. O să mă lupt cu el cu mîinile goalo, pentru că aşa i-am spus regelui, şi trebuie .să-mi ţin cuvîntul, chiar dacă ar fi să mor pentru asta.

Apoi toţi se culcară, numai Beowulf, cu armura pe el, rămase treaz, aşteptîndu-1 pe uriaş.

Deodată, pe la miezul nopţii se auzi un zgomot cumplit, semn că Grendel a deschis porţile, intrînd în

castel cu gîndul să-i omoare pe războinicii geaţi. înainte să ajungă Beowulf ia ci. Grendel omorî pe cel mai apropiat de uşă şi-1 mîncă dintr-o înghiţitură.

Viteazul Beowulf se aruncă asupra lui, şi Grendel simţi cum braţele sale sînt prinse ca într-un cleşte. Uriaşul se eliberă cu greu din strinsoare şi încercă să-1 prindă pe Beowulf. dar armura îl apăra. Se încinse o luptă pe viaţă şi pe moarte, iar zgomotul luptei îi trezi pe toţi, care acum ştiau că viteazul venii de peste mare luptă cu Grendel.

După ceasuri de luptă erîncenă, uriaşul înţelese că Beowulf este mai puternic decît el şi că nu mai poate lupta.' Slobozind un răcnet cumplit, încercă să fugă, dar Beowulf îi prinse voiniceşte un braţ şi, încordîndu-se cu toată puterea, i-1 smulse.

Rănit de moarte, Grendel fugi afară din palat şi se scufundă într-uri lac negru şi adînc, în ale cărui afunduri sălăşluia mama lui, o zmeoaică rea şi ticăloasă, înconjurată de balauri cu colţi lungi şi gheare ascuţite.

Dimineaţa, toată ţara află cu bucurie vestea uciderii uriaşului.

— O. Beowulf, spuse Hrotgar, cum 'să-ţi mulţumesc pentru binele ce mi-ai făcut ? Faptele tale vitejeşti merită o răsplată regească.

Zicînd acestea, Hrotgar porunci să se aducă cupe şi potire de aur bătute cu nestemate, lăzi grele pline cu bogăţii. Cu toate aceste daruri umplură douăsprezece care înalte, pe cure le primi Beowulf, mulţumind darnicului rege. Dar mai mare era bucuria lui Hrotgar. ştiind că a scăpat de Grendel. îi mai dărui viteazului haine scumpe, arme şi cai focoşi, cu coamele fluturînd în vînt. Hrotgar dărui aur şi tovarăşilor lui Beowulf, arătîndu-le adînca lui prietenie.

Dar ei nu ştiau că mama lui Grendel venea spre ei, dornică să-şi răzbune odrasla.

După ce petrecerea se sfîrşi şi luminile se stinseră, zmeoaica pătrunse în castel şi atunci un ţipăt răsună în sală. Cînd oamenii se treziră şi puseră mîna pe spade, zmeoaica deja zburase înspre sălaşul ei, dar Hrotgar văzu cu durere că cel mai iubit sfetnic al său zăcea, scăldat în sînge, cu pieptul sfîşiat de ghearele zmeoaicei.

Din nou se mîhni inima regelui, şi chipul i se întu
necă de tristeţe.

Beowulf şi oştenii săi, care dormiseră în altă odaie, veniră degrabă şi-1 găsiră pe rege cu ochii în lacrimi.

— Nu te mîhni, o rege, grăi Beowulf, căci, iată, aşa
cum am luptat cu Grendel, aşa voi lupta şi cu zmeoaica,
mamă-sa. Mîine dis-de-dimineaţă o să plecăm pe urmele
fiarei şi mă prind că o s-o omor fără milă !

Dimineaţa, Beowulf, Hrotgar şi mulţi oşteni plecară pe urmele lăsate de zmeoaica. Merseră ei cît merseră, pînă lîngă hotarul ţării şi se opriră la marginea înspăi-mîntătorului lac, unde urmele se opreau, semn că acolo sălăşluia zmeoaica. Pe întinderea neagră de ape înotau şerpi şi balauri cu solzi verzi şi colţi ascuţiţi. Pe sub apă se întrezăreau copaci putrezi, pe care nu-i mai putea lumina rezele soarelui. Trupuri fără viaţă pluteau pe lac, iar apa bolborosea. Deasupra lacului zburau corbi negri ca smoala şi o ceaţă deasă şi otrăvitoare plutea peste ape.

Fără teamă, Beowulf se pregătea să coboare în adîncuri. Îşi puse pe el armura, pe care n-o putea străpunge nici o spadă, şi, luînd în mînă greul paloş, zise către rege :

— Sînt gata, rege, să pornesc lupta cu zmeoaica. Dar
poate că ne vedem pentru ultima oară. Dacă cumva mă va
răpune zmeoaica, rogu-te să trimiţi toate darurile pe care
le^am primit regelui meu, Hygelac al geaţilor. Spune-i că
am lupta pînă în ultima clipă !

Pînă să mai spună regele ceva, Beowulf se aruncă şi, pe dată, îl înghiţiră apele. Cobora tot mai jos înspre adincurile nemăsurate.

Zmeoaica auzise cum Beovvulf se apropie, şi se ascunse la pîndă. Deodată se aruncă şi-1 prinse pe viteaz ca într-un cleşte. Numai că armura îl scăpă pe Beowulf de ghearele zmeoaicei. Cind văzu fiara ca nu-1 poate zdrobi, îl trase într-o peşteră. Acolo, adînc sub pămînt, era sălaşul zmeoaicei, boltit, încît apele nu-1 puteau ajunge. Acolo erau îngrămădite comori şi arme, furate de zmeoaica.

Adunîndu-şi toate puterile, viteazul se eliberă din strînsoare, şi începu o luptă cum n-a mai purtat vreodată Beowulf. Săreau scîntei din spadă, vuiau bolţile şi se zguduiau zidurile, dar sorţii nu înclinau de partea nici unuia. Lovea viteazul cu spada în solzii zmeoaicei, şi slăbea puterea din el, mai ales că era obosit după lupta cu Gren-del. Tot mai greu îi era lui Beowulf, cînd deodată văzu într-un colţ un paloş grozav făcut parcă pentru uriaşi ; şi era într-adevăr un paloş străvechi, făurit pentru uriaşi. Aiît de greu era, că puţini ar fi putut să-1 ridice. Viteazul apucă zdravăn paloşul, şi, sprijinit de zid, aşteptă zmeoaica să se năpustească asupra lui. Cînd ajunse la doi paşi de ei, cu ultimele puteri răsuci paloşul. în aer şi i-1 înfipse în gît. Pe dată zmeoaica se prăbuşi, dar Beowulf văzu cu uimire cum oţelul paloşului se topea, mistuit de sîngele înveninat al. fiarei. Nu mai rămase decît minerul, care era da aur curat, lucrat cu mult meşteşug de uriaşii fauri.

După această isprava, Beowulf se uită împrejur prin peşteră şi văzu în toate părţile grămezi de aur şi diamante, comori furate de zmeoaica de la pămînteni. Viteazului însă nu-i păsa cîtuşi de puţin- de toate bogăţiile, I pentru că el lupta nu pentru bogăţie, ci pentru a-'şi ajuta semenii. Grăbit să părăsească peştera, Beowulf luă cu sine minerul uriaşului paloş şi un potir de aur. Umflindu-şî . pieptul cu aer, viteazul se avîntă înspre suprafaţă, unde • îl aşteptau Hrotgar cu ai săi. copleşiţi de griji şi temeri.

Cînd eroul se ivi dintre valuri, frunţile tuturor se descreţiră şi strigăte de bucurie umplură văzduhul. Aflînd cu toţii despre ce s-a întîmplat în peştera din adîncuri, fericirea le fu nemărginită. Dar mai ales Hrotgar, cu lacrimi în ochi, nu mai prididea cu laudele. Şi pe bună dreptate, căci faptele lui Beowulf nici tot aurul din lume nu le-ar fi putut răsplăti.

Zile întregi petrecură vitejii în castelul lui Hrotgar ; dansul şi cîntecele nu mai conteneau. Şi iată că se ivi clipa cînd Beowulf cu ai săi trebuiră să-şi ia rămas-bun pentru totdeauna de la regele Hrotgar. Pregătiră dar corăbiile de plecare, încărcîndu-le cu daruri de preţ.

îmbrăţişîndu-1 pe Beowulf, Hrotgar îi grăi :

— Dragul meu, eşti un viteaz cum nu cred că se mai află altul. Faptele tale vor rămîne de-a pururea vii în inimile noastre. Rămîi cu bine, Beowulf, şi fie ca vremea să nu-ţi ştirbească din Mrbăţie şi vitejie !

îmbrăţişîndu-1 pe Hrotgar, Beowulf se urcă pe corabie. Odată ajuns în ţara sa, viteazul trimise soli la regele Hygelac, să le vestească sosirea. Cînd ajunseră la castel, Beowulf şi tovarăşii săi fură întîmpinaţi cu flori şi strigăte de bucurie.

în cinstea lor se pregăti un mare ospăţ ; Beowulf stătea în dreapta regelui Hygelac şi povestea faptele sale din ţara danezilor ; vorbi despre bunătatea şi prietenia regelui Hrotgar, despre castelul de aur bîntuit de uriaş, despre grozava-i luptă cu Grendel şi cu zmeoaica.

Sfîrşind de povestit, Beowulf aduse înaintea slăvi-tului rege toate odoărele primite de la danezi şi i le dărui.

Iată ce suflet, mare avea eroul, căci nimic nu ţinu pentru sine, ci dădu totul regelui său.

- Poporul geat îl iubea şi îl preţuia pe Beowulf tot mai mult pentru curajul şi hărnicia sa, pentru că era un luptător puternic şi neînfricat. Şi săvîrşind asemenea fapte eroice, Beowulf nu era cîtuşi de puţin îngîmfat şi lăudăros.

Trecură ani mulţi după aceste minunate întîmplări şi iată că bătrînul rege Hygelac se stinse din viaţă. Atunci gcaţii îl urcară pe Beowulf pe tron şi aşa viteazul deveni rege.

Multă vreme domni regele Beowulf în pace şi fericire. Dar iată că un slujitor, de frică să nu fie pedepsit că nu a adus bucatele calde la ospăţul stăpînului său, fugi şi se ascunse într-o peşteră întunecoasă.

De-abia intră, cînd deodată rămase nemişcat : în faţa sa dormea un balaur uriaş, cu solzii mari cît un scut de luptător. In jurul balaurului erau îngrămădite odoare nepreţuite : inele, brăţări, cupe şi vaze de aur şi argint bătute cu nestemate, comori furate de balaur de la oameni. Slujitorul se apropie foarte încet, cu sufletul la gură, şi luă un vas de aur, grăbindu-se să-1 ducă stăpînului său. Balaurul nu se trezi, căci dormea acolo de mai bine de o sută de ani, aşa că slujitorul putu să fugă repede afară. Ajuns la stăpînul său, îi dădu vasul, povestindu-i toată păţania. Primind vasul de aur, stăpînul său îl iertă.

Dar, după o.vreme, balaurul se trezi. îşi roti privirile lacome, înceţoşate de somn, peste comorile ce le adunase de ani de zile, văzu cu mînie că lipseşte vasul cu pricina. Infierbîntat de mînie că nu a văzut cine 1-a furat, balaurul îşi puse în gînd să-i nimicească pe toţi geaţii lui Beowulf.

Cum se lăsă noaptea, balaurul ieşi din peşteră şi în-tinzîndu-şi aripile uriaşe îşi luă zborul deasupra pămîn-tului. Iar pe unde trecea, o mare jale cuprindea aşezările, căci balaurul arunca foc şi pucioasă pe nări, lăsînd în urmă-i ruine fumegînde şi pămînt ars. Toată noaptea zbură balaurul, semănînd groaza între oameni. Nu se întoarse în peşteră decît atunci cînd primele licăriri ale răsă-ritului se iviră în depărtări.

Noaptea aceea a fest îngrozitoare pentru geaţi, iar dimineaţa, aflînd Beowulf despre cumplitul balaur, se

întrista nespus văzîndu-şi poporul năpăstuit. Atunci îşi chemă curtenii şi-i întrebă :

— Iubiţii mei prieteni, un mare necaz a venit peste noi. Oare balaurul vrea să ne omoare numai ca să-şi astîmpere setea de sînge, sau poate 1-a supărat unul din noi ?

Slujitorul cu pricina ieşi în faţă şi, căzînd în genunchi, zise :

— Iubite rege, rogu-te iartă-mă* căci e numai vina mea. Din peştera balaurului am luat vasul de aur ce ţi l-am dat şi acum fiara vrea să ne omoare pe toţi !

Slujitorul îi mai spuse regelui despre grămezile de aur şi nestemate din peşteră şi cum s-a întâmplat de a^ luat vasul de aur.

Beowulf asculta dus pe gînduri : era bătrin de acum, iar părul său albise aproape tot. Inima lui rămăsese însă la fel de vitează ca în tinereţe. Se ridică în picioare şi grăi : ■ •

— Mă roi duce la peştera balaurului şi mă voi lupta, cu el, chiar dacă ar fi să-mi dau ultima suflare !

Porunci apoi meşterilor fierari să-i făurească un scut de oţel care să-1 apere de focul ce-1 sufla balaurul pe nări. îşi alese unsprezece din cei mai viteji luptători şi porniră către sălaşul balaurului, călăuziţi de slujitor. De cum au: ajuns la gura peşterii, Beowulf îi opri şi, întorcîndu-se spre ei, le zise :

— Miilte au fost bătăliile şi luptele mele pînă acum, şi tot aîîtea au fost victoriile. Acum nu mai sânt tînăr, dar: trebuie să mă mai lupt o dată pentru poporul meu. Aştep-taţî-mă aici, căci mă voi bate singur cu balaurul. Ştiu prea bine cît sînteţi de curajoşi toţi. dar eu sînt acela care trebuie să lupte pe viaţă şi pe moarte cu balaurul !

ZIcînd acestea, ridică privirile în sus, gîndindu-se poate că vede pentru ultima oară cerul, apoi porni cu pas hotărît după balaur, chemîndu-1 la luptă cu glas de tunet.

'Cînd balaurul auzi glasul viteazului, se înroşi de mînie. Ca un uragan de foc se năpusti înspre Beowulfyţ

care intrase în peşteră şi îşi pregătise paloşul şi scutul. -Cînd balaurul ajunse la cîţiva paşi de el, viteazul ridică ipaloşul şi lovi cu toată puterea. Dar loviturile sale nu iputeuu decit să-1 întărite tot mai tare pe balaur şi flăcările lui pîrjoleau pereţii peşterii, înveninînd aerul. încet, încet, oboseala începu să-1 cuprindă pe Beowulf. Dar el nu dădea nicidecum înapoi, mînat de ceva mai presus de orice temere, hotărît să moară pentru poporul său. Lovea însă tot mai greu, în timp ce balaurul parcă prindea puteri cu fiecare clipă.

Atunci unul din "tovarăşii săi, un luptător curajos,
;pe nume Wiglaf, simţi primejdia şi, pregătindu-şi armele,
îşi spuse : „Chiar dacă nu-1 pot salva pe rege, aş fi bucuros
să mor luptînd alături de el". Se avîntă curajos în luptă
şi, ajungînd lîngă regele său Beowulf, îi zise : ,

— Viteazule rege, luptă aşa cum ai luptat de atîtea ori pînă acum. Adu-ţi aminte că i-ai nimicit pe Grendel şi pe mamă-sa, zmeoaica ! Gîndeşte-te că poporul tău te iubeşte nespus şi la tristeţea ce-i va cuprinde dacă nu te vei mai întoarce. Braţul tău este încă puternic, iar dacă e nevoie, lasă-mă să lupt alături de tine !

Cuvintele lui Wiglaf erau pornite dintr~o inimă curajoasă, şi Beowulf se simţi parcă mai puternic, încît lovi în balaur cu forţă sporită. Lovitura fu atît de năpraznică, încît tăişul paloşului se rupse în două. în aceeaşi clipă, balaurul aruncă un şuvoi de flăcări asupra lui, şi era gata să-1 ardă de viu dacă nu avea scutul. Apropiindu-se din-tr-o parte, Wiglaf lovi atît de repede şi puternic în trupul solzos, încît balaurul se întoarse să-1 ardă şi pe el. Atunci Beowulf ridică paloşul cu lama înjumătăţită şi, adunîn-du-şi ultimele puteri, îi tăie capul dintr-o lovitură.

Cu o ultimă zvîrcolire, balaurul muri într-o baltă de sînge otrăvit. Beowulf învinse şi de astă dată, dar puterile sale erau pe sfîrşite. Lăudîndu-i curajul şi mulţumindu-i pentru ajutor, îi spuse lui Wiglaf :

— Dragul meu Wiglaf, sinii că astăzi m-ara, luptat pentru ultima oară. slujindu-mi poporul pe caro l-am condus cu dragoste mai bine de jumătate de veac. Am avut multe bucurii şi tristeţi, dar niciodată nu i-am nedreptăţit pe cei buni. Am fost credincios prietenilor mei şi am preţuit adevărul mai presus do orice. Am încercat să domnesc eu dreptate, şi niciodată nu am luptat numai pentru mine însumi. Acum nu-mi mai rămîne altceva decît să mă sfîrşesc cu inima împăcată.

Beowulf îşi scoase din jurul gîtului un lănţişor de aur şi i-1 dărui lui Wiglaf. li mai dărui inelele sale cu nestemate şi mantia cu semnul regesc. Judecata dreaptă a lui Beowulf îl alesese astfel rege pe .viteazul Wiglaf, care nu a stat pe gînduri nici o clipă cînd a fost vorba să lupte pe viaţă şi pe moarte împreună cu ai săi.

Sfirşind acestea, viteazul Beowulf închise ochii pentru totdeauna. Niciodată braţul său puternic nu va mai roti paloşul, semănînd moarte printre duşmani, căci trupul viteazului se va odihni într-un mormînt de aur, închis într-un sicriu de diamant.

Poporul său nu-1 va uita niciodată. Amintirea lui Beowulf va dăinui veşnic, iar minunatele sale fapte vor fi povestite peste mări şi ţări. .

Cămila şi furnica

Odată, o cămilă rămase cu ochii aţintiţi pe o furnică. Se minuna cum de putea să care, fără răgaz, poveri de nu ştiu cîte ori mai mari decît micimea ei. O privi şi o privi şi, la urmă, nu se putu abţine să n-o întrebe :

— Cum de izbuteşti să cari întruna atîta povară şi să nu te mai opreşti ?

— Ce te miri ? Aşa e totdeauna. Şi tu cari saci grei pe spinarea ta.

— Ei, bine, eu cînd simt sacii pe spinare, parcă-mi se îndoaie genunchii şi simt că mă cocoşez şi mai rău decît sînt. Tu, în schimb, pari tare vioaie, de parcă nici nu ţi-ar păsa de atîta greutate cîtă tragi după tine, fără încetare, şi cu atîta uşurinţă. Care-i pricina ? se arătă nedumerită cămila.

Furnica o lămuri:

—. Este simplu de înţeles. Muncind pentru mine, orice muncă-mi pare uşoară, pe cînd ţie îţi pare o corvoadă îngrozitoare, fiindcă tu slugăreşti un stăpm, mai mult sau mai puţin hain !

Cămila rămase şi mai rău pe gînduri, în timp ce furnica îşi văzu sprintenă de treaba ei, şi ar fi rămas astfel multă vreme, dacă beduinul nu i-ar fi trîntit bietei cămile nişte saci grei, de simţea că nu se mai poate urni din loc.

Prieten devotat

Se povesteşte că odată trăia într-o ţară îndepărtată un om care avea un cal voinic şi frumos de nu se mai vedea altul ca el. Cîştiga orice întrecere, la vînătoare era primul, la tot felul de plimbări lungi, în fine, nu se arăta niciodată obosit, lăsîndu-se călărit zi şi noapte. Dar fiindcă stăpînul lui nu prea avea grijă să-1 hrănească, să-1 perie, să-1 îngrijească după cum s-ar fi cuvenit, încet-încet, calul începu să simtă că-1 părăsesc puterile. Izbucnind războiul, stăpîn şi cal o porniră la luptă. Din nefericire, duşmanul se dovedi mai puternic şi, cu o clipă înainte de a fi încercuiţi, stăpînul încercă să scape* dînd pinteni calului, dar calul, nimic.

— Stăpîne, dacă mă îngrijeai la timp, acum te-aş fi
. dus ca vîntul pînă Ia noi acasă şi te-aş fi salvat.

Pină să-i mai răspundă stăpînul, se văzu prizonier şi din stăpîn deveni într-o clipă sclav. Una din muncile lui era şi aceea de a îngriji eîţiva cai, printre care chiar pe al lui. Aciua, se văzu nevoit să perle *frn* iul, să-i dea de mhicare ca lumea, de băut, şi aşa mai departe. Dacă *m* şi-ar fi îndeplinit datoria, l-ar fi aşteptat pe el eîteva bice bune. în tot acest timp, calul se lăsa îngrijit fură a-i spune nimic. Azi aşa, mîine aşa, calul redevenise armă sarul mîhdru şi voinic, de-ţi era mai mare dragul. Şi într-o bună zi. pe cînd îl peria stăpînul lui de odinioară, necheză inc :. nu-l audă ceilalţi din jur :

— Făyăd.uieşte-mi că' tot aşa de bine mă vei îng şi dacă nu te vei mai teme de biciul duşrr. ■ i. mîine în z:vi. te duc în cea mai mare goană acasă ;aurit de bunătatea calului, mai mult uecît de graiul lui, omul îi făgădui că se va îngriji de ei i vieţii, numai să-1 scape din robie.

Şi a doua zi, pe eînd se crăpă de ziuă, calul îi spv

— Suie-te pe spinarea mea şi ţine-te bine, că nu ne vom mai opri decît la noi acasă !

Zadarnic încercară zeci de călăreţi să-1 ajungă din urmă, nimeni nu izbuti să alerge cum alerga armăsarul nostru. Ajunseră teferi acasă şi calul îi aminti stăpînului făgăduiala făcută.

— Stăpîne, dacă mă îngrijeai la timp, nu cădeai în robie la duşman. Ai grijă de mine de azi încolo, că şi eu voi fi alături de tine.

Şi la asemenea dovadă de devotament, stăpînul îşi ţinu cuvîntul dat.

Feciorul de împărat de prieteni ajutat

A fost odată un împărat care- avea un fecior. Şi ajun-gînd el la cele din urmă zile ale vieţii îşi chemă fiul şi-i spuse :

— Dragul meu, după cum vezi. eu mi-am trăit traiul, mi-am mîncat mălaiul. Acum e rîndul tău să înfloreşti şi să domneşti, dar pentru asta trebuie să te însori. Nu vreau să mor înainte de a-ţi cunoaşte soţioara.

Şi feciorul răspunse :

— Tare mult aş vrea să-ţi i'ac pe plac, tată, dar eu încă nu am întîlnit-o pe aleasa inimii mele.

Atunci împăratul îi dădu o cheie de aur şi, înneredin-ţîndu-i-o, îi spuse :

— Suie în turn, acolo vei afla o încăpere de taină,' intră şi vei fi înconjurat de multe domniţe, una mai fru moasă ca alta. Tu să-mi spui pe care ţi-ai ales-o.

Feciorul ele împărat se urcă în turnul în care nu fusese niciodată pînă atunci. în vîrf de tot văzu o uşiţă bine ferecată ; o deschise cu cheia de aur dată de tatăl său şi dădu într-o încăpere uriaşă, rotundă, cu un acoperiş albastru înstelat, ca 'cerul unei nopţi de august. Pe jos strălucea un covor verde ca buratecul, iar în perete, jur-împrejur erau douăsprezece ferestre largi, cu rame de aur curat. Pe cristalul fiecărei ferestre se înfăţişa cîte o domniţă cu coroană pe cap, în veşmînt de floare. Şi fiecare era învăluită de alte culori, şi era una mai frumoasă ca alta.

Feciorul de- împărat rămase înmărmurit privindu-le şi neştiind pe care să o aleagă. Domniţele din ferestrele cum e cleştarul prinseră parcă viată şi-i zîmbeau, mai-mai .că nu-i vorbeau,

Atunci feciorul de împărat văzu una din ferestre acoperită de o perdea albă cum e neaua. Dînd la o parte perdeaua, se ivi o domniţă toată îmbrăcată în voaluri albe ca spuma laptelui, cu cingătoare argintie şi o cunună de perle strălucitoare. Albă şi trisiă era însă cea mai fini-moasă dintre toate. In faţa ei zăbovi multă vreme prinţul şi inima lui începu să bată de dor şi-şi zise : „Ea va fi soţia mea".

Parcă înţelegîndu-1, domnita înclină din cap a încuviinţare, obrajii i se îmbujorară, iar celelalte chipuri de domniţe dispărură ca şi cum n-ar fi fost. La fel dispăru şi domniţa cea albă.

Prinţul coborî din turn şi se înfăţişă tatălui său. eare-1 aştepta cu sufletul la gură. şi-i spuse de alegerea făcută. Bătrînul, aflînd, se întrista foarte şi-i spuse fiului său :

— Rău ai ales, fiule, de acum mare primejdie te
paşte. Domniţa cea albă se află în puterea unui vrăjitor
rău şi sta închisă de multă vreme în palatul de fier. Toţi
feciorii de împărat care au încercat să o salveze au pierit.
Du-te dar de-ţi încearcă norocul şi să te întorci sănătos
acasă.

Feciorul de împărat îşi luă ziua bună, încalecă pe cal şi porni în căutarea domniţei celei albe, aleasa inimii sale. Merse zi de vară pînă-n seară, pîriă ce pătrunse adînc într-un codru, de nu mai ştiu de cale. Şi, pe cînd rătăcea el, neştiind încotro e mai bine să.o apuce, numai ce auzi în urma sa un glăscior :

—. Ei, tu fecior de împărat, aşteaptă-mă !

Şi prinţul întoarse capul şi văzu un om, care de lung ce era parcă nu-i mai dădeai de capăt.

— la-mă şi pe mine cu tine şi rău n-o să-ţi pară !

—- Cine eşti şi ce ştii să faci ? zise prinţul.

— Numele meu este Lungilă şi pot să mă înalţ cît
vreau. Vezi pasărea aceea din înaltul cerului ? Pot ajunge
la ea cu uşurinţă.

Şi începu să se întindă, şi să se întindă, pînă ce ajunse cu mîna în nori. Apoi, într-o clipă fu la loc şi îi dădu pasărea fiului de împărat.

— Eşti meşter mare cînd te lungeşti, dar la ce îmi foloseşte mie dacă nu ştii să mă scoţi din codrul acesta ?

— Ce-mi ceri tu este prea uşor pentru mine. Şi se lungi cît putu deasupra pădurii, privind jur-împrejur, apoi zise, arătînd spre soare-răsare :

— într-acolo e drumul, ca să ieşim cît mai curînd din pădure.

Apoi se făcu loc şi o luă înainte arătîndu-i feciorului de împărat drumul.

— Stăpîne, zise Lungilă, în cîmpia pe care o vezi trăieşte un prieten al meu, Lăţilă, pe care te rog să-1 iei cu tine, că nu se ştie cînd îţi va fi de folos.

— Cheamă-1 să văd de ce e în stare ! zise feciorul de împărat.

— Mai uşor îmi este să ţi-1 aduc aici.

Şi deodată se lungi, ajunse pînă la nori, făcu doar un pas, doi şi apoi, apleeîndu-se, îşi luă prietenul în braţe şi veni de-1 aşeză în faţa stăpînului său.

— Cine eşti tu ? îl întrebă acesta.

— Mă cheamă Lăţilă, pentru că mă pot umfla şi lăţi cît vreau.

— la să văd.

— Stăpîne, să fugim îndată de aici. zise Lungilă şi luă calul şi stăpînul, în goană, către o pădure. Tocmai la timp plecase, pentru că Lăţilă se lăţise aşa de tare, că l-ar fi strivit de tot. Apoi Lăţilă se opri şi dădu drumul aeralui din piept, stîrnind un vînt de se frîngeau copacii din rădăcini.

— Bine, fie, vino cu noi, şi poate ne vei fi de vreun folos.

O porniră binişor la drum. Ajungînd lîngă o stîncă, văzură un om legat la ochi cu o năframă.

— Stăpîne, zise Lungilă şi el este un prieten de-al nostru, haide să-1 iei în slujbă şi nu ţi-o părea rău.

— Cine eşti şi de ce ai ochii legaţi, oare nu poţi vedea cu ei ?

— Dimpotrivă, stăpîne, văd prea de tot, şi atunci stau legat la ochi, şi aşa văd la fel de bine ca un om obişnuit. Dacă-mi scot legătura, scrutez dintr-o privire totul dimprejur. Şi dacă privesc mai cu temei, ies flăcări din toate, sau le fac bucăţi-bucăţi cu privirea. Numele meu este Ochilă.

Apoi, întorcîndu-şi faţa spre stîncă, îşi scoase legătura şi-şi aruncă într-acolo privirea. Stîncă începu să trosnească, săreau din ea aşchii, iar în cele din wrmă se alese praf şi pulbere din ea. în locul stîncii sta acum un gorgan de nisip, iar la mijloc ceva strălucitor. Ochilă se aplecă şi luă acel bulgăr de aur şi i-1 dărui feciorului de împărat.

— Ehe, eşti un flăcău de nădejde şi nu aş fi înţelept dacă nu te-aş lua cu mine. Dar pentru că ai o aşa aprigă privire, uită-te şi spune-mi dacă mai e mult pînă la palatul de fier.

— Dacă ai merge singur, stăpîne, nici într-un an nu ai ajunge. Dar cu noi vei fi tocmai bine la cină, zise Ochilă.

— Spune-mi, Ochilă, ce face domniţa cea albă ?

— Stă închisă într-un turn înalt, păzită de vrăjitor.

Atunci feciorul de împărat îi rugă cu cerul şi cu pămîntul să-1 ajute să o salveze, iar ei îi făgăduiră. Apoi trecură prin golul din stînci pe care îl făcuse Ochilă cu privirea, dădură peste munţi şi cîmpii, pînă cînd soarele se pregătea de asfinţit. Atunci munţii se micşorară devenind blînde coline, codrii se răriră, devenind dumbrăvi, iar în locuri pustii răsări iarba. La apus de soare se zări

palatul de fier. Trecură pe podul de fier, care imediat se ridică, poarta pe care intrară se închise şi se pomeniră în curtea palatului de fier. Feciorul de împărat cercetă cu grijă curtea, duse calul la grajd. Pe ferestre se vedeau în palat oameni înveşmîntaţi bogat, dar nemişcaţi, împietriţi. Intrară şi trecură la rînd prin toate încăperile, ajungînd în sala de ospeţe. La mijloc era întinsă o masă cu bucate alese, băuturi scumpe şi patru farfurii cu patru tacîmuri. Aşteptară ei ce aşteptară, şi văzînd că nimeni nu mai vine, se aşezară şi ospătară din plin, după care începură să se pregătească de culcare, cînd, deodată, uşa se izbi de perete şi in încăpere dădu năvală vrăjitorul cel negru, încins cu trei lanţuri de fier. Vrăjitorul o trăgea de mină pe domniţa îmbrăcată în alb, încinsă cu o cingătoare de argint şi pe cap. cu o coroană de perle. Feciorul de împărat se simţi atras de ea,, dar mai înainte să facă un pas, vrăjitorul îi spuse :

■— Ştiu pentru ce ai venit; dar mai bine nu veneai. Eu ţi-o las pe domniţă, dar cu condiţia să o păzeşti trei zile şi trei nopţi. Dacă nu o vei pierde în acest răstimp, e a ta. Altfel, priveşte stanele de piatră în care s-au transformat toţi cei care au încercat ca tine. Apoi dispăru.

Feciorul de •împărat era uluit de cele auzite, dar .şi mai mult de frumuseţea fetei. începu să-i vorbească, dar ea nu scoase un cuvînt. Surîdea numai şi privea undeva departe. Feciorul de împărat se aşează lingă ea şi-şi puse în gînd să nu doarmă. Iar ca să nu cumva să fie furat de somn şi fata să dispară, se gîndi la Lungilă, care se întinse şi se întinse, încolăcindu-se ca un şarpe de-a lungul pereţilor. Lăţilă, şi el, se aşează în uşă şi se umflă atît de tare, că nici o furnică n-ai mai fi putut trece. Ochilă, şi el, se aşează în mijlocul încăperii şi n-o slăbea pe domniţă. Dar noaptea e noapte, şi omul e om şi somnul somn şi puse stăpmire pe cei patru. Cînd se lumină de ziuă şi se trezi şi feciorul de împărat, fu străfulgerat în piept de o durere

de moarte, văzînd că fata dispăruse. îşi trezi tovarăşii de drum şi se sfătuiră ce e de făcut.

— Nu te teme, slăpînc, zise Ochilă. Şi-şi aruncă ochii pe fereastră. O văd, iat-o, la o zi depărtare de noi, în mijlocul unei păduri, în care se înalţă un stejar, iar în vîrful lui pe o creangă e o ghindă, şi ghinda aceea este ea, domniţa. Dacă Lungilă mă va purta pînă acolo, în cîrcă, o voi aduce înapoi. Nici nu termină bine vorba şi Lungilă îl zvîrli în cîrcă şi tunde-o, pe drumul arătat. Cît ai zice ah, fură înapoi lîngă feciorul de împărat şi-i dădură ghinda.

— Ia-o, slăpîne drag, şi arunc-o jos !

Şi feciorul de împărat îl ascultă. De cum atinse podeaua, frumoasa domniţă în alb răsări mai frumoasă de cum fusese.

Cînd soarele se ridică de o suliţă, uşa se izbi de perete şi apăru iar vrăjitorul cel negru, cu ochi vicleni şi se vedea bucuros, dar cînd dădu cu ochii de domniţă, parcă fu lovit de trăznet şi poc ! Unul din lanţurile cu care era încins se rupse şi căzu la picioare.

Vrăjitorul o luă pe domniţă şi plecă iute cu ea. Feciorul de împărat nu avu ce face, aşa că se plimbă prin pătat, minunîndu-se de ceea ce vedea. Parcă totul fusese încremenit într-o clipă ; undeva, un prinţ stătea cu paloşul în vînt, în altă parte, alt prinţ se poticnise parcă de un prag şi rămăsese suspendat în cădere, la bucătărie, bucătarul ţinea în mînă o tavă cu fripturi. Mai văzu feciorul de împărat mulţime de servitori împietriţi, cai împietriţi, copaci fără frunze, poieni fără iarbă, rîuri fără apă, în ram nici păsări, nici flori în preajmă.

Dar feciorul de împărat şi cei trei tovarăşi ai săi se ospătau din plin ; masa se punea singură, bucatele erau aburinde, vinul curgea; spumos, fără ca cineva şă-1 toarne. Cum se lăsă seara, uşa se izbi de perete, apăru vrăjitorul cu domniţa de mînă. O lăsă şi plecă, iar cel patru îşi începură veghea.

Statură ce stăură treji, cînd un somn de moarte îi cuprinse. Cînd se trezi feciorul de împărat, a doua zi, ia domniţa de unde nu-i ! Se trezi şi Ochilă, se uită pe fereastră şi zise :

— Uite-o. Este la o depărtare de două zile ! Acolo este un munte, şi pe vîrful muntelui străluceşte un diamant, care este domniţa. Dacă Lungilă mă ajută, o aduc îndată.

Lungilă îl luă iar în cîrcă şi hai ! Acolo, sub ochii lui, stîncile se s'fărîmară şi diamantul strălucea la picioarele lor. Culeseră piatra preţioasă şi i-o dădură feciorului de împărat. îndată ce el lăsă piatra să cadă pe podea, şi apăru domniţa, iar cînd pe înserat se arătă vrăjitorul şi-o văzu, de ciudă poc ! se rupse şi al doilea lanţ care îl încingea.

— Cine rîde la urmă rîde mai bine, zise el şi dispăru iarăşi.

Cei patru iar statura de veghe noaptea întreagă, se' vînzoliră de colo, colo, să nu-i fure somnul. Dar, zadarnic ! Adormiră şi domniţa dispăru iarăşi.

Cînd se trezi feciorul de împărat şi văzu că nu e domniţa, îl deşteptă pe Ochilă şi-i porunci :

— Vezi unde s-a ascuns domniţa, Ochilă, repede, pînă nu vine vrăjitorul.

Ochilă privi pe fereastră şi zise :

— Ehe-he, dragă stăpîne, cît de departe este domniţa, cale de trei zile, unde se întinde o mare adîncă, iar pe fundul mării este o scoică în care e ascuns un inel de cleştar şi inelul acela este ea. Dar nu te teme, te vom ajuta, dar de astă dată îl vom lua cu noi şi pe Lăţilă.

Lungilă îl aşează pe Ochilă pe un umăr, pe Lăţilă pe alt umăr şi tuleo ! pînă la marea cea adîncă, unde Lungilă întinse mîna, dar nu atinse fundul mării. Atunci Lăţilă începu să sugă apa din mare, umflîndu-se tare, încît apa scăzu, de se vedea scoica. Lungilă o prinse iute, scoase inelul şi plecară înapoi la palatul de fier. Dar acum Lăţilă atîrna greu şi Lungilă nemaiputîndu-1 suporta, odată îl trînti de pămînt, şi apa ţîşni din el, revărsîndu~se

într-un lac mare ce umplu văile. Lăţilă abia-abia putu sa se ridice din acel lac, după multă caznă.

În această vreme, feciorul de împărat îi aştepta la palat, trist din cale-afară. Soarele cobora pe cer şi prietenii nu mai soseau, .pînă cînd lumina se stinse, uşa se lovi de perete şi în prag se ivi vrăjitorul, hohotind de bucurie. In aceeaşi clipă, fereastra în care o văzuse prima oară pe domniţă trozni, geamul se sparse, iar pe jos se rostogoli un inel de cleştar, din care ieşi alba domniţă.

Văzînd că nu mai pot ajunge la timp, din pricina necazului cu Lăţilă, Lungilă a aruncat inelul pe fereastră. Vrăjitorul, de necaz, răcni o dată de se cutremură palatul, iar cei de-ai treilea lanţ cu care era încins pocni şi căzu la picioare. în aceeaşi clipă, domniţa prinse glas şi-i mulţumi feciorului de împărat că a salvat-o de sub puterea vrăjitorului. Şi cînd vorbea, obrajii i se aprindeau ca doi bujori. Şi tot atunci, întreaga suflare se trezi la viaţă. Toţi. cei deşteptaţi din somnul de moarte veniră şi-i mulţumiră feciorului de împărat.

— Nu mie trebuie să-mi mulţumiţi, ci prietenilor mei, fără de care-aş. fi fost şi eu o stană de pialră.

Bucuros, cu aleasa inimii sale. feciorul ele împărat porni cu tot alaiul spre palatul bătr-înului său tată. Pe drum îl găsiră teafăr şi pe Lăţilă, luîndu-1 cu ei.

împăratul, văzîndu-şi feciorul cu mireasa alături, muri şi învie de bucurie, mai ales că nu mai credea să-şi mai vadă fiul, după atîta amar de vreme.

După nunta feciorului de împărat cu domniţa cea albă, cei trei prieteni, Lungilă, Lăţilă şi Ochilă îşi cerură iertare eă vor să plece în lumea largă, căci ei nu erau pentru traiul de-a gata, în lenevie, ci mai'bucuroşi erau să colinde lumea în lung şi-n lat, doar va avea nevoie cineva de ajutorul lor. Şi dacă or mai fi, poate şi astăzi mai colindă lumea.

Bătrînul grădinar şi Zîna Florilor

In timpul domniei împăratului Renzong din dinastia Song, în sătucul supranumit Eterna armonie, trăia un bătrin grădinar pe nume Qiu Xian, văduv şi fără copii, «are avea o căsuţă şi un petec de pămînt. Iubea nespus florile. Cînd făcea rost de o plantă rară, era mai bucuros decît ar fi avut cel mai preţios giuvaer. Cîiid pleca de acasă pentru niscaiva treburi urgente şi în drumul său trecea pe lingă vreo grădină, cerea voie să intre să o privească mai îndeaproape. Dacă vedea doar plante obişnuite sau pe care le avea şi el, părăsea grădina fără nici o umbră de supărare, dar dacă era vorba de vreo specie rar întîl-nită, pe care nu o avea, sau de flori care la el în grădină se ofiliseră, rămînea ţintuit locului vreme îndelungată şi uita de toate. Cînd se găseau de vînzare flori minunate şi n-avea bani, îşi lăsa zălog hainele cele mai bune şi le cumpăra oricît ar fi costat. Cu timpul, în jurul locuinţei sale apăru o adevărată grădină.

Aceasta era înconjurată de un gard din bambuşi, pe care se căţărau trandafiri, ruguri de mure, plante ornamentale şi exotice. La picioarele gardului viu se îngrămădeau nalba roşie, iasomia, busuiocul şi macul roşu. Urmau la rînd crinii, azaleele, orhideele, crizantemele, cameliile, narcisele, magnoliile şi multe alte. Cînd toate acestea erau în floare, gardul părea un imens şi splendid paravan. De la poarta de miazăzi a grădinii se deschidea spre interior o alee de bambuşi şi chiparoşi. Aleea te

conducea la o căsuţă cu mai multe încăperi înalte şi cu ferestre mari. Florile înveseleau grădina şi casa în toate anotimpurile, iar parfumul lor desfăta.

Prunişorul de iarnă se dovedea neîntrecut, orhideea emana un miros îmbătător. Camelia era plină de graţie, caisul, zîmbitor şi mîndru, iar crizantema înfrunta curajoasă bruma. Narcisa avea albeaţa zăpezii, bujorul strălucea de frumuseţe, magnolia se înălţa zveltă la marginea terasei, iar lotusul se legăna încetişor pe oglinda lacului. Farmecul rodiei era de neînchipuit, frumuseţea bujorului alb, fără seamăn. Dafinul îşi trimitea parfumul pînă în înaltul cerului, nufărul îşi întindea florile pe luciul lacului singuratic. Părul era şi mai auriu sub razele lunii, piersicul surîdea soarelui din zori. Azaleele şi trandafirii înfloriţi păreau întinse brocarturi împodobite pe margini cu muşcate şi petunii. Erau mii şi mii de flori şi par-fumuri dintre cele mai diferite.

Căsuţa bătrînului era străjuită de un lac. Pe malul apei Qui Xian amenajase taluzuri, pe care plantase sălcii şi piersici. Lotusul înflorit părea un întins curcubeu co-borît pe oglinda lacului.- Bărci de toate mărimile şi culorile alunecau alene pe luciul apei, purtate de adierea uşoară a brizei. La umbra sălciilor, cu lotcile trase la mal, pescarii îşi aruncau undiţele şi rămîneau tăcuţi în aşteptarea peştilor. Păsări de tot felul îşi găsiseră aici un ade-vărat paradis.

Qui Xian se trezea încă din zori. Mătura frunzele căzute şi uda grădina de două ori pe zi, dimineaţa şi seara. Dacă-i înflorea o floare, era în culmea fericirii şi toasta de trei ori „în sănătatea ei". Cînta şi fluiera de bucurie, iar atunci-cînd obosea de atîta petrecere, se culca printre straturile de flori, punîndu-şi sub cap o piatră în chip de pernă.

Pe timp de arşiţă stropea la vreme grădina. Cînd eră furtună îşi lua la repezeală o haină şi o pălărie de paie şi se plimba printre flori pentru a le proteja pe cele mai/

slabe. Dacă era nevoie, stătea in grădină şi cile o noapte întreagă. Plîngea cînd vedea că o floare era pe cale să se ofilească. Fiindu-i nespus de greu să se despartă de florile căzute, le strîngea şi le punea într-un coşuleţ de nuiele şi le ţinea pînă se uscau de tot. Apoi, cînd coşu-leţul se umplea, îşi lua adio de la ele şi, copleşit de o mare tristeţe, le îngropa la malul lacului. Numea asta „ceremonia de înmormîntare a florilor". Iar dacă unele (lori căzute erau murdare de noroi, le spăla de mai multe ori şi le împrăştia apoi pe lac. Acesta era „ritualul de spălare a florilor'". Nimic nu-i displăcea mai mult în viaţă decît tăierea ramurilor la pomi şi culegerea florilor. Gîndea aşa : „în tot cursul anului, florile nu înfloresc decît o singură dată în qele patru anotimpuri şi numai timp de cîteva zile. Ceea ce înseamnă că florile duc o viaţă neînsemnată vreme de trei anotimpuri, pentru ca să se poată bucura apoi de cîteva zile de glorie. Zile în care şe lasă mîngîiate de vînt şi surîd oamenilor. Neîndoielnic că, dacă ar putea vorbi, florile ne-ar ruga să le lăsăm la locul lor, ar plînge şi ar suspina. Cu atît mai mult cu cît ele îndură multe în scurta lor viaţă. Fluturii şi albinele, păsările şi insectele de tot felul le dau destul de furcă. Soarele arzător le ofileşte, vîntul puternic le rupe frunzele, ploaia le biciuie fără milă. Dacă nici noi nu le apărăm, atunci cine să le apere ?

După ce sămînţa încolţeşte, plantele se dezvoltă uşor, apoi tulpinile se înalţă, înmuguresc, se formează famurile... Ce frumoase sînt apoi cînd înfloresc! La ce bun să culegi florile cînd se ştie prea bine că vine o vreme cînd ele părăsesc singure ramurile şi nimeni şi nimic nu le mai poate salva ? Sînt şi ele la fel ca omul | cînd moare nu mai poate fi în nici un chip readus la viaţă.

Se culeg uneori flori şi din ele se fac buchete sau coşuri pentru cîte © sindrofie, alteori femeile te folosesc pentru a-şi înfrumuseţa toaleta lor de-o *ţi* jîa.i sa stăm şi să ne gîndim : cînd rupem o ramura, aceasta dispare

m

pentru totdeauna din copacul de unde am luat-o. Nu-i mai bine să o lăsăm la locul ei, pentru a o putea admira an de an ? Pentru muguri e şi mai rău ; ei nu mai înfloresc, se ofilesc o dată cu ramura tăiată. Mai există şi oameni care nu iubesc cu adevărat florile. Atraşi doar de frumuseţea lor, ei le culeg după bunul plac sau le aruncă atunci cînd se satură de ele."

Qui Xian nu distrusese niciodată vreun mugure şi nu rupsese vreo ramură. Cînd -era îndrăgostit de vreo floare, stătea să o admire ore întregi. Dacă vedea pe cineva că încearcă să o rupă, se străduia sa-1 convingă că e un mare păcat. Dacă acesta refuza să-1 asculte, îi făcea o plecăciune şi îl ruga să aibă milă.

Adesea însă, poate din respect faţă de bătrîn, oamenii se abţineau să rupă florile în faţa sa.

Pentru a-şi ocroti grădina, bătrînul nu prea era dispus să primească oaspeţi..Dacă rudele, vecinii sau prietenii voiau să-i viziteze grădina, începea prin a le spune tot ceea ce era interzis şi abia după aceea îi lăsa să intre. Nu le dădea voie să se apropie prea mult de brazde. Cînd vreunul rupea vreo floare, se înroşea de furie şi-1 dădea afară din grădină, hotărît să nu-1 mai primească nici-odată. Devenise vestit pentru acest obicei al său. La el în grădină nu mai îndrăznea nimeni să rupă nici măcar o frunză.

Boschetele şi tufişurile erau adevărate sălaşuri pentru păsări. Le atrăgeau mai ales florile şi fructele. Nu- era o mare pierdere pentru Qui Xian să fie lipsit de fructe, dar se necăjea tare i-ău cînd păsările ciuguleau bobocii gata să înflorească. Din acest motiv, bătrînul căpătă obi-ceiul de a pune orez şi mei alături de flori, invitînd astfel păsările să nu se mai atingă de flori. După ce mîncau pe săturate, zburătoarele cix'ipeau şi se roteau cuminţi. fără a mai strica *vreo* floare sau vreun boboc. Şi an de an bătrînul culegea tot mai multe fructe mari şi gustoase.

Pe unele le dăruia vecinilor, pe altele le vindea pentru a face rost de bani.

Vreme de cincizeci de ani florile i-au oferit numai plăcere. Ducea o viaţă cumpătată, simţindu-se minunat în mijlocul miilor de flori. întreg satul îl respecta, numindu-1 „bunicul Qiu" sau „bătrînul grădinar".

într-un orăşel din apropiere trăia pe atunci un tînăr pus pe fapte rele şi negru la suflet, care se numea Zhang Wei. Venind dintr-o familie de nobili, se credea puternic şi se purta urît cu oamenii cumsecade. Oricine nu i se supunea era vai de el. Urmat tot timpul de o ceată de bătăuşi şi scandalagii, într-o zi i se înfundă şi dădu peste unul mai puternic decît el, care-i trase o chelfăneală zdravănă. Făcut de ruşine, se retrase împreună cu oamenii săi la. conacul pe care-1 avea în sătucul supranumit Eterna armonie, nu departe de căsuţa lui Qiu Xian.

într-una din zile, plimbîndu-se beat prin sat, se apropie de grădina bătrînului şi zărind arborii luxurianţi, exclamă :

— O, ce splendoare ! A cui este grădina ?

— A unui bătrîn poreclit „nebunul florilor", se grăbi să-1 pună în temă un slujitor, ca să-i fie pe plac.

— Da ? Am auzit vorbindu-se că e un bun grădinar, că ştie cum se cultivă florile. Deci aici locuieşte ? Păi, hai să intrăm un pic, hotărî Zhang.

'— Bătrînul* ăsta este cam ciudat, săriră cu gura însoţitorii. Nu dă voie nimănui să intre în grădină.

— Poate că altora, zise Zhang Wei, mie însă nu
poate să-mi interzică să intru. Hai. bateţi-i în poartă.

Era perioada bujorilor. Qui Xian, care-şi terminase treaba în dimineaţa aceea, stătea lungit sub un copac să se mai odihnească. Auzi bătăile puternice în poartă. Se ridică şi merse să vadă cine a venit. îl izbi imediat un miros puternic de băutură. Se trezi în faţă cu vreo cinci, şase găligani. înţelese imediat care le era intenţia. Le bară trecerea şi-i întrebă încruntat :

— Ce vă aduce pe aici, tinerilor

1

Zhang Wei sări primul :

— Ei, bătrîne, ce, nu mă mai cunoşti ? Sînt fiul nobilului Zhang, stăpînui "onacului de aici din vecinătate. Ai multe flori rare şi am venit să le văd.

— Tinere, n-am nimic interesant în grădină, doar cîţiva piersici, pruni... Florile niei n-au înflorit încă.

Zhang Wei, cu ochii ieşiţi din orbite, urlă la bătrîn :

— Afurisit moşneag ! Ce mare scofală dacă intră cineva să-ţi vadă florile ! Crezi că am venit să le mă-nînc ?

— Tinere, nu-i nimic de văzut în grădina mea.

Mîniat la culme, Zhang Wei îl împinse puternic pe Qui Xian, care-şi pierdu echilibrul şi căzu. Namilele năvăliră în grădină. înspăimîntat, bătrînul se ridică şi-i urmă temător. Dintre toate florile din grădină doar bujorii erau \ în plină floare. Nu era însă vorba de specii obişnuite, ci de cinci varietăţi dintre cele mai rare : „pagoda galbenă", „fluturele de jad", „ochiul dragonului", „leul negru" şi „leul cu cap roşu". Bujorul este socotit regele florilor, iar bujorii aceştia erau cei mai frumoşi.

Plantaţi în faţa căsuţei, bujorii lui Qiu Xian erau înconjuraţi de mici stînci artificiale. înalţi de doi şi chiar trei metri, ei aveau nişte flori superbe, de toate culorile. Zhang Wei se grăbi să se suie pe stînci, pentru a le savura parfumul. Bătrînul se împotrivi :

— Nu te căţăra, tinere ! Uite-te la ei de la distanţă !

Zhang Wei, destul de nemulţumit pentru faptul că-i fusese refuzată intrarea în grădină, se înfurie :

— Moşneag prăpădit, n-ai auzit niciodată de mine ? Ai nişte' flori atît de frumoase şi m-ai minţit că n-ai. Fie, treacă de la mine, pentru asta te iert. Dar acum iar începi să mă superi ? Ce, se ofilesc florile dacă le miros şi eu un pic ? Poţi să bombăni cît -vrei, eu tot ce vreau o să fac. Şi astea fiind zise, începu să tragă florile spre el, şi să le miroasă una cîte una.

Retras ceva mai departe, Qiu Xian se străduia să-şi mai domolească mînia. Spera că intruşii se vor duce cit de curînd. Dar Zhang Wei zise cu obrăznicie :

— Nu se poate să ne bucurăm de acest peisaj fără băutură. Şi dădu ordin slujitorilor să-i aducă de îndată ceva de băut.

Atunci Qiu Xian'zise :»

— Tinere, este prea strimt locul aici. Ar fi mai bine să vă duceţi să beţi la conacul dumneavoastră, vă rog tare mult.

Zhang Wei arătă spre pămînt :

—• Putem să ne aşezăm aici jos, e toarte plăcut.

Qiu Xian stărui :

— Cum să vă aşezaţi într-un loc atît de nepotrivit cu rangul dumneavoastră ?

— Lasă că-i foarte bun locul, o să întindem şi un covor, îl asigură Zhang Wei.

Curînd, pe jos fu întins un covor, iar petrecăreţii se aşezară în cerc şi începură să bea. Cu un aer triumfător, făceau un vacarm de nedescris. Bătrînul îi privea de alături supărat.

Zhang Wei, plin de invidie, îi zise lui Qiu Xian :

— Bătrâne, arăţi ca un necioplit, dar eşti un bun grădinar. Vino să bei cu nai !

Qiu Xian îl refuză cu tărie.

— Nu vrei să-mi vinzi mie grădina ? îl iscodi Zhang Wei.

Văzînd că lucrurile iau o întorsătură proastă, bătrînul îi răspunse ;

— Grădina asta este viaţa mea, cum aş putea să o vînd ?

— Ce-mi pasă mie de viaţa ta ? Vinde-mi grădina ! fer cînd vei ajunge un om fără eăpătîi, vino să lucrezi la mine. Te vei ocupa de flori, ce zici ?

Palavragii îi ţinură şi ei isonul;

m

— Ce noroc pe tino, bătrîne. Şi ce frumos se poarta
cu tine ! Haide, arată-ţi recunoştinţa !

In faţa acestei batjocuri, Qiu Xian simţea că se sufocă de mînie, dar nu zise nimic.

— Ia te uită ce moşneag afurisit ! strigă Zhang. Da sau nu, deschide odată gura, ce, eşti mut ?

— Răspunsul meu a fost răspicat. Ce vreţi mai mult ?

— Baliverne, moşule. Dacă o mai ţii tot aşa, te trimit la închisoare, ameninţă Zhang Wei.

Ajuns aici, Qiu Xian se gîndi cum să scape.

— Dacă înălţimea voastră ţine atît de mult să-mi cumpere grădina, trebuie să-mi dea măcar o zi de gîndire. Nu se poate, încheia afacerea acum pe loc.

Petrecăreţii aprobară :

— Are dreptate de data asta. Să venim mîine din nou.

Beţivanii se ridicară unul cîte unul cu ajutorul slujitorilor. De'teamă să nu-i rupă florile, Qiu Xian îi grăbi spre ieşire.

Dar ţi-ai găsit ! Ţineau morţiş să rupă florile la piecare.

Se repeziră la ele şi începură să le rupă cu sălbăticie. Bătrînul se strădui, dar nu mai putu să-i oprească. In numai cîteva clipe, aveau braţele pline de bujori. Cu o durere fără margini Qiu Xian strigă :

— Mi-aţi distrus toată munca ! La ce bun să-mi mai
tîrăsc viaţa asta nenorocită î

Şi, cu capul înainte, se năpusti asupra lui Zhang Wei, pe care, beat cum era, îl răsturnă cu furie.

Petrecăreţii aruncară florile şi strigînd ca nebunii se repeziră la bătrîn. De teamă să nu-1 omoare, unul dintre slujitori, care nu-şi pierduse de tot capul, izbuti să-i potolească. Zhang Wei fu ridicat de jos. Furios pentru faptul că fusese trîntit la pămînt, el se răzbună pe flori, călcîndu-le în picioare. Qiu Xian se jeluia.de mama focului. La vacarmul ce se făcuse, vecinii, sosiţi în grabă la faţa locului, rămaseră uluiţi da cele ce le era dat să

vadă. Printre ei erau şi cîţiva argaţi de-ai lui Zhang. Banda fu silită să iasă din grădină. Dar Zhang Wei tot nu se lăsă :

— Spuneţi-i ticălosului ăsta bătrîn să-mi dea grădina. Dacă nu, o să mai aibă de-a face cu mine !

Apoi, plin de ură, îşi chemă ciracii şi părăsiră locul.

Dat fiind faptul că era aşa de beat, ameninţările lui nu fură luate în serios. Vecinii intrară în curte şi-1 ajutară pe Qiu Xian să se aşeze pe prispa casei. Bătrînul continua "să plîngă, în timp ce unul dintre vecini, care-i păstra ranchiună pentru că nu-1 îngăduise cîndva în grădină, începu să-1 vorbească de rău pe bătrîn :

— Orice s-ar spune, e un nebun. A primit lecţia pe care o merita.

Dar un altul, cinstit din fire, îl contrazise : ,.

— Ia nu mai vorbi şi tu aşa fără noimă ! Munceşte tot anul la o asemenea grădină, iar plăcerea este de scurtă durată. Oamenii se bucură în faţa florilor frumoase, dar nu întotdeauna îşi dau seama cîtă muncă cer ele ca să arate astfel. Qiu Xian a trudit pentru bujorii ăştia, iar tu, în loc să-1 compătimeşti, tot pe el îl condamni ?

Bătrînului, fiindu-i milă de florile aruncate şi călcate în picioare, începu să le strîngă fir cu fir şi să le mîn-gîie ca pe nişte copii.

— Dragele mele flori, rosti el cu ochii în lacrimi, toată viaţa mea nu v-am rupt măcar o frunză sau o petală. Cum de s-a putut întîmpla acum lucrul ăsta atît de îngrozitor ?

In timp ce bătrînul, cuprins de o neasemuită tristeţe, se jeluia, în spatele lui răsună deodată un glas dulce, liniştitor :

— De ce plîngi, bunicuţuîe, ce s-a întîmplat ?

Qiu Xian întoarse capul. Se trezi faţă în faţă cu o tînără necunoscută, nespus de frumoasă, îmbrăcată simplu, dar fermecător.

— Cine eşti şi de ce ai venit aici ? o întrebă bătrînul.

— Bunicule, răspunse fata, locuiesc în apropiere. Mi s-a spus că ai bujori minunaţi şi am dorit tare mult să-i văd. Dar, vai, ce păcat că acum zac toţi la pământ...

Auzind-o vorbind despre bujori, Qiu Xian începu din nou să plîngă.

— Bunicule, spune-mi ce te frămîntă ?

Bătrînul îi povesti toate cele petrecute. Fata surise :,

— Spune-mi, n-ai dori ca toate aceste flori să se întoarcă acolo de unde au fost rupte ?

Qiu Xian dădu din cap neîncrezător :

— Oh, te rog să nu-ţi rîzi de mine. Se poate oare ca florile odată rupte să se mai întoarcă pe ramuri ?

— Da, bunicuţule, se poate, zise fata. Părinţii mei m-au învăţat să readuc florile la viaţă. Am reuşit întotdeauna acest lucru.

Qui Xian făcu o plecăciune adîncă.

— Bunicule, nu e nevoie să faci asta. Adu-mi mai bine un vas cu apă, te rog.

Qiu Xian plecă în grabă după apă. Pe drum îl chinuia o întrebare : „Are oare cu adevărat o asemenea putere sau îşi bate joc de mine ?" Dar tot el îşi spunea : „N-am mai văzut-o niciodată şi nu văd de ce ar glumi pe seama mea". Se întoarse cît putu de repede cu apa. Dar fata nu mai era acolo, iar pe pămînt nici urmă de flori rupte. Ramurile erau acum din nou pline de bujori înfloriţi. Şi dacă mai înainte florile erau toate de o singură culoare, acum avea în faţă flori de toate nuanţele, mai frumoase ca niciodată.

Qiu Xian îşi zise : „Feţişoara asta a făcut o adevărată minune". Plin de recunoştinţă, începu să o caute prin toată grădina, dar nu o mai găsi nicăieri. Tare mult ar fi dorit să înveţe şi el să aibă asemenea puteri. „Să fi fost oare o zînă care mi-a venit în ajutor ?"

Ştirea despre cele petrecute în grădina bătrînului se răspîndi cu repeziciune. Tot satul ardea de dorinţa de a

vedea minunea la faţa locului, dar oamenii, se temeau că Qiu Xian nu le va da voie să intre în grădină.

Qiu Xian era într-o mare încurcătură. După intimplarca cu zîna i-a trecut prin minte să se ferească şi mai mult de lume, dar, în aceeaşi seară, aşezat în mijlocul straturilor de flori, hotărî altfel : „Egoismul şi sihăstria mea mi-au adus' întotdeauna numai necazuri. Dacă aş fi fost mai generos cu oamenii, n-aş fi avut atîtea neplăceri", începînd din zorii celei de a doua zile, el lăsă poarta deschisă larg, să intre oricine dorea. Celor care veneau în grădină le cerea doar un singur lucru : să nu le atingă.

Fără să fi aflat încă nimic din cele întîmplate, Zhang Wei se fălea în faţa alor săi :

— Ieri, netrebnicul ăla bătrîn m-a trântit la pămînt şi n-am de gînd să-1 iert. Mă duc din nou să-i cer să-mi vîndă grădina. Dacă e îndărătnic şi de data asta, fac praf
tot ce întîlnesc în cale.
>

Ciracii îi ţinură isonul.

Pe drum Zhang Wei află ştirea despre minunea petrecută în grădina bătrînului. Se îndoi de adevărul ei şi spuse neîncrezător :

— Sînt sigur că bătrînul a născocit toată povestea asta numai ca să ne facă să-1 lăsăm în pace.

Ajunseră în faţa porţii. Sătenii ieşeau liniştiţi din grădină, minunaţi de frumuseţea ce le fusese dat s-o vadă.

Zhang Wei ajunse în faţa casei şl încremeni de uimire. Florile, mai fermecătoare ca niciodată, străluceau de frumuseţe.

— Grădina va fi a mea, fără să mai fie nevoie să o cer bătrînului, spuse Zhang Wei. îl voi învinui pe Qiu Xian de vrăjitorie. Bătrînul va fi torturat şi va trebui să mărutrisească. Şi apoi, cînd grădina va fi pusă în vînzare, cine va îndrăzni să o cumpere ? Din toată zarva
asta eu voi ieşi cîştigat.

Intrega bandă a zurbagiilor fu încîntată de vicleşugul la care se gîndise Zhang Wei. Aşa se şi pctrecură faptele.

După arestarea, lui Qiu Xian, Zhang Wei şi oamenii săi făc.ură o plimbare prin grădină, apoi încuiară poarta şi plecară spre oraş.

Dar zîna îl ajută pe bătrînul grădinar şi de astă dată.

— Sînt zîna Lacului de jad, îi spuse ea. Dragostea dumitale pentru flori m-a înduioşat şi de aceea am spus florilor din grădină să se întoarcă pe ramurile lor. Dum neata iubeşti şi aperi florile de o viaţă şi prin această dragoste vei deveni nemuritor. De acum înainte nu te vei hrăni decît cu polen de flori ; o să devii din ce în ce mai uşor şi, în cele din urmă, vei ajunge să zbori asemenea
unei petale.

Qiu Xian "îi făcu o plecăciune, iar cînd se ridică, o zării pe zidul închisorii, ehemîndu-1 încetişor : „Vino cu mine !"

între timp, Zhang Wei şi haimanalele rămăseseră cu gura căscată cînd văzuseră iar grădina, pentru că acum nici o floare nu mai era la locul ei ; o grămadă de petale şi frunze pălite acoperea pămîntul.

Ca şi data trecută, aşternură un covor, se aşezară cu toţii roată şi băură în neştire. Deodată se porni un vînt îngrozitor, care începu să ridice florile de pe pămînt. Florile se înfiripau văzînd cu ochii în fete frumoase şi graţioase. Una din ele, îmbrăcată în roşu, îi spuse aprinsă de mînie :

—- Locuim aici de zeci de ani. Bunicul Qiu ne-a iubit întotdeauna şi a avut mare grijă de noi. Voi aţi dat năvală, ne-aţi distrus, iar pe binefăcătorul nostru l-aţi aruncat în închisoare. Â venit acum timpul să daţi seama.

Prin fluturarea mînecilor foarte lungi, asemenea unor aripi uriaşe, ele răspîndiră pe dată un frig pătrunzător. Neisprăviţii o luară la sănătoasa, strigînd :

— Să ne salvăm, fraţilor, să scăpăm de aici î

Furtuna se potoli într-un tîrziu. în grădină se aşternu iar o linişte adîncă. Bujorii erau din nou acoperiţi de flori. Pe pămînt nu se mai afla nici măcar o singură petală. După un timp, răufăcătorii, puţini rămaşi în viaţă, începură să caute prin grădină, dar nici urmă de Zhang Wei. Fusese spulberat de furtună.

După această întîmplare, într-o vară, cînd soarele strălucea pe cerul fără urmă de nori, iar bătrînul Xian stătea în mijlocul straturilor de flori, deodată începu să adie o briză şi cerul se coloră în zeci de nuanţe. Se auzi o melodie duioasă, iar în văzduh se răspîndi un parfum suav. Din înaltul cerului sosiră în zbor lin o pasăre fenix * şi o barză albă. De pe aripile lor coborî zîna florilor.

— Qiu Xian, de acum înainte te vei îngriji de toate florile din lume. Vei avea puterea să răsplăteşti pe cei care iubesc florile şi să-i pedepseşti pe cei care le distrug. Vei locui împreună cu noi şi vei deveni nemuritor, după cum ţi-am făgăduit.

Qiu Xian, căsuţa şi florile toate porniră în zbor după zîna florilor.

De atunci satul căpătă un nume nou : Paradisul celor o sută de flori.

Broasca

La poalele munţilor Anzi, într-un loc uitat de lume, trăia un pădurar care avea trei feciori. într-o bună zi, la sfatul tatălui, fiii plecară în căutare de lucru. Cel mai mare se urcă pe o colină smălţuită de flori, iar ceilalţi urmară drumuri diferite. Şi cum stătea el şi privea minunat, neştiind încotro s-o apuce, auzi un cîntec pe care nu-1 mai auzise niciodată. Vocea cîntăreţei îi mergea la suflet, aşa era de frumoasă. Pornind spre locul de unde venea melodia, se trezi în faţa unei căsuţe cu acoperiş roşu. Bătu la poartă, li deschise o bătrînică şi-1 întrebă :

— De unde vii, tinere, de pe tărîmul ăsta sau de pe celălalt ?

— De pe ăsta, măicuţă, răspunse. Am auzit o voce, nespus de frumoasă care m-a adus pînă aici. Aş putea s-o cunosc pe cea care a cîntat ?

— Cum să nu, zise bătrîna. Este fata mea care vrea să se mărite şi cîntă.

— Dacă mi-o arăţi, mătuşica, mă însor cu ea.

— îndată. Rosita, Rosita, vino că te caută un tînăr care vrea să se însoare cu tine !

Deodată, apăru sărind o broască şi, cînd ajunse în mijlocul casei, bătrîna o prezentă :

— Ea este fata mea.

■— Ooo ! Cu broasca asta să mă însor ! ? se răţoi, supărat, băiatul.

Şi plecă spre alte meleaguri.

Intre timp, după ce umblă mult şi bine, fratele mijlociu apucă pe acelaşi drum cu fratele său mai mare şi ajunse în partea cea mai înaltă a dealului şi văzu căsuţa cu acoperiş roşu, înconjurată de copaci. Auzi şi el cântecul care îl atrăgea ca într-o vrajă. Cînd ajurfse la căsuţă îi deschise tot bătrînicâ şi-1 întrebă :

— De unde vii, băiete, de pe tărîmul ăsta sau de pe celălalt ?

— Vin de pe tărîmul ăsta, bătrînico, şi m-a adus pînă aici vocea care mi-a fermecat inima. Vreau s-o cunosc ' pe fata care are un glas atît de minunat.

— Este fiica mea, Rosita, răspunse femeia, şi cîntă-ca să se mărite.

■— Mătuşica, dacă vrei, eu mă însor cu fata dumitale. Trebuie s-o văd numaidecît.

— îndată o chem. Rosita, Rosita, vino încoace !

Şi broasca veni sărind.

Tînărul. clipi nedumerit, apoi bîigui :

— Aaa ! Eu nu mă pot însura cu o broască... M-ai păcălit.

Se supără pe bătrînă şi plecă.

A doua zi, ajunse în acelaşi loc cel mai mic dintre fraţi şi, de pe deal, auzi cîntecul care venea dintr-o căsuţă de pe colina apropiată. Melodia îl călăuzi pînă în poarta casei, unde îi ieşi în întîmpinare aceeaşi bătrânică. Tînărul o întrebă numaidecît despre fiinţa care cînta atît de frumos. Femeia îi răspunse şi lui ca şi celorlalţi fraţi:

— Este fata mea, Rosita, şi cîntă ca să se mărite.

— Dacă e aşa, mătuşico, cheam-o pe fata dumitale, pentru că eu vreau să mă însor cu ea.

Bătrîna o chemă degrabă pe fiica ei.

— Rosita, Rosita, vino încoa, pentru că un tînăr vrea, să te cunoască şi să se însoare cu tine.

Şi broasca intră. Înainte ca băiatul să spună ceva, bătrîna îi atrase atenţia :

— Doi tineri au venii să se însoare cu ea, dar cînd au văzul-o s-au supărat şi au plecat.

Cel mai mic dintre fraţi rămase un timp pe gînduri, apoi spuse :

— Măicuţă, asta mi-e soarta ! O să mă însor cu fala dumitale.

Broscuţa sări în sus de bucurie şi, a doua zi, se şi căsătoriră.

Trecuse un an de la această întimplare. într-o bună zi, la căsuţa cu acoperiş roşu sosiră fraţii băiatului să-i spună că, săptămîna viitoare, trebuiau să meargă cu toţii să-şi viziteze tatăl, împreună cu soţiile şi cu cei mai buni cai pe care îi aveau.

„Cum o să apară fratele nostru cu broasca lui ! ?" rîdeau între ei cei doi fraţi mai mari.

Mezinul, în faţa unei astfel de ruşini, se întrista. Broscuţa îl mîngîie duios :

— De ce eşti supărat, dragul meu ?

— Cum să nu fiu, dacă peste o săptămîna trebuie să mergem la tatăl nostru cu soţiile şi cu cei mai buni cai ! Eu cum o să merg cu tine ? Fraţii mei o să rîdă şi o să-şi bată joc de noi.

Broscuţa îl linişti ;

—- Nu fii trist ! Eu zic să mergem, totuşi, la întîlnire.

Aşa şi făcură. Cînd veni sorocul, plecară spre casa părintească. Cînd au ajuns, cei doi fraţi mai mari împreună cu soţiile lor, care erau foarte frumoase, se aflau deja acolo. Veni şi ora cinei. în timp ce mîncau, broscuţa strînse toate oasele într-un buzunar. Apoi urmă dansul. Tatăl se ridică şi o invită la dans pe soţia fiului său mai mare care, la fiecare învîrtitură pe care o făcea, îl călca şi de mult ce se încinsese; răspîndea un miros îngrozitor. O lăsă şi o invită pe soţia' fiulu^său mijlociu. Aceasta, ca şi prima, se împiedica mereu şi împrăştia un miros foarte urît. Tatăl, supărat, se duse şi la broscuţă să o poftească

la dans. Pe dată aceasta se prefăcu în fata cea mai frumoasă şi mai elegantă de pe pămînt, al cărei parfum îmbăta pe cei prezenţi şi, la fiecare învîrtitură pe e'are o făcea, îi căderau în cascadă bani de aur din buzunar. Pesemne oasele se prefăcuseră în aur o dată cu ruperea vrăjii. Fata era, de fapt, o prinţesă pe care o blestemase o bătrînă vrăjitoare să se prefacă în broască pînă cînd ar fi poftit-o cineva la dans. Şi cum acest lucru se petrecuse tocmai acum, cei doi fraţi mai mari rămaseră uluiţi şi, înainte de sfîrşitul cântecului, plecară ruşinaţi de lecţia pe care o primiseră.

Mezinul rămase să locuiască împreună cu tatăl său şi cu frumoasa sa soţie care continuă să le încînte auzul cu glasul ei fermecător.

Adevărul şi dreptatea

Era odată un cavaler bogat care făcuse un jurămînt să se însoare cu cea mai săracă fată clin ţinut. întîlni multe fete, dar nici una nu îndeplinea condiţiile qerute de cavaler. Ajunse, în sfîrşit, într-un sătuc în care trăia o familie de bătrîni foarte săraci şi îi întrebă dacă nu aveau vreo fată de măritat. Bătrîna îi răspunse că nu aveau. Cavalerul, necăjit, ieşi în curte. Uitîndu-se din întîmplare pe o fereastră a căsuţei zări în odaie o fetişcană foarte frumoasă, care stătea ghemuită într-un colţ. Atunci o rugă pe bătrînică să-i dea voie să vorbească fetei. I se răspunse că fata nu putea să iasă din casă, pentru că nu avea cu ce să se\nbrace.

— Luaţi mantia mea şi acoperiţi-o ! spuse cavalerul.

Zis şi făcut. Cum fata era de o frumuseţe deosebită, tînărul o ceru în căsătorie. Primind încuviinţarea părinţilor, cavalerul o duse la castelul său. Aici observă că fata avea în păr trei fire verzi strălucitoare, iar pe pi-" ciorul drept o aluniţă în formă de- inimioară. în ziua nunţii, ginerele îi dădui miresei sale un măr de aur şi o puşcă. Odată cavalerul porni la drum pe alte meleaguri. La despărţire, îi spuse :

— Eu o să plec pe mare. Cînd mă întorc, o să te anunţ trăgînd o salvă de tun şi tu o să-mi răspunzi cu un foc de puşcă.

-

O îmbrăţişa şi plecă.

După ce naviga el cîtva timp, într-o zi ajunse în alt "oraş, la casa unui prieten, şi-i povesti acestuia că se însurase cu o fată săracă, dar foarte frumoasă şi credincioasă.

— Fac prinsoare pe un galben că nu e aşa cum spui. Te învoieşti să o punem la încercare ?

— Mă învoiesc, răspunse tînărul cavaler.

Prietenul veni cu un circ tocmai în oraşul în can locuia fata. O invită la prima reprezentaţie, dar ea nu acceptă invitaţia. Necăjit, se întoarse spre casă cînd, pe drum, se întîlni cu o bătrînică. •— Unde te duci, băiete ?

— Nici eu nu mai ştiu. Am pierdut o prinsoare pe care am făcut-o cu un prieten. Am crezut că o să-i cu ceresc nevasta, dar nu am reuşit.

Atunci bătrîna, care era vrăjitoare, îi spuse :

— Eu te pot ajuta, dacă plăteşti bine.

•— Plătesc, răspunse tînărul.

— Vino mîine lîngă copacul acesta, ca să-ţi spun- semnele pe care le are fata şi astfel ai să-1 convingi pe soţul ei că, într-adevăr, ai cucerit-o.

Cînd veni a doua zi, baba îi dădu cele trei fire verzi şi mărul de aur pe care le furase cu o noapte în urmă de la tînăra soţie şi îi spuse unde era aluniţa. După ce îi

dădu punga cu arginţi promisă, prietenul si-îndreptă mulţumit spre casă. La sosirea cavalerului, îi ieşi înainte, vesel :

— Am cîştigat pariul, frăţioare ! Ai aici cele trei fire verzi strălucitoare, uite şi mărul pe care mi 1-a dăruit, de dragul meu, iar cît priveşte aluniţa, o are pe piciorul drept.

Cavalerul, în faţa atîtor mărturii pierdu prinsoarea.

Cînd veni vremea să se întoarcă acasă, nu trase salva de tun promisă, ci merge glonţ la soţia sa. Nici nu vru s-o mai asculte, ci o duse într-o barcă şi porunci să fie înecată în mare. Fata îl încredinţa pe însoţitorul ei că era nevinovată şi acesta, în loc s-o arunce în. apă, o lăsă pe o stîncă, în mijlocul mării, îmbrăcată bărbăteşte. Acolo o găsiră nişte pescari. întrebînd-o cum o cheamă, ea le spuse că se numeşte Juan şi că s-a salvat de la un Naufragiu. Pescarilor li se făcu milă şi o luară în satul lor.

Intr-o bună zi, cînd fiica regelui trecea prin sat, îl văzu pe Juan şi se îndrăgosti de el. îi spuse unui servitor să i-1 aducă, pentru că vrea să-1 cunoască şi, aşa, Juan ajunse la palat. I se încredinţa o înaltă dregătorie şi prinţesa îi ceru voie tatălui ei să se mărite cu el.

In noaptea nunţii, tînărul îi povesti prinţesei viaţa sa şi îi spuse că nu era bărbat, ci femeie. Un paj trăsese cu urechea şi, cum era îndrăgostit de prinţesă, se duse şi îi spuse Regelui că ginerele său este femeie. Regele nu crezu, dar, ca să se convingă pe deplin, îi porunci lui Juan să meargă la tîrg după cumpărături. Regele gîndi : „Dacă e femeie, o să cumpere fleacuri femeieşti ; dacă e bărbat, o să cumpere altfel de lucruri".

Juan cumpără o puşcă şi cîteva cutii de cartuşe. Vă-zînd cele cumpărate, regele îi zise pajului :

— M-ai minţit ! E bărbat, pentru că a cumpărat lu cruri ce plac bărbaţilor.

Cum pajul nu se dădu bătut, regele îl trimise pe Juan la cîmp şi îi spuse să încalece calul cel mai nărăvaş.

Nimeni nu încercase nici măcar să-1 înşeueze. Juan îl încalecă şi-1 îmblînzi, în schimb, cînd pajul încalecă pe cal, fu azvîrlit cît colo. Acum regele îl crezu şi mai puţin.

Fata, care continua să umble îmbrăcată bărbătcşte sub numele de Juan, ceru să fie numită judecător în alt ţinut şi chiar aşa se şi întîmplă. împreună cu prinţesa, care-i era prietenă, ajunseră pe meleagurile unde locuise înainte, cu soţul ei, cavalerul.

Trecuse o săptămînă de la venirea lor, cînd primi o plîngere de la o bătrînă care se plîngea că un cavaler, care se căsătorise cu fiica ei, cu siguranţă că a dat-o pieirii, pentru că fata nu mai era de găsit nicăieri.

Judecătorul ceru să fie chemat soţul. Cavalerul se înfăţişă şi ascultînd învinuirea ce îi era adusă, mărturisi :

—. Da, m-am căsătorit cu fata acestei bătrîne şi ea nu mi-a fost credincioasă. De aceea am poruncit să fie aruncată în mare.

— Şi dacă soţia ta ar trăi şi ar dovedi că ţi-a fost credincioasă, ai ierta-o întrebă judecătorul.

— Fără doar şi poate.

— Atunci aşteaptă şi ai să vezi.

Judecătorul intră în camera sa şi se întoarse îmbrăcat în femeie. Cavalerul rămase fermecat de eleganţa şi frumuseţea acesteia.

— Eu sînt soţia ta. Am plătit scump înşelătoria pusă
la cale de prietenul tău.

Trimiseră îndată după cotoroanţa care, la judecată, fu nevoită să spună adevărul.

Cavalerul îşi îmbrăţişa soţia cu duioşie, apoi degrabă se întoarseră la palatul regelui şi îi spuseră cele întîm-plate. Uluit de cele auzite, acesta le dădu voie să rămînă în regatul său. Şi aşa, cavalerul şi fata trăiră fericiţi pînă la adînci bătrîneţi.

Corbu!

Trăia odată, de mult, într-un orăşel uitat de lume, un văduv care avea un fiu. într-o zi, bărbatul hotărî să se căsătorească şi luă de nevastă o femeie atît de rea, încît soarele cînd da cu ochii de ea, se ascundea după nori. De băiat nici nu vru să audă. începu să-1 persecute ba, mai mult, îl convinse pe bărbat că e atît de rău încît nu se mai poate trăi. Potrivi aşa fel să fie aruncat în prăpastia care da spre mare. Dar băiatul avu noroc. Căzu unde apa era mai adîncă şi începu să înoate spre o stîncă din apropiere. Cînd ajunse pe ea, zări în depărtare o corabie. Făcu semne disperate şi corabia, deşi plutea cu repeziciune, se apropie de el, îi luă, apoi porni mai departe.

Cîteva zile mai tîrziu, corabia se opri lîngă o insulă pentru a-şi umple butoaiele cu apă de băut. Băiatul sări într-o barcă şi merse pînă la mal unde şi rămase. • Străbătu insula în lung şi-n lat şi fu uimit că nit era locuită de oameni. întîlni doar o colonie de corbi, care îl înconjurară cu prietenie şi-1 conduseră la cuiburile lor. Aici băiatul trăi mulţi ani fericiţi. Corbii îl învăţară limba lor, cum să zboare şi să pescuiască.

într-una din zile, cînd corbii ieşiră în căutare de hrană, băiatul văzu trecînd prin apropiere un vapor. Se sui pe o stîncă, de unde făcu semne şi vaporul se apropie de mal, iar băiatul urcă hotărît să ajungă în orăşelul unde trăia tatăl său. în orăşelul acela trăia un rege care se afla în mare încurcătură. în fiecare zi veneau la el doi corbi pentru a le face dreptate dar, cum pricina era foarte grea, regele nu putea lua o hotărîre. Cind auzi că în orăşel a sosit un tînăr care cunoaşte limba păsărilor, porunci să fie chemat pentru a se sfătui cu el. Băiatul veni la curte, iar regele îi spuse că, de va reuşi să facă

lumină în acea pricină, îi va dărui palatul său şi pe fiica sa de soţie.

Tînărul trebuia să dea dreptate unuia dintre corbi. Corbul mamă ouase şi numaidecît după aceasta părăsise cuibul, plecînd haihui. Corbul tată venise şi clocise ouăle. Acum se aflau în faţa regelui susţinînd fiecare că el este părintele puilor.

Băiatul îi chemă pe cei doi corbi şi le porunci să-şi aducă puii. Cînd sosiră şi puii, spuse părinţilor să zboare. După care dintre ei vor zbura puii acela va rămîne părintele lor.

Puii de corb se luară după tată, căci el clocise ouăle şi îi îngrijise.

Regele rămase uimit de înţelepciunea băiatului şi se ţinu de cuvînt dîndu-i palatul şi pe fiica sa de nevastă.

în seara nunţii, tînărul trimise după tatăl său. Corbii din insulă veniră la sărbătoare îmbrăcaţi în negru. Pînă atunci toţi fuseseră albi. Din seara aceea corbii sînt negri, de parcă mereu ar merge la o ceremonie.

Bobită

în urmă cu mulţi ani, într-un sat uitat de lume, trăia o familie de bătrîni care n-avea copii. într-o noapte, pe o furtună cumplită, auziră un plînset de copil la uşa bordeiului. Deschiseră şi dădură cu ochii de un copilaş mic cît un bob de fasole. Bătrînii îl botezară Bobită, pentru că era foarte mititel.

Cînd Bobită începu să vorbească, le spuse într-una din zile părinţilor săi :

— Daţi-mi bjhecuvintarea, pentru că vreau să plec
in lume.

— Dar bine, fiule, spuseră bătrlnii, cum o să pleci tu cînd eşti aşa de mic ?

— O să plec, mămico şi tăticule. Să-mi daţi ieduţul
pe care îl aveţi în bătătură' ca să încalec pe el.

Şi Bobită plecă. Merse şi merse, zile şi nopţi, pînă ajunse în faţa palatului regelui. Regele tocmai îşi bea ceaiul. Bobită intră călare pe ied.

— lartă-mă, măria ta, că te deranjez, îi spuse el, dar
ieduţul meu a dat buzna aici.

Regele îi privi şi, cînd îl văzu atît de mic, îi zise :

— Nu-i nimic. Vino să bei un ceai cu mine.

Slujitorii, invidioşi, îi spuseră regelui că Bobită se
lăudase că poate să aducă la palat taurul sălbatic care trăia în munţi şi pe care nimeni pînă atunci nu reuşise să îmblînzească.

Regele trimise să-1 cheme pe Bobita din camera unde fusese găzduit la palat.

— Ai zis că poţi să-mi aduci taurul sălbatic ?

— N-am zis eu asta, măria ta ! spuse uimit Bobită.

— Ai spus-o şi trebuie să te ţii de cuvînt că, dacă
nu, îţi tai capul !

Bobită se duse plîngînd în camera sa. îri timp ce-.şi jelea soarta, o voce subţirică îl strigă :

— Hei, Bobită, nu fi necăjit ! Spune regelui să-ţi
facă un ţarc de fier cu două porţi. Apoi o să te duci în munţi să cauţi taurul. Cînd o să te vadă, taurul o să
se ia după tine. O să intri în ţarc pe prima poartă. Taurul
o să intre şi el, iar tu o să ieşi repede pe a doua poartă,
care o sa se închidă repede, în timp ce taurul va rămîne
închis acolo.

Aşa şi făcu Bobită şi îşi îndeplini promisiunea faţă de rege. Mulţumit, regele îl invită din nou la ceai, dar slujitorii, invidioşi, îi spuseră că Bobită se lăudase că poate

să prindă calul ctt fapte culori pe «are îl avea Uriaşul, în munţi.

. Auzind acestea, regele îi spuse :

— Bobită, mi s-a spus că tu eşti în stare să prinzi şl să-mi aduci calul cu şapte culori. Trebuie s-o i'aci că, de nu, îţi tai capul.

Bobită se întrista foarte tare şi plecă suspinînd în camera lui. Şi, deodată, vocea îi vorbi din nou :

— Ascultă-mă bine, Bobită ! Uriaşul din munţi are un papagal ghicitor. Spune-i regelui să-ţi dea o sticlă de vin şi pîine. Cînd o să ajungi la casa Uriaşului, papa galul o să-şi vestească stăpmul, strigînd : „Bobită a venit
să ia calul cu şapte culori"'. Atunci, Uriaşul o să iasă şi o să te ameninţe cu paloşul. Tu o să- te ascunzi sub o piatră. Uriaşul o să te caute, dar n-o să te găsească şi se va întoarce în casă. Atunci, tu o să ieşi din ascunză toare şi o să te apropii cu grijă de Colivie şi o să-i dai papagalului să mănînce pîine înmuiată în vin. Papagalul va înghiţi cu lăcomie şi, ameţit din cauza vinului, n-o să mai poată striga decît foarte încet : „Stăpîne, stăpîne,
a venit Bobită să-ţi fure calul cu şapte culori !" după care va adormi. Tu vei intra uşurel în grajd, vei lua calul cu şapte culori şi-1 vei aduce înaintea regelui.

Chiar aşa se şi întîmplă.

De data aceasta slujitorii fură şi mai invidioşi pe Bobită şi-i spuseră regelui că acesta se lăudase că poate să aducă papagalul ghicitor al Uriaşului cu colivia lui cu clopoţel.

Regele trimise iar după Bobită.

— Trebuie să-mi aduci papagalul Uriaşului în colivia
lui cu clopoţei, pentru că altfel îţi tai capul !

Bobită începu să plîngă şi plecă deznădăjduit în camera sa. I se părea imposibil să aducă papagalul şi colivia cu clopoţei. Vocea îl ajută însă din nou»

— Cere regelui o pîine, o sticlă cu vin si, în plus;
un cearşaf. îmbată papagalul şi înveleşte-.l cu colivie cu
tot în cearşaf. încalecă pe ied şi întoarce-te la palat.

Bobită urmă întocmai sfatul primit, dar înainte ca regele să-1 felicite pentru noua lui ispravă, slujitorii îi spuseră că micuţul musafir se lăudase că îl va aduce la palat chiar pe Uriaşul din munţi.

Regelui nu-i veni să-şi creadă urechilor, pentru că Uriaşul era duşmanul său de moarte şi prezenţa sa la -palat ar fi însemnat înfrîngerea definitivă a acestuia.

Trimise după Bobită.

— Te-ai lăudat că poţi să mi-1 aduci pe Uriaş.

— N-am spus asta, măria ta ! zise îngrozit băiatul.

— Ai spus-o şi trebuie să te ţii de cuvînt, că altfel Iţi tai capul !

Bobită izbucni în hohote de plîns, de ţi se rupea inima de mila lui. Cînd ajunse în cameră, auzi din nou vocea salvatoare :

— Nu te necăji, Bobită ! Spune-i regelui să-ţi dea
un ţarc de fier tot cu două uşi, dar mult mai înalte decît
prima oară. Iei ţarcul şi-1 duci pînă la poalele muntelui.
Apoi urci pe munte. Cînd ajungi în vîrf, Uriaşul o să te primească cu sabia scoasă, ca să te omoare pentru că
i-ai luat taurul, calul cu şapte culori şi papagalul cu
colivia cu clopoţei. Atunci încaleci pe ied şi cobori mun
tele. Uriaşul, orb de furie, o să te urmărească. Cînd
ajungi la ţarcul de fier, faci la fel ca şi cu taurul şi Uriaşul va rămîne închis în ţarc.

Bobită făcu întocmai cum îl învăţase vocea.

Slujitorii regelui, în faţa acestui nou triumf al lui Bobită, se dădură bătuţi.

Regele îl acoperi cu aur şi argint şi-1 rugă să rămînă la palat pentru totdeauna.

— Mulţumesc pentru bunătate, dar eu, zise Bobită,
trebuie să mă întorc la părinţii mei, care sînt foarte
bătrîni şi săraci.

Se despărţi de rege, încalecă pe ieduţ şi porni spre casa părintească. "Cînd ajunse, bătrînii îl îmbrăţişară şi îl sărutară cu dragoste. Bobită le dărui toţi banii pe care îi primise de la rege, pentru a trăi restul zilelor în belşug şi mulţumire.

într-o noapte furtunoasă, cu tunete şi fulgere, Bobită plecă pe neaşteptate, precum venise.

Greierele

Era odată un om sărac pe care îl chema Greiere, într-o zi se dădu, din nefericire, drept ghicitor şi începu să cîştige bani. Pentru a putea scăpa de sărăcia în care trăia, fura animale, pe care le ascundea în diferite locuri şi apoi ghicea unde sînt cu ajutorul unui lighean cu apă şi al unei oglinzi. Şi făcea asta doar cînd ieşea soarele. îşi chema clienţii, unul cîte unul, întrebîndu-i :

— Vezi unde se află cireada ta de boi ?

— Nu văd, răspundea clientul.

— Ba eu o văd. spunea ghicitorul ; cireada ta se află în cutare loc.

Şi după ce-i plătea, plecau să caute animalele şi le găseau chiar în locul unde spusese ghicitorul. Cîştigă mulţi bani, deveni bogat şi faima i se duse în întreaga ţară.

Cînd regele află că există un ghicitor atît de bun în regatul său, trimise după el, căci pierduse trei bani de aur şi trebuia să-i ghicească unde sînţ.

Greiere se sperie : dacă nu va ghici unde se afla aurul, regele îl va omorî. întristat, îşi luă rămas-bun de

la solie şi de la copii .şi plecă. Cind ajunse în fata regelui, acesta porunci să-1 închidă în temniţă. Gîndindu-se la ceea ce-l aştepta, Greiere nu închise un ochi toată noaptea.

Hoţul, care nu era altul decît sfătuitorul regelui, se sperie, crezînd că ghicitorul îl va descoperi. De aceea, în plină noapte se duse în temniţă la Greiere şi-i oferi trei bani de argint ca să nu-1 spună.

— Păi bine, eu am fost adus aici să ghicesc unde este aurul pierdut, nu să-1 dibuiesc pe hoţ. Spune-mi, unde ai ascuns galbenii şi sănătate.

— Unul este îngropat la rădăcina portocalului, altul la rădăcina lămîiului, iar al treilea la rădăcina măslinului.

Sfătuitorul regelui dormi restul nopţii mult mai liniştit, înainte de a se ivi zorile, regele porunci să-1 aducă pe ghicitor şi-1 întrebă :

— Ghicitorule, unde sînt banii de aur 2

Ghicitorul ceru un lighean cu apă şi o oglindă şi privind în ea, spuse : ,

— Măria ta, primul este îngropat la rădăcina portocalului, al doilea la rădăcina lămîiului, iar al treilea la rădăcina măslinului.

— Ta săpaţi acolo, porunci regele.

Şi slujitorii începură să caute şi în fiecare loc pomenit găsiră aurul pierdut. Cînd scoaseră ultimul ban, regele văzu în iarbă un greiere şi, fără ca nimeni să bage de seamă, îl luă şi-1 închise în palmă. îi spuse apoi ghicitorului :

— Pînă aici ai ghicit, dar vreau să-mi spui acum ce am eu în mînă. Dacă ghiceşti, te voi răsplăti cum se cuvine, iar de nu, îţi voi tăia capul.

Necăjit, ghicitorul se luă cu mîinile de cap. Cum să ghicească dacă nu era un ghicitor adevărat ? ! în mijlocul disperării exclamă :

— Sărmane, Greiere, la ce strîmtoare te afli ! ! !

Iar regele zise. deschizând palma :

— Dar nu e la nici o strîmtoare, nu vezi că e viu
şi stă foarte bine ?

Omul se sperie şi cînd îşi mai reveni în simţire regele îi zise :

— Eşti cel mai mare ghicitor pe care l-am cunoscut
vreodată. Te voi răsplăti cu'cinci bani de argint.

După ce luă argintii, plecă spre satul său şi îşi cumpără din ei altă casă şi multe animale, iar restul zilelor trăi fericit împreună cu familia, fără să mai facă pe ghicitorul.

Capul de catîr

Era odată o femeie sărmană, care trăia singură. Intr-o zi, ducîndu-se în pădure după lemne, găsi un cap de catîr. Cum nu avea copii şi îşi **dorea** foarte mult unul, luă capul, îl spălă bine, îl duse acasă şi îl puse pe masă. Deodată, capul de catîr vorbi :

— Caută-mi lînă de toate culorile, ca să ţes.

Femeia se sperie, însă în cele din urmă ascultă de sfatul căpăţînii şi se duse să cumpere lînă. Cînd i-o aduse, capul de catîr începu să ţească covoare şi cuverturi minunate.

Femeia vîndu ţesăturile şi deveni în scurt, timp foarte bogată.

Cînd se duse să vîndă covoare la palatul regelui, prinţesa rămase uimită de calitatea şi frumuseţea ţesăturii. Niciodată nu mai văzuse o lucrătură atît de aleasă. — Spune-mi, măicuţă, cine a ţesut atît de frumos ? întrebă prinţesa:

r- Fiul meu:

— Va fi bărbatul meu !

Şi fata regelui o invită la palat pe femeie cu feciorul ei.

în ziua următoare, femeia veni însoţită de astă dată de băiatul ei, capul de catîr, înfăşurat într-o basma de culoare albastră. Prinţesa se întrista foarte mult văzînd că cel care ţesea atît de minunat nu era un băiat, ci un cap de catîr.

— Oricum, spuse, o să mă mărit cu el.

După ce prinţesa se duse la culcare, capul de catîr se prefăcu într-un prinţ tînăr şi chipeş. Dimineaţa, prinţul dispăru. Cînd prinţesa se trezi, nu mai era nici urmă de prinţ şi nici de căpăţînă, •

Prinţesa rămase foarte mîhnită.

în apropierea palatului era o lagună, unde mereu făceau baie trei corbi; dar acum apăruse unul nou.

Nedumerită de acest lucru, fata regelui întrebă o bătrînă doftoroaie, iar aceasta îi spuse.

■— Soţul tău este unul dintre corbii din lagună. Este fermecat de o vrjitoare, ce 1-a prefăcut în corb, pentru că nu a vrut să se însoare cu ea. Tu trebuie să rupi această vrajă.

— Şi ce trebuie să fac pentru asta ?

■— Ai avut puţin noroc. Pentru că la început a fost blestemat să fie cap de catîr şi să se transforme în prinţ doar pentru o noapte, dacă l-ar fi luat vreo fată de bărbat. Acum nu mai ai de înfruntat decît vraja prin care el s-a prefăcut în corb. Trebuie să te duci să te ascunzi în pădurea de lîngă lagună. Ai să .vezi pe corbi ieşind, prefăcîndu-se în oameni şi mîncînd. Trei o să. mănînce cu adevărat, dar unul nu, pentru că se gîndeşte la tine. Acela este soţul tău. Tu să te arăţi şi să-1 îmbrăţişezi, că atunci se va rupe vraja. Dacă o să întîrzii, oamenii or să se prefacă iar în păsări.

Prinţesa urmă.sfaturile bătrînei. Se duse şi se ascunse în pădurea de lingă lagună şi aşteptă să apară corbii. Aceştia veniră şi se prefăcură în oameni. Trei dintre ei începură să mănînce, iar al patrulea nu.

Prinţesa alergă să-1 îmbrăţişeze pe cel care nu mînca, dezlegîndu-1 astfel de vrajă. Apoi, prinţul şi prinţesa plecară împreună la palatul regelui, unde trăiră fericiţi pînă la sfîrşitul zilelor.

Prichindel

A fost odată o familie care avea un băieţel şi căruia îi pusese numele de Prichindel. îl botezaseră astfel pentru că era foarte mic. Tatăl său lucra de partea cealaltă a rîului, care străbătea satul în care locuiau. Prichindel trebuia să se ducă în fiecare zi cu mîncare la tatăl său care, de asemenea, era foarte mic. Ca să ajungă la el, băieţelul trebuia să străbată o bună parte din rîu. Mama lui îi umplea o farfurie cu mîncare şi Prichindel se suia pe marginea ei şi începea să plutească, vîslind cu lingura, pînă ajungea la tatăl său. Făcuse lucrul acesta toată vara. Spre iarnă, într-una din zile, începu o furtună năpraznică, furtună care smulse în calea ei copacii, gardurile caselor, animalele mai- mici, pînă şi pietrele drumului. Vă, daţi seama ce pradă uşoară a fost farfurioara-vaporaş a lui Prichindel ! Fu dusă cu repeziciune de valurile înfuriate şi abia-abia de se salvă „căpitanul"' fei. De teamă ca mămica lui să nu-1 certe, pentru că nu i-a dus tatălui mîncare în ziua aceea, Prichindel se ascunse într-o varză din grădina lor de zarzavat. Curînd după această ispravă, o vacă

înfometată ajunse cu botul ia varza cu pricina şi o înfulecă din cîteva înghiţituri. Cînd se trezi în burta rumegătoarei, Prichindel începu s-o 7.gîrie şi să ţipe cit îl ţinea gura :

— Scoate-mă de aici, văcuţo, scoate-mâ de-aici !

După atîta ţipat şi zgîriat, vaca tuşi şl-] scoase pe Prichindel murdar, ciufulit şi ameţit, dar viu. Aşa îl descoperi bunica lui, care îl spălă repede, îl pieptănă şi-1 duse plocon mamei, spunîndu-i unde îl găsise.

A doua zi, drept pedeapsă, mama lui îl trimise la bunică-sa cu o pulpă de porc. Cînd trecu pe lîngă o ogradă, o haită de cîini se repezi la bucata de carne şi cît ai clipi din ochi lăsară doar osul să strălucească în soare. Aşa ajunse el la bunica lui, care se supără foarte tare şi numaidecît porni la fiică-sa să-i ceară socoteală pentru batjocura adusă. Ajungînd acolo, mama lui Prichindel îi spuse că l*l* trimisese pe băieţel cu o bucată de carne şi nicidecum cu un os gol şi că, deşi era foarte tîrziu, nici pînă acum nu se întorsese acasă. Carnea cu siguranţă că i-a luat-o cineva.

Ieşiră amîndouă să-1 caute şi îl găsiră într-un ghiveci cu flori piîngînd cu sughiţuri, de necaz că îi mîncaseră dinii carnea.

Atît mama cît şi bunica îl iertară pentru ceea ce se întîmplase.

Cînd veni vremea treieratului, mama lui Prichindel îl trimise la bunica lui cu o traistă de boabe, foarte grea, pe care abia o Ura după el. Obosind, Prichindel chemă în ajutor cîteva gîşte, raţe şi găini, care ciuguleau iarbă şi gîngănii pe marginea drumului. Orătăniile îl „ajutară", dar băieţelul ajunse la bunica lui doar cu cîteva boabe de grîu. Bunica se supără din nou şi plecă imediat la fiica ei. Pe drum, bunica bombănea : „Ce-o crede şi neisprăvita asta de fiică-mea ! ? Prima dată îmi trimite doar un os, fără pic de carne, şi dă vina pe copil. Pe

urmă îmi trimite cîtevu boabe de gtiu şi mai mult ca sigur o să spună că tot Prichindel e de vină".

Cînd bunica ajunse la casa fiicei sale. aceasta se dezvinovăţi zicînd că ea îi trimisese carne şi grîu, dai dacă nu le primise, doar Prichindel era de vină.

— Lasă că vine el acasă şi am să-i trag o mamă de bătaie, să-1 învăţ minte !

Prichindel, care stătea după uşă, auzind ce-1 aştepta, se ascunse într-o salată. După puţin timp, veni o capră şi mîncă salata cu Prichindel cu tot. Văzîndu-se închis în burta caprei, se sperie şi începu să strige :

— Scoate-mă de aici, căpriţn, scoate-mă de-aici !

Cînd auzi ţipetele, capra se sperie atît de tare, încît începu să alerge şi în fuga ei nebună căzu într-o prăpastie *şi* muri. Prichindel, în ciuda zdruncinăturii, continua să strige. Chiar atunci trecu pe acolo un vînător. Auzind ţipetele disperate ale băieţelului, ţipete care veneau din burta caprei, vînătorul luă un cuţit, tăie capra şi îl scoase pe Prichindel viu şi nevătămat. Salvat şi de data aceasta, băieţelul promise că nu se va mai ascunde niciodată, că va fi mai înţelept şi va asculta de sfatul părinţilor săi.

Comoara

Trăia odată într-un sat o familie de bătrîni foarte » săraci. Moşul era prost de da în gropi, iar baba, dimpotrivă ; era foarte isteaţă. în fiecare dimineaţă baba trebuia să-1 scoale pe moş din pat ca să-1 trimită la pădure după lemne, pe care să le vîndă apoi în sat şi cu banii luaţi să cumpere de-ale gurii.

Moşul după ce că era prost şi leneş, mai era şi foarte vorbăreţ. într-o zi, supărat, plecă la pădure după lemne cînd... găsi o ulcică plină cu bani de aur. Bucuros, luă comoara şi se întoarse cu ea acasă într-un suflet.

— Uite, băbuţo, ce-am găsit eu.

Baba făcu ochii cît cepele văzînd ulcica cu bani, dar cum era foarte- deşteaptă, se grăbi să-i spună moşului ;

— Asta nu e aur,,

moşule.

■— Ba e aur, nu vezi ?

— Nu, nu, spuse baba. Hai, moşule, du-te şi te culcă.

Nu vezi că pe zi ce trece eşti tot mai tont ?

Bombănind, moşul se duse la culcare, gîndindu-se mereu la aurul său. După ce adormi, baba luă ulcica cu bani şi o îngropa. Apoi se apucă să facă turte dulci. A doua zi, se sculă dis-de-dimineaţă şi presără turtiţele prin bătătură, după care se duse şi îl trezi pe moş.

— Scoală-te, moşule, şi vino să vezi că azi-noapte a plouat cu turte dulci !

Moşul se sculă şi ieşi în curte. Văzînd turtele, se sperie foarte tare şi spuse :

— Nu se poate !

— De ce, tu nu vezi ?

— Ăsta e sfîrşitul lumii sau vreo minune !

Baba îl ţinu închis toată ziua, ca să nu se ducă în sat şi să dezvăluie secretul comorii. Apoi îl trimise la culcare devreme. Dimineaţa îl trezi :

— Hai, moşule, scoală-te, că azi-noapte am visat că o să faci un ou.

— Cum, babo, o să fac un ou ? !

— Aşa cum auzi. Vino-ncoa. Aşază-te în coşul ăsta plin cu paie.

Aşa şi făcu. Baba strecură pe furiş un ou în coş, apoi îl luă şi i-1 arătă.

— Gata, moşule, uite că ai şi făcut oul.

— Cum aşa ? ! zise moşul neîncrezător.

— Eu de unde vrei să ştiu ? !

Şi moşul o crezu.

A doua zi, baba îi spuse moşului :

— Scoală-te repede că trebuie să te duci la şcoală.

Moşul rămase uimit.

— Cum o să mă mai duc la şcoală, babo, dacă sînt aşa bătrîn ?

— Ce dacă eşti bătrîn ? Uite, ai aici şi un abecedar.

Moşul plecă bombănind spre şcoală. Mergea cu abecedarul sub braţ şi, cînd trecu peste un podeţ, vîntul îi smulse cartea şi i-o aruncă în apă.

Moşul se întoarse acasă plîngînd. Cînd ajunse, baba îl întrebă :

,

— Ce s-a întîmplat, moşule ?

■— Vîntul mi-a luat abecedarul.

— Nu-i nimic, ai să te duci, altădată la şcoală. Acum
trebuie să te duci după lemne.

Moşul sări în sus de bucurie, pentru că se gîndea că o să ajungă în sat şi o să povestească la toată lumea că el găsise o ulcică cu bani. Chiar aşa se şi întîmplă.

După-amiaza se întoarse acasă fără să-i zică nimic babei, nici că-i spusese jandarmului de norocul care dă-duse peste el.

Mai pe seară, sosi jandarmul să-i întrebe dacă era adevărat că moşul găsise o ulcică cu bani. Şi dacă era aşa, trebuia să i-o predea pe loc.

Moşul care era cinstit, îi răspunse că era adevărat. Atunci baba îl contrazise :

— Cînd a fost asta, moşule ? Minte, domnule jandarm, moşul ăsta.

— Cum, babo ! Nu-ţi aminteşti cînd a plouat cu turtă dulce ?

— Nu vedeţi, domnule, că moşul meu e într-o ureche ?

— Ce spui, babo ? Nu-ţi aduci aminte cînd am făcut unş?

y?

Jandarmul rămase uluit.

— Nu v-am spus, domnule jandarm, că moşul ăsta t prost de-a binelea ?

— Cum aşa, babo ! Şi că am fost alaltăieri la şcoală, aici asta nu-ţi mai aminteşti ?

— Acum cîţi ani a fost moşul ăsta la şcoală ? se Interesă jandarmul.

— Ei, moşul meu nu a mai fost la şcoală de vreo T9 de ani. .

— Ai dreptate, babo. Soţul dumilale e prost, nu glumă.

— Pai sigur că da, zise baba.

Jandarmul încăleca şi plecă.

Şi bătrînii rămaseră cu galbenii şi trăiră fericiţi pînă i» sîîrşitul vieţii, datorită isteţimii babei.

Corbul şi vulpea

într-o bună dimineaţă, vulpea se apropie de corb,. în timp ce el, pe o rămurea, nu prea depărtată de pământ, înghiţea tăcut un viermisor. La o distanţă mică de corb, vulpea îi glăsui ironică :

■— Ce-ai face acum în locul meu ?

Tulburat oarecum de apariţia neaşteptată" a vulpii, corbul, mai isteţ decît în multe alte fabule, se gîndi cum să mai cîştige puţin timp, şi încercă să-i răspundă, învă-luindu-şi teama cu o mincinoasă nepăsare.

— în locul tău ? Mi-aş freca labele de bucurie şi,
cu ochii întredeschişi, mi-aş linge mustăţile la gîndul
ospăţului minunat care m-ar aştepta, îi răspunse corbul.

Mai mult ca oricînd, stăpînă pe situaţie, vulpea ţinu să-i dea o ultimă satisfacţie corbului.

— întocmai m-am gîndit şi eu ! Şi vulpea, cu ochii întredeschişi, după ce-şi frecă lăbuţele de mulţumire, se linse şi pe mustăţi. Cînd să-i deschidă de-a binelea, sticloşi, în dorinţa de a devora cît mai iute corbul, iată-1 pe cea mai înaltă cracă. Nu-i veni să-şi creadă ochilor, şi, păcălită, îi strigă de jos :

— De azi încolo nu mai glumesc cu nimeni, iar pe mustăţi mă voi linge doar după ce mă voi ospăta !

Şi cumătră vulpe se îndepărtă cu coada intre picioare.

Coroniţa de rouă

A fost odată un rege care nu avea decît o singură fată. Şi cum era doar una la părinţi, tatăl ei o răsfăţa fără margini, împlinindu-i toate poftele, care mai de care mai trăznite. Şi, într-o bună dimineaţă, pe cînd se plimba prin grădina palatului, rămase cu privirea asupra perlelor de rouă care pîlpîiau pe florile şi frunzele din jur.

îi veni o idee năstruşnică şi alergă într-un suflet la tatăl ei, cu gîndul să-i împlinească şi această dorinţă :

— Tată, dă poruncă să mi se facă o coroniţă din
picăturile de rouă. Sînt mai frumoase şi mai sclipitoare
decît perlele adevărate !

Tatăl ei, ştiind bine că asemenea ispravă e cu neputinţă, încercă în fel şi chip să-i schimbe gîndurile, dar fata atita îl rugă şi atîta plînse, încît bietul om se lăsă convins de ea şi dădu poruncă să i se facă prinţesei coroniţă din perle de rouă.

Au fost aduşi la palat cei mai pricepuţi giu\'aergn din ţinut şi cei mai năstruşnici. Şi, la cerinţa prinţesei, li s-a spus că cel ce va izbuti va primi zece saci cu galbeni, iar cei ce nu vor fi în stare, după trei zile şi trei nopţi, o vor plăti cu capul. Giuvaergii ascultară cele spuse şi în gind îşi rosteau rugăciunea cea din urmă. O jale şi o întristare adîncă domneau în tot regatul.

Giuvaergii se sfătuiau în ce chip ar putea să se salveze de năpastă. -Cel mai bătrîn dintre ei le grăi astfel :

— Eu vă scap de urgie ! Fiţi pe pace şi duceţi-vă
liniştiţi la casele voastre. Aveţi încredere în mintea mea,,
că a avut mai multe de judecat decît voi !

A treia zi de dimineaţă se duse să-i vorbească regelui :•

—- Prealuminate ! Eu mă ofer să-i fac fetei tale o coroniţă de rouă, dar perlele de rouă să le iau din mina ei.

Regele pricepu vorbele cu tîlc ale bătrînului giuvaergiu şi se învoi, spcrînd că asti'el şi fata lui să se mai înţelepţească. Aşa că o chemă pe fată şi-i spuse dorinţa giuvaergiului.

Auzind fata că i se va face pe plac, nici nu judecă prea mult cererea bătrînului giuvaergiu şi se arătă încîn-tată. Ba chiar se grăbi să-1 poftească în grădină. Bătrîmrl o urmă, iar copila încercă să îa eîteva picături de rouă de pe o frunză, dar ele, euiîi era şi firesc, i se risipiră în palmă. Şi la fel se întîmplă şi cu altele, de cîte ori încerca.

După o zadarnică strădanie, în care prinţesa încerca mereu, văzînd cum se risipeau şi se pierdeau în palmă picăturile de rouă, se uită la giuvaergiul cel bătfîn şi apoi la tatăl ei şi, îmbujorată de ruşine, se aruncă în braţele tatălui, făgăduindu-i că de acum încolo nu să-i mai ceară ceva împotriva firii.

Bătrînul luă galbenii de la rege, dăruiţi drej turnire pentru lecţia dată fetei.lui, şi se grăbi să-i împartă cu ceilalţi giuvaergii, cărora nu le venea să creat' pe lîngă norocul de a fi scăpat de îa moarte, dever şi înstăriţi.

Darnicul şi zgîrcitul

Au fost odată doi vecini : unul darnic din cale-afară, iar celălalt din cale-afară de zgîrcit. De cîte ori se duceau împreună la tîrg sau la vînătoare, cel zgîrcit începea să-i spună celui darnic :

— Vai de mine, ce să mă fac că mi-am uitat merin
dele acasă. •

Şi cel darnic se grăbea să-i răspundă ca de obicei :

— Nu-i nici o pagubă. Am luat eu destulă hrană,
să ne ajungă amândurora.

Şi, într-o bună zi, cînd au plecat împreună la vînă-toare, povestea s-a repetat pentru a nu ştiu cîta oară Cînd să poposească în pădure, cel zgîrcit se vaită că uitase sacul cu merinde pe masă, iar cel darnic, ştiind ce-1 aşteaptă, îl pofti, fără prea multe vorbe, să mănînce din plăcintele pe care le luase cu el. Vecinul primi. Cînd se întunecă, se odihniră, şi a doua zi, în zori, zgîrcitul, văzînd că vecinul lui dormea buştean, scoase, din sac merindele, mîncă pe furiş, deoarece îl minţise că le uitase acasă, şi apoi, fără să-1 mai aştepte, o porni repede după vînat.

Cînd se trezi singur, darnicul bănui ceea ce se întîmplase, deoarece nu era pentru prima dată, aşa că fără să-şi facă sînge rău, o porni şi el singur după vînat. Cînd se lasă întunericul, i se păru că vede, nu prea. departe de el, licărind o lumină. Nu pregetă să se îndrepte într-acolo. Ajunse în faţa unei căsuţe, intră şi dădu de. o masă şi trei culcuşuri. Pe masă, o farfurie plină cu plăcinte. Cum bietului om i se terminaseră merindele, îndrăzni cu sfială să se înfrupte cu o plăcintă. Se aşează apoi umil într-un colţ, ca să se mai odihnească şi să aştepLe să se crape din nou de ziuă, s~o pornească din nou la vînat. După cîtva timp, iată că soseşte un urs, apoi un lup şi o vulpe. Fiecare îşi ia cîte o plăcintă şi apoi se aşează tacticos la vorbă :

— Pun rămăşag că nimeni nu ştie că lingă casa noastră a căzut azi, dintr-o căruţă, un sac cu galbeni, mormăi ursul.

— Şi eu pun rămăşag că nimeni nu ştie că în spatele casei noastre un vînător a pitit în pănunt doi săculeţi cu galbeni, spuse şi lupul.

— Şi eu ţin o tiunu, se făli vulpea. Nimeni, numai eu am văzut pe cel care a ascuns în scorbura copacului din dreapta casei trei săculeţi cu galbeni.

Omul cel darnic părea că moţăie acolo în colţul odăii, dar de fapt auzise tot. Aşa că a doua zi, după ce plecă şi ursul, şi lupul, şi vulpea, se duse la toate cele trei locuri de care pomeniseră cei trei, îşi luă sacii cu galBeni la spinare şi o porni direct spre casă.

Cînd zgîrcitul văzu ce bogat s-a întors vecinul lui, nu-i mai dădu pace pînă nu-i istorisi din fir-a-păr toate cele întîmplate. Şi darnicul îi istorisi totul întocmai cum fusese.

A doua zi o porni şi zgîrcitul într-acolo şi, ce-i drept, nimeri şi el pe cînd ursul, lupul şi vulpea nu erau acasă. Văzu farfuria plină cu plăcinte şi, pînă n-o lăsă goală, nu încetă să le înfulece. Cînd ursul intră înfometat în casă şi văzu farfuria goală, se înfurie la culme ; furia lupului părea cumplită, iar cumătră vulpe ţipa din toţi rărunchii :

— Miros eu că hoţul e sub masă.

Şi cînd s-au repezit toţi trei asupra zgîrcitului, l-au mîntuit într-o clipă, toţi trei fiind siguri că tot el le furase acii cu galbeni.

Neînfricatul Sigurd şi balaurul

Cu multă, multă vreme în urmă, trăia la curtea bu-rege A1E al Danemarcei un băieţel pe nume Sigurd. Curtenii îl iubeau, dar mai ales regele AH, care-1 use ca pe fiul său. Un mare luptător a fost tatăl lui Sigurd pinâ în ultima clipă, murind vitejeşte pe cîmpul de luptă; *'■

A fiind despre moartea bunului său tovarăş de luptă, regele AU a fost cuprins de o adîncă tristeţe şi oferi găzduire la castelul său lui Sigurd şi mamei sale. Aici au fost primiţi cu braţele deschise şi toţi căutau să-i facă să treacă cit mai uşor cu putinţă peste greaua pierdere suferită. încet, încet, chipul tatălui- său deveni tot mai îndepărtat pentru Sigurd, care-1 iubea de-acum pe regele Alf ca pe un tată bun. ce-1 ocrotea cu neasemuită blîndeţe.

Dar cel mai mult îi plăcea lui Sigurd să asculte po;- ile pe care i le spunea mama sa, în lungile seri de iarnă. Ea îi povestea cît de viteaz şi puternic fusese tatăl său, cum ura el viclenia şi minciuna, apărînd întotdeauna tatea şi adevărul, chiar în faţa duşmanilor. Cu multă emoţie asculta Sigurd faptele tatălui său. iar în ochi i se citea dorinţa de a ajunge şi . el un mare luptător pentru dreptate. Cu sufletul la gură asculta Sigurd despre minunatul paloş al tatălui său, care putea tăia fierul şi piatra cu uşurinţă. Mama sa îi mai povestise cum, în ia bătălie, paloşul se frînsese in mina viteazului

luptător, dar ea culcsese cele două bucăţi de pe cîmpul de luptă ţii le păstra într-un sipet bine ferecat.

Treceau anii şi Sigurd asculta cu aceeaşi bucurie minunatele priveşti despre viteazul său tată.

.— Mamă, 'nu-i aşa că îmi vei da mie paloşul cu care tata a luptat în bătălie ? întreba "deseori nerăbdătorul Sigurei.

— Nu încă, fiul meu drag. Eşti prea mic pentru ca să-1 poţi măcar ridica, darmite să te lupţi cu el, îi răs pundea ea.

—r Dar uite, mamă, ce mare şi puternic sînt, stăruia băiatul umflîndu-şi pieptul.

Mama sa îl privea cu dragoste şi-i spunea, un surîs luminîndu-i chipul :

— Eşti doar un copil acum şi mai ai multe de învăţat. Mai aşteaptă să creşti, să devii puternic şi să poţi mînui paloşul unui erou cum a fost tatăl tău.

— Să ştii,.mamă. că de îmi vei da paloşul, şi eu voi pleca la luptă şi voi fi erou cum a fost tatăl meu ! spunea cu înflăcărare băiatul.

— Aşa să fie, dragul meu. Pînă atunci stai alături de mine şi învaţă să desluşeşti adevărul de minciună, iar în tot ce faci gîndeşte-te mai mult la cei de lingă ţine. Nu mă îndoiesc că, într-o bună zi, vei fi şi lu un mare viteaz, dar toate vor veni la timpul lor.

Astfel trecură anii şi Sigurd creştea tot mai înalt şi puternic. Chipul îl arăta bărbat, ochii îi străluceau cu înflăcărare* iar pe umeri i se revărsa părul blond. Cu toţii îl iubeau pe tînărul modest, care nu ştia ce este ura şi spunea întotdeauna adevărul, fără să-i fie teamă-de nimeni.

Trăia pe atunci în castelul regelui Alf un bătrîn pe nume Rcgin, Era atît de bătrîn, încît nimeni nu-şi mai amintea cînd venise la castel. Regin se îndeletnicea cu meseria de fierar şi faima lui ajunsese departe. Săbiile,

suliţele şi armurile ieşite din mina lui erau multă pricepere şi meşteşug. Tot el făcea şi minuna vase din aur şi argint ce împodobeau OS] Ceasuri în şir petrecea Sigurd în fierăria'lui F vindu-1 cum mlădiază fierul înroşit de parcă ar ii fost lut.

Fierarul era şi un mare înţelept, care ştia s bească în graiurile tuturor popoarelor, iar în timpul ci nu lucra fierul, mîinile sale scoteau de pe strunele harfei sale minunate cîntece despre Vitejii şi bătăliile clin vi muri de demult.

De multe ori cădea pe grhduri Regin, că< durere îi apăsa sufletul. Cu mulţi ani în urmă. pe care spera să o capete i-a fost luată. Regin dori mult să-şi recapete comoara., nu atît pentru aur, căci ducea un trai îmbelşugat şi fără griji, la curtea regelui Alf, ci mai ales pentru că era o amintire de la bravii săi iritaşi. El ştia că-şi va lua înapoi eom

o

rea, pe care însă el nu se simţea destul de pui arte. *An* de an căuta Regin un viteaz căruia .-ă-i îffi şească secretul său şi pe care să-1 facă să-1 ajute la re-dobândirea comorii. —

- Văzîndu-I pe tînărul Sigurd cum creştea, falnic fi neînfricat, îşi zise : „Iată, în sfîrşit, un viteaz ci visat întotdeauna, să găsesc. Cu el trebuie să reuşesc să-mi aduc înapoi odoarele scumpe" !

duse aşadar Regin la regele său şi-i zise : ■— Slăvite rege, de mulţi ani făuresc pentru oştenii tăi săbii şi armuri cu care ei apără hotarele noastre . duşmani. Dar anii trec şi eu sînt tot mai bătrîn. Lasă-1, og, pe Sigurd să-1 învăţ meşteşugul meu şi toate cîte am adunat eu în viaţa-mi plină de întîmpiări !

■ Regele îl privi pe fierar o clipă eu ochi seîntei după care grăi :

— într-adevăr, iscusite Regin, multe lucruri folositoare ar învăja Sigurd de 5a4.ine. Dar el are sufletul atît

du curat şi cinstii, şi tare aş vrea să rămînă astfel. Tu eşti un pustnic, un singuratic şi nu iubeşti pe nimeni. Nici chiar eu, care-ţi sînt rege şi prieten, nu te cunosc prea bine. Invaţă-1 pe Sigurd înţelepciunea ta, dar rogu-te să nu-i arăţi ce înseamnă ura şi invidia, care ajung să macine şi sufletele cele mai curate !

Regin îşi plecă privirile în jos, căci vorbele regelui îl pătrunseră adînc, iar ochii săi nu puteau privi drept în cei ai bunului Alf. într-un tîrziu, răspunse :'

— Nu te teme, mărite rege. Băiatul acesta va creşte • mindru, cu inima plină de dragoste pentru adevăr. Multe lapte de vitejie va face el în viitor, şi lumea va rosti cu emoţie numele lui Sigurd !

De-acum înainte tînărul începu să petreacă multe ceasuri pe lingă fierarul Regin, iar acesta, după cum promisese, îl învăţă multe lucruri care trebuie să le ştie un prinţ adevărat. După ce termina ceasurile de învăţătură, tînărul alerga în pădurea de lingă castel, unde-1 aşteptau btinii săi prieteni de joacă şi codrul răsuna de strigătele şi veselia lor. In mijlocul lor, Sigurd devenea un copil fără grija bătăliilor şi a faptelor de vitejie. De multe ori .Regin. stînd în pragul fierăriei, auzea cum răsunau în pădure strigătele lor de joacă. Atunci, cu privirile aţintite departe, el murmura ,mai mult pentru sine : „Se apropie vremea să-mi împlinesc visul şi să-1 fac pe Sigurd să-mi spete comoara/Nu mai am vreme de pierdut. Acum e momentul cînd el nu se gîndeşte la aur şi bogăţie. Teamă' mi-e că, dacă va afla valoarea aurului, o să-şi ţină pentru • comoara mea. De-o va -cuceri acum. eu sînt sigur că mi-o va aduce fără şovăire !

Intr-o bună zi, Regin îi cîntă băiatului atît de frumos, încît ochii acestuia scînteiau ca văpaia focului. Erau balade minunate despre bătăliile in care au luptat şi tatăl şi bunicul lui Sigurd, şi în el crescu şi mai mult dorinţa de a le urma faptele.

im

Rcgin înţelese pe dată că s-a ivit clipa mult aşteptată şi-i zise cu glas mustrător :

— Cînd o să faci şi tu fapte ca ale acestor viteji ?
Sau poate vrei să stai liniştit aici, printre aceşti oameni
fără curaj, lîngă un rege care nu se încumetă să lupte ?

Sigurd se miră foarte mult de aceste vorbe. Nu-i venea să creadă ce auzise din gura dascălului său, care nu-i vorbise niciodată astfel pînă acum. El zise :

— Oamenii aceştia sînt cu toţii buni şi viteji, şl-]
iubesc pe regele lor. Dar de ce să lupte cînd în regat
domneşte liniştea şi nici un duşman nu-i calcă hotarele ?

Regin începu să rîdă şi-i întoarse vorba :

— Aşteaptă- oare adevăraţii eroi să vină duşmanul după ei ? Nu ei sînt aceia care se avîntă în luptă, ca să cucerească mari victorii ? Tare mă îndoiesc că vrei să fii un viteaz cavaler ; mai degrabă cred că vei rămîhe tot aici, la castel, lîngă regele tău !

— Dar ştii prea bine cît de mult doresc să fiu şi eu un erou ca tatăl meu ! Intr-o bună zi voi pleca negreşit să lupt ca el ! exclamă Sigurd cu hotărîre.

Fierarul îl întrebă atunci :

— De este aşa, de ce nu te duci la rege să-i ceri jun cal, care să te ducă victorios prin vălmăşagul luptelor ?

— Am un cal, cu hăţuri şi şa. De ce să mai cer încă unul? ' •

— Pentru că nu ai un adevărat cal de luptă, dragul meu, răspunse Regin. Du-te la regele Alf şi roagă-1 să te lase să-ţi alegi un armăsar dintre cei ce pasc pe pajişte. Atunci poţi spune că ai un cal aşa cum se cuvine unui viteaz.

Chiar în aceeaşi seară, Sigurd se duse la rege :

— Slăvite rege, vin la tine cu o mare rugăminte.
Lasă-mă să-mi aleg un cal care să mă poată duce acolo
unde lupta e mai crincenă !

'— Dar unde şi cu cine vrei să te baţi, voinicule ? îl întrebă Alf zîmbind cu blîndeţe.

— încă nu ştiu, măria ta. Dar simt că se apropie şi ■ vremea cînd voi pleca, şi vreau să fiu gata oricînd pentru ea.

— Du-te atunci pe pajiştea de lingă codru şi alege-ţi orice cal doreşti, Sigurd, şi vino apoi în şa, să văd dacă ai făcut o alegere bună, grăi regele în timp ce tînărul îi săruta mina cu recunoştinţă.

Dis-de-dimincaţă, îndată ce au apărut armăsarii din grajdurile regelui pe pajiste, veni şi Sigurd să-şi aleagă armăsarul. Nici nu apucă să ajungă pînă la cai, că se pomeni că un bătrîn cu părul alb şi straie ponosite îi iese in cale şi-1 întreabă :

— Cu ce gînduri ai venit pe aici, Sigurd ?

— Am venit să-mi aleg un cal, răspunse băiatul. Dar cine eşti şi de unde ştii cum mă cheamă ?

— L-am cunoscut pe tatăl tău, zise bătrînul. A fost un mare viteaz şi bun prieten cu mine.

— Atunci dă-mi voie să fiu şi eu prietenul tău, bătrîne înţelept, spuse Sigurd. Acum, mă ajuţi să-mi aleg şi eu un cal de luptă dintre aceşti armăsari ?

— Negreşit, răspunse bătrînul. Hai să-i mînăm spre rîu şi atunci o să vedem care va fi calul de care ai tu nevoie.

Sigurd semiră foarte mult de spusele bătrînului. dar, împreună cu el, goniră caii spre rîu şi în curînd aceştia intrară în apă. Fără zăbavă, toţi armăsarii se repeziră să iasă ia mal, în afară de unul singur. Era un armăsar sirep, care nu \reni cu ceilalţi pe mal, ci înotînd falnic trecu rîul pe malul de dincolo, pornind în galop peste cîmpie. Nu după multă vreme, se aruncă din nou în rîu şi veni înapoi pînă la Sigurd.

— Acesta este calul tău ! îi zise bătrînul. Priveşte-1 ! E puternic şi iute şi te va ajuta să cucereşti mari victorii, Aminteşte-ţi de aceste cuvinte : niciodată să nu-ţi fie teamă de moarte şi în tot ceea ce faci gmdeşte-te la cei care au nevoie de tine !

Pînă să apuce Sigurd să-i mulţumească, bătrînul cel ciudat dispărut. Doar mîndrul armăsar veni lingă slăpînul său, astcptînd parcă să fie încălecat. Fericitul băiat nu mai stătu mult pe gînduri şi, aruncîndu-i-se pe spinare, goni spre castel.

— Ţi-ai ales un cal minunat, dragul meu, grăi regele,
cînd Sigurd i-1 arătă. Nici nu ştiam că pe pajiştile mele creşte un armăsar atît de iute şi puternic. Tare mă mir cum de l-ai ales tocmai pe acesta dintre toţi ?

Tînărul îi povesti de-a fir a păr înţîmplarea cu bătrînul întîlnit pe pajişte. Bunul rege îl privi cu ochii umeziţi de lacrimi şi-1 întrebă :

— Ţi-a spus, oare, bătrînul cînd va fi ziua în care vei pleca departe, la lupte ?

— Nu, măria-ta. Nu mi-a spus decît să nu mă tem de moarte şi să mă gîndesc la ceilalţi, dacă vreau să făptuiesc mari vitejii, răspunse băiatul.

■— Nu mă îndoiesc că aceste "vorbe se vor adeveri, dragul meu Sigurd, grăi regele. Eşti încă tînăr şi mai ai multe de învăţat de la Regin şi trebuie să mai ai răbdare.

Treceau zilele una după alta, iar tînărul nostru,'cînd' nu lucra la fierărie. îşi lua armăsarul şi colinda peste dealuri şi timpii, bucurîndu-se de frumuseţea meleagurilor din jurul castelului.

într-o zi, pe cînd lucra in fierărie, Regin veni la el şi-i povesti despre eroi din ţinuturi îndepărtate,' care au ajuns regi după ce au luptat în multe bătălii. Apoi îi spuse :

— Eşti fiul unui luptător mare şi viteaz. Nu e oare un păcat să lîncezeşti pe aici, cînd sînt a'tîtea de făcut ?

— De ce îmi spui lucrurile acestea, o, Regin, răspunse Sigurd. Ştii doar că într-o zi voi arăta că sînt şi eu în stare de fapte mari, dar deocamdată sînt *încă* prea tînăr şi mai trebuie să învăţ.

— Ţi le spun, pentru că tocmai .acum e nevoie de un viteaz care să împlinească o fapta cîe mare cu!

fierarul cu tîle. Dar nu spun mai multe, căci văd că ţie iţi place mai mult viaţa tihnită de aici de la castel. Un erou duce o viaţă grea. Tatăl tău a îndurat multe greutăţi şi suferinţe şi nu odată a înfruntat frigul şi foamea. Se vede treaba că fiul nu-i seamănă ! Ochii lui Sigurd scînteiară.

— Spune-mi acum, Regin, strigă el ridicîndu-se deodată în picioare de pe scaunul pe care stătea. Care-i fapta ce trebuie împlinită ? Vreau să-mi spui, căci nu mi-e frică nici de frig, nici de foame, nici de durere !

— Stai jos, Sigurd, şi-ţi voi spune, începu fierarul să povestească cu glas molcom. Strămoşii mei au fost un neam de oameni puternici, care au trăit cu veacuri în urmă. Tatăl meu avea un castel falnic, în care a agonisit multe bogăţii. Şi eu am trudit din greu la ridicarea castelului şi multă vreme am tînjit să-mi primesc partea mea din comoară, dar tatăl meu nu mi-a dat nimic din ce mi se cuvenea.

Trecură ani grei de muncă şi aşteptare. Zi şi noapte mă gîndeam numai la aurul din comoară. Veni şi ziua cîrid tatăl meu închise ochii şi, după datină, ar fi trebuit să împart comoara cu fratele meu, dar acesta mă alungă, zicînd că bogăţiile sînt doar ale lui.

Şi aşa am ajuns la curtea regelui Alf. Din vorbă în vorbă am auzit că mult dorita comoară zace într-un castel ruinat. Nimeni nu se poate însă apropia de acele locuri, căci un balaur înfricoşător şi-a făcut sălaşul pe acolo şi ucide cu suflarea-i fierbinte pe oricine cutează să-i calce sălaşul, cu gîndul să-i ia comoara, Mulţi luptători pieiră luptind cu balaurul, încît de spaimă toţi locuitorii au părăsit acele locuri blestemate.

Din clipa în care te-am văzut, o, Sigurd, am ştiut că tu vei fi cel care o să smulgi comoara din ghearele balaurului. Multă vreme ârn aşteptat clipa în care să te întreb dacă viii să săvîrşeşti această faptă vitejească, prin care vei cîştigh o glorie nepieritoare.

Sigurd îl privi pe Regin cu ochii săi limpezi şi-i spuse :

— Prea bine, Regin. Voi pleca să lupt cu balaurul. Dar eu cred că aurul este ceva rău, care aduce multă nefericire şi suferinţă. Din cauza lui tatăl tău a fost hain, iar fratele tău un om fără suflet'. Din cauza aurului tu ţi-ai urît fratele şi tot de aceea balaurul a ucis mulţi oameni nevinovaţi. Mă voi duce să lupt cu el, nu pentru aur, ci ca să şterg de pe faţa pămîntului un asemenea monstru.

în ziua următoare, Sigurd veni la fierărie şi-i spuse lui Regin :•

— O mare faptă stă acum în faţa mea. Aş vrea însă să-mi îndeplineşti şi tu o dorinţă.

— Spune-mi ce doreşti, Sigurd, şi voi îndeplini ori ce-mi ceri !

— Făureşte-mi un paloş cum n-a mai existat, din bucăţile vechiului paloş rămas de la tatăl meu. Fierul care nu 1-a părăsit niciodată pe tatăl meu îmi va fi şi mie credincios în luptă, spuse tînărul.

Un zîmbet înflori pe faţa aspră a fierarului :

— Adu-mi de îndată bucăţile şi-ţi yoi face un paloş fără pereche.

Sigurd fugi într-un suflet la mama sa, şi-i spuse :

— Mamă, mamă, unde sînt bucăţile din paloşul tată lui meu, pe care le-ai păstrat de atîta amar de vreme ?

— Dragul meu Sigurd, răspunse ea, eşti încă prea mic pentru un aşa paloş. Mai aşteaptă cîţiva ani şi o să-1 primeşti.

— Dă-mi-1 acum, mamă, te rog mult, căci a venit timpul să împlinesc şi eu o faptă de vitejie.

— Ce faptă trebuie să împlineşti, fiule ? Nu eşti decît un copil şi cum crezi tu că o să poţi duce la bun sfîrşit o faptă de bărbat ?

— Buna mea mamă, nu mai pot să aştept cînd în lume există rău ce trebuie stîrpit şi nedreptăţi de adus pe calea cea bună !

— Vino atunci cu mine, fiul meu, şi-ţi voi da paloşul. Vorbele tale mă fac să cred că-1 vei folosi aşa cum se cuvine.

Cu aceste cuvinte, ea descuie sipetul şi-i dădu băiatului bucăţile păstrate acolo. ''.

Cînd tînărul nerăbdător văzu paloşul, strigă bucuros. :

— Ce bine le-ai păstrat, mamă. Acum nu-mi rămîne decît să le duc lui Regin şi voi avea un paloş aşa cum mi l-am dorit.

Ajungînd la fierărie, viteazul i le dădu lui Regin, zicînd ■:

— Iată bucăţile despre care ţi-am spus. Crezi că le poţi oare lipi, ca să-mi faci paloşul promis ?

Fără nici un cuvînt, Regin luă bucăţile şi intră în fierărie. Trecură multe ceasuri, în care nu se auzeau decît loviturile barosului pe greaua nicovală, şi într-un tîrziu, murdar de funingine şi cu faţa scăldată de sudoare, dar cu ochii sclipind de satisfacţie, fierarul îi întinse paloşul zicîndu-i :

— Acest oţel te va sluji în toate luptele tale.

Luînd paloşul, Sigurd privi cu admiraţie "lama care strălucea ca para focului. Ridicîndu-1 cu amîndouă mîinile deasupra capului, lovi cu toată puterea nicovala, despi-cînd-o în două, fără ca lama paloşului să se fi tocit cîtuşi de puţin. O mare bucurie îi umplu inima, ştiind că acum nimic nu-i mai stă în cale spre a îndeplini fapta ce şi-o puse în gînd.

A doua zi dis-de-dimineaţă, viteazul se înfăţişă Ja rege şi-i spuse că vrea să plece într-o lungă călătorie :

— Plec să ucid un balaur fioros şi să scot la lumină comoara pe care o păzeşte. E un monstru care a ucis mulţi oameni nevinovaţi şi a alungat pe toţi care trăiau

prin împrejurimi. Vreau să-i ajut prin lupta mea să se întoarcă la casele tor.

— Mergi cu bine, fiul meu. zise regele Alf. Eşti în-tt-adevăr puternic şi neînfricat şi îţi doresc din tot sufletul să te întorci victorios.

Cînd toate pregătirile fură gala. Sigurei încalecă pe cal şi porni nerăbdător pe drumul arătat de Regin. Străbătu cîmpii întinse şi dealuri împădurite pînă cînd drumul îl duse la poalele unor munţi semeţi.

Porni pe o potecă ce urca şerpuind pe munte, pînă ce soarele se pierdu în asfinţit şi întunericul puse stăpînire peste tot. Abia atunci coborî din şa şi se întin se odihnească, priponindu-şi calul alături.

De îndată ce primele raze de soare îi luminară faţa., viteazul se deşteptă şi plecă mai departe. Munţii erau acum ca nişte ziduri uriaşe, de o parte şi de alta a po dar Sigurd mergea înainte cu gîndul la marea luptă ce-1 aştepta. Deodată, în faţa sa se deschise un platou străjuit din toate părţile de piscuri înalte. Atunci şi-a dat seama că sfîrşitul călătoriei sale este aproape şi că peste patină vreme va da ochii cu fiorosul balaur.

Sări sprinten din şa şi, lăeîndu-şi calul priponit.. porni mai departe pe potecă, căutînd vreo urmă a balaurului

Nu trecu mult pînă ce găsi.ceea ce căuta : urme de labe uriaşe, care duceau spre vîrful unei ridicaturi. Puţin mai la vale, la poalele ridieături't lucea oglinda unui lac.

Viteazul nostru înţelese că aceasta era poteca pe care o folosea balaurul, ca să se adape. Tot gîndindi cît de mare trebuie să fie balaurul, judecind după urmele lăsate pe potecă, se auzi deodată un răcnet cumplit, iac pămîntul se zgudui sub picioarele sale. Venea balaurul !

Un tablou înfricoşător apăru în faţa lui Sigurd. Din gura uriaşă a balaurului, străjuiţii de dinţi ascuţiţi, ieşeau limbi de foc şi nori de fum, care întunecau cerul. Chiar dacă Sigurd nu se înspăimîntu,-pentru ei nu era altă cale

decît să primească lupta. Stătu nemişcat, ţinînd strîns minerul paloşului tatălui său, pînă ce balaurul apioape că îl atinse cu răsufîarea-i fierbinte. Atunci lovi cu toată puterea, la fel cum a lovit nicovala lui Regin, iar balaurul căzu mort pe loc.

Un sînge negru şi otrăvitor se scurse din trupul nemişcat al balaurului şi, în timp ce Sigurd îl privea triumfător, simţi că se petrece un lucru neobişnuit şi totodată minunat : mii de păsărele începură să cînte în copacii din jur şi cu uimire văzu că el le înţelege graiul.

Una dintre păsărele zise :

— Sigurd a răpus fiorosul balaur. Cu toţii îi *yov* fi recunoscători pentru fapta sa.

Alta spuse :

— Sălaşul balaurului este plin de aur. Sigurd îl poate*
lua acum pentru sine.

A treia ciripi la rîndul ei :

— Aurul nu-i Va aduce însă fericire. Mai bine Sigurd va lua coiful şi armura care se află lîngă comoară, lăsînd
1 acolo.

A patra păsărea spuse şi ea :

— O minunată prinţesă zace adormită într-un castel
u se va trezi decît atunci cînd va veni la ea Sigurd.

lar o a cincea zise :

— Ca s-o salveze însă pe prinţesă, Sigurd va trebui
acă prin zidul de foc.

Pe dată, Sigurd îşi zise : „Voi lua coiful şi armura
voi salva pe prinţesă. Nimic nu mă poate opri, chiar
a trebui să trec prin zidul de foc !"

Porni fără să pregete pe poteca ce ducea la sălaşul balaurului şi, intrînd, văzu peste tot grămezi de aur şi îumărate odoare scumpe. Privind cu luare-aminte, găsi într-un .tîrziu coiful şi armura despre care ciripeau păsă relele. Gîndindu-se că va trebui să treacă printr-un zid V foc, îşi puse pe el armura şi coiful, care îi veneau ca turnate. v

Ajuns la locul unde şi-a lăsat calul, sări în şa şi porni să caute castelul prinţesei adormite. Sigurd se întreba : „Cum pot oare să aflu unde se află castelul prinţesei ?" încrezător că pînă la urmă o va găsi. merse şi merse, ceasuri şi ceasuri în şir, pînă cînd, deodată, zări o lumină în zare. ,,Ce poate fi asta? se întrebă Sigurd. Nu cumva este chiar focul despre care ciripeau păsărelele" ?

Indemnîndu-şi calul la galop, viteazul porni în graba cea mai mare într-acolo. Era sigur că se află pe drumul cel bun.

Trecu o zi şi o noapte. Lumina creştea tot mai strălucitoare, pînă ce Sigurd văzu că era sus pe munte. înţelese pe dală că era aproape de prinţesă. Printre flăcările care împleteau ca dansul unor şerpi de foc, văzu şi castelul, •ndu-se bine în şa. viteazul o porni pieptiş pe coasta muntelui pînă ce ajunse la zidul de foc, unde se opri şi îi zise calului : ,.în acest castel zace adormită o prinţesă pe care trebuie să o salvez. Chiar dacă focul ne va arde. în nici un chip nu trebuie să ne întoarcem din drum, căci mi-am jurat că trebuie să fiu un erou şi să sufăr pentru alţii. Şi acum viteazul meu armăsar, la drum !"

Auzind acestea, calul sări înainte prin foc spre poarta steiului. Cumplită era dogoarea flăcărilor, dar. cu privirile aţintite înainte, Sigurd şi calul său străbătură cu bine zidul de foc' Sărind din şa, viteazul împinse cu putere poarta şi intră în castel.

Totul părea pustiu. Căutînd din încăpere în încăpere prinţesa, tînărul ajunse într-un tîrziu într-o sală maro, în. care, pe un pat dormea cineva îmbrăcat cu o armură şi avînd pe cap un coif.

Sigurd se apropie cu emoţie şi cu multă grijă ridică ~ uşurel coiful. Pe dată, un minunat păr blond se revărsă peste armură. Atunci viteazul nostru a ^nţeles că a găsit-o pe prinţesa căutată.

Dar ea stătea nemişcată, cu ochii închişi, păfind scufundată într-un somn adînc.

— Trezeşte-te, prinţesă ! Am venit să te salvez ! îi şopti tînărul îngenunchind lingă pat.

Dar frumoasa adormită nu dădea nici un semn de viaţă. .,Pesemne că armura grea o apasă", gîndi tînărul. Cu multă grijă, Sigurd tăie armura cu paloşul său. Dar prinţesa tot nu se clinti.

Privind mai atent, el mai văzu că mînecile armurii îi strmgeau braţele. Folosind din nou paloşul, despică şi mînecile armurii.

Prinţesa rămînea tot nemişcată. Cu inima strînsă de
emoţie, Sigurd se apropie de faţa ei şi o sărută uşor pe frunte.

încet, încet, ea deschise pleoapele, şi doi minunaţi ochi albaştri priviră cu uimire la Sigurd.

'— Cine eşti tu," care m-ai trezit din somnul adine ? întrebă ea.

— Mă cheamă Sigurd şi sînt fiul unui viteaz luptător. Am ucis balaurul şi am venit să te salvez.

— Dar cine ţi-a vorbit despre mine ? întrebă prinţesa.

— Am ascultat păsărelele ciripind în copaci, şi ele mi-au spus cum să ajung pînă la tine. răspunse,tînărul.

— Dar, Sigurd, cum ai putut să treci prin foc ?

— Pentru că nu era o altă cale să ajung pînă la tine, o, prinţesă.

— Eşti un mare erou, Sigurd ! Ştiam că un viteaz va veni să mă trezească din somnul meu şi iată că, în sfîrşit, ai venit !

— Spune-mi cum te cheamă, prinţesă ?

— Mă cheamă Brunhilde şi sînt fiica unui mare rege. Mulţi ani am zăcut aici adormită, blestemată de o vrăjitoare rea şi nimeni nu a îndrăznit să străbată zidul de foc, să mă salveze. Tu însă eşti cel mai viteaz dintre toţi eroii, că nu ţi-e teamă de nimic.

— Iar tu eşti cea mai frumoasă prinţesă din lume, Brunhilde ! rosti tînărul.

Astfel, Sigut'd c« salvă pe prințesa Brunhilde şi, spre bucuria tuturor, în curînd ii deveni soţie.

In anii ce urmară, Sigurd a împlinit mulle alte fapte de vitejie, iar numele său fu Otmoseut în ţoale colţurile lumii. Dar ori de cîte ori se povesteau sau se cînlau victoriile sale, cele mai iubite fapte erau răpunerea balaurului şi salvarea prinţesei Brunhilde.

Ioniţă şi Cocuţa

A fost odată un tăietor de lemne care avea doi copii,
un b i fată : Ioniţă" şi Cocuţa. Mama copiilor murise
de mult şi tatăl lor se însurase cu altă femeie. Deşi amîn-doi copiii erau tare cuminţi, harnici şi ascultători, mama lor vitregă nu-i putea suferi.

— Uite ce e, bărbate ! Dacă vrei să mai ai casă cu mine. mîirie, cînd te vei duce la pădure să tai lemne, îi faci uitaţi acolo şi pe Ioniţă şi- pe Cocuţa. Altfel nici să nu îndrăzneşti să mai apari înaintea ochilor mei !

. işa-i vorbi oaica de femeie.

Cu inima grea de atîta durere, a doua zi dimineaţă, omul îi luă pe amîndoi copiii cu el şi, odată ajunşi, în pădure, le spuse :

— Voi jucaţi-vă, copii, fără grijă. Culegeţi zmeură si mure, eu tai lemne în timpul ăsta şi apoi plecăm toţi acasă.

Copiii, făcură întocmai cum le spusese tatăl lor, din cuvînlul căruia nu ieşeau niciodată, daV zadarnic mai aşteptară ei să vină să-i ia, căci el nu se mai întoarse nici după ce se lăsă noaptea adîncă şi întunecoasă. îl căutară şi-î iot căutară pe tatăl lor,[r] dar de el nici urmă ; în schimb, se pierdeau tot mâi adînc în inima codrului. Plîngeau în hohote şi-1 strigau cu disperare, dar, deodată, în faţa lor apăru o grădină frumoasă, cu tot felul de roade : piersici, mere, prune, pere şi chiar rodii ; iar pe o masă mare, sub unul dintre pomi, tot felul de prăjituri, lăsate pesemne

să se răcească. Şi, cum erau lihniţi de foame, s-au repezit amindoi să guste din ele.

Cînd loniţă se înălţă să culeagă cîteva piersici aurii, pîrguite, de-ţi lăsa gura apă, in timp ce Cocuţa continua să ciugulească din prăjituri, nici nu şi-au dat seama că în faţa lor apăruse o arătare înspăimântătoare, o vrăjitoare care-i apucă zdravăn cu o mînă pe loniţă şi cu alta pe Cocuţa.

— Cum de-aţi cutezat, afurisiţilor, să pătrundeţi în grădina mea ? tună ea cu o voce diavolească şi din ochi îi scapără numai ură şi poftă de răzbunare, arătmdu-şi colţii ascuţiţi şi mari de-i ieşeau afară din gură.

Şi, spunînd acestea, îi azvîrli cît colo în casa ei, aflată î i spatele grădinii. Furioasă, le strigă ca să-i înfricoşeze şi mai tare.

— Mă duc să pun o oală mare la fiert, să vă Pierb pe arnîndoi-în ea, să mă ospătez şi eu ! Şi voi v-aţi înfruptat de minune din bunătăţile mele ! mai răcni scorpia mîniată.

loniţă şi Cocuţa. rămaşi singuri, azvîrliţi într-un colţ al camerei, nu-şi credeau ochilor şi urechilor.

— Ce facem, f râţioare ? Ne lăsăm în voia ei ? în-
,ni Cocuţa să-1 întrebe pe frate-său.

— Lasă că-i facem noi de petrecanie ! Cînd s-o apleca
ipca oalei mari, ca să vadă dacă fierbe apa.
trebuie Bă raă ajuţi să-i dăm vînt în oală, îi răspunse curajos fratele ei.

Şi făcură întocmai, nimicind-o pe zgripţuroaiea de vrăjitoare. Sl apoi, după o zi şi o noapte de drum. ajunseră din nou acasă, cu gîndul de ă-i aduce şi pe părinţii lor în casa aceea frumoasă cu grădină ca în poveşti, neştiutori de cete ticluite de mama lor vitregă. Dar cînd ajunseră acasă, aflară că mama lor vitregă murise de prea mare obidă şi de rem-uşcări. Aşa că numai tatălui lor i-au po-vestit păţania, după care au pornit-o cîteşitrei spre casa aceea minunată, unde au trăit mulţi ani şi fericiţi de acum feriţi de toate grijile şi necazurile de pînâ a1

Aventurile lui Cuculili

Era oclată un băiat poreclit Cuculili, deoarece de mic el spunea la toate păsările din hîrtie pe care i le făcea taică-său numai „cuc". Se ruga mereu de el : ..Mai fă-mi, tăicuţă, un cuc", în loc să-i fi spus o pasăre. Bietul copil însă îşi pierdu într-o bună zi amîndoi părinţii într-un naufragiu. Trist şi singur, o porni pe malul mării, căci am uitat să vă spun că locuia într-un port. Văzu o barcă părăsită şi dintr-un salt se pomeni în ea, iar după scurt timp se afla în larg. Toate bune pînă ce-se porni să sufle un vînt duşmănos, de Cuculili abia mai răzbea să stăpinească barca. Luptă nedreaptă şi zadarnică, între suflarea puternică a vîntului, care trăgea barca mereu mai în larg şi bietul băiat, care spera ş-o aducă la mal. Barca nu asculta de Cuculili, ci se lăsa minată încotro o ducea vîntul cu toată puterea lui. Se auzi deodată un pocnet şi barca se frînse în două,, izbindu-se de o stîncă. Scăpat ca prin minune, Cuculili, prinzîndu-se de stîncă, nu-1 în-ghiţiră valurile cele uriaşe. De groază, Cuculili păi 'ca mai încremenit decît stîncă de care se agăţase. Strigă el ..ajutor !", dar degeaba. Pînă la mal era distanţă mare, iar pe furtuna care se stîrnise nici o barcă nu se mai zărea. Frigul şi spaima nu-i tăiară însă foamea şi îşi aduse aminte că pe stînci stau lipite scoici. Se uită în jurul lui şi văzu înşirate o mulţime. Cu grijă, să nu alunece, întinse mîna spre cîteva din ele şi reuşi să le desprindă. In vreo două trei găsi perle şi fără să le cunoască preţuirea, ci

doar încîntat de frumuseţea şi strălucirea .lor, le băgă în buzunar. Cînd era mai atent să nu alunece, viind să desprindă 6 altă scoică de pe stîncă, se simţi tras cu putere de picioare şi zdup ! parcă o forţă nevăzută îl cufundă pînă în adîncul mării.

Dar pînă să-şi vină în fire din călătoria aceea sub apă, se şi pomeni într-o sală mare, unde pe un tron de cristal, încrustat în corali, şi bătut în pietre scumpe, se ai'ia o preafrumoasă şi încîntătoare fiinţă, cu ochii ca smaraldul şi părul ca aurul. Cu un glas blînd îl întrebă :

— Ce pedeapsă crezi tu că ar merita din partea reginei mării cel ce a cutezat să se înfrupte din supusele ei, ba chiar să-şi însuşească, fără îngăduinţă, şi cîteva nepreţuite perle ?

— N-am ştiut că fac vreun rău mîncînd cîteva scoici, încercă băiatul să se dezvinovăţească. Dincolo, pe.uscat, atîta lume face astfel. Şi nimeni nu socoteşte a fi vreun păcat !

■— Este adevărat, este un obicei al oamenilor ; dar puterea mea se întinde numai în-acest ţinut al mării şi nu poate răzbi pînă acolo, pe uscat. Totuşi, pe cin să-1 prind şi să-1 cufund în regatul meu, nu-1 iert şi fără pedeapsă nu-1 las, sfîrşi regina mării.

— Şi pe mine ce pedeapsă mă aşteaptă ? întrebă speriat Cuculili.

— Bea mai întîi din această licoare, ca să fii ferit .de pericolul de a te îneca. Apoi, şapte zile la'rînd vei
colinda pe fundul mării şi" tot ce-ţi va părea de preţ îmi vei aduce aici. Dacă aceea ce vei aduce aici în şapte zile va acoperi paguba făcută de tine, eşti liber să te întorci în lumea ta, pe uscat, îi spuse regina mării şi-1 lăsă în seama uneia din supusele ei de încredere.

Băiatul bău licoarea oferită şi trecu să împlinească cele cerute de regina mării. Din cîte naulragii se întîmplaseră pe mare, Cuculili era convins că avea să găsească destule lucruri de preţ-ea s-o mulţumească pe regină şi

să se poată întoarce cîl mai curind acasă. Dar p'mă una alta, de cum ieşi din sala aceea mare *şi* se trezi în nemărginirea mării, ochii lui se îneîntară de imensitatea de plante şi vietăţi ciudate care-i apăreau în cale, în tot felul de forme şi culori. Şi ar fi rătăcit mult şi bine, admirîn-du-le, dacă nu şi-ar fi amintit pricina pentru care se afla acolo. Uitîndu-se mai atent, descoperi o lădiţă. încercă s-o ridice, dar era foarte grea. Se mai opinti o dală, îşi încorda toată puterea, izbuti s-o urnească şi cu ea pe umeri era convins că în curînd va fi din nou acasă, în lădiţă bănuind că ar fi comori. Nu mai putea de bucurie, nerăbdător să o înmîneze reginei mării, dar, cînd s-o desfacă regina, spre uimirea tuturor, convinşi ca şi Cuculili că acolo nu puteau fi decît o comoară, din lădiţă nu s-au revărsat decît o sumedenie de cutiuţe de tinichea şi nu • din aur sau din argint.

— Ce-o mai fi şi asta *f* exclamă furioasă regina mării, deoarece nimeni nu-i mai adusese aşa ceva pînă atunci.

Ruşinat, băiatul ceru voie să mai plece o dată în căutare de nestemate, văzînd şi el că ce adusese era... tinichea curată...

— Sînt cutii de marmeladă, regină ! îndrăzni să spună spună una din supusele reginei.

— Vreau să le desfaceţi, dădu poruncă regina mării

Şi supusele se străduiră să le desfacă. Prima care o desfăcu, Cuculili i-o întinse reginei. Ea gustă şi se arătă încîntată de gust. Le îngădui şi celorlalte să guste şi toate în cor exclamau numai mulţumire :

— Ce gust plăcut, ce dulce !...

Bucuroasă, regina îi vorbi astfel :

— Ce-i drept, poate ne-ai făcut mai fericite cu aceste dulciuri, decît cu giuvaerurile pe care le-am fi găsit aici cu uşurinţă. Bunătăţi ca astea n-am prea găsit, aşa că te las să te- duci înapoi la tine, pe pămînt.

In culmea bucuriei, Cuculili ieşi din sală, nu înainte de a face mii de plecăciuni de rămas bun, şi, cum ştia să înoate, născut şi crescut într-un oraş de lîngă mare, ajunse îndată la suprafaţă, dar leşinat de prea multe emoţii şi trudă. Norocul lui că pe aproape era o barcă plină cu pescari, care-1 ajutară să salte lîngă ei. Întrebat cum şi în ce fel se afla în largul mării, băiatul, după ce-şi mai trase sufletul, încercă să le povestească din fir a păr cum de ajunsese în adîncul mării şi cîte şi mai cîte văzuse el acolo. Dacă pescarii l-au crezut sau nu, nu se ştie, se ştie însă că toţi îl ascultau cu nesaţ, plăcîndu-le mult cum povestea băiatul, şi tot povestindu-le nici nu şi-au dat seama cum de-au ajuns cu bine în port.

Păţaniile lui Ciuciumingu

La şaisprezece ani, Ciuciumingu rămase orfan. Auzind, din întîmplare, un tîmplar din partea locului, că bietul băiat rămăsese şi fără mamă şi fără tată. se gindi să-1 la la el, şi Ciuciumingu primi, că nu prea avea de ales.

— La mine vei găsi unde să-ţi pui capul să te odihneşti şi un codru de pîine nu-ţi va lipsi, ca să-ţi astîmperi foamea. De simbrie nu poate fi vorba, cît timp nu te pricepi la nimic. Din ziua cînd vei stăpîni însă o meserie, vei primi şi bani, aşa-i vorbi tîmplarul. bucuros că găsise cine să-1 ajute, fără prea mare cheltuială.

Şi băiatul căzu la învoială, de altfel nici nu avea încotro. Dar simbrie nu primi luni şi luni de zile, ştăpinul lui găsind mereu cîte un cusur în tot ceea ce-i făcea bietul Ciuciumingu, ca nu cumva să fie silit să-i dea vreun ban-, Azi-aşa$_r$ miine aşa, sleit de muncă şi lipsit de orice bucurie, băiatul plecă într-o bună zi din casa tâmplarului, fără sâ-i spună prea desluşit ce şi cum.

Merse el ce merse, bătu la uşa mai- multor case din jur şi apoi la uşa celor mai de departe, dar nimeni nu fi se arăta voios să mai hrănească încă o gură. ba să-i mai dea şi bani pe deasupra, după cum voia băiatul, lipsin-du-se toţi de munca lui. Dar tot mergînd aşa, văzu o casă ce părea mai înstărită, privind-o de afară. Bătu acolo în poartă cu toată nădejdea. Şi veni să-i deschidă chiar stăpînul casei, care nu era altul decît cel mai cunoscut

şi mai temut vrăjitor din ţinutul acela. Numai Ciuciumingu nu auzise de el. Căci pesemne nu era nici prea mic, pentru a i se povesti asemenea lucruri, şi nici prea bă-trîn, pentru a le povesti el altora. Aşadar, fără să-i treacă măcar prin minte că aceea era casa vrăjitorului, cînd. se văzu poftit înăuntru, făgăduindu-i-se şi atîţia bani pe lună. casă şi masă, el primi să rămînă acolo cu cea mai mare bucurie.

— Eu îţi dau tot ce-ţi trebuie, dar tu să mă asculţi orbeşte, îi vorbi vrăjitorul. Să nu ieşi din cuvîntul meu. Ai voie să umbli peste tot, că trebuie să deretici peste tot, şi nu uita să faci să sclipească toată casa de curăţenie. De un singur lucru însă tu trebuie să ţii seama : nu cumva să deschizi uşa care dă spre pivniţă... orice s-ar întîmpla ne-am înţeles ? De altfel, numai eu ştiu unde este cheia ; tu ia aminte însă la ceea ce ţi-am spus şi vei vedea că aici nu-ţi va lipsi nimic şi, dacă vei fi ascultător, şi eu voi fi bun cu tine.

— Bine, îţi făgăduiesc să-ţi respect porunca, mormăi cu jumătate de glas Ciuciumingu, gîndindu-se numai la ce putea oare să ascundă stăpînul lui în pivniţă, încît să nu poată vedea nimeni altul ce era acolo.

Zis şi făcut. Vrăjitorul pleca dimineaţa în zori şi, cînd se întorcea, seara tîrziu, găsea totul în perfectă ordine. Ciuciumingu rezistă ispitei o zi, două, nouă, o lună, două, dar, într-o noapte, se prefăcu doar că s-ar duce la culcare, cînd de fapt se piti cu grijă, urmărind fiecare mişcare a vrăjitorului. Acesta, convins că Ciuciumingu doarme, luă cheia din locul ascuns, descuie uş-a şi coborî, fără să-i pese, în pivniţă, lăsînd chiar uşa întredeschisă, aşa că Ciuciumingu auzi şi chiar văzu tot.

— Ei, prinţeso, ai de gînd să rămîi aici sau primeşti să-mi fii soţie ? o întrebă vrăjitorul.

Dar, în loc de răspuns, se auzi un suspin sfîşietor. După puţin timp, vrăjitorul urcă treptele pivniţei, înapoi în' casă, şi după ce puse cheia la loc, se duse rnîhnit "să

se culce, fără să fi observai că băiatul îi spionase. Aşadar, el a putut să ia cheia liniştit, de unde văzuse că o ţinea vrăjitorul şi după ce a descuiat, a deschis încet-încet uşa de la pivniţă şi a coborît. In bezna aceea, la început nu prea desluşi mare lucru, dar deodată strălucirea **unor** bucle aurii îl făcu să descopere într-un colţ o mîndreţe de fată.

— Eu sînt zîna Zîmbet-de-bucurie fata vrăjitorului Inimă-de-aur. Tata n-a vrut să mă dea de soţie vrăjito rului ăsta rău, Ucidetot, aşa că el s-a răzbunat, m-a răpit şi m-a întemniţat aici. Dacă nu erai tu, fără doar şi poate aici aş fi putrezit, în pivniţa asta, căci nu-mi pot măsura puterea cu a lui. Toată viaţa îţi voi fi recunoscătoare, dar să fugim cît mai iute !

îl luă de mînă şi, ca prin farmec se făcură nevăzuţi, dispărînd în noapte, alergînd departe-departe de *casa* vrăjitorului Ucidetot, în afara oricărei primejdii, zîna ■ reeăpătîndu-şi puterile ei.

— Acum te las în .lumea ta, îi vorbi zîna cea bună lui Ciuciumingu, şi să fii sigur că nu voi uita binele pe care mi l-ai făcut. Oii de cîte ori te vei afla într-o împre jurare grea, va fi de ajuns să te gîndeşti la mine şi vei ieşi din orice încurcătură, oricît de încîlc'ită ţi-ar pan,;.

Grijulie, zîna, prin puterea ei magică, îi lăsă un sac plin cu merinde, dar pînă să apuce Ciuciumingu să-i mulţumească, se şi făcu nevăzută.

Rămas singur, Ciuciumingu desfăcu sacul şi, *vurÂnd* în el atîtea bunătăţi, nici nu mai nimeri cu ce să Qiceapă, deoarece îl năpădise şi pe el foamea, acum că scăpase de toate spaimele prin care trecuse. După ce-şi puse la cale burta, o porni din nou la drum, încotro văzu cu ochii. Şi aşa ajunse în faţa unei mori. Intră la morar în casă şi-1 întrebă dacă nu cumva ar vrea un ajutor. Morarul se arătă încîntat să-1 anagjeze, fiindcă singur mai-mai că nu mai prididea cu cîte avea de făcut. Din prima zi chiar, Ciuciumingu îşi dădu toată silinţa să-1 mulţumească pe

morar şi toate s-ar fi petrecut de minune, dacă morarul n-ar fi avut o mare slăbiciune pentru un pui de tigru, aciuit, pe acolo, care, ce-i drept, cu ştăpînu-său se răsfăţa ■
•ca puiul, dar cu ceilalţi se înăsprea ca un tigru în toată puterea. Aşa că lui Ciuciumingu îi pricinuia tot felul de necazuri. Ba îi fura mîncarea, ba îi dădea cu lăbuţa peste
sacul cu făină de i-1 răsturna, sau se repezea asupra lui,
cînd ducea sacii cu grîu în spinarel Şi tot aşa. răbda băiatul ce rabdă, dar într-o bună zi se gîndi să se răzbune
pe animalul acela răutăcios.
« în timp ce puiul de tigru înghiţea ceva cu lăcomie,

Ciuciumingu îi aruncă un ghemotoc de cîlţi, cărora le dăduse foc, direct în blidul .din care hăpăia animalul. Luat pe neaşteptate, tigrul scoase un răcnet feroce şi fugi, fugi pînă în inima pădurii din apropiere. Morarul, rare urmărise din ochi toată întîmplarea, luă un ciomag ca şă-1 cotonogească pe băiat. Dar băiatul o luă şi el la fugă şi nu se mai opri decît după ce nu mai văzu nici urmă de tigru şi nici urmă de morar. în schimb, fără să-şi dea seama, de unde apăruse, din pămînt, din iarbă verde, lingă el, iată o pocitanie de vrăjitoare, de zece ori mai mare decît el, cu un nas lung coroiat şi cu bărbia ascuţită, care după ce-1 privi avidă şi cu ochi fioroşi, îl şi înhaţă sub braţ, ca pe o nimica toată. Zbura arătarea ca vîntul, înghiţind pămîntui şi cînd o auzi grăind, atît de rău se piţigăia, de i se strepezi auzul :

— Surioarele mele, ieşiţi afară să vedeţi ce v-am adus azi de mîncare,'ţiui strigoaica cea hîdă în faţa unui palat de sticlă, de unde apărură de îndată la şapte ferestre, şapte arătări, una mai pocită ca alta.

— Nu pare a fi iepure şi nici cu un curcan nu aduce... Ia să vedem ce ne-o fi adus surioara noastră ! se alintau

• în cor vrăjitoarele.

Ciuciumingu tremura ca frunza în bătaia vîntului. Şi avea de ce. Căci după ce l-au întors pe toate părţile, ce i-a fost dat să audă ? -

— Eu aş avea poftă să-1 punem în proţap ! cîrîi una din .

— Mie mi-e poftă de un rasol! Să-1 fierbem U bine ! se piţigăi.alta.

—• Eu zic să-i facem un sos cu toate ierburile bune ale pădurii ! se răsti alta.

Pocitania care-1 adusese, pentru ca să le împace pe toate, se hotărî ca jumătate să-1 pună la fiert în căldare şi jumătate să-1 frigă.

Ciuciumingu. măi muli mort dec'n viu. de gro celor auzite şi plănuite, după ce-şi înghiţi şiroaie de la- / crimi, simţind parcă aievea văpăile focului care avea să-1 frigă ori să-1 fiarbă, îi veni în gînd zîna cea bună, Zîmbet-de-bucurie. Aruncîndu-T într-un colţ. vrăjitoarele se sfătuiau acum în ce fel să-1 pregătească mai bine. Şi Ciuciumingu se ruga în gind să-i apară Zîmbet-de-bucurie să-1 salveze... cum o şti ea. Şi deodată simţi cum se fa mfc mic mic de tot. atît de. mic, încît să se poată strecura prin uşa întredeschisă, prin faţa vrăjitoarelor, fără să Re văzut. Şi ţîşni, ca o săgeată, direct în pădure. în faţa Im apăru zîna cea bună, îl atinse uşor cu nuieluşa ei fermecată şi din omuleţ îl prefăcu din nou în om ! Cu zîm-betul ei blînd şi bun. îl întrebă :

— Ascultă, Ciuciumingu, mai ai de gînd să hoină reşti ? Nu te-ai săturat de atitea păţanii ? Te sfătuiesc vii cu mine, la tatăl meu, care e foarte înţelept. Te învăţa carte, te va învăţa să fii bun şi drept şi mai ales

ii în stare să te aperi singur în viaţă. în faţa tutun relelor care ar putea să apară.

— Ai dreptate. Te voi asculta şi voi face întocmai Şi eu m-am săturat de atîtea necazuri prin cite mi-a 1 dat să trec. Merg cu tine la Inimă-de-aur ! i se sup' Ciuciumingu.

Şi, într-adevăr, multe a avut-de învăţat de la bătr opt. Şi după ani şi ani, cînd s-a făcut şi el om. toată firea, s-a priceput să dea, la rundul lui, .sf a tur

tineri, cum să ocolească nălucile şi să se ferească de necazuri, deoarece de cele mai multe ori năzdrăvăniile sînt primejdioase şi nu oricine are parte de o zînă bună cure să-1 salveze prin farmecele ei.

O viespe, un păianjen sau chiar şi un prostănac pot fi uneori de folos

Odată, un băiat se uita cum o viespe încerca să destrame pînza unui păianjen, după ce se încilcise în ea. Un. prostănac,, care trecea şi el pe acolo, se apucă să tragă viespea din plasă, de mila munciipăianjenului care-şi vedea casa distrusă. Drept „mulţumire"', viespea îl înţepă pe prostănac, prostindu-1 ^i mai rău de nedumerire şi durere.

Băiatul zîmbi în sinea lui, gîndindu-se că şi viespea şi păianjenul şi mai ales prostănacul ţin umbră degeaba pămîntului. Trecu de atunci cîtva timp şi, într-o bună zi, băiatul se văzu fugărit de alţi băieţi, mai voinici şi mai bătăuşi ca el, vrînd să-1 pedepsească pentru nu ştiu ce poznă făcuse. Tot alergînd aşa, văzu o peşteră şi se piti acolo. Tocmai atunci un păianjen mare îşi ţesea pînza în faţa intrării în peşteră. Trecînd pe acolo băieţii bătăuşi şi văzînd pînza de păianjen neatinsă, nici nu le trecură prin minte că cel fugărit s-ar fi putut ascunde în peştera aceea.

Amintindu-şi băiatul de ceea ce văzuse cu cîtva timp în urmă. îşi schimbă deodată părerea : ,,Nu spun nimic de ceilalţi doi, dar pînă una alta, trebuie să recunosc că păianjenul m-a salvat, aşa că poate fi uneori şi el folositor

omului !" Şi se strecură afară din peşteră, cam slînjemt că se văzuse nevoit să rupă pînza păianjenului care-1 scăpase de o bătaie zdravănă. Şi cum era un pozmş şi el ca atîţia alţi băieţi, iată că se >văzu din nou fugărit de stăpînul unei livezi din care furase şi el vreo două trei piersici. în clipa cînd să-1 înhaţe omul păgubit, o viespe îl înţepă atît de tare, că bietul om îşi trase braţul înapoi şi. văicărindu-se de durere, îi dădu răgaz băiatului s-o ia la sănătoasa.

„Văd că şi o viespe îţi poate fi uneori de folos f" se gindi băiatul.

Şi mai trecu vreme şi băiatul se făcu mare, numai bun de însurătoare. Şi tatăl lui îi găsise o fată bogată, dar cam hîdă. Băiatul era îndrăgostit de alta însă, nu prea bogată, dar frumoasă ca o zînă. Nu ştia cum să fără să scape de hîdă şi să rămînă cu zîna. Şi deodată îi scapără un gînd :

— Tată, mă duc la mireasa pe care mi-ai aîes-o dumneata, îi spuse el bătrînului.

Şi tatăl se arătă fericit de această hotlrîre a băiatului său. Nici prin gînd nu-i trecea de ce plănuise fiu-său. Ce-i drept băiatul se duse acasă la viitorii socri, dar cum se purtă el oare acolo ? Făcu pe prostănacul. La toate întrebările lor şi ale fetei el dădu nişte răspunsuri, care mai de care mai prosteşti. într-atît, încît socrii nu se mai arătară bucuroşi de asemenea înrudire. Cit despre fată, urîtă, dar deşteaptă, nu căzu deloc la învoială să-şi împartă viaţa cu un prostănac ca acela, după cum se dovedise în vizita făcută. Aşadar, scăpă cu faţa curată. La întoarcere îi spuse că fata nu 1-a vrut şi nici părinţii ei, şi nu minţea defel, în faţa lui taică-său care nemaiavînd încotro, primi alegerea fiului său. Şi băiatul îşi alese de soţie pe fata ca o zînă, convins că, la urma urmelor şi un „prostănac" poate fi uneori de folos !

Porumbiţa sălbatică şi isteaţă

Odată, o porumbiţa sălbatică stătea cocoţată pe **o** rămurea şi privea galeş în zare, aşteptîndu-şi soţjorul porumbel care zburase ceva mai departe în catarea hranei. Cum privea ea, iată că o văzu pe cumătră vulpe etan se apropia chiar de copacul pe al cărui ram stătea. Şi cînd se apropie de-a binelea, vulpea îi vorbi astfel :

— Ce mai faci, porumbiţo, aşa singură ? Nu vrei să-ţi ■fin, de urît ? Porumbelul nu-1 văd, aşa că stăm împreună pînă s-o întoarce. Iţi dau o veste nemaipomenită, dacă nu cumva ai şi aflat-o ! " ,'

— Nimeni nu mi-a spus nimic. Ce s-a întîmplat ? întrebă mirată porumbiţa.

— Cum, nu ştii nimic ? S-a făcut pace între toate animalele şi păsările din lume ! De acum încolo orice animal şi orice pasăre, oricît de mică ar fi ea, poate să stea liniştită alături de orice animal sau pasăre cît de măre sau feroce ar părea, deoarece nimeni nu mai are voie să se năpustească asupra altei fiinţe, spuse vulpea cea şiueată. De acum încolo cei mari îi vor socoti şi pe cei mici deopotrivă.

Şi porumbiţa o lăsă să îndruge verzi şi uscate, că-cunoştea ea prea bine din atîtea şiatîtea cîte se povestiseră pe seama vicleniei ei, şi, prevăzătoare şi deloc încrezătoare în pălăvrăgelile vulpii, se uită mai departe după umbelul ei. Sîcîită, cumătră vulpe o apostrofă :

— Ce tot te uiţi aiurea în loc să fii atentă la . spun eu ? se răsti vulpea, uitînd de vocea mlădioasă pe care şi~o ticlyise cu puţin timp înainte, ca să fie cît mai convin gătoare minciunile ei.

Atunci, ca să scape de ea, porumbiţa i-o tăie scurt t

— Mă uit şi eu la doi lupi voinici cum fugăresc pe o soră dea ta. Şi dacă nu mă înşeală privirea, unul a por-

nit-o încoace, chiar spre copacul acesta ! Să ştii că nici ei nu au auzit vestea cea mare şi teamă mi-e că o să te-n-haţe, dacă nu te grăbeşti ! Şi vulpea o zbughi într-o goană de iepure şi nici că mai trecu vreodată pe la porumbiţa atică şi tare isteaţă... mai isteaţă decît o vulpe !

Veveriţa care a vrut să-şi facă © casă împreuna cu maimuţa

Pe o ploaie înteţită, de ziceai că cerul toarnă apa cu găleata, o maimuţă se adăposti sub un copac, dîrdîind toată de frig şi chiar de frică, de cîte ori vedea fulgerele sau auzea trăsnetele. Deodată, în spatele ei, se auzi un foşnet uşor. Cfnd se uită, dădu cu ochii de o veveriţă, zgribulită şi ea, de ploaie şi de frig.

— Ce ai spune tu, veveriţe, dacă am începe, adine dimineaţă, să ne facem un adăpost şi, cînd o mai ploua» să nu mai răbdăm aşa ca acum, pe-afară, să ne ude ploaia şi să ne înfrîgureze vîntul ? aruncă o vorbă mai-muţica.

— Este o idee minunată ! Mîine adunăm tot ce ne trebuie şi ne făurim o căsuţă de toată frumuseţea, îi juca în strună veveriţa.

Şi aveau de gînd să treacă de la vorbă la faptă, chiar de a doua zi. Dar iată că răsări un soare cald şi luminos în ziua aceea, îmbietor'la tot felul de zburdălnicii. M'aimu-ţica, prima, se arunca de pe un copac pe altul şi veveriţa nu se lăsa mai prejos. Ba erau pe o cracă, ba pe alta. Şi s-au tot zbenguit pînă seara tîrziu, după asfinţitul soarelui,

cînd vremea începea iar să se răcorească. Şi atunci veve-i iţa o întrebă pe maimuţică :

— Tu cînd ai vrea să ne începem căsuţa ?

Drept răspuns, veveriţa uite-o nu e, pe[N] altă cracă. Pînă la urmă au adormit amîndouă, care pe unde a nimerit. A doua zi iar era frumos pe afară şi ele iar s-au zbenguit, dar, după cîteva zile, iată că nori grei şi cenuşii •s-au adunat şi deodată s-a scuturat asupra pămîntului'o ploaie măruntă, care părea să nu mai înceteze vreodată. Maimuţică se strînse lîngă veveriţă şi, împreună, dîrdîiau de părea că se clatină copacul în care se adăpostiseră.

— N-ai vrut să ne facem casă ! mormăi maimuţică !

Soarele n-a ţinut o veşnicie, vezi că iar tremurăm de frig !

— Mîine în zori o începem, fie ce-o fi, îi răspunse - veveriţa.

Dar zorii dimineţii aduseră iar soarele arzător pe cerul senin, pămîntul iar se încălzi şi cele două fiinţe zburdalnice iar trecură la joacă, sărind de pe un copac pe altul, de pe o creangă pe alta. Şi, seara, una făcea „Bîrrrrr !" iar cealaltă îi răspundea parcă.„Hapciu !"

Şi cele două jucăuşe, dacă n-au răcit rău de tot pînă azi, tot se mai amăgesc să-şi facă o căsuţă împreună, cînd, le zgîiţîe frigul, dar a doua zi, dimineaţa, uită de toate, o dată cu răsăritul soarelui... căci după soare vine ploaie, după ploaie vreme bună...

Fata **din Floare**

Trăia odată o bătrînică singură-singurică, dar care avea cinci vaci. într-o zi, pe păşunea unde păşteau vacile, văzu deodată o floare zveltă de lumînărică. Smulse cu grijă, nu cumva să-i rupă rădăcina, o aduse în iurtă şi o aşeză pe o pernă. Apoi se duse să mulgă vacile.

Stînd lingă vaci, bătrînică auzi deodată nişte clopoţei clinchetind în iurtă. Bătrînică sări uluită şi vărsă doniţa cu lapte. Intră în iurtă, aruncă o privire, dar văzu că nimic nu se schimbase, totul era precum ştia ea. Floarea de lumînărică sta pe pernă, parcă dormea. Bătrînică ieşi din iurtă şi se apucă din nou să mulgă vacile. Dar ce auzi ea deodată ? Clopoţeii răsunînd din nou. Bătrînică vărsă iarăşi laptele muls şi fugi în iurtă, unde ce-i fu dat ochilor să vadă ? O fată neasemuit de frumoasă sta pe pat ; avea ochii strălucitori ca două diamante, sprîncenele negre, frumos arcuite. Floarea de lumînărică se transformase într-o preafrumoasă fată.

Ce fericire pe bătrînică ! îi spuse fetei*:*

— Să fii fata mea, preafrumoasă întruchipare.

Şi de atunci începură să vieţuiască împreună.

într-o bună zi, un tîriăr vînător, pe nume Harjit Ber-ghen, plecă în taiga, unde zări o veveriţă cenuşie, pe care începu s-o urmărească. De dimineaţă şi pînă în seară slobozi din arcul său săgeţi nenumărate, dar nu putu s-o atingă. Veveriţa sărea cînd pe un brad, cînd pe-altul, cînd pe un mesteacăn, cînd pe o zadă.

Astfel, vietatea ajunse la iurta bătrînicel şi se aşează pe un pin, apoi sări pe horn şi căzu la bătrînică în iurtă.

— Bătrînico, dă-mi veveriţa, rogu-te, dă-mi-o ! si
Harjit Berghen.

Dar nu primi nici un răspuns. ,

Atunci, Harjit Berghen, de felul lui un tînăr care se aprindea tare iute, se înroşi de furie şi intră în cort.

Dar' ce văzu el acolo ? Pe fata din floare. Frumuseţea ei îl făcu să-şi piardă graiul şi, fără să scoată un sunet, fugi din iurtă şi o porni în goana calului spre ai lui.

—: Tată şi mamă, strigă el, bătrîna care are idnei vaci
are şi o fată de o neasemuită frumuseţe. Trimiteţi să o
cereţi de soţie pentru mine.

Pe dată tatăl lui Harjit Berghen trimise nouă că să caute această frumuseţe.

Trimişii galopară pînă la bătrîna care avea cinci vaci şi îndată ce o văzură pe fată, rămaseră înmărmuriţi. Cînd îşi veniră în fire, plecară, dar cel mai bătrîn şi mai înţelept rămase în iurtă.

— Bătrînico, spuse el, învoieşte-te ca această fat fie soţia lui Harjit Berghen.

— Mă învoiesc cu bucurie, răspunse bătrîniee fata să vrea;

Apoi o întrebară şi pe fată care-i este răspur

— Mă învoiesc cu bucurie ! răspunse fata.

— Iată care este preţul pentru măritişul fetei ! s bătrînică. Aduceţi-mi atîţia cai şi atitea vaci cît poate cuprinde păşunea mea.

Şi i-au adus atîţia cai şi vaci, i-au adus aşa de a că nu le putea şti numărul.

Apoi au gătit-o şi au îmbrăcat-o pe fată de nuntă.' Au adus şi un cal alb. l-au pus un căpăstru de argint, l-au înşeuat cu o şa de argint, v i-au atîrnat şi un r de argint.

Harjit Berghen a luat-o pe fată *âe mină,* a efitat-o , a pus-o în şa, apoi au pornit la drum.

Deodată, Harjit Berghen zări o vulpe. Nu putu rezista ispitei şi spuse fetei :

— Am să urmăresc vulpea asta, după care mă întorc repede. Tu urmează-ţi singură drumul. In curînd vei da de o răscruce. La răsărit e atîrnată o blană de samur, la apus, una de urs cu gitul alb. Să nu o apuci în partea asta, apuca pe drumul unde e blana de samur.

Zicînd acestea o şi porni la galop.

Fata plecă mai departe şi ajunse la o răscruce. Mer-gînd însă mult pe drum, singură, pe fată o luaseră .. durile şi uitase ce îi spusese Harjit Berghen. Şi ea o luă pe drumul unde era agăţată blana de urs. Curînd, ajunse la o iurtă de fier. Din iurtă ieşi o iazmă toată îmbrăcată în fier, cu un singur picior răsucit, cu o singură mmă răsucită, cu un singur ochi tulbure şi inspăimîntător in mijlocul frunţii.

Iazma cea pocită o opri pe fată, o dădu jos de pe cal, îi luă toată frumuseţea, apoi o azvîrli afară din iurtă. In sfîrşit, pocitania se sui pe calul cel alb şi plecă spre răsărit.

Harjit Berghen o ajunse tocmai pe cînd ea Se apropia de iurta tatălui său. El nu observă nimic, nu ghici nimic, pentru că el se gîndea numai la vînat.

Toate neamurile şi prietenii lui Harjit Berghen erau adunaţi pentru a o primi pe soţia acestuia. Nouă călăreţi tineri stăteau gata să-şi încordeze arcurile aşteptîndu-i pe soţi. Opt fete stăteau gata să o îmbrăţişeze pe tînăra soţie. Ele spuneau :

— Atunci cînd soţia lui Harjit Berghen va scoate o vorbă, din gura ei vor cădea mărgăritare.

Tinerii le spuseră fetelor să- culeagă aceste *r* găritare.

Tinerii călăreţi glumeau :

— Cînd va veni tînăra soţie, samuri negri vor r; pe urmele ei.

Şi-şi pregăteau arcurile, ca să doboare aceşti samur:!

Dar numai ce scoase soţia o vorbă, că din gura ei săriră numai broaşte. Numai ce făcu un pas, că jivine năpîrlite şi chelboase o urmară. Toţi cei veniţi s-o întim-pine rămaseră uimiţi şi se întristară. Dădură drumul săgeţilor în iarbă. O luară apoi pe tînăra soţie şi o duseră în iurtă, unde aprinseră un foc straşnic din trei trunchiuri tinere de zadă. Apoi începură sărbătoarea nunţii ; şi au băut, şi au mîncat, şi au rîs şi au jucat. Nimeni nu pricepea înşelătoria.

La puţină vreme după acestea, bătrînica se duse din nou la păşune, dar ce-i fu dat să vadă ? In acelaşi loc de mai înainte, răsărise din nou floarea de lumînărică, dar parcă şi mai frumoasă ca cea dintîi.

Bătrînica o scoase cu rădăcină cu tot şi o duse în iurta ei. O aşează pe o pernă. Apoi începu să mulgă vacile. Deodată auzi sunînd clopoţei în iurta ei. Fugi repede şi ce-i fu dat să vadă ? Aceeaşi fată stătea în iurtă, dar parcă mai frumoasă decît cea dintîi.

— Pe unde ai venit, cum de te-ai întors ? o întrebă bătrînica.

— Măicuţă, îi răspunse fata, atunci cînd Harjit Ber~ ghen m-a părăsit, mi-a spus : „Eu voi urmări vulpea în pădure. Tu continuă-ţi drumul. Ia-o pe drumul unde atîrnă o blană de samur, n-o lua pe drumul unde atîrnă o blană de urs". Eu am uitat ce mi-a spus el şi am apucat calea cea rea şi am ajuns la o iurtă de fier. O iazmă de fată şi-a schimbat înfăţişarea cu mine şi pielita obrazului meu împodobeşte acum chipul ei. Mi-a luat hainele de nuntă, şi s-a gătit cu ele, apoi m-a azvîrlit din iurtă. S-a urcat pe calul cel alb şi a plecat, după care m-au sfîrtecat cu colţii nişte cîini răi şi m-au tîrît pînă la păşunea de lîngă iurta ta. Şi aici eu am înflorit din nou dreaptă ca lumînărică. Cum aş putea să-1 revăd pe Harjit Berghen ?

Bătrînica o mîngîie şi-i spuse :

— Ai să'l vezi, ai să-1 întîlneşti. Aşteptîndu-1 aî să trăieşti alături de mine ca mai înainte, vei fi iar fata mea.

Şi fata-floare vieţui din nou cu bătrînica ei. Calul alb înţelesese însă că fata-floare eră în viaţa şi-i vorbi bătrînului tată al lui Harjit Berghen.

— Atunci cînd eram pe drum, Harjit Berghen a lă sat-o pe tînăra soţie singură. Ea a mers pînă la răscruce, de unde a âpucat-o pe drumul cu blana de urs şi a ajuns la iurta de fier. O iazmă de fată a ţîşnit afară din iurtă, i-a luat fetei din floare chipul, s-a îmbrăcat în hainele ei de sărbătoare şi apoi a zvîrlit-o pe fată afară din iurtă. Această pocitanie trăieşte de atunci în casa ta. Ea a de venit soţia fiului tău. Gr, stăpîna mea adevărată e încă în viaţă. Mergi şi o caută, adu-o în iurta ta şi dă-o fiului tău de soţie, altfel asupra voastră se va abate o nenorocire ; iazma de soţie va stinge focul din vatră şi va distruge iurta. Ea nu vă va lăsa în pace pînă n-o să pieriţi cu totul.

Cum auzi acestea, bătrînul intră iute în iurtă.

— Fiule, spuse bătrînul lui Harjit Berghen. De unde ai luat-o pe soţia ta ?

— Am luat-o de la o bătrînica despre care ştiu că are cinci vaci.

Tatăl îi spuse atunci :

— Calul alb mi s-a jeluit că ai lăsat-o pe tînăra ta soţie singură. A mai spus că ea a ajuns pînă la o răspîn- tie, apoi drumul a dus-o la iurta de fier. Acolo trăia o iazmă de fată, o pocitanie reă, care i-a luat chipul ei frumos, i-a smuls veşmintele de sărbătoare şi s-a gătit'cu ele. Ea ne-a înşelat, prin viclenie a pătruns la noi. Dja-te iute, găseşte-o pe bătrînica şi cere-i fetei să se întoarcă la noi. Grăbeş- te-te ! Cît despre înşelătoare, leag-o de coada unui cal săl batic şi goneşte-1, să se risipească în cele patru zări, altfel ne va distruge pe toţi.

La aceste cuvinte, înşelătoarea se înnegri de ciudă, iar Harjit Berghen se înroşi de mînie. O înşfacă pe vicleană şi o legă de coada unui cal sălbatic. Calul ţîşni peste cîmpii pînă iazma se făcu mici fărîme.

Apoi Harjit Berghen a pornit-o în goană s-acaute pe bălrînică. Aceasta, cum îl văzu, ieşi din iurtă şi se bucură ca şi cum băiatul ar fi înviat din morţi.

Fata-floare îl privi pe Harjit Berghen şi începu să plîngă.

— De ce ai mai venit să mă găseşti ? Ai.lâsat-o pe pocitania cea rea să mă chinuie, să mă dea clinilor, şi după te astea, ai mai venit să mă cauţi ? Sînt atîtea fete, cîţi peşti în apa rîurilor. Caută-ţi deci soţie printre ele ! N-am să te urmez !

— Nu te-am dat eu acelei iazme ! strigă Harjit Berghen. Nu eu te-am dat clinilor să te sfîşie ! Eu am nărit vulpea în păduie, dar ţi-am arătat drumul pe care trebuia să-1 urmezi.

Bătrînica, ştergîndu-şi lacrimile care-i curgeau pe ji, se aşează între fată şi Harjit Berghen.

— De ce, oare, după ce tu ai găsit ceea ce ai pierdut, ce oare să nu vă bucuraţi ? Trăiţi din nou în fericire !

jltaţi la vorbele mele.

Fata spuse încet şi sfios :

— Foarte bine. Am să încerc să uit totul.

Harjit Berghen începu să joace, să salte, s-o îmbră-ze pe fată. Apoi înşeuă cu o şa de argint calul cel alb, juseră un Mu de argint, un valtrap de argint, un cobur argint. O îmbrăcă pe fată în straie de sărbătoare şi tîră la drum.

Merseră vreme îndelungată pe drumuri troienite pînă unseră la iurta tatălui lui Harjit Berghen. Toate neamurile toţi prietenii, cei nouă fraţi ai lui Berghen erau adunaţi pentru a o primi pe tra-i soţie.

„Atunci cînd va sosi ea. gîndeau cu toţii, dacă va face s, vor răsări în urma ei samuri".

ŞiTşi pregăteau săgeţile, şi-n vreme' ce le pregăteau, simţeau blănurile în mîini.

Opt surori se pregăteau să o îmbrăţişeze, o aşteptau şi aşa gîndeau : „Cînd va, intra, cînd va deschide gura să vorbească, vor curge mărgăritare".

Harjit Berghen sosi cu soţia lui, o săltă de pe cal şi o aşeză pe pămînt. Soţia începu să vorbească şi mărgăritarele îi curgeau din gură. Fetele le culeseră şi începură să brodeze cu ele. Tînăra soţie se îndreptă spre iurtă şi samuri negri ţîşniră în urma ei, pe care tineri viteji începură să-i săgeteze.

• Soţia intră în iurtă şi aprinse un foc din trunchiuri de zadă.

Au pregătit o masă de nuntă. Oaspeţi veniţi din toate aşezările cîntau şi dansau.

După multe zile nunta s-a sfîrşit, oaspeţii s-au despărţit, iar Harjit Berghen a început să trăiască în bucurie, cu soţia lui Nepoţii lor, zice-se, mai trăiesc şi în zikle noastre.

Piatra de moară

Trăia odată un om sărman, pe nume Onghei. Nu alt bun în viaţă decît o iurtă veche şi o piatră de moară Dar, piatra cea de moară nu era o piatră de moară ca toate celelalte : cînd Onghei lovea cu o lopăţică, îndată căpăta tot felul de bucate. I-o dăruise o zînă, pentru că, toată viaţa lui, Onghei muncise fără a rîvni la bunul altuia.

Nu departe de iurta lui Onghei trăia un bogat, < rîvnea încrîncenat să pună mîna pe piatra de moară. într-o zi el îşi trimise feciorii la Onghei, să-i dea, în schimbul pietrei de moară, jumătate din bogăţiile sale.

Onghei cel sărac i-a întrebat !

— Cu ce gînd aţi venit la mine, feciorilor ?

Şi nu termină vorba, că lovi cu o lopăţică în piatra de moară şi scoase la vedere bucate una şi una. Feciorii bogatului atunci îi răspunseră :

— Tatăl nostru ne-a poruncit să te înduplecăm, ca prieten ce ne eşti, să-i dai lui piatra de moară şi, în schimb, îţi va da jumătate din bogăţiile sale.

Onghei le spuse aşa :

— Vă poftesc mai întîi să vă aşezaţi şi să gustaţi din bucate.

Feciorii s-au aşezat şi au gustat din bunătăţi. Atunci Onghei le-a răspuns :

— Spuneţi părintelui vostru că, dacă i-aş da piatra de moară în schimbul bogăţiilor sale, nu mi-ar ajunge să trăiesc decît un an de zile. Or piatra mea de moară mă îndestulează de o viaţă.

Feciorii se întoarseră acasă şi spuseră părintelui lor aceste vorbe.

•— Vrea să „se fudulească, asta e ! Numai că el a cîş-tigat piatra de moară printr-un noroc. Feciorii mei, mergeţi iar la el şi spuneţi-i. că, dacă vrea să trăim în bună pace, să-mi dea piatra de moară. Iar dacă cumva nu vrea cu bună învoială, atunci legaţi-1 fedeleş, luaţi piatra de moară şi aduceţi-mi-o !

Feciorii duseră şi această poruncă lui Onghei. însă Onghei le răspunse :

— Nu vreau să-1 supăr pe părintele vostru, dar n-am să-i dau -piatra de moară.

Atunci feciorii tăbărîră pe Onghei şi-1 legară de stîlpul iurtei. Strigă el, dar în zadar. Feciorii urcară piatra de moară în sania cu care veniseră şi duşi au fost.

Intre timp Onghei îşi veni în fire, îşi încorda odată toate puterile şi rupse frînghia cu care îl legaseră. Cînd vru să iasă din iurtă, uşa era proptită pe dinafară cu o bîrnă zdravănă. Atunci el căută o altă bîrnă, izbi uşa şi

ieşi afară, în urmărirea hoţilor. în drum întîlrn un lac, se aplecă şi începu să soarbă şi sorbi toată apa, încît nu mai rămase decît o mlaştină acolo unde fusese lacul. îşi urmă apoi drumul, să-i găsească pe cei ce-i răpiseră piatra de moară. Străbătînd o vale adîncă întîlni un urs. Ursul scoase un răcnet şi se azvîrli asupra lui Onghei, dar acesta, dintr-o înghiţitură, îl hăpăi şi pe urs. Apoi se aşternu drumului. Zărind o vulpe pe vîrful unui munte, fugi după ea, o prinse şi o înghiţi şi pe ea. Văzu doi cîini şi-i înghiţi şi pe ei. •

După toate acestea ajunse la casa bogătanului,, care îl zărise cum venea şi le zise feciorilor săi :

— Neisprăviţilor, v-am dat poruncă straşnică să-1 legaţi, ca să nu mai scape niciodată. Dar dacă vreţi să mai trăiţi, atunci faceţi-1 să dispară, daţi-1 pradă cîinilor !

Feciorii îl înhăţară pe Onghei cel sărman, îl legară şi-1 aruncară pradă cîinilor. Dar cînd cîinii năvăliră asupra-i, el dădu afară vulpea vie, care se puse pe fugă şi cîinii iute pe urma ei, aşa de întărîtaţi că, pe dată, şi dispărură în pădure. Onghei pătrunse atunci năvalnic în iurtă şi-i strigă bogătanului :

— Să-mi dai înapoi piatra de moară !

Bogătanul strigă mînios spre feciorii săi :

— Ce-aţi făcut, neghiobilor ? ! Zvîrliţi-1 în ciurda cu tauri înfuriaţi şi aceştia au să-1 sfîşie cu coarnele !

Feciorii bogătanului îl înşfăcară pe Onghei şi-1 zvîrliră la tauri. Dar Onghei dădu afară din el, vii-viuţi, pe Cei doi cîini şi taurii se puseră să-i urmărească furioşi.

Onghei se repezi iar în iurta bogătanului şi-şi ceru înapoi piatra de moară.

Bogătanul porunci atunci feciorilor lui să-1 zvMe pe Onghei în herghelia de armăsari nărăvaşi, să fie zdrobit de copitele lor. Feciorii îl zvîrliră sub copitele armăsarilor nărăvaşi. Dar Onghei dădu afară Ursul care sfîşie. în « bucăţi armăsarii. Şi iarăşi păgubaşul dădu năvală în iurta bogătanului.

— Ce nenorocire pe capul nostru ! se văicărea bogă
tanul. Legaţi-1 de un stilp şi am să-1 învăţ eu piatră de
moară. Am să-i dau foc.

Feciorii îl scoaseră afară şi-1 legară de un stîlp lingă iurta bogătanului. Onghei nu se lăsă : sparse cu o lovitură de picior fereastra iurtei şi dădu drumul înăuntru la toată apa din lac.

Bogătanul se pomeni in apă pînă la gît. înspâimîntat începu să strige :

— Ia-ţi înapoi piatra de moară, dar scoate apa de
aici şi lasă-mă să trăiesc !

Focul se stinsese în iurta bogatului, toate lucrurile pluteau într-un talmeş-balmeş, iar omul cel lacom se zbătea gata-gata să se înece.

Atunci Onghei îşi încorda muşchii, rupse legăturile, apoi sorbi apa din iurta, îşi luă piatra de moară şi o porni spre casă.

Ajuns în locul unde fusese lacul, vărsă apa la loc şi lacul apăru din nou aşa cum fusese mai înainte, ba parcă
ai frumos.

Cînd ajunse în iurta sa, făcu o altă uşă şi puse piatra de moară la locul hărăzit, apoi trăi mai departe în deplină sănătate .si mulţumire, folosindu-se de preţiosul obiect-.

franuşka-prostănacul

Trăia odată o văduvă. Şi avea ea un fecior pe care-1 chema Ivanuşka, (dar toată lumea îi spunea Ivanuşka-prostănacul. Că nu se pomenise om. mai prost ca el, de cînd lumea ! Toate le făcea de-a-ndoaselea.

Cînd ajunse şi el flăcău, maică-sa îi zise :

— IvanuşTta, băiatule, uite că sosi şi timpul să te însori. înainte de asta, însă, o să te pun la încercare, să văd daeă-ţi vei putea hrăni nevasta şi copiii pe care, ne greşit, că-i vei avea. Ia tu măgarul nostru, înhamă-1 la căruţă şi du-te în pădure după vreascuri. Dacă reuşeşti să faci asta, eşti bun de-nsurat.

Zis şi făcut. Mama îl ajută să înhame măgarul şi Ivanuşka plecă la pădure. Acolo se urcă într-un copac şi începu să taie chiar creanga de sub el. Nişte oameni îl văzură şi-i strigară :

— Ce faci, mă. vrei să cazi cu tot cu cracă ? N-o tăia pe aia pe care stai. Taie şi tu alta sau, dacă vrei neapărat s-o retezi tocmai pe aia, mută-te atunci pe alta.

— Mai lăsaţl-mă-n pace ! strigă el. M-am săturat de poveţe 1 Şi începu să dea şi mai vîrtos cu toporul în craca de sub picioarele lui. Curînd, craca se frînse şi căzu trosnind, împreună cu ea căzu şi Ivanuşka. Tare se mai sperie şi prinse a striga :

— Valeu, ajutor, ajutor !

Oamenii care-1 povăţuiseră de bine se întoarseră. U ridicară, îl~ scuturară de frunze, văzură că mai mult s-a

speriat decît s-a rănit, îi încărcară căruţa cu vreascuri şi Ivanuşka plecă încetişor către casă. Merse el cît merse şi deodată măgarul se opri. Ivanuşka mai întîi îl împinse din spate, apoi îl îndemnă cu blîndeţe să tragă mai departe căruţa, pe urmă îl şfichiui de vreo două ori cu biciuşca, dar măgarul nici că se clinti din loc : era leneş şi mai ales încăpăţînat ca un măgar care, vorba ceea, se respectă. Neştiind ce să mai facă, Ivanuşka se uită disperat în jur şi văzu un bărbat cărunt, care îşi cătrănea [1] barca şi-1 întrebă :

— Ce faci acolo, nene ?

— Ce să fac ? Iaca, îmi cătrănesc şi eu barca.

— Da' de ce ?

— Păi să lunece mai uşor şi mai repede pe apă.

— N-ai putea să-1 dai cu catran şi pe măgarul meu ?

— Ridică-i coada !

Omul luă c-un şomoiog nişte catran fierbinte şi pac ! cu el pe fundul măgarului. Măgarul o tuli de nu se mai văzu. Ivanuşka se luă după el, dar nu-1 putu ajunge. Se întoarse tot o fugă înapoi şi-i zise omului :

—- Rogu-te, dă-mă şi pe mine cu catran !

— Cu plăcere, flăcăule ! Numai dă-ţi jos nădragii ! Luă din nou şomoiogul şi pac ! cu catran. Ivanuşka-pros-tănacul abia de reuşi să-şi tragă pantalonii şi începu să fugă mai abitir ca măgarul. îl prinse din urmă şi sări în căruţă. Curînd ajunseră pe vîrful unui deal şi începură apoi să coboare. La vale măgarul fugea şi mai repede. Cu toate astea, Ivanuşka zări în colbul drumului un ac şi strigă :

— Ha, măgarule, opreşte-te să iau acul !

* Dar cum să se oprească bietul măgar, cînd căruţa îl împingea la vale ? ! Atunci Ivanuşka sări din mers, se întoarse cîţiva paşi, luă acul, ajunse măgarul din urmă şi aruncă acul peste vreascuri. Sări înapoi în căruţă şi curînd

[1] A da cu catran, cu smoală, a călăfătui.

ajunse acasă. Descărca vreascurile tot căutînd print2-e ele acul, dar nu-1 găsi.

— Ce mai cauţi, Ivanuşka ? îl întrebă maică-sa privind amărîtă la feciorul său zgîriat şi mînjit cu catran.

— Păi, găsii pe drum un ac şi-1 aruncai în căruţă, iar acum ia-1 de unde nu-i !

— Ar fi trebuit să înfigi acul în gulerul surtucului şi atunci nu l-ai mai fi pierdut.

— Bine, mamă. Altă dată aşa am să fac.

— Acum. pentru că eşti ostenit, zise maică-sa, şezi şi mănîncă.

îi dădu mai întîi o farfurie cu ciorbă de găină, apoi una cu pilaf. După ce Ivanuşka termină de mîncat, maică-sa îi spuse :

— Dă-i cîinelui oasele !

Ivanuşka se sculă de la masă. luă oasele, dar în loc să le ducă în curte cîinelui, se apucă să le înfigă în gulerul surtucului. Tot făcînd el trebuşoara asta, gulerul se murdări şi se alese ferfeniţă.

— Ce faci acolo, puiul mamei ?

— Păi, nu mi-ai zis că, dacă nu vreau să pierd ceva, să-l înfig în gulerul surtucului ? !

— Of, băiete, numai necazuri îmi faci!... Mai bina strigam eu „cuţu-cuţu" şi cîinele venea singur aici.

Ivanuşka aşa şi făcu. începu să strige „cuţu-cuţu-cuţu-cuţu !" şi văzu cum se îndreaptă spre el starostele satului, care, de fapt, trecea cu treburi spre clădirea obştei. Cînd acestea se apropie bine de tot, Ivanuşka îi aruncă oasele drept în obraz. Furios, starostele îi dădu vreo două după ceafă, se scutură de resturile de mîncare şi se duse suduind la treburile sale. Ivanuşka se puse pe bocit că, de ! îl durea binişor pe unde îl mîngîîase mai-marele satului.

— Of, încetează cu plînsul, îi porunci maică-sa, doar
eşti flăcău în toată firea ! Nu mai plînge ca o muiere ! IVtai
rizi şi tu, mai cîntă ! Fii mai vesel, ce naiba !

— Bine, mamă, aşa am să fac.
— Acum du-te pînă la mătuşă-ta trina şi roag-' n<- împrumute o sticlă de oţet.

Ivanuşka plecă, dar, spre ghinionul lui, întîlni o în-mormîntare. Toţi îl plîngeau pe cel răposat. Aducîndu-şi aminte de ce-i spusese maică-sa, Ivanuşka începu să rîdă, să cînte şi să facă tot felul de giumbuşlucuri. Cîţiva dintre oamenii care mergeau în spatele sicriului puseră mîna pe el şi îi traseră o bătaie zdravănă,

— Iţi baţi joc de noi, nemernicule ? Cum poţi rîde, cînd toţi ceilalţi plîng ? ! Trebuie să plîngi şi tu împreună cu noi, să-1 pomeneşti pe bietul mort !

— Bine, altădată aşa am să fac.

Cu toată bătaia primită, flăcăul nu uită de oţet şi merse mai departe la mătuşa Irina, care stătea tocmai în căpătui celălalt al satului. Aproape de casa ei auzi mai întîi larmă, apoi văzu o ceată de oameni în mijlocul căreia doi tineri erau numai zîmbet şi soare. Ivanuşka, amintindu-şi păţania de mai înainte, începu să bocească de mama-focului, stricînd tot cheful nuntaşilor. Vreo doi dintre ei puseră mîna pe flăcău şi-i dădură cîteva scatoalce, mai ceva ca cei de la înmormîntare.

-^ Cum, măi ? Tocmai în ziua asta de veselie tu te apuci să boceşti ca la mort ? Ori ai ceva cu mirele sau eu mireasa noastră ?

Ivanuşca nu mai ajunse la mătuşă să ia oţetul şi se întoarse acasă bătut măr. Fără "să-i spună mamei nimic, îşi luă într-o traistă de-ale gurii, încalecă pe măgar şi, tiptil-tiptil, părăsi casa părintească gîndindu-se : „Decît aici unde mănînc bătaie de la toată lumea şi toţi mă ştiu de prost, mai bine-n lumea largă !..."

Merse el cît merse, cînd pe măgar, cînd pe alături de el, pînă cînd ajunse într-un oraş. Nimerise într-o zi de tlrg şi oamenii vindeau ori cumpărau, cai, vaci, boi, porci, oi, colaci, pepeni, covrigi, ceapă, usturoi şi cîte şi Mai rîte. Ivanuşka se dădu jos de pe măgar, îl luă de funie

şi-l_trase după el, căscînd gura în dreapta şî-n stingă» Un om scund şi îndesat îl opri întrebîndu-1 :

— Cu cît dai măgarul ?

— Păi, nu-1 dau.

— Atunci de ce-ai mai venit la tîrg ? !

— Caut de lucru.

— Vii argat la mine ?

— Păi. să vedem despre ce e vorba.

— O să te plătesc bine. Copii n-am. Doar nevastă, învoiala, însă. este să lucrezi un an încheiat. Altfel nu-ţ* dau nici un ban. Şi încă ceva : trebuie să faci tot ce-ţi voi cere, fără să te superi. Dacă recunoşti că te-ai supărat, îţi tai nasul.

—' Mă învoiesc, zise Ivanuşka, dar înţelegerea să te privească şi pe dumneata, stăpîne, şi pe" nevasta dumitale.

— -Mă învoiesc, zise şi stăpînul şi plecară împreună
spre casa acestuia din urmă.

Nici n-ajunseră bine, că, stăpînul, fără să-1 ospăteze sau să-1 lase pe bietul Ivanuşka să se hodinească, îi puse în mînă o coasă şi-1 trimise să dea gata fînul de pe luncă, Flăcăul nostru cel voinic cosi de dimineaţă pînă seara. Cînd simţi că a ostenit, se aşează să-şi mai tragă sufletul, Tocmai atunci veni şi nevasta stăpînului cu mîncarea. în-tinse ea un ştergar şi aşeză pe el o strachină cu ciorbă, mai mult saramură decît ciorbă ! De flămînd ce era, Ivanuşka vru să mănînce, dar nu reuşi să înghită nici măcar o lingură : atît de sărată era zeama. Ce să mai spun că femeia nu-i adusese nici măcar o felie de pîine sau o cană cu apă.

— Eşti supărat, Ivanuşka ? îl întrebă ea.

— Nu, stăpînă, de ce să fiu supărat ? Mulţumesc pentru masă, numai că mi-ar fi trebuit şi un ulcior cu apă. N-ai vrea dumneata să-mi aduci ?

— Nu, nu vreau. Te superi, Ivanuşka ?

— A, nu, stăpînă, nu ! zise cu obidă flăcăul,.

In drum spre casă, Ivanuşka se tot gîndi cum să se răzbune pe stâpînii cei răi şi hapsîni : ,,Am fost prost

destul ! A sosit vremea să mă deştept !" se gîndi argatul. De aceea, cum ajunse în ogradă, descăleca de pe măgar şi intră în casă. Nevasta gospodarului tocmai aşeza masa. Ivanuşka, fără să stea pe gînduri, se aşează în dreptul farfuriei cu mîncare aburindă şi frumos mirositoare şi începu să mănînce cu lăcomie. Cînd văzu asta, stăpînă-sa înlemni. Tocmai atunci intră şi bărbatu-său cel zgîrcit.

— Ce faci, Ivanuşka ? !

— Mănînc, stăpîne, mănînc ! Te superi ?

Gospodarul îşi aduse aminte de învoială şi zise : ■— A, nu, băiete, nu !

Terminînd cina gustoasă, Ivanuşka luă ulciorul cu vîn, îşi turnă un pahar şi, cînd să-1 ducă la gură, îl auzi iar pe stăpîn :

— Ce faci, Ivanuşka ? !

— Beau şi eu un păhărel, te superi ? >~ A, nu, băiete, nu !

"Văzînd că lucrurile merg bine, Ivanuşka îndrăzni mai mult : se sculă de la masă, luă din tindă pălăria şi bastonul stăpînului, se duse în grajd, scoase afară cea mai bună pereche de cai, o înhamă }a şaretă şKdădu să plece la plimbare prin sat.

— Unde pleci, omule ? îl întrebă stăpînul.

— Iaca, plec şi eu să mă plimb oleacă, te superi ?

•— A, nu deloc, răspunse stăpînul, deşi era roşu de mînie.

Cînd se întoarse de la plimbare, Ivanuşka deshămă caii, î; adapă, îi duse în grajd şi le dădu ovăz. Intră apoi în casă şi puse la loc pălăria şi bastonul stăpînului. După aceea îşi aşternu în grajd nişte paie şi, ostenit cum era, adormi buştean.

Aşa trecu aproape anul : cînd stăpînul îl păcălea pe flăcău, cînd Ivanuşka îl păcălea pe stăpîn, dar tot Ivanuşka 1-a tras pe sfoară mai des, încît stăpînul nu mai ştia cum să scape de el.

— Nevastă, zise într-o zi gospodarul, hai să-i plătim
,-i să-1 lăsăm să plece de la noi. Ne-a mîncat sufletul şi
ne-a chinuit ca pe hoţii de cai !

— Da' nu s-a împlinit anul. Vrei să-ţi taie nasul ?

— Uite cum m-am înţeles dăunăzi cu el : să-1 ţin
pîn-o cînta cucul.

— Atunci e bine. Urcă-te în nucul din grădină, iar
eu o să-1 trimit pe Ivanuşka să spargă nişte lemne prin
preajmă. Cînd îl vei simţi pe-aproape, să cînţi ca un cuc.
dar cu grijă, să nu cumva pîrdalnicul de argat să-ţi recu
noască vocea.

Zis şi făcut : se urcă stăpînul tocmai în vîrful nucului, iar nevastă-sa îi zice atunci mieroasă flăcăului :

— Ivanuşka, fiule, du-te, rogu-te, şi sparge nişte.
lemne, să vă pregătesc cina.

Atunci argatul plecă în grabă, îşi suflecă mînecile, lisă toporul şi începu să spargă lemne. Deodată auzi din vîrful nucului : ,,cu-cu ! cu-cu !"

— Aoleu ! strigă flăcăul, care nu prea voia să plece
de La stăpîn. nici de l-ar fi plătit cu tot anul. Lui îi mergea
bine : lucra cînd voia, se plimba cu şareta cînd avea chef,
iar stăpînul său nu se supăra niciodată sau, mai bine zis,
nu îşi arăta supărarea. De aceea luă un retevei şi-1 aruncă
în vîrful nucului cu toată puterea, ca să alunge cucul. Stă
pînul căzu jos întocmai ca o nucă bine coaptă.

— Ce-ai făcut, nenorocitule ? ţipă nevastă-sa, care
•pîndise prin apropiere, ca să vadă ce se va întîmpla. Mi-ai
,omorît bărbatul :

— Te superi, stăpînă ?

— Cum să nu mă supăr, cînd nvaî lăsat fără bărbat ? !

Ivanuşka nu se gîndi mult, luă cuţitul, după cum fusese învoiala, şi vru să-i taie nasul, dar în cele din "urmă se mulţumi să-i dea peste nas, că prea-1 ţinuse stă-pîna-sa pe sus. Cînd văzu că a scăpat numai cu atît, femeia îi spuse printre lacrimi :

— Du-te în odaia mare şi acolo ai să găseşti lada mea de zestre. Ia din ea trei bulgări de aur şi pleacă. Vreau să-mi. îngrop bărbatul fără ajutorul tău, cel care l-ai omorît !

Ivanuşca încarcă pe măgarul său cei trei bulgări de aur şi plecă spre casă. Pe drum nu mai putea de bucurie că are s-o vadă pe maică-sa şi că nu se întoarce Ivanuşka-prostănacul, ci un om ca toţi oamenii, cu mintea întreagă şi, în plus, cu trei bulgări de aur. Se gîndi fericit că bă-trîneţile maică-si vor fi liniştite şi că ea nu se va mai chinui ca pînă acum din pricina lui.

Merse el ce merse şi-1 prinse noaptea chiar în mijlocul codrului. „Ce să fac ? se întrebă Ivanuşka. N-am încotro. Să-mi caut un loc unde e pădurea mai.deasă ori iarba mai înaltă, să leg măgarul de un stejar şi să încerc- să dorm."

Dar numai ce îşi pregătise culcuşul şi aţipise, că îndată auzi glasuri de bărbaţi. Se ridică atent, se furişă în direcţia din care se auzea larma şi văzu nişte tîlhari strînşi în jurul unui foc. Deasupra flăcărilor atîrna un cazan enorm, în care fierbea un bou. în aşteptarea ospăţului, tîlharii ţineau sfat unde să-şi ascundă aurul şi încotro să se mai ducă la furat, căci ei erau din aceia care-i jefuiau deopotrivă şi pe cei bogaţi, şi pe cei săraci.

Ivanuşka se caţără binişor in stejarul sub care adăsta-taseră hoţii şi ascultă totul cu luare-aminte.

După ce mîncară şi băură pe săturate, tîlharii adormiră fiecare pe unde apucase. Ivanuşka se dădu jos tot aşa. tiptil cum se urcase, încarcă pe unul din caii tîlharilor desaga în care băgă aurul său şi pe cel al hoţilor. Dar tocmai cînd încalecă pe cal, unul dintre tîlhari se trezi şi începu să ţipe : „Hoţii, hoţii !" Auziţi şi vă minunaţi : hoţi care să strige că li se fură ce-au furat ! Săriră toţi în picioare, încăiecară pe cai şi porniră în urmărirea lui Ivanuşka, Flăcăul nostru nu mai era însă demult Ivanuşka-prostănacul şi să vedeţi ce gînd i-a venit. !

Opri calul, trase de pe el desaga cu aur, rupse o creangă, o îmbrăcă în haina pe care o scosese în grabă de pe el, îi puse deasupra pălăria sa şi le prinse toate, bine, ta şa. Dacă te uitai din spate, puteai jura că e un călăreţ adevărat, mai ales căr era noapte, iar luna abia răsărise. Lovi calul cu o nuieluşă şi acesta porni ca vîntul. Tocmai atunci începură să se audă apropiindu-se şi tîlharii care îl urmăreau pe flăcău.

Ivanuşka se ascunse îndată după un copac bătrîn. Hoţii trecură pe lîngă el, nevăzîndu-1, chiuind şi ţipînd :

— Uite-1, e în faţă ! După el ! şi începură să-şi slobo-zească pistoalele în haina şi pălăria lui Ivanuşka. Bietul eal se sperie şi începu să alerge nechezînd. Cît or fi fugit ei aşa, flăcăul nostru n-a mai aflat. Aruncă în spinare desaga cu aur şi se înapoie să-şi ia măgarul, care, tremura tot de spaimă. Ivanuşka îl mîngîie ca să-1 liniştească, apoi îî încarcă fără grabă cu desaga doldora de aur, îl luă de căpăstru şi porni pe alt drum decît cel pe care fugiseră tîlharii. Măgarul mergea cuminte în spatele stăpînului. Parcă se deşteptase şi el o dată cu flăcăul. După vreo două-trei zile ajunseră în satul lui Ivanuşka. Pe cînd intrau pe uliţa unde-i era casa părintească, Ivanuşka o văzu încă de departe pe maică-sa, care stătea în poartă, tot uitîndu-se lung, să vadă de nu i se întoarce feciorul. Cînd îl zări, mai să nu-i vină să-şi creadă ochilor. Ivanuşka băgă de seamă că, aşteptîndu-1, maică-sa îmbătrînise într-un an cît în zece.

Mare fu bucuria ei cînd văzu că i se întorsese fiul, dar şi mai mare cînd îşi dădu seama că Ivanuşka nu mai era prostănacul de odinioară, ci *un* om harnic, aşezat şi chibzuit. Atunci maică-sa îşi ţinu promisiunea pe care i-o făcuse cînd îl trimisese la pădure după vreascuri şi curînd ii găsi o fată pe măsura lui: frumoasă, muncitoare, cuminte. Şi făcură o nuntă ca-n poveşti, unde s-a tot băut şi s-a mîncat şi poate, nici acum, după ce v-am spu,« povestea, nu s-o fi terminat,

Ivanuşka-ncascultătorul şi bătrîna vrăjitoare

Trăiau odată într-un sat de pescari o femeie necăjită şi băieţelul ei pe care-1 chema Ivanuşka. Şi era într-atit de neastâmpărat, încît niciodată n-asculta de poveţele mai-că-si, n-o ajuta la treabă şi nici măcar nu voia să rămînă cuminte acasă, atunci cînd ea pleca la muncă.

într-o zi, înainte de a pleca la treabă, femeia îi spuse :

— Ivanuşka, fiule, eu mă duc. Tu spală-te, îmbra-că-te, dă de mîncare la pui şi la purcei. Uite, aici ai turtă şi lapte, mănîncă pe săturate, joacă-te prin ogradă, dar fii cuminte ! Poţi să ieşi chiar pe uliţă, dacă vrei, dar, fiule, să nu te depărtezi prea mult şi să ai grijă de casă.

Ivanuşka ascultă tot ce-i spuse maică-sa, dar de făcut, făcu tocmai pe dos. îndată ce mama plecă, îi lăsă pe bieţii puişori şi purceluşi de izbelişte, iar el se duse în fugă la Dunăre. La mal erau trase mai multe bărci. Ivanuşka sări în prima din ele şi se plimbă pînă se plictisi, apoi se aruncă în apă şi începu să se scalde. Deodată, se iscă parcă din senin uri vînt năprasnic ce se transformă curînd într-o adevărată furtună ! Cu greu reuşi Ivanuşka să se urce înpoi în barca pe care valurile o împinseseră tocmai în mijlocul Dunării. Furtuna şi valurile duceau tot mai departe lotcă, spre inima Deltei, în stufăriş, printre tulpini şi lujere. Cînd furtuna se mai potoli era de-acum miezul nopţii şi se lăsă un întuneric aşa de negru, de nici pe tine nu te vedeai. Ivanuşka se pomeni singur-singurel în împărăţia ţînţarilor, care îl înţepau fără milă. Abia după ce se crăpă de ziuă şi rămase să se audă numai orăcăitul broaştelor, ţipetele raţelor sălbatice şi ale altor păsări care vieţuiesc în Deltă, băiatul îşi dădu seama unde se află şi se înspăimîntă. Se ghemui pe fundul bărcii şi începu să plîngă în hohote. Bătrîna vrăjitoare, care îşi

avea sălaşul pe plaur, îi auzi plînsul, veni în grabă şi-i zise :

— De ce te smiorcăi, băieţelule ? Mai bine vino în coace, să-ţi dau de mîncare şi să-ţi potolesc setea.

Vrăjitoarea îi vorbise blînd, cu glas prefăcut, dar cum se apropie Ivanuşka de ea, îl înhaţă şi îl băgă într-un sac. Apoi ridica sacul pe umeri şi-1 duse la ea acasă. Era o vrăjitoare îngrozitor de pocită, cu nasul mare şi cu urechile clăpăuge, plină de bube şi de păr ; dar copiii ei erau încă şi mai urîţi, nişte dihănii negre şi fioroase, cu coarne şi coadă.

Ajunsă acasă, vrăjitoarea se uită la Ivanuşka iscoditor, apoi îl închise într-o cuşcă strimtă şi-i spuse :

— O -să te ţin aici, şi o să te silesc să mănînci mult, pînă cînd o să te îngraşi. Atunci o să te pun la frigare şi o să te dau copiilor mei să-şi astîmpere foamea.

Ivanuşka începu să plîngă şi să se văicărească, dar de scăpat nu putu scăpa. Vrăjitoarea îl lăsă închis în cuşcă, se duse la barca lui, se aşeză în ea şi plecă să se plimbe prin stufărişuri. Merse ea ce merse, şi, deodată, văzu o fetiţă care spăla rufe. Se apropie de ea tiptil, o înhaţă şi o vîrî în acelaşi sac în care-1 băgase şi pe Ivanuşka. O duse şi pe ea la colibă, unde-i zise :

— Ai să stai şi tu tot în cuşcă !

Dar, înainte de a face asta, hoaşca de vrăjitoare îşi dădu seama că nu i-ar strica s-o ajute cineva la treburiie casei şi atunci se răzgîndi :

— Dacă ai să fii ascultătoare şi supusă, am să te las prin curte să măturі, să speli, să găteşti.

Alionuşka, fiindcă aşa o chema pe fetiţă, o asculta în toate : deretica, spăla, gătea, măturа.

— Să fierbi, Alionuşka, nişte lături şi să i le dai slă bănogului ăla din cuşcă să le mănînce, îi spunea vrăji toarea în fiecare diminea^

Fetiţa pregătea lăturile, le fierbea, dar le turna,, fără vadă bătrîna vrăjitoare, "în troaca din care mîncau dihăniile ei de copii.

Pentru Ivanuşka făcea plăcinte pufoase şi bune, pe care le ascundea în sîn şi i le aducea în taină, zieîndu-i :

— Mănîncă plăcintele astea anume făcute pentru tine, deşi vrăjitoarea mi-a poruncit să-ţi dau numai lături. Mie însă mi-e milă...

— Cum te cheamă? o întrebă într-o zi băieţelul

— Alionuşka, răspunse fetiţa. Dar pe tine ?

— Ivanuşka.

• — Rabdă, Ivanuşka, rabdă, că va veni şi. vremea I vom scăpa de aici.

Şi aşa trecu o zi trecură două, trecură noua... Dar iată că, într-o seară, veni bătrîna vrăjitoare şi zise:

— Ia întinde, Ivanuşka, un deget, să-1 pipăi, să văd dacă te-ai mai îngrăşat. Te-a hrănit bine Alionuşka ?

Băiatul întinse degetul mic de la mîna dreaptă. ¥ră-area îl pipăi şi zise bucuroasă :

— Ţi-a venit timpul ! Te-ai îngrăşat destul, O să te frig pentru copiii mei. Alionuşka, aprinde focul în sobă *1* Pînă s-o încălzi, o să mă culc niţel că tare-s ostenită.

Fetiţa aprinse un foc zdravăn. Vrăjitoarea se culcă şi îndată adormi buştean. Cînd văzu asta, Alionuşka băgă cu grijă mîna sub perna scorpiei şi luă de acolo cheia cuştii Apoi fugi îi dădu drumul lui Ivanuşka şi-i zise în şoaptă :

— Mai repede, s-o legăm pe vrăjitoare de mîini şi de picioare, să-i facem vînt în sobă şi după aceea să fugim cu barca !

Zis şi făcut. O legară pe baborniţă de mîini şi de picioare, o înfăşurară de cîteva ori într-o cîrpă mare cam cît un cearşaf şi o împinseră cu toată puterea în cuptor. Pe urmă astupară gura cuptorului cu un pietroi, pentru ca-hîrca să nu poată ieşi iar ei se urcară într-un stejar

înalt-înnlt,. şi rămuros şi aşteptară să vadă CP *m* tîmplă. Currnd sosiră în fugă puii vrăjitoarei.

— Hmm ! Ce frumos miroase !

Dădură la o parte pietroiul de la gura cuptorului şi văzînd carnea rumenită strigară :

— Să punem masa ! Să-1 mîncăm pe Ivanuşka !

întinseră masa în curte, la umbra stejarului în care se ascunseseră Ivanuşka şi Alionuşka. înfulecară care mai de care, gata să crape de atîta lăcomie. Apoi se întinseră pe iarbă, lăudîndu-se :

.— Ce grozav ne-am săturat ! Bună-i carnea de băi Alionuşka şi Ivanuşka nu mai răbdară şi se dădură de gol:

— Vai, amar v-aţi păcălit ! Vrăjitoare-aţi înghiţit !

— Cine vorbeşte acolo ? se întrebară puii seorpiei. care nu se mai opreau din lăudat.

— Ce grozav ne-am săturat ! Bună-i carnea de băiat !

Alionuşka şi Ivanuşka iar nu răbdară şi strigară din vîrful stejarului :

— Vai, amar v-aţi păcălit ! Vrăjitoare-aţi înghiţit !

Dv astă dată lighionele de pui se uitară spre vîrful stejarului şi văzură scufiţa roşie a fetiţei şi pantalonaşii albaştrii ai băieţelului. ^

— Aha ! Voi eraţi ! Nu ne mai scăpaţi !

începură să se caţăre pe scara care-rămesese sprijinită de stejar, dar nu le fu dat să ajungă prea sus, pentru că Ivanuşka şi Alionuşka scuturară scara şi apoi o tra-seră spre ei. Atunci puii vrăjitoarei începură să roadă cu dinţii lor ascuţiţi trunchiul stejarului Cei doi copii v\ treaba asta şi-şi spuseră înspăimântaţi :

— Acum s-a zis cu noi !

Deodată însă zăriră zburînd deasupra lor nişte gfşte albe-albe şi le strigară :

— Gîşte cu aripi de nea ! Dacă-n zbor ne veţi lua şi asasă ne veţi duce, vă vom, da porumb de-âl dulce î

Gîştele însă nu îi auziră si zburară mai departe. Iată că apoi trecură alte gîşU>, de astă dată cenuşii. Ivanuşka iar începu să strige :

— Ei, voi gîşte cenuşii ! Ajutaţi-i pe copii ! Pin-acasă
de ne-oţi duce, vă vom de parumb de-ăl dulce !

Alionuşka strigă şi ea la fel.

Gîştele poposiră atunci pe crengile stejarului. Una dintre ele îl luă pe Ivanuşka, alta o luă pe Alionuşka şi, fîl, fîl, se ridicară în înaltul cerului.

In clipa următoare stejarul se prăvăli peste puii vrăjitoarei şi îi făcu una cu pămîntul.

Zburară cîţ zburară gîştele sure şi-I lăsară pe Ivanuşka tocmai pe acoperişul casei sale. Mama lui, săraca, îl căutase intre timp peste tot, prin casă, prin ogradă, pe ulițe, prin i'întîni şi-i întrebase pe vecini cu lacrimi în ochi:

— N-aţrvăzut un băieţaş, cu-albăştrii pantalonaşi, cu
păr blond nepieptănat şi pe faţă nespălat ? E Ivanuşka al
meu ! Unde umblă teleleu ?

Dar nimeni nu-1 mai văzuse şi nici nu mai auzise nimic despre el.

Tocmai în acea zi mama îi chemase la ea acasă pe toţi copiii din sat — prietenii de joacă ai lui Ivanuşka. Anume pentru asta făcuse multe bucate şi mai ales turtă dulce care-i plăcea mai mult lui Ivanuşka, pentru ca mîncînd copiii să-şi aducă aminte de fecioraşul ei.

Cînd gîştele îl lăsară pe Ivanuşka pe acoperişul casei, mama tocma>i începuse să împartă ceea ce pregătise.

— Tu, ce-alergi ca un pr'îsnel, ia un rumen coîăcel !
Tu, ca să-ţi aduci aminte, gustă oleacă din plăcinte. Tar tu,
băieţel, ia un covrigel, uită-te prin el. doar doar ai să-1
vezi departe, pe Ivanuşka din moarte !

Iar Ivanuşka odată strigă de pe acoperiş :

— Turtă dulce de mălai, mie, mâmueă, nu-mi dai ?

— Aţi auzit ceva ? tresări maică-sa, sau mi s-a părut
mie ? !
• —' Nu,- nu n-am auzit nimic ! răspunseră copiii.
Mama începu din nou să împartă bunătăţile şi să se tînguie :
— Băieţelul meu iubit, unde-o fi pierit ? Of, ce amă-rîtă soartă, n-am să-1 văd vreodată... Luaţi, fetiţe, băieţei, turtă dulce, colăcei, rîdeţi şi vă zbenguiţi, de Ivan să v-amintiţi !
— Turtă dulce de mălai, mie, mănucă, nu-mi dai ? strigă, de data asta mai tare, Ivanuşka.

Atunci mama aruncă o privire spre acoperişul casei şi-1 văzu acolo pe băieţelul său. Şi tare se mai bucură.

— Unde-ai fost ? De unde vii ? Cum de eşti printre
cei vii ?

Apucă în graba mare o scară şi-1 coborî de pe acoperiş. Şi fu cît pe-aci să-i tragă o bătaie, aminlindu-şi cîte a îndurat din cauza neascultării lui.

— Stai, mămucă, nu mă bate ! Că vă spun de cîte
toate am văzut şi-am pătimit, din cuvînt că ţi-am ieşit,
zise Ivanuşka în grabă.

Apoi începu să le povestească, cu lacrimi în ochi, cum nu a ascultat-o el pe maică-sa, .cum s-a dus la Dunăre, cum a luat o barcă şi s-a plimbat cu ea, cum a început furtuna şi lotca a ajuns departe, în Deltă, pînă la marginea plaurului unde trăia vrăjitoarea cu puii săi, cum au vrut aceştia să-1 mănînce şi cum a reuşit să scape, prin ce minune, datorită Alionuşkăi şi gîştelor sure. Şi copiii şi mama ascultau şi se mirau.

între timp ajunse şi Alionuşka la ai săi, adusă de gîştele sure. Doar că ea era o fată cuminte, ascultătoare şi deşteaptă : numai aşa reuşise să se descotorosească de bătrîna vrăjitoare şi să-1 scape şî pe Ivanuşka cel neascultător, care, din ziua aceea, niciodată n-a mai ieşit din cu-vîntul mamei sale.

Căpitanul Protopei şi lata de împărat

A ! tă un împărat care avea o fată. I frumuseţea ei se dusese vestea peste mări si Vâri. Dar

-o zi prinţesa fusese răpită. îmbarcată pe o corabie şt dusă cu sila pe meleaguri necunoscute. De atunci nimeni nu mai află nimic despre ea. împăratul dădu sfoară în ţară, că aceluia care o să-i aducă fata, are să i-o dea de nevastă şi o să moştenească ironul împărătesc.

Nici un tînăr de neam nu se încumetă la o treabă atît de primejdioasă. Asta ar fi însemnat să pleci peste mări şi oceane, să înfrunţi furtuni şi primejdii de neînchipuit, să navighezi spre locuri neştiute. Nu, asta nu era de ei !...

Iată că într-o zi se înfăţişă împăratului un tînăr şi-i zise :

,ia-voastră. sînt căpitanul Protopei şi vreau să încerc să vă găsesc fata.' Dar, rogu-vă, pentru asta, să-mi daţi o corabie, oameni viteji şi arme.

împăratului, şi mai ales împărătesei, care se ţinea tare fudulă, nu le-ar fi convenit deloc ca, în caz de izbîndă, să dea fata şi jumătate din împărăţie, unui oarecine, ea mai toţi supuşii împărăţiei. Era Protopei tînăr, voinic şi frumos, dar îi lipsea obîrşia înaltă, nu era' de neam. în cele din urmă însă împăratul, din dragoste pentru fată, dar împotriva voinţei împărătesei, se învoi -est Protopei să încerce să-i.găsească fiica.

— Fiica mea va fi nevasta celui care *o* va salva., zise el.

Porunci apoi să fie pregătită de călătorie cea mai

bună corabie din împărăţie, împreună cu tot ce mai ceruse; Protopei. Căpitanul alese oameni de nădejde, ca să-l însoţească, marinari încercaţi, ce străbătuseră mări $i -ne. Printre ei se nimeri însă şi unul care avea gînduri ascunse, invidios pe Protopei, la gîn&ul că acesta,

I i -adevăr, s-ar putea însura cu fata de împâra! şi stă] cu timpul, împărăţia.

Multe greutăţi înfruntară ei pe mări şi oceane, dar în cele din urmă ajunseră în ţara unde fata de împărat era închisă într-un palat cu totul şi cu totul de cristal

Pe înserat, corabia acostă într-un loc de unde nu putea fi văzută de către străjerii palatului. Căpitanul hotărî să plece într-acolo însoţit de cîţiva dintre cei mai vrednici marinari.

— Pe mine nu mă iei ? îl întrebă omul cel invidios, care între timp, prin prefăcătorie, îi cîştigase încrederea lui Protopei şi devenise slujitorul său.

— Nu. Tu răniîi să ai grijă de corabie, aşa încît să putem pleca îndată ce aducem fata : nu cumva să ne ajungă din urmă străjerii cu corăbiile lor.

Protopei şi ceata sa de voinici coborîră pe ma se furişară spre palatul de cristal, unde domnea, ca de obicei, liniştea. Paznicii, care tăităsuiau, care jucau un joc ce semăna cu şahul de la noi. care şedeau cu suliţele culcate lingă ei, toropiţi de căldură, şi plictiseală. Erau totuşi mulţi şi Protopei. se gîndi că e mai bine să aştepte sosirea nopţii, ca să-i poată ataca prin surprindere. Pînă atunci se ascunseră într-o pivniţă din curtea palatului Cînd, se întunecase de-a bineiea şi luna încă nu răsărise, marinarii se despărţiră în mici cete şi năvăliră pe neaşteptate peste paznicii care stăteau pîleuri-pîlcuri în jurul palatului. Paznicii încercară să se împotrivească, dar fură repede legaţi fedeleş şi aruncaţi în pivniţa în care mai înainte aşteptaseră Protopei şi ai săi. La intrarea palatului garda era însă şi mai numeroasă şi alcătuită tot din oameni voinici şi viteji, gata să-şi dea şi viaţa pe; Împăratul lor. Dar mai voinici şi mai viteji ca Protopei şi ca oamenii săi tot nu erau ! Aşa că pînă ia urmă marinam îi dovediră şi pe aceştia, îi legară şi îi închiseră şi pe ei în pivniţă. Apoi căpitanul intră în palat şi se duse drept în odaia unde era fata de împărat. Aceasta se trezise din

cauza larmei şi aştepta înspăimîntată să afle ce se întîmplă. Protopei îi spuse că e trimis de tatăl ei s-o salveze. Cînd auzi asta, prinţesa se bucură nespus şi se apropie încrezătoare de el, mai ales că vocea îi păruse a unui om de treabă.

Protopei o luă de mînă şi o conduse afară din palat. Apoi îşi strigă oamenii şi fugiră cu toţii spre corabie. în acest timp, de după dealuri răsări luna. Fata se uită cu luare-aminte la Protopei şi îl îndrăgi pentru toată viaţa. Ajunseră lîngă -corabie cînd ea îşi dădu seama că în graba plecării îşi uitase inelul în cameră. Atunci Protopei porunci omului său de încredere să o ducă pe corabie şi să-1 aştepte, pînă cînd se întoarce cu inelul, iar el fugi cît îl ţinură picioarele spre palatul de cristal. Ajunse îndată, intră în camera cu pricina, luă inelul, îl puse în buzunar şi fugi înapoi spre corabie. Corabia însă ridicase ancora şi plecase. Abia se mai vedea la orizont. ,,-De bună seamă, omul meu de încredere a hotărît să se descotorosească de mine", gîndi Protopei.

Să plece spre ţara sa nu avea , cum. Să rămînă în împărăţia în care eliberase făta, era prea primejdios. De aceea, Protopei trecu munţii şi ajunse în altă împărăţie.

Acolo, într-o zi, auzi nişte sunete fermecate ce răzbăteau dintr-o casă cu toate uşile şi ferestrele deschise. Intră vrăjit înăuntru. în toate camerele erau numai armonici, de la cele mai mici pînă la cele mai mari, frumoase cum nu mai-văzuse, şi- care scoteau sunete la cea mai mică adiere de vînt ce intra pe uşi şi ferestre. Privindu-le, lui Protopei i se făcu dor de meleagurile natale, de cei cu care îşi petrecea duminicile şi zilele de sărbătoare. Cuprins de amintiri, luă una din acele armonici şi începu să cînte. îndată apărură ca din pămînt slugile casei şi îl ameninţară cu moartea.

— N-am vrut să o fur, ci doar să cînt ! se apără Protopei lăsînd jos armonica.

m

i Slugile însă nu se milostiviră de el, îl legară şi îl duseră în faţa împăratului, stăpînul casei-minune. Acesta îl întrebă ce caută pe pămînturile lui. Prbtopei îi răspunse că e un călător care bate lumea-n lung şi-n lat şi îl rugă să-1 lase să plece. Dar degeaba. împăratul nu se lăsă înduplecat şi îi zise :

— O să-ţi dau drumul, numai dacă pe munţii aceia golaşi din faţa palatului ai să faci să crească o pădure mîndră, cea mai mîndră din toate pădurile împărăţiei mele. Mulţi au încercat, dar nu au izbutit.

Trecur trei ani încheiaţi şi iată că pe munţii aceia Protopei reuşi să facă să crească o mjndreţe de pădure.

împăratul privi pădurea şi inima- *i* se umplu de bucurie.

— Eşti un om vrednic, Protopei ! îi zise' el. M-ai slujit cu credinţă. Drept răsplată peru^-u bucuria pe care mi-ai făcul-o, îţi dau trei daruri : un cal, un paloş şi o floare.

— îţi mulţumesc, mâria-ta, dar... îndrăzni să spună căpitanul, mi-ar trebui mai degrabă o corabie.

— Darurile mele îţi vor fi de ajuns ! spuse împăratul zîmbind în barbă. Ia încalecă tu calul !

Voinicul încalecă şi calului îi crescură îndată aripi.

— Şi paloşul ? întrebă minunat Protopei.

— Ia-1. Du-te la stînca cenuşie de colo şi izbeşte-o cu el.

Protopei se duse şi izbi stînca. gîndindu-se că praful se va alege de paloş, dar mare-i fu mirarea eînd văzu piatra despicindu-se în două.

— Dar, floarea ? mai vru să ştie el.

— .Iat-o, eînd ai s-o miroşi, îţi va îndeplini orice dorinţăi Acestea sînt tainele darurilor şi să nu le spui nimănui. Şi acum hai să ne despărţim, căci îţi citesc pe chip că arzi de nerăbdare să ajungi la tine acasă.

'— Mi-ai ghicit gîndul. luminăţia-ta, răspunse recunoscător Protopei.

împăratul îl îmbrăţişa, Protopei mulţumi pentru daruri, *dădu* pinteni calului şi iute ca gîndul se pomeni în (ara sa. Acolo începu să întrebe dacă se întorsese fata de împărat şi află că nu. Cu ajutorul florii primite în dar îşi înalţă, chiar în apropierea curţilor împărăteşti, un palat mîndru cum nimeni nu mai văzuse niciodată prin locurile acelea. Apoi începu să aştepte sosirea corăbiei care intîrziase atîta vreme din cauza vîntului potrivnic. Dar iată că sosi şi ziua cînd fata de împărat ajunse în sfîrşit acasă. însoţită de omul de încredere al lui Protopei, Bucuria la curtea împărătească fu nesfîrşită, iar împăratul zis<- :

— Fata mea, aşa cum a fost învoiala, va fi nevasta celui care a salvat-o !

— Eu am salvat-o, spuse ticălosul care-1 înşelase pe Protopei. %

—""Atunci a ta să fie şi să facem nunta !

împăratul porunci să fie chemaţi la ospăţ toţi oamenii de neam şi-1 invită şi pe stăpînul palatului care-1 întrecuse în frumuseţe chiar şi pe al său. „Stăpînul mi poate fi decît un om bun, de vreme ce duce o viaţă atît de liniştită şi cumpătată", se gîndi el.

La nuntă, mincinosul care spuiese că a eliberat-o pe fata de împărat stătea la locul cel mai de vază, aşezat pe douăsprezece perne. Cînd îl văzu intrînd pe Protopei, începu să tremure atît de tare, încît pernele de sub el se răzleţiră căzînd una cîte una. împăratul îl privea uimit.

— Protopei este cel care m-a salvat ! strigă atunci fata împăratului^ El s-a întors • după inelul pe care îl uitasem, cînd am fugit spre corabie.

Protopei scoase din buzunar inelul şi o întrebă :

— îl recunoşti ?

— Da ! Acesta este inelul meu ! zise prinţesa.

— Trei ani încheiaţi am munci! din greu ca să-mi răscumpăr îndrăzneala de a mă fi întors după el, îi mărturisi Protopei.

IM

împăratul porunci ca ticălosul slujitor să fie dat pieirii, iar prinţesa să se mărite cu căpitanul Protopei şi să se mute în palatul pe care acesta şi-1 înălţase aproape peste drum de cel împărătesc.

Trăiră ei cît trăiră, Protopei însă nicicum nu reuşi să cîştige bunăvoinţa împăratului şi mai ales a împărătesei, căci luminăţiile lor nu-i puteau ierta faptul că nu e de neam mare şi că se dovedise mai viteaz şi mai curajos decît toţi tinerii prinţi şi curteni. Azi aşa, mîine aşa, pînă cînd împăratul porunci ca Protopei şi soţia sa să se mute într-o cocioabă,

Iată însă că un împărat vecin veni cu război împotriva împăratului-socru. Protopei o rugă pe tînăra lui nevastă să meargă la tatăl ei să-1 înduplece ca şi el să fie lăsat să lupte. Cu greu o ascultă împăratul, dar pînă la urmă se învoi. Porunci să fie scos din grajd cel mai răpciugos cal şi dat ginerelui. Protopei îl încalecă, dar arăta aşa de jalnic, încît toţi.ceilalţi oşteni începură să rîdă în hohote s

— Uite cine merge să ne ajute !

Protopei se tîrî cum putu în urma oastei, pînă dădu de o mlaştină în care îşi lăsă calul primit de la socru-său. Apoi îşi chemă calul înaripat şi, într-o clipă, îi ajunse pe ceilalţi, îi întrecu, tăie o groază de duşmani cu paloşu-i fermecat, pe ceilalţi îi puse pe fugă şi se înapoie în mlaştină. Acolo descăleca şi se transformă iar în ginerele oropsit de care rîdeau toţi curtenii, ţinînd isonul împăratului. Cînd oştenii îl văzură, începură să-1 batjocorească.

— Tot aici-stai? Noi i-am învins pe duşmani, iar tu nici măcar n-ai putut ajunge pe cîmpul de luptă !

Apoi alţi duşmani veniră asupra împărăţiei, pe care tot Protopei, neştiut de nimeni, îi învinse ; chiar năvălitori şi mai cruzi îi călcară^ dar Protopei salvă ţara şi de astă dată.

într-una din zile, fata împăratului îl întrebă :

— Spune-mi, Protopei, cum dej ai cîştigat atîtea
războaie ? în ce îţi stă puterea ?

im

Deşi cel care îi dăduse cele trei daruri;'îi porunt să nu mărturisească nimănui despre secretuMor, Protopei nu rabdă să nu-i spună :

— Aşa cum ştii, am muncit trei ani ca să-mi răs-
cumpăr vina de a fi intrat în casa-minune, casa cu armo
nici. Drept răsplată pentru slujba mea credincioasă, am
primit trei daruri...

Şi îi povesti de-a fir a păr ce şi cum. Toate acestea le auzi însă şi bătrîna împărătească şi, chiar în noaptea aceea, puse în locul săbiei fermecate o alta obişnuită, dar . asemănătoare. Calul şi floarea, oricît încercă, nu reuşi să le găsească.,

Cînd începu un nou război, Protopei văzu că sabia lui nu mai are puterea fermecată dinainte, dar se luptă vitejeşte şi birui din nou.

După victorie, cu ajutorul calului înaripat, se înfăţişă împăratului de la c_are primise cele trei daruri :

— Am greşit, luminăţia ta. l-am spus soţiei în ce îmi stă puterea în luptă şi sabia nu mai taie.

— într-adevăr, mi-ai încălcat porunca. Totuşi, pentru că ţi-ai recunoscut greşeala, te voi ajuta. Ţine aceste trei flori. Mirosind-o pe cea galbenă, vei trece în zbor munţii. Pe cea roşie, te vei putea transforma în orice fel de vieţuitoare sau plantă ; îmbătîndu-te de parfumul celeilalte, iţi vei recăpăta tinereţea. Nu uita ce ţi-am spus : nici un cuvînt nimănui !

Mirosi Protopei prima floare şi trecu în zbor munţii, ajungînd acasă. între timp, fiica de împărat începuse să-i ducă dorul şi tot întreba cum ar putea să-1 găsească. Auzind- asta, Protopei mirosi floarea cea roşie. Ea se transformă într-un armăsar focos şi se duse în grajdul unei bătrîne, care era tare săracă. Cînd îl văzu, femeia nu mai putu de bucurie şi se gîndi să-1 vîndă împăratului, ca să primească mulţi bani. împăratului îi plăcu mîndreţea-de

cal şl se învoi pe loc să-1 cumpere. Dar împărăteasa ceru ca bidiviul să fie năpristan ucis. Pînă la urmă, împăratul trebui să .asculte de rugăminţile nevesti-si şi dădu calul pe mîha unui servitor credincios, ca să-1 omoare. Tare milă îi era • servitorului de aşa mîndreţe de cal, dar fu obligat totuşi să-1 ia şi să-1 ducă în locul unde erau ucişi tîlharii şi alţi răufăcători. Pe drum calul începu să-1 roage cu glas omenesc : ' -

— Cînd m-or lovi călăii peste bot, tu să fii atent şi să ridici de jos dintele care o să sară primul şi să-1 îngropi în faţa ferestrei de la camera împărătesei.

Servitorul aşa şi făcu. Chiar a doua zi, în acel loc se înălţă un măr. Cînd îl văzu, împărăteasa iar se duse la -împărat şi ceru ca pomul să fie tăiat.

— Ce te-a apucat, femeie ? ! M-ai pus să omor calul, acum mă pui să tai mărul ? Ajunge !

Pînă la urmă. ca să scape de gura ei, împăratul îl chemă pe acelaşi servitor şi ii porunci să taie mărul. Cînd servitorul se apropie de măr, acesta îi zise cu gîas omenesc :

— Cînd m-or doborî cu topoarele, să iei prima aşchie, care va sări din mine, să n-o dai şi să n-o arăţi nimănui. Apoi, cînd împărăteasa s-o duce să se scalde, să arunci aşchia in apă.

Servitorul făcu întocmai cum îl rugase mărul : cînd împărăteasa se duse la scăldat, aruncă aşchia în apă. îndată aşchia se prefăcu într-un răţoi mare, frumos, cu pene strălucitoare. Cînd îl văzu. împărăteasa dădu să-1 prindă, răioiul însă înota mai repede şi tot spre mijlocul lacului, unde apa era foarte adîncă. Şi o tot purtă aşa. pînă cînd împărăteasa îşi pierdu" puterile şi se înecă. Răţoiul ieşi la mal şi Protopei îşi reluă chipul său adevărat, căci chiar el era răioiul. Se duse apoi la curţile împărăteşti unde îl aştepta fata de împărat, Şi au tră-itei mulţi ani in

pact' şi fericire. Cînd începură să îmbătrînească, Protopei îşi aduse aminte de a treia floare, cea albă, care îţi reda tinereţea. A găsit-o, a mirosit-o împreună cu soţia sa şi aşa au devenii iarăşi tineri cum erau cînd S"-au văzut întîia oară.

Şi astfel, poate că mai trăiesc şi astăzi, dacă nu cumva tu t ătăcit floarea fermecată.

De ce hiena are spinarea dungată

Odată, vulpea a pornit-o împreună cu hiena la pescuit.
Pe înserat s-au săturat de ■ cîţi'peşti prinseseră şi s-au
gîndit să-i frigă. %

— Facem fiecare cîte un foc bun, şi ne prăjim peştii, spuse hiena vulpii.

— Şi, ca să ne priască, hai să rămînem aici, pe malul apei, şi să ne îndestulăm, încheie vulpea, ostenită.de cît pescuise.

Fiecare aprinse cîte un foc şi amîndouă îşi prăjiră peştii pescuiţi.

îşi potoliră apoi setea şi fiecare adormi lîngă focul ei. Era o noapte de vară. plăcută şi cu lună plină. Vulpea, care ştia multe, cu un ochi era la lună, dar cu altul îşi veghea, neîncrezătoare, peştii care-i mai rămăseseră. Vicleană cum era, răsufla tare, ca să pară că doarme adînc, deşi era la pîndă, bănuind-o de hrăpăreaţă pe vestita hienă. Noapte... întuneric... nu se ştie niciodată... gîn-dea cumătră vulpe. Şi, ca să fie şi mai sigură, fierul de la frigarea încinsă îl ţinea lîngă ea. Şi presimţirea ei s-a dovedit a fi întocmai. Hiena, ascultînd cu grijă răsuflarea vulpii, se mai apropie puţin de ea şi, deşi credea că dormea dusă, ca s-o prade în voie, o întrebă :

— Ai şi adormit, cumătră vulpe ?

Şi vulpea nu-i răspunse, curioasă de ce avea să urmeze.

In vîrful labelor, hiena înhaţă vreo zece peşti din sacul-vulpii : hap ! hap !

Dar, cînd s-o ia la goană, vulpea sprintenă jap ! jap ! cu fierul încins pe spinarea hienei, de-o arse toată. Numai dungi rămaseră pe spinarea ei. Şi prefăcîndu-se că n-ar şti pe cine arde cu fierul roşu, strigă spre culcuşul hienei :

— Păzeşte-te, prietenă, că ne pradă hofii !

Cu spinarea numai dungi, hiena o luă la sănătoasa urlînd şi tot urlînd.

Zîna şi fata cea săracă

Departe, departe, într-o pădure deasă, locuiau odată,-de mult, doi tineri frumoşi, dar tare săraci. într-o bună zi femeia născu o mîndreţe de copil, o fată cum alta nu mai era sub soare.. Dar părinţii ei erau aşa de sărmani, încît nu credeau că vor găsi pe cineva care să-i fie naş copiluluiT

S-au gîndit ei ce s-au gîndit şi cu mare tristeţe în sufjet, tatăl fetiţei a hotărît să meargă chiar a doua zi să caute nişte naşi pentru copilul lor.

Merse omul cît era pădurea de mare, dar nu găsi pe nimeni care să vrea să-i fie naş fetiţei lor. Pe cînd se întorcea, seara, acasă, abătut, îi apăru deodată în faţă o femeie frumoasă, aşa de bună şi de blmdă, o zînă, că omului parcă îi veni puţin inima la loc. Zîna îi spuse pe dată că se învoieşte să fie naşă fetiţei, dar cu o condiţie : copilul să rămînă la ea pentru totdeauna.

Omul, neştiind -ce să facă, îi spuse că, mai întîi, trebuie să se sfătuiască cu nevasta lui. Dar cînd ajunse acasă şi îi povesti cele întîmplate, mama fetei nici nu a vrut să audă. Nu-şi va da fata nici în ruptul capului.

Aşa că, a doua zi, omul nostru plecă iarăşi să-şi încerce norocul, dar nici de această dată nu găsi naşi pentru fetiţa lor. Tocmai cînd se întorcea acasă, gîndindu-se la ce avea de făcut, apăru din nou zîna cea bună şi îi spuse că ea nu s-a răzgîndit şi că dacă nici* ziua următoare nu vor găsi naşii căutaţi, ea va veni să ia fetiţa, şi, plecînd,

i, aşa că omul mai prinse curaj gîndindu-se că" zîna frumoasă nu va fi o naşă rea pentru copilul lor.

Totuşi omul se duse şi a treia zi prin pădure, tot sporind să găsească naşi şi să-şi păstreze copilul. Doar înspre seară zări pe cineva venind spre el prin desiş ; nu era altcineva decît zîna cea frumoasă, care nu-şi uitase Tăgăduiala.

Părinţii fetei i-o încredinţară cu lacrimi în ochi, iar z-îria le promise că o va boteza. O luă la ea acasă şi micuţa crescu în cîţiva ani de nu o mai puteai recunoaşte. Mama ef vitregă era întotdeauna bună şi blîndă cu ea şi îi vorbea frumos.

Cînd fetiţa crescu destul de mare, încît să înţeleagă -e i se spune, zîna plecă într-o călătorie.

— Ai voie să te plimbi pe unde vrei, îi spuse fetiţei. Doar la trei camere nu ai voie nici măcar să deschizi uşa. Acum vino să-ţi arăt care sînt acestea, spuse ea, şi plecă. . Dar fata nu putu să reziste curiozităţii şi se duse doar să întredeschidă uşa. Cum băgă capul pe uşă însă, zări o stea strălucitoare ce-şi luă zborul de îndată.

Cînd se întoarse zîna acasă şi văzu isprava fetei a fost tare necăjită. Astfel că îi spuse copilei că, de atunci înainte, nu mai avea ce căuta în casa' ei, că o alungă. Dar fetiţa atît plînse şi se rugă, încît, pînă la urmă, zîna o iertă şi o lăsă să stea mai departe la ea.

După un timp, zîna cea bună trebui din nou să plece şi îi atrase atenţia fetei că în celelalte două camere nu are voie să intre orice-ar fi.

Copila a vrut să fie ascultătoare şi să-şi ţină promisiunea făcută, dar rămasă singură se plictisi şi începu să se tot întrebe : „Oare ce o fi ascuns în celelalte două camere" ? şi nu se putu opri să nu deschidă puţin o uşă.

Nici nu apucă gata să privească înăuntru, că luna şi zbură pe lingă chipul ei, şi dispăru.

Cînd se întoarse zîna acasă şi nu mai găsi luna la locul ei, a fost nespus de tristă şi îi spuse fetei că de astă dată

chiar nu mai poate locui sub acelaşi acoperiş cu ea. Să-şi stringă deci lucrurile şi să plece. Dar fetiţa plîngea de ţi se rupea inima şi o ruga atît de frumos să o ierte şi de această dată, aşa că, pînă la urmă, mama ei vitregă, care era atît de bună, o lăsă iarăşi să stea în casa ei.

Nu după mult timp zîna plecă din nou. Speriată de isprăvile sale, fata era hotărîtă ca acum să respecte dorinţa mamei ei. Ştia că nu trebuie cu nici un chip să încerce să intre în cea de a treia cameră dar, după ce zîna plecă şi rămase singură, copila se plictisi din nou : „Ce grozav trebuie să fie să vezi cea de-a treia cameră.'" Dar parcă tot n-ar fi vrut să-şi încalce promisiunea şi să n-o mai supere pe zîna cea bună şi frumoasă dar, ca şi înainte, se trezi în faţa celei de-a treia uşi şi deodată simţi că trebuie să intre şi să vadă măcar puţin.

Abia puse mîna pe clanţă, că soarele şi dispăru din faţa ei. Cînd se întoarse zîna şi văzu că dispăruse şi soarele, aproape că se îmbolnăvi de supărare şi îi spuse fetei că de atunci înainte să nu o mai vadă în faţa ochilor.

Fata plînse şi mai tare, o rugă şi mai frumos pe zînă să nu o gonească, dar de astă dată mama adoptivă rămase neînduplecată.

■— Nu, vei pleca acum, acum trebuie să te pedepsesc pentru toate suferinţele pe care mi le-ai pricinuit. Dar, ca să nu zici că stnt rea, am să te las să alegi. Ce vrei ? să fii foarte frumoasă, dar să nu poţi vorbi, ori să fii urîtă, urîtă, însă să vorbeşti ? Te vei duce departe de mine şi de casa mea.

— Vreau să fiu frumoasă ! spuse fata printre lacrimi.

Şi aşa se întîmplă, dar din clipa aceea copila amuţi.

Cum plecă de la mama ei vitregă, merse ea ce merse şi se trezi într-o pădiţre aşa de mare şi de deasă că, oricît ar fi mers, tot nu ar fi ajuns la capăt. Şi, cum era seară şi noaptea se apropia, fata se urcă într-un copac ce creştea falnic lîngă un izvor şi se hotărî să doarmă acolo.

tntr-un luminiş de pădure se înălţa un' castel fără pereche. De acolo, în zori, venea o slujitoare să ia apă pentru ceaiul prinţului, sCapînul castelului. A doua zi de dimineaţă cînd se aplecă cu ulciorul, la izvor, slujitoarea văzu în oglinda apei un chip neasemuit de frumos, şi, crezînd că e chipul ei, se întoarse mîndra la castel şi spuse :

— Sînt atît de frumoasă, încît nu mai vreau să mai
aduc apă pentru prinţ.

Aşa că prinţul trebui să trimită o altă slujitoare. Dar şi aceasta se întoarse repede la castel şi-i spuse prinţului să trimită pe altcineva. O frumuseţe ca ea nu avea ce să caute în pădure.

Prin ful, mirat, trebui să se ducă singur sâ-şi ia apa, dornic totodată sâ afle ce s-a întîmplat cu cele două slujnice' ale căror chipuri numai frumoase nu erau.

De cum ajunse la izvor şi se aplecă după apă, zări şi el chipul frumos oglindit de izvor şi, cînd se uită în'sus,-zări fata stînd cuminte între frunzele copacului. Era cea mai frumoasă fată pe care o zărise vreodată, O dădu jos din copac şi o luă cu el acasă şi se hotărî să o facă prinţesa lui.

Auzind acestea, mama'prinţului se împotrivi.

■— Nici măcar nu ştii cine e, de unde vine, cine-i sînt părinţii, poate fi chiar o vrăjitoare.

Dar prinţul nu o ascultă şi o luă pe fată de soţie. După un timp, prinţesa aduse pe lume un prinţişor dolofan şi frumuşel, de mai mare dragul.

După ce născu, se ivi ca din pămînt mama ei vitregă :
crestă uşor degetul mic al bebeluşului, mînji cu sînge buzele
şi degetele prinţesei şi spuse : . . - -

— Ai să fii tot atît -de supărată cit am fost eu, cînd ai
lăsat steaua cea strălucitoare să iasă-din cameră ! Şi plecă
cu micuţul.

De cum se iviră zorile, slujitorii îi- spuseră îngroziţi prinţului că prinţesa şi-a prăpădit copilul. Prinţului nu i-â venit să creadă că soţia lui cea gingaşă a putut să facă aşa

m

ceva şi i-a luat apărarea faţă de toată lumea, scăpînd-o de pedeapsa ce i se pregătea.

Nu după mult timp prinţesa născu din nou un copilaş, de data aceasta de două ori mai voinc şi mai drăgălaş ca primul. Dar şi acum se întîmplă la fel ca şi prima dată, iar la plecare zîna spuse :

— Ai să fii tot atît de necăjită cît am fost eu cînd a dispărut luna din cea de a doua cameră !

Prinţesa plînse amar, dar nu reuşi să o înduplece pe zînă şi rămase şi fără cel de-al doilea copil.

pe data aceasta împărăteasa mamă îşi sfătui fiul să o ardă pe prinţesă pe rug pentru cele întîmplate. Prinţul îi luă şi de această dată apărarea, dar cu greu. reuşi să-şi scape soţia de pedeapsă.

Peste puţin timp, prinţul se bucură, căci prinţesa aduse pe lume al treilea bebeluş, de trei ori mai frumos şi mai puternic decît cel dintîi.

De cum se lăsă noaptea însă, mama vitregă se ivi din nou şi, după ce mînji iarăşi mîinile şi gura prinţesei cu sîngele micuţului, spuse :

— Ai să fii tot atît de mîhnită cît am fost eu cînd a dispărut soarele. Şi de îndată ,se topi în zare.

De data aceasta, oricît sestrădui prinţul să-şi apere soţia, totul a fost în zadar. 'Prinţesa trebuia arsă pe rug pentru faptele ei. Dar de îndată ce o aşezară pe rug, se ivi zîna ţinînd primii doi copii de mînă şi pe cel de-al treilea în,braţe. Se duse direct la prinţesă şi-i spuse :

— Ţi-am adus copiii înapoi. Ţi-i poţi lua. Eu sînt zîna cea bună şi-ţi dau copiii, pentru că acum eşti tot atît de deznădăjduită cît am fost şi eu cînd am rămas fără stea, lună şî soare. Ai fost pedepsită pentru ceea ce ai făcut şi de acum înainte ai să poţi vorbi din nou.

Prinţul şi prinţesa au fost atît de fericiţi, cît nu se poate spune. Şi au trăit împreună ani mulţi cu bucurie şi, pînă la urmă, prinţesa-mamă a îndrăgit-o şi ea pe faţa 'cea'frumoasă crescută, de .zîna-.cea bună.

Vulpea care a rămas singură

A fost odată ca niciodată un vulpoi de toată frumuseţea . ulpiţă roşcovană, ce locuiau într-o căsuţă în pădure. Se înţelegeau de minune şi trăiau tare bine împreună. Dar se făcu aşa că într-o bună zi vulpoiul cel frumos se furişă în coteţul din curtea unui ţăran şi jumuli tot ce întîlni în cale : raţe, găini şi puişori.

Se vede treaba că vulpoiul a fost tare lacom, căci, cum ajunse înapoi acasă, se îmbolnăvi şi muri. Ce mai jale a fost atunci în casa vulpoiului ! Toate vulpile vecine plîn-geau şi jeleau — dar degeaba.; vaietele şi lacrimile *lot* nu-1 puteau învia pe bietul vulpoi.

De abia îl îngropară pe vulpoi şi nici nu terminară bine praznicul, că, la uşa căsuţei, şi începură să apară peţitori pentru cumătră vulpe.

în prima sîmbătă : cioc, cioc, cioc la uşă, de trei ori,

— Du-te tu, Korse, să vezi cine băle, spuse cumătră
vulpe.

Trebuie să spunem că vulpiţa avea o pisică sălbatică ce o ajuta la treburile gospodăreşti, pe nume Korse, Cînd deschise uşa, Korse zări un urs în prag. .

— Bună seara ! spuse ursul.

— Bună să-ţi fie inima ! răspunse Korse.

— Acasă-i cumătră vulpe ? întrebă el,

— Acasă, înăuntru ! spuse pisica. ■»

— Şi cum se simte vulpiţa în astă-seară ? E bine dispusă, e veselă sau e supărată ? întrebă iarăşi ursuî,

— Vai, vai sărăcuţa ! îşi plînge bărbăţelul mort şi are basul umflat şi,roşu de atîta plîns şi nu are cui cere un sfat bun.

— Roagă-o şă iasă puţin din casă ; am eu un sfat bua pentru ea. Auzind acestea, pisica intră in casă şi îi po-. .vesti totul stăpînei sale.

m

'"•— Cine a bătut la uşă şi mi-a tulburat liniştea ? întrebă vulpiţa.
— E un peţitor, răspunse pisica, şi te roagă să ieşi puţin din casă şi să-ţi dea un sfat bun.
— Dar cum e la înfăţişare ? întrebă vulpea curioasă:
— E arătos, cumsecade şi maroniu, răspunse Korse, are o fire deschisă şi vitează.
— Spune-i să piece, spune-i să plece ! N-am nevoie de sfatul său !

Korse se întoarse Întredeschise uşa şi-i strigă ursului :

— Stăpîna mea te roagă să pleci acasă. Nti are ne-
- voie de sfatul tău.

, — Aşa ? Ei, nu-i nimic, nu-i nici o supărare. Şi ursul plecă pe drumul pe care venise.

Sîmbăta următoare bătu iarăşi cineva la uşă. De < asta, în pragul usif, apăru un lup.

— Bună seara ! spuse lupul.

;— Bună să-ţi fie inima ! răspunse Korse,' 'y— Adasă-i cumătră vulpe ? întrebă el.

— Da, i-acasă, înăuntru, spuse pisica.

— Şi cum se simte vulpiţa în astă seară ? E bine •pusă, e veselă sau e supărată ? întrebă iarăşi lupul
— Vai, vai îşi plînge bărbăţelul mort şi are nasul umflat şi roşu de atîta plîns şi nu are cui cere un sfat bun.
— Roagă-o să iasă puţin din casă. am eu un sfat bun pentru ea.
— Cine este acela ce dă târcoale casei şi-mi tulbură liniştea ? o întrebă vulpea pe Korse.

— Ei, cine să fie ? Un peţitor, răspunse Korse, şi te roagă să ieşi puţin din casă să-ţi dea un sfat bun.

— Mai întîi să-mi spui cum arată, zise vulpiţa.

•— Pare drept, cumsecade, destul de înalt şi cenuşiu:

— Spune-i să plece, spune-i să plece ! N-am nevoie de sfatul său, spuse vulpea şi de astă dată.

Şi, auzind lupul acestea, făcu imediat calea-ntoarşâ.

A treia sîmbătă apăru la uşa cumetrii vulpi un ^epuraş.

— Bună seara ! spuse el, cînd pisica Korse veni să deschidă.

— Bună să-ţi fie inima ! răspunse Korse. Să ştii că au fost şi alţi peţitori înaintea ta.

— Ei, de ! Fiecare îşi încearcă norocul !

Şi întrebă şi el dacă cumătră vulpe e acasă şi cum se simte.

— Vai de mine, vai de mine, se vaită pisica, îşi plînge bărbăţelul mort şi are nasul umflat -şi^roşu de atîta plîns şi nu are cui cere un sfat bun.

— A, dacă-i aşa, roag-o să iasă doar puţin din casă şi am să-i dau eu un sfat bun.

— Cine e acolo ? Gine se tot învîrteşte pe aici ? Cine-mi tulbură liniştea ?

■ • — Cine să fie ? Un peţitor, î-ăspunse Korse.

Vulpiţa dori şi de astă dată să ştie cum arată peţitorul.

— Pare. cinstit, e frumuşel, zglobiu şi alb.

— Spune-i să plece, spune-i să plece ! N-am nevoie de sfatul său, răspunse iarăşi vulpea.

Şi aşa veni şi a patra sîmbătă ca şi pînă acum un peţitor se ivi la uşa vulpiţei.

— Du-te şi vezi cine e ! îi spuse cumătră vulpe lui Korse, după ce se auzi cea de-a treia bătaie-în uşă.

Pisica se duse la uşă ! Cînd deschise ce să vadă ? { Un vulpoi de toată frumuseţea. ' -

j£

— Bună seara ! Ce mai faci tu, pisicuţo ?

], — Mulţumesc de întrebare. Sînt bine, sănătoasă, vulpoiule !

— Acasă-i cumătră vulpe ?

— Da, dar vai de ea, sărăcuţa,! îşi plînge toată ziua bărbăţelul mort şi are nasul umflat şi roşu de atîta plîns şi nu are cu cine "se sfătui.

m

— Roagă-o să iasă puţin afară, că am eu un sfat
bun pentru ea.

Ca de obicei, Korse se duse să-i spună stăpî«ei sale dorinţa peţitorului.

. — Cine este cel ce face atîta gălăgie, de-mi tulbură liniştea ? întrebă vulpea.

— Ei, mai întrebi ? ! Este un peţitor şi te roagă şi el să ieşi puţin afară să-ţi dea un sfat bun.

— Dar acesta cum arată ? întrebă vulpiţa curioasă,

— E frumos, prietenos, cu o coadă mare şi roşie întocmai ca răposatul tău bărbat.

— A, dacă-i aşa, Korse, pofteşte-1 iute înăuntru, Adu-mi repede papucii şi podoabele şi ajută-mă să-mi îmbrac rochia. Parcă zbor de fericire !

Se hotărîrâ să fie tovarăşi de viaţă şi stabiliră pe dată ziua căsătoriei. Din fericire vulpoiul acesta nu mai dădu tîrcoale coteţelor ţăranului din vecinătate, aşa că vulpiţa şi vulpoiul trăiră mulţi ani fericiţi şi or mai trăi şi azi dacă or mai avea zile.

M treisprezecelea purceluş

Undeva, în ţinuturile îndepărtate ale Norvegiei, era o fermă frumoasă şi bogată ce se numea Heia.

Acolo trăia un băieţel, pe nume Ola-Ola, împreună
cu tatăl său şi cu mama sa. Ola-Ola avea nouă ani. Deşi
era mititel, era priceput ia toate. Dar cel mai mult îi
plăcea să se ocupe de animale. Avea grijă, cît era ziua de
lungă, să nu le lipsească nici mîncarea, nici apa. Trebuie
să mai spunem că la ferma Heia erau foarte multe vie
ţuitoare şi Ola-Ola le iubea pe toate. Aşa că Oîa-Ola
avea toată xiu a* de lucru. '«,-„; > ■ ,.

într-o bună zi, purcica cea mare aduse pe lume tr<
sprezece purceluşi mici şi dolofani, de toată frumuseţea J
Tare mult se bucură întreaga familie, dar tatăl spuse că numai doisprezece purceluşi vor putea fi hrăniţi de î
mama lor. Pentru al treisprezecelea, laptele nu ajungea |
Aşa că, cu toată mîhnirea, un purceluş va muri, în cele *i*
din urmă, de foame. • j

— Nu, spuse Ola-Ola. Pe al treisprezecelea purceluş j îl voi îngriji eu. O să aibă şi lapte şi tot ce-i mai trebuie. J

— Bună idee, spuse tatăl său. De azi înainte cel de j al treisprezecelea purceluş va fi al tău. |

Ola-Ola se duse bucuros să caute o cutie mare. în î care să încapă purceluşul, şi o umplu cu paie şi fîn.

— Acesta va fi un culcuş grozav pentru purceluş, se
gîndi Ola-Ola. Cutia, bineînţeles," trebuie să stea în casă.
Asta ca să nu-i fie frig purceluşului. Ce frumos era ! începuse chiar să şi guiţe puţin. Probabil îi era foar Ola-Ola o zbughi în oraş şi intră într-un magazin.

— <

- — Ce doreşti ? îl întrebă'vînzătoarea.

— Vreau să cumpăr un biberon, spuse Ola-Ola.

— Aveţi un bebeluş acasă ? întrebă vînzătoarea.

— A, nu! E pentru un purceluş, răspunse Ola-Ola." Şi toţi oamenii din magazin, care-1 auziră, începură -rîdă în hohote.

Ola-Ola mai cumpără apoi şi lapte.

Cînd ajunse acasă chemă purceluşul să-i dea să mănînce. Dar purceluşul nu vroia nici măcar să încerce să sugă laptele din biberon. Ola-Ola nu se dădu bătut.

— Hai, vino să mănînci, purceluşule ! Şi încercă
iarăşi şi iarăşi. Pînă la urmă, purceluşul înfometat a în
ceput să sugă. Şi cînd începu, nu se mai opri.

Zilele treceau una după alta. Purceluşul se făcea din* ee în ce mai voinic. Iar Ola-Ola tare era mîndru de el, Purceluşul avea acum voie să se plimbe chiar şi prin curte. Cîteodată alerga după Ola-Ola şi guiţa şi grohăia. Asta însemna că-i era foame.

*Aşa deveni Ola-Ola proprietarul unui purceluş Şi fi ceva ? La ferma, Heia, cel mai dolofan şi mai jucăuş purceluş era cel de-al treisprezecelea.

Sperietoarea din Dovre .

A fost odată ca niciodată un bătrînel ce locuia în Norvegia.

într-o bună zi, cînd era la vînătoare prin pădure, prinse un gogeamite urs şi pe dată se hotărî să meargă la regele Danemarcei şi să i-1 arate.

Porni el la drum lung şi anevoios şi merse el ce merse pînă ce în ajunul Anului Nou, ajunse la poalele muntelui Dovre. Se uită el de jur împrejur cu luare-aminte şi în cele din urmă zări o colibă. îngheţat şi înfometat, se îndreptă iute într-acolo.

în căsuţă locuia un om pe nume Halvor. Bătrînelul ciocăni la uşă şi îl întrebă pe Halvor dacă n-ar putea să-i găzduiască pe el şi pe ursul lui pînă a doua zi.

— O, Doamne fereşte ! spuse omul din colibă, nu te pot găzdui, om bun, pentru că întotdeauna, în ajunul Anului Nou, vin trolii şi precis vă vor da afară, de-o * să rămîneţi în toiul nopţii fără acoperiş deasupra capului şi tu şi ursul tău.

— A, fii pe pace Halvor, răspunse bătrînelul. în grija asta pop să mă găzduieşti liniştit, ursul meu poate să se ascundă în cuptor, iar eu în cămară,

Atît de mult îl ruga bătrînelul pe Halvor să-î găz-duiască, măcar pentru o noapte, încît, jmai d» voie, mai . de nevoie, omul din colibă îl primi

m

Intrară ei în căsuţă şi acolo ce să vezi ? Totul era aranjat pentru trolli : masa era acoperită cu o pînză subţire şi albă ca neaua, brodată cu multă măiestrie, iar pe ea, numai bunătăţi — morun, cîrnăciori şi vin din belşug — tot ce putea fi mai bun.pentru un ospăţ de zile mari.

Dar de-abia apucă bătrînelul să privească în jur, cînd din depărtare se şi auziră trolii venind.

Intrară pe rînd pe uşă. Unii erau înalţi şi voinici, alţii mai mititei, unii aveau cozi lungi, alţii doar un ciot, iar unii aveau nasuri lungi ca nişte trompe, cu care mîn-cau, beau şi adulmecau totul în jur.

Un troll mititel şi cam neastîmpărat, tot" învîrtindu-se prin odaie, zări ursul ascuns în cuptor şi «e se gîndi el.? Luă o bucată de cîrnat, mare şi aurie, o puse într-o frigăruie şi începu să o perpelească drept sub nasul ursului.

— N-ai vrea- şi tu o bucăţică ? strigă trollul ursului,
ca să-1 necăjească niţel.

Trezit din amorţeală, ursul se sculă şi ieşi din cuptor. La vederea lui, toţi trollii, cu mic cu mare, înspăimîntaţi dădură buzna pe uşă afară.

Un an mai tîrziu, tot în ajunul Anului Nou, Halvor merse pe la amiază în pădure. Şi mergînd aşa se tot gîndea că sărbătoarea de sfîrşit de an îi va aduce din nou pe "trolli musafiri nepoftiţi în căsuţa sa.

Deodată se auziră strigăte din pădure :

— Halvor, Halvor ! Era un troll care îl întreba de la distanţă :

— Mai ai şi acum în casă sperietoarea aceea pe care ai avut-o şi anul trecut ?

■— A, da, stă frumos în cuptor, spuse Halvor, şi e j'mai jma^e, şi mai rotofeie. Ba-i chiar şi mai sprintena.

— A.tunci numai venim niciodată la tine, strigă trollul şi-o zbughi în pădure.

De atunci, nici urmă de troll în căsuţa lui-Haîvor, care putu, în sfîrşit, să guste, liniştit din bucatele sale în ajun de sărbătoarea Anului Nou.

>

Purceluşul nemulţumit

A fost odată un purcel^ş ce tare se plictisise de felul cum îşi ducea viaţa. Aşa că, ce se gîndi el într-o bună zi ? Că trebiue fără doar şi poate să meargă la judecător, ca să i se facă dreptate şi să i se dea o altfel de viaţă.

Ce-o fi.o fi; o să-şi încerce şi el- norocul. îşi promise că va asculta de judecată, fie ea mai bună pentru el, fie mai rea.

— ,Ce nemulţumire ai -tu, purceluşule ? îl întrebă j udecătorul.

— O, sînt tare amant şi plictisit că trebuie să tră iesc şi eu la fel ca tatăl meu, spuse purceluşul. Calul are ovăz, vaca are fîn mult, stau la răcoare în grajd, •au chiar şi îngrijitori. Iar eu nu fac altceva decît să grohăi şi să mă bălăcesc în apă murdară. Cît e ziua de lungă mă tolănesc la soare* iar noaptea adorm în noroi, *pe* paie murdare. Oare. merit eu toate acestea ? E drept să trăiesc astfel ? , .

— Nu, cred că nu e drept, rămase pe gînduri -jude cătorul cu ochii aţintiţi pe cărţile sale... Văd că într-a-.deyăr ai avut o viaţă grea. Aşa că de acum înainte \i se va da grîu şi lapte cu miere şi vei dormi într-un **pat**

cu totul şi cu totul din mătase. Mai ai şi altă supărare, purceluşule ?

— Ei bine, nu-mi mai trebuie altceva, e minunat aşa, spuse mulţumit purceluşul şi plecă bucuros, visînd la zilele şi nopţile fericite ce-1 aşteptau de-acum înainte. Şi tot drumul pînă acasă ţipa cît îl ţinea gura :

. — Am să mănînc doar grîu şi lapte cu miere şi am să dorm într-un pat cu totul şi cu totul din mătase ! Am să mănînc doar grîu şi lapte cu miere şi am să dorm într-un pat cu totul şi cu totul din mătase !

Pe drum, într-o pădure, întîlni nişte urşi, iar într-un luminiş zări cîteva vulpi ce tot şuşoteau între. ele. D,e cum îl văzură şi-1 auziră lăudîndu-se. începură să strige, batjocorindu-1 :

—~Grohăi, grohăi, mănînci numai resturi şi te bălăceşti în noroi!

Purceluşul trecu mai departe, fără să-i pese şi str iga fericit :

— Am să mănînc doar grîu şi lapte cu miere şi am să dorm într-un pat cu totul şi cu totul din mătase ! Dar nici vulpile nu se lăsau şi ţipau şi ele cît le ţinea gura :

— Grohăi, grohăi, mănînci numai resturi şi te bălăceşti în noroi ! Şi atît îi împuiară urechile bietului purce-luş, încît tot restul drumului îi tot răsunară în urechi vorbele vulpilor. *

<* Ajunse eh în sfîrşit, acasă şi toţi, cei din ogradă, îl întrebară cum a fost la judecată. A reuşit să capete alt fel de viaţă ?

— Da, da, răspunse purceluşul. Dar de teamă să nu fie iar batjocorit, repetă şi el cuvintele vulpilor :

— Grohăi, grohăi, mănînc numai resturi şi mă bălăcesc în noroi.

IM

Per, Pal şi Espen Âskcladd

A fost ©dată ca niciodată un bătrîn care avea trei fii : Per, Pal şi Askeladd. însă bătrînul nu-1 prea iubea pe «el de-al treilea fiu, pentru că era aşa de slab de-i puteai număra coastele şi îi tot spunea că trebuie să plece în lume să-şi încerce norocul, să-şi cîştige singur plinea. Acasă erau şi aşa destul de săraci.

într-o bună zi aflară că departe de coliba bătrînului. la curţile domneşti, chiar lingă fereastra împăratului, crescuse un stejar aşa de mare şi stufos, încît nu lăsa nici măcar o rază de soare să pătrundă în palat. împăratul, mîhnit, promise mulţi, mulţi bani celui care va fi în stare să doboare stejarul, dar pînă atunci nimeni nu putuse să-i îndeplinească dorinţa, căci îndată ce se tăia o ramură său numai o bucăţică din ea creşteau două în loc.

De asemenea, împăratul mai avea o dorinţă şi anume să i se sape o fîntînă, care să aibă apă întreg anul. aşa cum aveau şi ceilalţi împăraţi, vecinii lui. Aceluia care îi va săpa o asemenea fîntînă, împăratul promise că îi va da şi bani şi multe alte bogăţii. Dar pînă atunci nu putuse nimeni să-1 mulţumească pe împărat, căci palatul era sus-sus pe colină, unde nimeni, niciodată, nu reuşise să sape cît de puţin, aşa de tare şi stîncos era pămîntul.

Acum, împăratul mai supărat ca niciodată, hotărî să-şi dea fiica de soţie şi jumătate din bogăţiile sale aceluia care va reuşi să-i îndeplinească dorinţele : să-i taie stejarul stufos ce-i umbrea palatul şi să-i sape o fîntînă care să aibă apă tot timpul anului. Dar nu se găsea nimeni care să vină să-şi măsoare puterile, căci toate încercările de pînă atunci nu ajutaseră la nimic : stejarul creştea din ce în ce mai gros.

Auzind aşa, cei trei fraţi au pornit la drum, să-şi încerce şi ei norocul. Cu ei merse şi tatăl lor. care nu

dorea altceva ca răsplată — dacă fiii lui vor reuşi să îndeplinească dorinţele împăratului — decît un loc unde să-şi poată ridica o mîndreţe de grădină.

. Merseră ei ce merseră şi ajunseră la poalele unui deal.

— Mă întreb ce se aude sus pe deal ? spuse Esperi Askeladd.

— Ce să fie ? Vreun pădurar care taie copaci. Ce să fie?

— Vreau să merg să văd cu ochii mei ce se întîmplă acolo sus, spuse Espen Askeladd, şi plecă.

— N-ai decît să te duci,' dacă te crezi aşa deştept, strigară fraţii după el. Dar Espen Askeladd îşi continuă drumul, căci auzea din ce în ce mai clar zgomotul pe care-1 făcea un topor ce tăia ceva. Cînd ajunse, zări într-adevăr un topor ce tăia singur un brad.

—^ Bună ziua, spuse Espen Askeladd. ce tot tai acolo ?

— Tai de multa vreme, şi te aştept pe tine, răspunse toporul.

— Da ? Iată-mă-s ! Şi spunînd acestea, luă toporul în mînă, îi scoase coada de lemn îl puse în traista sa. Apoi se întoarse la fraţii săi şi cînd se apropie, aceştia începură sâ rîdă şi sâ-şi bată joc de el.

— Ce-ai găsit aşa de nemaipomenit acolo sus ? întrebară ei.

— Ceea ce, am, auzit : nu era decît zgomotul făcut de un topor, le răspunse Espen Askeladd.

Merseră ei ce merseră şi ajunseră la poalele unui munte. Auziră iarăşi nişte zgomote şi lovituri.

— Mă întreb,, ce se aude sus.pe munte'? spuse din nou Espen Askeladd.

— Iar faci pe deşteptul," spuseră Per şi Păi. N-aj mai auzit"zgomote în pădure prhă acum ?

■ ■ —- iBa da, dar- vreau să merg să văd cu ochii mei ce se întîmplă acolo sus, spuse Espen Askeladd.

im

Fraţii rîseră din-nou de bietul Espen Askeladd, dar el nu se supără nici de această dată. Urcă pe munte şi, acolo sus — ce să vadă : o cazma care tot lovea şi săpa în dreapta şi-n stînga.

— Bună ziua ! Ce tot sapi acolo de una singură?

— Sap de multă vreme şi te aştept pe tine.

— Da ? Iată-mă-s ! Am sosit ! Şi spunînd acestea, scoase coada şi o puse împreună cu cazmaua în traistă. Apoi coborî la fraţii săi.

— De data aceasta ce grozăvie ai mai găsit ? îl necăjiră Per şi Pal.

— A, nu era nimic de văzut, nu era decît o cazma care făcea zgomotul acela.

Mai merseră ei ce merseră o bună bucată de drum, tustrei, pînă cînd ajunseră la un izvor. Le era tare sete, pentru că merseseră drum lung şi anevoios, aşa eă se opriră să bea apă.

— Mă întreb, spuse Espen Askeladd după puţin timp, de unde vine această apă limpede şi rece ?

— Cred că nu eşti în toatş minţile, spuseră Per şi Pal. N-ai nimic mai bun de făcut decît să te gîndeşti de unde vine această apă .? N-ai mai văzut apă ţîşnind din pămînt ?

— Ba da, dar vreau să merg să văd cu ochii mei de unde izvorăşte, spuse Espen Askeladd şi o luă de-a lungul pîrîiaşului în sus, în timp ce fraţii strigau după el. Dar auzindu-i, Espen Askeladd nu se descuraja, ci îşi vedea mai departe de drum.

Cu cit mergea şi ajungea mai sus, pîrîul se făcea tot mai îngust, iar cînd, în sfîrşit, ajunse la capăt, văzu un fel de nucă mare, din care izvora, susurînd, pîrîiaşul.

— Bună ziua, spuse Espen Askeladd. Ce tot faci
acolo? Curgi la vale susurînd toată ziua. Nu ţi-e urît
singur? .,::-..;:.; ■ ..... ._/. ; ...;■■.. U r,
&}qfQ.tJnî •}?.

im

ipunse piriiaşuL Curg la vale şi tot multă vreme. Te aşteptam însă pe tine.

! Am sosit ! spuse Espen Askeladd şi luă un pumn de apă şi de spumă cristalină şi îl îndesă în locul de unde izvora, aşa, să nu mai poată ieşi, apoi luă nuca plină, o vîri în traistă şi porni înapoi spre săi.

— Ei, ai văzut de unde vine apa ? Cred că acum ai găsit tu ceva grozav, rîseră Per şi Pal.

— Ei, nu era deeît o gaură din care ţîşnea apa, spuse Kspen Askiiadd şi ii văzu din nou pe cei doi rîzînd şi bătîndu-şi joc de el, dar lui nu-i păsa nici de data aceasta.

—. Mi-a plăcut mie să văd, şi gata, spuse el împăciuitor.

Mai merseră ei cale lunga, să le-ajungă şi deodată la curtea împăratului şi aici, de îndată ce se tiară, a tiară că ar putea cîştiga atît mîna prinţesei, cît şi jumătate din bogăţiile lui, cu condiţia să reuşească să doboare stejarul şi să sape o fîntînă.

Veniseră mulţi să-şi încerce norocul, aflară cei trei băieţi, dai' cu fiecare lovitură stejarul creştea de două ori mai puternic, pentru fiecare ramură tăiată creşteau alte ai loc. şi mai viguroase ca înainte. în cele din urmă, împăratul se hotărî să-i pedepsească foarte pe cei cei încearcă, dar nu reuşesc să-i îndeplinească dorinţele.

Dar cei doi fraţi, Per şi Pal nu s-au înspăimîntat. Niei nu se gîndeau că ar putea da greş. Per, care era cel marc din ti e fraţi, îşi încercă primul puterile» Dar păţi şi el ca cei mulţi dinaintea lui. Cum tăia un ram, cura creşteau alte două în loc, şi mai frumoase şi mai viguroase ea înainte. Aşa că împăratul, mînk*$_2$, porunci să i se taie urechile.

Acum venise rîndul lui Pal, dar şi el pă^i ca fratele lai mai mare. Crengile crescute în locul celei tăiate de el, erau şi mai puternice Şi astfel rămase şi Pal fără eele două urechi.

Veni în sfîrşit şi rîndul lui Espen Askeladd :

— Vreau şi «u să-mi încerc puterile, spuse eî împăratul, neavînd încotro, încuviinţă spunînd :

— De te vei dovedi şi tu la fel de nepriceput cu fraţii tăi, vei rămîne — cît ai bate din palme — fără urechi şi fără ochi, aşa că dă-ţi silinţa să duci treaba ia bun sfîrşit, îi spuse încruntat împăratul.

Espen Askeladd îşi scoase toporişca din traistă şi îi înfipse bine coada.

— Taie singură ! spuse Espen Askeladd şi toporişca
începu să taie începînd din vîrful copacului. Crengile
zburau în dreapta şi-n stînga şi, nu peste niuit tinip,
ajunse la rădăcina stejarului.

Terminînd cu copacul, îşi scoase din traistă cazmaua, îi puse coada de lemn şi îi spuse :

— Sapă singură ! Şi cazmaua începu să sape cu toată puterea şi încet, încet fîntîna dorită începu să capete formă. După ce cazmaua sapă cît trebuie, scoase din traistă şi nuca, o puse în fîntînă şi scoase pumnul de -apă pe care, nu cu mult timp înainte, îl vîrîse în nucă.

— Curgi liniştit ! spuse Espen Askeladd şi apa începu să clipocească în fîntînă şi în scurt timp aceasta fu plină cu apă limpede şi proaspătă.

Aşa reuşi Espen Askeladd să doboare stejarul de la fereastra împăratului şi să sape fîntina din curtea palatului şi astfel, obţinu mîna fiicei împăratului şi jumătate din bogăţiile lui.

Totul e bine cînd se termină cu bine. Dar Per i Pal rămaseră fără urechi în urma isprăvilor lor. De atunci înainte, spuneau la, toată lumea că, pînâ la urmă, Espen Askeladd nu s-a dovedit aşa prost prost şi nepriceput cum credeau ei.

Aşa or mai spune şi astăzi dacă or mai trăi.

Găina care a zbughit-o în munţi

A fost odată ca niciodată, tare de mult, o bătrînică văduvă, care trăia într-o colibă la poalele unui deal, împreună cu cele trei fete ale ei. Bătrîna era tare săracă şi singura ei comoară era o... găină la care ţinea ca la lumina ochilor. Dar găina nu făcea altceva decît să cotcodăcească dimineaţa şi seara, într-o bună zi însă, găina dispăru.

Biata femeie o căută de-jur-împrejurul colibei, sus pe deal, dar nici urmă de găină.

— Trebuie să te duci să o cauţi ! spuse femeia amărîtă fetei mai mari, trebuie, să o găsim chiar dacă ar fi să răscolim pînă la muntele de colo după ea.

— Bine, mamă, spuse fata şi plecă în căutarea găinii buclucaşe. Merse în dreapta, merse în stînga, o căută peste tot, dar nu găsi găina.

Deodată, cînd îşi pierdu nădejdea, fata auzi dintr-o văgăună :

— Găina a zbughit-o-n munţi, găina a zbughit-o-n munţi ! Aşa că fata curioasă merse înainte. Ajunsă în văgăună, calcă pe nişte vreascuri uscate, ce trosniră, şi fata căzu într-o prăpastie adîncă, sub pămînt. Era de bună seamă o capcană.

Acolo jos, fata văzu o mulţime de camere frumoase, una mai minunată ca alta. In cea mai îndepărtată apăru dintr-o dată un om mic şi urît.

— Vrei să fii soţia mea ? întrebă el.

— Nu, răspunse fata speriată, căci nu dorea defel să rămînă sub pămînt. Voia să ajungă iarăşi sus. să-şi caute găina. Dar piticul s-a supărat aşa de" tare, că fata 1-a refuzat, încît cît ai clipi îi suci gîtul.

în vremea aceasta, mama stătea acasă şi aştepta, dar fata nici măcar nu se zărea. Aşa că femeia o chemă pe fiica mijlocie şi-î spuse să plece în căutarea sorei. mai

mari şi totodată — adăugă mama — „poţi să te uiţi şi după găină".

Plecă şi sora mijlocie şi merse întocmai pe drumul pe care-1 urmase sora ei. Se uită şi ea în toate părţile căutîndu-şi sora. Nu uitase încă de găină. Cînd ajunse în dreptul văgăunii, auzi şi ea :

— Găina a zgughit-o-n munţi, găina a zbughit-o-n munţi ! Fata se gîndi că trebuie să fie ceva ciudat la mijloc şi se duse să vadă. Dar cînd ajunse în dreptul capcanei, căzu şi ea adînc, a'dînc în prăpastie. Ajunsă sub pămînt, văzu camerele acelea multe şi frumoase şi cînd ajunse în cea mai îndepărtată, apăru iarăşi piticul.

— Vrei să fii soţia mea ? întrebă acesta din nou.

— Nu, răspunse şi sora mijlocie, îngrozită. Nici ea nu dbrea să rămînă sub pămînt, trebuia să se întoarcă sus şi să-şi caute sora şi cu puţin noroc, poate găsea şi găina.

Dar piticul se mînie şi de astă-dată, aşa că se repezi la ea şi-i suci gîtul.

Acasă, mama tot aştepta să-şi vadă fetele venind şi poate să audă din nou găinuţa cotcodăcind. Ieşi afară, se uită înspre munţi, dar fetele tot nu se zăreau. Aşa că mama îşi chemă fata cea mică şi-i spuse :

— Du-te şi tu şi vezi de ce .nu mai vin surorile tale. Se vede treaba că găinuşa a ajuns tare departe. Şi, în timp ce-ţi cauţi surorile, te poţi uita şi după găinuşă, nu-i aşa ?

— Da, mamă.

Şi fata porni la drum. Merse ea ce merse, dar nici urmă de surori. în cele din urmă ajunse şi ea la văgăună şi auzi ca şi celelalte două fete :

— Găina a zbughit-o-n munţi, găina a zbughit-o-n munţi !

„Ce curios" gîndi fata şi merse să vadă ce este. Neuitîndu-se pe unde calcă, alunecă şi ea în capcană şi în scurt timp se trezi în camerele frumoase. Tot minu»!

nîtidu-se de bogăţia lot-, fata, mai curajoasă decît surorile perie. Se uită pe rînd la toate şi ajunse într-o •neră unde deodată îşi recunoscu surorile. Auzind zgomote dădu să închidă repede uşiţa, dar îi apăru şi ei piticul înainte.

— Vrei să fii soţia mea ? o întrebă şi pe ea piticul.

— Da. vreau, cu plăcere, răspunse fata care, cu isteţimea minţii sale înţelesese imediat cum se petrecuseră lucrurile eu surorile ei.

Tare bucuros a fost piticul auzind că fata îl va lua de bărbat. îi aduse, cit ai bate din palme, veşminte fru-oase, cum nu se mai aflau pe lume şi cum fata nu mai izuse niciodată. Erau cu totul şi cu totul din aur. în şir, găsise şi el pe cineva care să vrea să-i fie soţie.

Trecu un' timp şi, într-o zi, fata stătea într-un colţ, tristă şi mîhnită cum nu mai fusese pîna atunci.- Piticul o întrebă îngrijorat de ce e supărată.

— Ei, sînt şi eu amărîtă că nu mă pot duce acasă la mama ; trebuie că îi e tare sete şi foame şi nu e nimeni
— care să o ajute. -

— Tu ştii bine că nu mai ai voie să mai pleci de aici, dai- pune nişte mîncare într-un sac, şi am să mă duc eu la mama ta să i-o duc.

— îţi mulţumesc frumos, spuse fata şi se duse să pregătească sacul : puse aur şi argint din cămara piticului, cît putu mai mult. iar deasupra puţină mîncare. Cînd sacul fu gata îl dădu piticului şi îi spuse că nu trebuie cu nici un preţ să-1 deschidă şi să se uite în el.

De cum plecă piticul, fata se duse lîngă hornul prin care căzuse şi de unde putea să vadă ce[s]se întîmplă sus pe pămînt.

„Am mers o bună bucată de drum, îşi spuse piticul, ia să văd eu ce e înăuntru", şi lărgi puţin gura sacului. Dar atunci fata, vă?indu-l, strigă :

— Te văd, te văd !

„Trebuie să fie vrăjitoare", gîndi speriat piticul, aşa că nu mai îndrăzni să încerce a dezlega sacul.

Merse el ce merse şi ajunse la căsuţa văduvei. Aruncă sacul prin uşa deschisă şi-î spuse :

— Ţi-am adus nişte mîncare de la fiică-ta, dar să
ştii că acasă n-ai s-o mai vezi niciodată.

Zilele se scurgeau una după alta sub pămînt, fără-să se întîmple nimic. După un timp în capcană căzu un ţap.

— Cum o fi ajuns ţapul ăsta cu ditamai barba în capcană ? strigă mînios piticul şi imediat îi răsuci şi lui gîtul.

— O, de ce l-ai omorîl ? Cu ce ţi-a greşit bietul animal ?

— Ei, hai, nu te supăra aşa. Uite, pentru tine, am să-i edau viaţa.

Şi imediat luă un ulcior care atîrna lingă horn şi unse apul ţapului cu apă din el. Ţapul învie pe dată.

..Aha, se bucură fata, deci ulciorul acesta este lucrul el mai de preţ de aici."

Şi aşa mai trecură cîteva zile. Într-o zi, cînd piticul plecă dis-de-dimineaţă, o stropi pe sora cea mare cu apă ermecată, aşa cum făcuse piticul cu ţapul, şi deodată fata e trezi. Fata cea mică îşi vîrî sora într-un sac şi puse uţină mîncare deasupra şi cînd se întoarse piticul, îi puse :

— Dragă bărbuţele, n-ai vrea să te mai duci pe la ama să-i duci ceva mîncare ? I-o fi sete şi foame şi e
ingură în toată casa. Ia sacul ăsta, dar să nu te uiţi în el ! „Oare ce-o fi în sac ? se întrebă piticul, trebuie să fie eva deosebit, dacă nu am voie să mă uit în el."

Mai merse el ce merse şi se gîndi că nu-1 vede nimeni, aşa că poate să se uite măcar un pie în sac. Dar cum deschise sacul, auzi o voce :

— Te văd, te văd !

..Iarăşi vrăjitoarea !". se sperie piticul şi închise repede gura sacului şi nu mai îndrăzni să încerce a doua oară. Ajunse la colibă. în sfîrşit, azvîrli sacul la uşă şi spuse :

— Ţi-am adus mîncare de la fiică-ta, dar să ştii că acasă n-ai s-o mai vezi niciodată.

Mai trecură cîteva luni şi fata tot sub pămînt se afla. într-o zi însă, cînd plecă piticul din nou, o învie şi pe sora mijlocie, ca şi pe sora cea mare, cu apă vrăjită din ulcior, şi o băgă şi pe ea în sac, dar de data aceasta în-desă şi aur şi argint cît de mult putu, iar deasupra puţină tre, doar cît să acopere bogăţiile.

— Dragă bărbăţele, du-te, te rog, şi mai du-i rnîncare
mamei. Iată sacul, dar să nu încerci sâ-1 deschizi !

Piticul atît aştepta : să îi facă pe plac fetei : aşa că se învoi şi plecă. Merse el peste munţi şi peste văi, dar sacul era tare greu şi tare ar fi vrut să ştie ce era înăuntru. De-atîta mers obosi şi se opri să-şi mai tragă o clipă sufletul. Dar nici de această dată nu rezistă şi deschise puţin sacul.

— Te văd, te văd ! se auzi imediat vocea.

,,Nici de astă dată n-am scăpat de vrăjitoare !". Şi se ridică repede şi plecă măi departe, nemaiîndrăznind să încerce. Ajunse, în sfîrşit, şi scăpă de sac la uşa colibei.

— Ţi-am adus mîncare de la fiică-ta, dar să ştii că acasă n-ai s-o mai vezi niciodată.

După un răstimp, piticul se gîndi să mai iasă puţin pe pămînt. Fata se prefăcu bolnavă tare şi zăcu în pal pînă ce el plecă. Atunci îi spuse :

— Să nu vii acasă mai devreme de ora douăsprezece. pînt tare bolnavă, aşa că mîncarea nu va fi gata mai devreme. De cum plecă piticul, fata îşi scoase hainele şi le umplu cu paie. Făcu astfel o păpuşă şi o aşeză într-un colţ al patului şi o înveli cu o pătură. Apoi se grăbi să plece acasă luînd cu ea şi un arc şi cele cîteva săgeţi ce *se* aflau atîrnate pe pereţii camerei. Cînd bătu ora douăsprezece, piticul se înfiinţa acasă.

— Vino şi adu-mi mîncare ! îi strigă păpuşii. Dar ea nu-i răspunse.

— Vino şi adu-mi mîncarea, n-ai auzit ? strigă piticul din nou.

Dar păpuşa nici nu se mişca.

— Vino odată cu mîncarea î strigă supărat piticul sau vin eu să te trezesc ! Dar nic-i acum păpuşa nu se clinti din loc.

Piticul furios dădu să o tragă din pat, dar cînd ce să vezi ? Abia o atinse şi camera se umplu de paie.

Deodată piticul se gîndi că precis se întîmplase ceva rău. Urcă pe pămînt şi începu să caute fata, dar minune ? De data aceasta căzu el însuşi în capcană şi ajunse unde puţin mai înainte fuseseră cele două surori. Dar nici urmă de fete. Deodată piticul înţelese că fusese păcălit.

— Aaa, trebuie să mă răzbun şi ieşind prin horn pe pămînt se grăbi spre coliba bătrînei.

Dar nici nu ajunse bine lîngă ogradă, că îl şi întâmpinară cîteva săgeţi.

Piticul nu îndrăzni să meargă mai departe. Făcu cale-întoarsă şi se grăbi spre coliba lui. Cum ajunse se duse glonţ la cămară străfulgerat de o presimţire rea. Nici urmă de aur şi argint.

Doar o cămăruţă goală, alături de o camera plină cu paie.

Cele trei mă tuşi

A fost odată ca niciodată un biet bătrîn sărac ce avea o mică colibă în inima unei păduri. Era un vînător iscusit şi astfel aveau ce mînca el şi familia lui. Şi bătrînul acesta avea o frumuseţe de fată, cum rar mai puteai intimi. Mama fetei însă se îmbolnăvise şi murise cînd fata era încă mică, o copilă. Crescînd, fata se făcuse din ce în ce mai frumoasă, dar era tare singură şi tristă. Aşa, într-o bună zi, se hotărî să plece în lume şi să-şi încerce norocul.

— Bine, fata mea, îi spuse bătrînul ei tată, dar aici, acasă, nu ai învăţat să pregăteşti bucatele ; nu ştii decît să jumuleşti păsări şi să le frigi. Ce-ai să faci în lumea largă ? Dar... mergi sănătoasă şi întoarce-te, de-ţi va fi greu.

Şi fata plecă. Merse ea ce merse, pînă ce ajunse la curţile împărăteşti. Pe cînd se tot minuna ea de frumuseţile ce o înconjurau, o zări împărăteasa, căreia îi plăcu atît de mult înfăţişarea ei, încît o chemă şi o întrebă cum o cheamă şi de unde vine.

Dar două prinţese ce o însoţeau pe împărătească au început de-ndată să o pizmuiască pe fată. Aşa că, a doua zi, o minţiră pe împărătească spunîndu-1 că au auzit-o pe fată lăudîndu-se că poate să toarcă inul pentru o pînză mare într-o zi şi o noapte. Trebuie să spunem că împărăteasa preţuia cel mai mult la om îndemînarea.

— Aşa ! se bucură împărăteasa. De vreme ce a spus, trebuie să şi dovedească.

Biata făptură nu îndrăzni să spună că nu a tors niciodată ; ceru doar împărătesei să-i dea o cameră unde să stea singură. Împărăteasa încuviinţă şi fetei i se aduseră pe dată fusul, furca şi fuiorul de in.

Cînd rămase singură, fata începu să plîngă amar, căci nu ştia ce să facă cu cele aduse şi nu avea nici măcar cui să-i ceară un sfat. Nu mai văzuse pînă atunci un fuior

şi nu ştia să lucreze. Cum stătea ea aşa supărată, apăru din vuzduh o femeie bătrînă, ce-i spuse :

— Ce te necăjeşti, fata mea ?

— Ei, răspunse fata, chiar dacă ţi-aş spune, nu mi-ar folosi la nimic, tot nu mă poţi ajuta.

— N-ai cum şti dacă te pot ajuta sau nu ; poate-ţi dau un sfat bun. Haide, povesteşte-mi ! spuse bătrînă.

Şi faja îi povesti atunci cum împărăteasa.0 pusese să toarcă fire pentru o pînză de in şi că ea nu mai făcuse aşa ceva în viaţa ei, dar că promisese să termine totul într-o zi şi o noapte.

— Aşa deci ! Dacă te învoieşti să-mi spui „mătuşă", cînd o fi să te măriţi, şi voi veni la nunta ta, am să torc eu în locul tău. Iar tu ai face bine să te duci la culcare pînă mîine dimineaţă.

— Da, mă învoiesc, spuse fata înveselită şi merse la culcare. A doua zi dimineaţă, cum se sculă, zări firele de pînză de in întinse pe masă şi erau aşa de frumoase şi de gingaşe, cum nu mai văzuse ea vreodată.

Cînd de-a văzut împărăteasa, a fost atît de bucuroasă, încît o îndrăgi şi mai mult pe fata cea frumoasă.

Cele două prinţese însă erau şi mai invidioase pe hărnicia şi priceperea fetei şi, de necaz, îi spuseră împărătesei că,au auzit-o pe fată lăudîndu-se că poată să şi ţească o pînză mare într-o zi şi o noapte.

împărăteasa 'se bucură iarăşi de priceperea fetei şi o rugă să dovedească cele spuse.

Fata, aproape îngrozită, ceru şi de data aceasta o cameră unde să poată lucra singură. Se puse iarăşi pe plîns şi se tot întreba ce să facă. Cînd, la fel ca prima dată, apăru o bătrînă care o întrebă :

— De ce eşti tristă, fata mea ?

La început fata nu vru să-i spună, dar apoi începu să-i povestească despre răutatea celor două prinţese şi de hotărîrea împărătesei.

— Ei, doar de atîla lucru e vorba ? Dacă te învoieşti să-mi spui şi mic „mătuşă'[1] in ziua nunţii, mă prind eu să-ţi ţes pînza. Tu, n-ai decît să dormi pînă mîine dimineaţă.

Fata se învoi bucuroasă şi nu aşteptă să i se spună de două ori şi se duse la culcare.

Cmd se sculă dimineaţa, zări pînza pe masă, ţesută cu atîla pricepere, că nu mai exista alta la fel. Aşa că o luă cu grijă şi i-o duse împărătesei, care admirînd şi de această dată măiestria fetei, o îndrăgi şi mai mult.

îndată ce plecă fata în grădină, cele două prinţese îi şoptiră împărătesei că au auzit-o pe fată lăudîndu-se că poate să şi brodeze pînza, într-o zi şi o noapte, nemaivăzut de frumos.

Bucurîndu-se din nou, împărăteasa chemă fata şi-i spuse să se apuce de îndată de lucru.

Fata se întoarse iarăşi în camera ei şi mai abătută ca înainte, dar nici nu închise bine uşa, că o altă bătrînică apăru, şi, după ce ascultă povestea fetei, îi promise să-i brodeze toată pînza. cu condiţia să-i spună şi ei ,.mătuşă" cind va veni la nunta ei.

Fata se învoi, apoi se duse să se culce. Dimineaţa, cînd . se trezi, zări pînza brodată întinsă pe masă. Ceea ce văzu fata cu greu s-ar putea descrie ; pînza nu avea pereche de frumoasă ce era.

împărăteasa o cercetă. cu' mare plăcere şi nu mai contenea să o laude pe fată. O îndrăgi ca pe propia ei fiică şi de aceea se gîndi să i-o dea de soţie prinţului, fiul ei, întrebînd-o pe fată, mai întîi, dacă se învoieşte. Fata, fericită să audă o asemenea veste, îl îndrăgi pe prinţ, iar prinţul îa rîndul lui, care preţuia şi el priceperea şi hărnicia ei, se învoi din toată inima.

Şi aşa se pregăti o nuntă ca-n poveşti. Ziua mult aşteptată sosi. Veniră invitaţi de peste mări şi ţări şi toţi se veseleau şi se bucurau şi admirau mîndreţea fetei ş* lucrul făcut de.mîna ei. Dar în timp ce stăteau la masă

şi vorbeau şi chiuiau, apăru o femeie bătrînă şi urîtă, urîtă, cu un nas lung, cit trei la un Joc. De cum o zări, mireasa se ridică şi îi spuse :

— Bună ziua, mătuşă !

— Este acest monstru mătuşa miresei mele ? întrebă mirat prinţul.

— Da ! răspunse fata.

— Dacă este aşa, să i se facă. loc la masă. porunci prinţul.

Dar toţi cei de faţă se strîmbară văzând înfăţişarea ei. Şi de abia se mai obişnuiră nuntaşii să vadă acest chip urît, că îşi făcu apariţia o altă bătrînă. cocoşată. De cum o văzu, mireasa se ridică şi spuse :

— Bună ziua. mătuşă !

— Prinţul o întrebă din nou dacă femeia cea urîtă este mătuşa ei. Şi fata răspunse ca şi prima dată. Şi atunci prinţul porunci din.nou să i se facă loc şi acestei bătrîne la masă. Dar nici nu se aşeză bine cea de-a doua mătuşă, că pe uşă apăru o femeie şi mai hidoasă. Avea un singur ochi, în loc de doi. mare cit o farfurie, roşu şi lăcrimos, de ţi-era groază să-1 priveşti. "Mireasa se ridică şi de astă-dată şi-şi salută mătuşa.

Prinţul îşi întrebă din nrau mireasa dacă într-adevăr femeia ciclop este mătuşa sa şi iarăşi porunci să i se facă loc la masă. Se aşeză şi ea, dar toţi invitaţii nu-şi mâi puteau lua ochii de la cele trei femei. Erau una mai hidoasă ca alta. în cele din urmă, prinţul, curios, întrebă :

— Cum de sînteţi voi mătuşile miresei mele ?

Mireasa

- mea este atît de gingaşă şi de frumoasă !

— Am să-ţi spun eu, începu cea dintîi bătrînă. Cînd eram şi eu tînără, eram la fel de frumoasă că mireasa ta,

dar apoi mi-a crescut nasul atît de lung, că nimeni nu se mai putea uita la mine. Şi asta, pentru că stăteam tot timpul şi torceam şi tot dînd din cap cînd răsucccm aţa, nasul mi s-a tot lungit şi a ajuns ca acum.

— Şi eu am *fost* tare frumoasă în tinereţe, ca fata aceasta, spuse cea de-a doua bătrînică. Dar am tot ţesut ziua şi noaptea, stînd pe scaun, aşa că spatele mi s-a încovoiat şi am ajuns ca acum.
— Şi eu am fost frumoasă în tinereţe, continuă a treia bătrînică. Dar am tot brodat cît era ziua şi noaptea de lungă şi tot uitîndu-mă fix, ochii mi s-au împreunat şi acum arăt astfel.
— A, deci aşa ! spuse prinţul uimit. De acum înainte n-am să-i mai cer soţiei să toarcă, să ţească sau să brodeze toată ziua şi toată noaptea, ci numai cît o vrea şi o putea ea, pentru ca şă rămînă mereu frumoasă şi gingaşă ca acum.

\

Mai isteţ decît un padişah

A fost odată un padişah pus pe tot soiul de rele, căruia-i căşuna să-»şi pedepsească supuşii din te miri ce şi mai nimic. Dacă se întîmpla ca vreun om să nu se aplece bine pînă la pămînî, cînd trecea prin împărăţie, îndată chema gîdele şi poruncea să-1 dea pierzaniei, chiar acolo în mijlocul drumului.

Mureau sărmanii oameni cu zile de smintelile aceştui padişah.

Într-o bună zi, iată că un salepgiu, adică un vînzător de salep, care cutreiera cetatea răcorind sufletul oamenilor cu băutura sa dulce-acrişoară, spuse :

— Să ştiţi, fraţilor, că eu îi vin de hac padişahului
nostru, nu i-ăr mai muri mulţi înainte !

— Dar cum ai să îndrăzneşti ? îl întrebară cu toţii.

— Aşa bine.

Şi Kerim,' că aşa se numea salepgiul, s-a dat peste cap şi a ajuns ajutorul bucătarului împărătesc.

într-o zi fierbinte, de ţi se topea suflarea de atîta căduf, salepgiul pregăti în mare taină, să nu-1 vadă nimeni, un salep. A pus toată măiestria lui în joc.

Padişahul a bătut cu multă rîvnă, şi-a răcorit cerul gurii şi a poftit să afle cine pregătise acea minunată băutură.

Bucătarul împărătesc i 1-a adus îndată pe Kerim, care s-a prosternat la pămint. sărutînd papucii padişahului.

otfte fericirile din lume. apoi a tăcut, aşteptînd, pă cum cerea obiceiul, padisahul 1-a întreba

— Cine te-a învăţat să pregăteşti salepul ?

— Părintele meu, preastrălucite padişah !

— Aşa ?... Şiii... mai ştie cineva în cetate să facă L< pul aşa cum îl faci tu ?

— Numai eu ştiu a-1 pregăti în acest chip, lumina ta !

Atunci, padisahul, îs de mîni'e, tună deodată :

— Şi de ce n-ai în pe alţii, cîine, să facă salep f, meşteşugul tău. c i un supus cinstit ?

Kerim, care "era un om isteţ nevoie mare, răspunse :

— Am socotit că ; . se cuvine să bea orice supus al -■aiuritului padişah astfel de salep, care se cuvine nu mai stăpînului nemuritor.

—- Ehe, se-nvi .ui. şi dacă mi-ar veni mie într-o zi pofta să-ţi ret< ăţîna, cinje-o să-mi mai facă el de salep ?

— O, luminate, d< ■, te oboseşti cu asemenea :ă ?

— Mă judeci ti ! Am să te dau pieirii ! ar mai înainte să-1 înveţi pe bucătarul meu să-mi facă salepul, aşa cum îl faci tu. Să piei din ochii mei, pocitanie, pe care vreau să te trimit cit mai curînd în grădinile veşnice... să faci salep şi răposaţilor! hohoti padisahul mulţumit.

Kerim ieşi îngînduTat. Viaţa lui nu se mai ţinea decit itr-un firicel de speranţă. Se gîndi cum s-o întoarcă în folosul său, să nu-şi prăpădească zilele.

6

Se duse la bucătărie şi-i spuse marelui bucătar qsîg recute, apoi îl învăţă cum să pregătească salepul.

Dar, după ce padisahul sorbi primele înghiţituri, se opri mînios şi se răsti Ja marele bucătar cu o ură cumplită în privire.

— Cine a făcut salepul ?

— Eu. preastrălucite stăpîne, după cum m-a învăţat Kerim-salepgiul, după cum a poruncit luminăţia ta,

— Să vină gîdele, să-ti taie capul că n-ai fost în stare să faci salepul aşa cum îmi place. Şi să-i taie şi lui Kerim capul, că nu te-a învăţat cum trebuie !

— Şi-atunci. cînd înălţimea ta va pofti să bea salep, îşi luă inima în dinţi marele bucătar, cine ţi-1 va mai pre-găti ?

— Netrebnicule, dacă-i aşa, să-1 iei pe Kerim şi să-1 înveţe pe ajutorul tău cum se face salepul. Apoi să-mi aduci o carafă plină cu salepul pregătit de el şi la urmă vji tai capul la amîndoi... ţie şi nechibzuitului aceluia d:-Jterim. Să fiţi mulţumiţi că v-ammai lăsat viaţă cîtva timp.

Se duse bucătarul şi-i povesti lui Kerim totul. Kerim, liniştit, rosti mai mult pentru' sine :

— Dacă aşa voieşte padişahul, facă-i-se voia. Că pute rea noastră e mică, dar n-a pierit de tot şi vom vedea ce va da la K mină.

Căci Kerim anume nu-i spusese bucătarului tot secretul salepului. îl chemă pe ajutorul bucătarului şi, cu multă caznă, pregătiseră salepul. La sfîrşiţ turnă trei picături dintr-o licoare verde, ce-o păstra într-o sticluţă, iar salepul luă o, culoare .frumoasă cum e smaraldul.

— Ce ai pus în salep, Kerim ? întrebă îngrijorat marele bucătar.

— îţi voi spune, ai răbdare, după ce va gusta padişahul. De aceea nu i-a p alepul tău, că n-avea şi cîţiva stropi din licoarea verde pe câre-o am de la răposatul meu tată, odihnească-se-n pace j •'-

Se înfăţişară padişahuluî. îi puseră pe masă vasul de cristal cu nemaipomenita băutură.

Padişahul se uită minios la ei şi strigă :

— Este salepul care-mi place mie ? Kerim răspunse lini;

— Este, strălucirea ta !

— Cine 1-a pregătit ?

— Ajutorul marelui bucătar, aşa cum a poruncit Luminăţia ta şi cum l-am învăţat eu.

Luă vasul şi—| duse la gură, să soarbă. Atunci, ochii lui Kerim se străluminară ciudat, de-l înfiora pe padişah, care nu mai bău, ci spuse, scrîşnindu-şi dinţii :

■— Bea tu întîi, salepgiule !

Kerim întinse liniştit mîna spre vas, dar se opri şi, aplecîndu-se pînă la pămînt, spuse :

— Nu se cuvine să beau eu înaintea Li • i tale... şi mai cu seamă din acelaşi vas!

— îţi poruncesc să bei ! strigă padişanul inspâimîntă-tor.

— Nu uita, Strălucite padiş-ah, că eu r paharnicul Strălucirii tale, îndrăzni Kerim. ■

— Paharnic vei fi ! Şi gustă îndată, cum îţi poruncesc !

— Prealuminate stăpîn, mai grăi liniştit Kerim, din cristalul împărătesc nu mă încumet să beau, dar voi aduce de la bucătărie o cupă.

Şi, fără să mai zăbovească, îşi aduse degrabă o eupă în care turnă salep. Padişanul îl urmărea cîinos, cu gînduri negre, după cum îi era obiceiul.

Kerim bău pe nerăsuflate, se şterse la gură şi puse' cupa jos, mai fericit parcă decît oricînd.

Padişahul, nerăbdător, aşteptă să vadă ce i se? ntîmplă salepgiului, dar nu i se întîmplă nimic. Mai mult; Kerim parcă plesnea de sănătate şi de voie bună. Toată aceastea erau şi nu erau pe placul hainului de padişah.

Apoi, cu un rînjet satisfăcut, hotărî :

— Pînă aici ţi-a fost, salepgiule ! Tot pe mîna gîde-
lui vei ajunge, măcar că te-am făcut paharnic ! Nerăbdă
tor şi lacom duse vasul la gură şi încă bău şi iar bău,
pînă ce nu mai rămase în cristal nici o picătură. Cînd
puse vasul pe masă, simţi că se sufocă, încercă să răsufle
mai tare, apoi bătînd aerul cu mîiniîe, se prăbuşi ca o
piatră şi mort rămase.

— Atîla ţi-a fost, căpcăun nesăţios ! strigă Kerim. A scăpat poporul de tine !

— Dar cum ai făcut, Kerim ? întrebă cu adîncă uimire marele bucătar. Doar ai băut şi tu şi n-ai nimic ?

— Această băutură este năzdrăvană : dacă o bea un om cu sufletul veninos se transformă în otravă.

Cînd s-a aflat că ţara scăpase de padişahul cel smintit şi ucigaş, toţi au răsuflat uşuraţi, iar pe Kerim cel sărac l-au ales mare vizir şi l-au încărcat cu daruri, pentru curajul şi isteţimea de care dăduse dovadă, şi mai ales, pentru că scăpase pe atîţi oameni nevinovaţi de la moarte. Dar şi băutura asta numită salep, şi care este atît de bună, 1-a ajutat pe "Kerim să cîştige viaţa pentru el şi pentru ceilalţi.

Vulpea face o farsă lupului

într-o bună zi, vulpea se ducea tacticoasa spre vizuina ei eu o găină în bot, furată din nu ştiu ce ogradă din satul apropiat de pădure. Pe drum se întîlni eu un bursuc. Şi el îi spuse :

— Ştii că adineauri l-am auzit pe lup spunînd că el e mai isteţ decît tine şi se uimeşte cum de toate animalele ţi-au născocit faima de cea mai şireată din pădure !

Spunîndu-i acestea, fugi şi o lăsă pe vulpe pe gînduri. Nu trecu mult timp şi vulpea dădu nas în nas cu lupul.

— Ce-am auzit, cumetre, îi vorbi vulpea lupului, eşti invidios de faima mea ? .

— Ce-i drept, mă cam mir㠄 de unde şi pînă unde te socot pe tine dintre toate vieţuitoarele pădurii a fi ceâ mai şireată ! nu se dădu în lături să recunoască lupul.

— Hai să- facem **o** plimbare, ca să putem vorbi în , voie, şi poate, pînă la urmă, ne vom da seama care din **noi** e mai iscusit, îi pofti vulpea.

— Hai !

Şi vulpea o porni alături de lup pe cărarea care ducea înspre nişte capcane bine cunoscute de ea, puse de vînătorii dibaci de prin partea locului.

N-au făcut prea mulţi paşi unul alături de celălalt, că lupul nu se ştie cum. dar puse o labă exact în capcană şi barşt ! şi-a şi prins-6.

— Ce-ai păţit, lupule ? îl întrebă cu un aer nevinovat vulpea, prefăcîndu-se că nici n-ar fi văzut prea bine ce se întîmplase.

— N-ai de gînd să mă ajuţi ? Nu vezi că mi-am prins laba într-o capcană ? urlă lupul înfuriat.

— Dibaci cum te lauzi a fi. nu mă îndoiesc că şi singur vei şti cum să scapi ! i-o întoarse vulpea.

— Nu mă lăsă aici, te rog mult de tot ! o rugă lupul.

— Dacă recunoşti că eu sînt mai isteaţă ca tine, îţi spun ce Să faci, ca să scapi !

— Ei bine. recunosc, recunosc ! Eşti neîntrecută în viclenii, ic dibăcii, în toate, dar sqapă-mă ! Spune-mi mai ţ'epede ce trebuie să fac ? !

— De fapt, n-ai încotro ! Trebuie să aştepţi să vină vînătorul care a pus capaana. Te vei preface că ai murit, îi vei lăsa să-ţi dea un ciomag în cap, fără să te clinteşti, ca să-1 faci să creadă -că eşti mort, iar cînd te va scoate din capcană şi te va azvîrli pe jos, o iei la goană ! Ascut-, tă-mă, numai aşa te poli salva ! Dar la sfîrşit le spui tuturor că numai mintea mea ascuţită te-a scăpat de la moarte 1

Şi spunîndu-i acestea, vulpea dispăru în direcţia vizuinei ei. A doua zi dimineaţă, cu mutra pe care o avea lupul, după o noapte de groază şi suferinţă, pe lîngă dezonoarea pătimită în faţa vulpii, nu-i fu greu să se prefacă mort Ascultă de sfaturile vulpii şi izbuti să scape.

Din ziua aceea nu mai scoase o vorbă despre cumătră vulpe şi o ocoli pe cît îi era eu putinţă.

Iepurele şi broasca rfioasă

A fost odată o babă şi un moş. Şi, pe cît era moşul de bun la suflet, pe atît era de afurisită baba. Ca să nu a înfurie pe babă, moşul nu-i ieşea din cuvînt, temîndu-se mereu de gura ei.
într-o bună zi, o zi geroasă de iarnă grea, îl trimise fără nici o milă în inima pădurii, ca să-i aducă lemne cît mai multe, că în casă îi era tare frig. Şi moşul o ascultă şi se duse în pădure. Văzu cîţiva butuci şi se apucă să-i taie şi să-i smulgă din rădăcini. Dar, pe neaşteptate, dintre copaci, apăru un pitic cu barbă. mare. I se făcu milă de bietul moş şi-1 întrebă cum de se află în inima pădurii pe menea ger.

— M-a trimis baba mea, să tai lemne, că-i era tare
frig.

— Nu te mai osteni atît. Du-te acasă şi vei găsi ma
ia ticsită de lemne tăiate, atîtea cît să ieşiţi din iarnă şi
să întîmpinaţi primăvara !

Moşul îi mulţumi şi bucuros se întoarse acasă, unde, într-adevăr, cînd se uită împreună cu baba lui în magazia lăsată goală, o văzură ticsită de lemne.

Curioasă, baba' îi spuse moşului să-i povestească în ce chip se petrecuse minunea aceea. Şi moşul îi istorisi totul din fir-a-păr.

- După o zi sau două, baba se gîndi ce se gîndi şi apoi îşi tălmăci gînduriîe :

— Tu du-te din nou în pădure şi caută-1 pe pitic.
Spune-i să ne dăruiască altă casă, frumoasă, nu ca asta,
şi plină cu de toate. Să nu cumva să te întorci pînă nu-1
găseşti !

Şi deşi gerul.era şi mai înteţit ca înainte, moşul, dîr-dîind tot de frig, o ascultă pe baba lui, din cuvîntul căreia nu îndrăznea să iasă. Căută ce căută şi la urmă îl găsi.

— Piticule bun şi făcător de minuni, începu moşul
I să-i spună, baba mea îţi cere o casă frumoasă, nu prăpădită
I ca a noastră, şi în ea să pui tot felul de bunătăţi. Nu mai
I avem de fapt ce mînca şi sîntem bătrîni şi neputincioşi.

— Ce-mi cereţi voi se va Îndeplini. Aşa e, sînteţi foarte bătrîni, neputincioşi, şi nu aveţi pe nimeni să vă ajute. Mergi bucuros acasă şi de acum încolo fiţi fericiţi !

Aşa a fost precum i-a făgăduit piticul. In locul cocioabei dărăpănate, o găsi pe babă într-o casă frumoasă şi îndestulată cu de toate.

Piticul îşi ţinuse făgăduiala. Dar bucuria babei nu ţinu multă vreme, căci după doar o săptămînă, se grăbi să-i spună moşului :

— Ei bine, dar cînd s-o termina tot ce avem prin cămară, magazie şi pod, ce-o să facem ? Nu crezi tu că ar fi bine să te duci la piticul tău din pădure şi să-i ceri o prăvălie plină cu tot felul de lucruri de vînzare ? în felul
I ăsta ne vom cîştiga pîinea fără ajutorul lui şi-1 vom lăsa în pace. Ia porneşte-o chiar acum şi-i spune ce-mi doreşte inima !

Moşul, care nu ieşea din vorba babei, o şi porni. Şi-1 căută tare mult, pînă ce dădu în cele din urmă de el.

— Ce mai e de astă dată, moşule ? Ce-i mai doreşte inima babei ? Ia spune !

— Uite aşa şi aşa... îi repetă vorbă cu vorbă cele cerute de babă, potolind curiozitatea piticului.

— Bine, bine, s-ar putea să aibe ea dreptate. Dar după asta cred că n-o să te mai trimită să-mi ceri nimic. Du-te acum acasă şi dorinţa ei va fi împlinită ! şi piticul iar se făcu nevăzut.

Şi moşul era sigur, văzînd-o pe baba lui tare bucuroasă că rîdea cu cei doi dinţi, ultimii care-i mai rămăseseră, că după ce s-a văzut cu prăvălia aceea mare şi frumoasă, încărcată peste poate, nu avea să-şi mai dorească nimic.

Dar s-a înşelat, că, nici după 6 lună, baba îi spuse moşului :

— Ştii ceva, moşule '.' Eu ni-am cam plictisit să tot stau în prăvălie şi să vind. Te duci chiar acum şi-i spui piticului să mă facă o contesă şi pe tine un conte şi să avem mulţi slujitori, ca noi să nu facem altceva decît să le poruncim lor ce să facă !

Moşul încremeni auzind asemenea năzdrăvănie. Dar baba lui atîta s-a îndărătnicit de 1-a făcut pe bietul om să se ducă iar să-1 caute pe pitic şi să-i spună ce i-a trecut babei prin cap. L-a căutat tare mult, pînă 1-a găsit.

— Moşule, ce s-a întîmplat ? s-a cam răstit piticul la el, bănuind că îi cere altă minune.

Ruşinat, moşul avu totuşi curajul să-i destăinuie, nesăbuinţa babei, iar pitieul se ului de atîta nesocotinţă la o ră. Cu sinceritate îl întrebă pe moş :

— Şi tu chiar ai vrea să devii conte ? '*• Şi tot cu sinceritate, moşul îi răspunse :

— Nici gînd, dar mi-e frică de gura ei învenin.

— EL bine, dacă asta-i e dorinţa, du-te acasă şi, în. ei da de un palat, pe babă o vei găsi contesă ci de slujitori în jur.

Plictisit, piticul dispăru ca înghiţit de pămînt.

Moşul, înainte de a ajunse acasă, se pomeni înveş-mîntat în straie scumpe, cusute în fir de aur şi nici nu-şi crezu ochilor, cînd la una din ferestrele palatului o zări pe babă, şi ea ca o contesă, iar pe scările palatului, de-o parte şi de alta tot felul de slujitoii, cate se închinau în faţa lui.

■ Moşul, sau mai bine zis contele, urcînd scările palatului, se gîndea că poate de astă-dată baba se va arăta mulţumită şi nici că va mai pomeni vreodată de pitic şi de alte dorinţe de împlinit. De altfel, mintea lui nu-şi închipuia ce ar putea cere mai mult decît atît

— Uite ce, moşule, îi spuse baba-contesă într-o bună zi,-de fapt o zi rea. ca să scapi din parte-mi de orice altă

rugăminte, spune-i să-şi treacă toată puterea lui magică asupra mea, şi atunci, într-adevăr, voi fi şi eu fericită şi nu voi mai avea de ce să te mai trimit la el ; cel mult îmi va cere el mie să-i împlinesc vreo dorinţă...

Moşul deveni stană de piatră. I s-a părut cu totul neobrăzată dorinţa ei, încercă să-i spună că aşa ceva nu putea cuteza, în fine, cîte nu-i spuse moşul ca s-o îndu plece să renunţe la asemenea nebunie. Dar baba-contesă îi făcu brînci pe scări, de se trezi în curtea palatului. După ce se dezmetici, văzînd că n-are încotro, se duse în pădure. Intîlnindu-1 pe pitic, îi istorisi în amănunt toate vorbele schimbate între ei. Piticul îl privi cu o privire de foc şi-i spuse : -

— Moşule, tu-mi inspiri milă, încă din prima zi cînd te-am văzut pe ger spărgînd lemne, dar eşti un mare fricos, n-am ce-ţi face. Iţi spun doar atît : de azi încolo te voi izbăvi de orice dorinţă a babei." Nu va mâi putea şă-ţi ceară nimic ! Şi nici pe mine nu mă vei mai întîlni niciodată, de-ar fi să răscoleşti toate pădurile ! Ne despărţim pentru totdeauna.

Ii cădeau tare greu cuvintele piticului, şi moşul avu o presimţire rea. Mai înainte de a se face nevăzut piticul, moşul simţi că alerga prin pădure spre casa lui.

Ce se întîmplase ?-

Piticul îl transformase în iepure. Cu inima cit un purice, alerga iepureşte spre palatul babei-contese, în speranţa că ea va face ceva pentru el, dacă-1 va recunoaşte...

Dar, minune ! In locul palatului o băltoaca mare cît toate zilele, şi pe malul ei orăcăia o broasă rîioasă, care inspira silă şi nlilă...

Iepuraşul o luă la goană în pădure, ştiind şi el ca niciodată n-a făcut casă bună.broasca şi cu iepurele !

Trei boabe de mazăre

Un om sărac îi spuse într-o zi fiului său :

— Sînt atît de sărac, că nu am nici pentru mine o bucată de pîine. Va trebui să. te duci undeva să lucrezi. Eu nu te mai pot întreţine. Cît timp ai fost mic şi nepu tincios, ţi-am dat de mîncare, m-am lăsat adeseori flămînd, numai ca să ai tu ce duce la gură. Dar nu mai pot, înţe- lege-mă, nu mai pot.

Fiul îl ascultă cu amărăciune. îşi dădea seama că are dreptate şi îngînă, abia reţinîndu-şi lacrimile :

— Bine. tată. înţeleg şi îţi mulţumesc pentru tot ce ai făcut pentru mine. Uite, mă duc să-mi caut de lucru.

— Nu-ţi pot da decît un singur sfat : nu uita că primul lucru pe care-1 vei întîlni în cale, să-1 iei şi să-1 păstrezi.

Se îmbrăţişară şi se despărţiră. Fiul luă traista pe umăr şi' plecă pe drumul nesfîrşit şi prăfuit, în lume.

Merse, merse, şi dădu în cale peste un bob de mazăre. îşi aduse aminte de cuvintele tatălui său, luă de jos bobul de mazăre şi-1 vîrî în traistă. Mergînd mai departe, întîlni al doilea bob de mazăre. îl ridică şi-1 vîrî în traistă. înspre seară, dădu şi de al treilea bob de mazăre ; îl ridică şi-1 vîrî în traistă.

Se făcuse întuneric cînd ajunse la un conac boieresc. Se opri sub pridvor şi o întrebă pe boieroaică, care stătea într-un jilţ, împreună cu fiica sa :

— Să-mi fie cu iertare, v-aş întreba ceva : pot să
înnoptez la conacul dumneavoastră ?
— Cum să nu, răspunse boieroaica, măsurîndu-1 din
I cap pînă în picioare. Tînărul îi plăcea, dar şi mai mult îi
plăcea fiicei sale, care coborî repede din pridvor şi des-| chise poarta.
Tînărul, obosit de drum, se aşează sub un copac să ră-[sufle niţel.
■ Boieroaica alergă la soţul său şi-i spuse :
— A venit un om străin la noi. Vrea să rămînă aici
peste noapte. Nu ştiu, d,ar tare mi se pare că nu-i om
sărac. A îmbrăcat însă haine vechi, pentru că vrea să
iscodească ceva. Pare-mi-se că vrea să se însoare cu fiica
I noastră, că prea s-a uitat la ea. Dar om vedea noi
cine-i. Boieroaica chemă un servitor şi-i porunci :
— Ai văzut omul acela străin de sub copac ? Pre-găteşte-i un pat cît mai rău şi pîndeşte să vezi ce face toată noaptea.
— Am înţeles, spuse servitorul şi plecă grăbit să îndeplinească porunca.
Boieroaica se întoarse atunci spre soţul ei :
— Dacă, într-adevăr, e om sărac şi necăjit, aşa cum
ar părea să fie, atunci va dormi şi în patul rău. Iar dacă-i
din niscaiva casă bogată, atunci se va zbate toată noaptea
fără să doarmă. Aşa că mîine vom vedea.
Servitorul îi pregăti omului străin un pat cît se poate de rău, aşa cum i se poruncise. Tînărul se dezbrăcă şi se culcă, dar, fiindcă îi era teamă ca nu cumva să-i fure cineva traista, singura avere pe care o avea, o aşează sub cap. Traista însă nu se putea închide şi cele trei boabe de mazăre se rostogoleau mereu afară, iar tînărul era nevoit să le caute în aşternut şi să le vîre din nou în traistă. De-abia vîra" în traistă primul bob, şi ieşea al doilea, îl căuta pe al doilea şi-1 vîra în traistă, apoi ieşea al treilea. Aşa s-a chinuit toată noaptea şi n-a pus geană pe geană, de frică să nu piardă boabele de mazăre.

— Ei, cum a dormit ? întrebă curioasă a doua zi boieroaica pe servitorul, care stătuse toată noaptea ia pîndă.

— N-a dormit deloc. Toată noaptea s-a învîrtit în aşternut.

— Aha, am spus eu că nu-i om sărac, se bucură boie-roiaca şi alergă să-i spună vestea soţului şi fiicei sale.

Toţi trei se sfătuiră cum să facă să-1 mai ţină încă o noapte pe omul acela străin la conac, pentru a se convinge dacă este, într-adevăr, de viţă nobilă şi nu sărac, aşa cum vrea el să pară.

Erau din cale-afară de prietenoşi cu el. Mîncară împreună, făcură o plimbare prin grădina conacului boieresc, iar cînd fu de amiază, l-au invitat cu ei la masa de prînz. După masa de seară, îl duseră într-o cameră frumos şi bogat împodobită.

„Treburile merg strună, cugetă tînărul. Văd că sînt într-o casă de oameni cinstiţi şi cumsecade. La ce bun să mai aşez traista sub cap şi să caut toată noaptea boabele de mazăre ? Văd că pot să dorm liniştit."

Tînărul agăţă traista în cuier, se dezbrăcă şi se aşează într-un pat moale, cum nu mai văzuse niciodată pînă atunci, şi adormi buştean.

A doua zi dimineaţa, boieroaica îl întrebă curioasă pe servitorul care stătuse toată noaptea la pîndă :

— Ei. cum a. dormit azi-noapte ?

-— Ca mielul. Nici măcar nu s-a mişcat.

— N-am spus eu ? E om de viţă nobilă. Poate chiar şi prinţ.

Fireşte, alergă numaidecît la soţul şi fiica ei, să îe spună marea bucurie.

După micul dejun, străinul se sculă în picioare, le mulţumi la toţi pentru primirea, într-adevăr frumoasă," pe care i-au făcut-o, la care el nici nu se aşteptase?, le dori tot binele şi dădu să plece pe drumul său.

— Şi unde te duci, prietene ? întrebă boierul.

— Păi, mă duc pe drumul acesta nesfîrşit. Unde ? Nu ştiu nici eu, dar mă duc.

— Dacă aşa stau lucrurile, apoi nu-ţi dăm voie să pleci. De ce să pleci ? Uite, fiica noastră e de vîrsla ta. Ai văzut-o, ai cunoscut-o şi nădăjduiesc că-ţi place. Dacă vrei, dacă ai această dorinţă, ţi-o dau de nevastă. Mă învoiesc şi eu, şi mamă-sa, arătă spre boieroaică, care încuviinţă numaidecît din cap, bucuroasă.

Tînărul, auzind aceste cuvinte, înţepeni o clipă, dar îşi reveni repede şi, zicîndu-şi în sinea sa „apoi fie ce o fi'", consimţi pe loc la această căsătorie neobişnuită.

In aceeaşi zi începu-nunta, o nuntă mare, care a ţinut patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi. în acest timp, toată lumea din împrejurime era veselă, nu exista nici o faţă tristă, preafericitul mire nu-şi bătea capul ce va ieşi din toată povestea asta. Era vesel şi bine dispus.

După patruzeci de zile, boieroaica îl, chemă la ea pe ginerele său şi-i spuse :

— Copilul meu, nunta s-a isprăvit. E acum vremea şi
•rîndul să-i arăţi nevestei tale moşia şi castelul tău. Aşadar,
mîine veţi pleca.

Cînd auzi de moşie şi de castel, tînărul fu cît pe-aci să ţipe şi să-i spună tot adevărul, că tată-său nu are decît o colibă dărăpănată şi atîta tot. Dar se răzgîndi în ultima clipă şi dădu din cap, în semn că, a doua zi, se va duce cu nevastă-sa. Fireşte, buna dispoziţie îi pieri îndată şi faţa lui arăta acum amărăciune şi îngrijorare.

— Ştiu că îţi vine greu să te desparţi de noi, zise soacră-sa, văzîndu-1 atît de cătrănit. Dar, lasă, dragul meu,
în curînd vă veţi întoarce şi iarăşi vom fi împreună.

A doua zi, o trăsură frumos împodobită, la care erau
înhămaţi patru "cai albi, îi aştepta în curte. Luară cu şi trei saci de seminţe pentru hrana cailor şi un sac plin cu galbeni, pentru cheltuială. Vizitiul şi un servitor stăteau „în faţă, iar tinerii căsătoriţi, în spate, pe perini moi şi curate.

Cînd plecară, boieroaica începu să lăcrimeze, dar soţul ei o trase de mînecă :

— Nu mai smiorcăi ! Ce vrei, să le faci inimă rea ?
Nu vezi cît sînt de amăriţi amîndoi !

Trăsura plecă şi se îndepărtă ; la început, încet, apoi caii începură un trap vîrtos şi un nor uriaş de praf se ridică în urma lor.

Tînăra soţie era amărîtă, dar şi mai amărît era soţul ei, pentru că, cugeta vizitiul şi servitorul, uitîndu-se la ei, e greu să te desparţi de părinţi. Tristeţea îl copleşi atît de mult pe tînărul soţ, încît nu scoase nici o vorbă, iar soţia sa se uita pe furiş la el. „Ce inimă simţitoare şi delicată are, cugeta în sinea ei. îi vine greu să se despartă de părinţii mei."

în acest timp, tînărul îşi bătea capul îngrijorat, gîn-dindu-se ce se va întîmpla cînd vor ajunge la coliba lui tată-său, veche şi dărăpănată. Şi era amărît peste măsură din cauza aceasta. Nevastă-sa mai zicea cîte o vorbă, dar el tăcea, tăcea tot timpul.

Seara se lăsase de-a binelea, cînd trăsura intră într-o pădure mare şi întunecoasă, încît caii de-abia mai vedeau drumul. Tînăra soţie se sperie, trase cu ochiul la bărbatul ei, scufundat în tăcere şi amărăciune. Stătu o clipă pe gînduri, apoi îl întrebă :

— Spune-mi, dragul meu, mai e mult pînă la castelul tău ?

— A, e mult. Avem drum lung de străbătut pînă acolo, răspunse el. Uite, s-a lăsat întunericul, ce ar fi să aţipeşti un pic, că mai avem mult de mers.

Şi iarăşi se scufundă în tăcerea lui. Caii mergeau acum încet pe întuneric ; trăsura se legăna uşor şi tînăra femeie aţipi. Cînd o văzu bărbatu-său dormind, se gîndi în sinea lui : „Acum cred că e timpul cel mai potrivit să dispar." Trase cu urechea la vizitiu şi servitor. Aceştia moţăiau şi ei, obosiţi de atîta drum. Tînărul se ridică încet, stătu o clipă aşa, în picioare, şi cînd se încredinţa că nu-1 poate

auzi nimeni, sări din trăsură.. „Mai bine mort, decît să afle cît sint de sărac",/cugetă el.

Intră în pădure,,dar nu apucă să facă decît cîţiva paşi şi-i apăru în cale un bătrîn cărunt.

— încotro, tinere ? Ce te-a găsit să intri în adîncul pădurii la ceasul acesta ?

— Mă duc la moarte, zise el şi începu să-i spună, de-a fir-a-păr toată povestea ciudată a căsătoriei sale, care va avea, după cît se pare, un sfîrşit şi mai ciudat.

Bătrînul cărunt clătină din cap :

— Şi pentru asta îţi baţi tu capul ? Mai bine du-te înapoi în trăsură şi mai mergeţi puţin. Veţi ajunge la castelul meu. Eu tocmai acum plec de-acasă şi mă întorc abia după un an. In tot acest timp, poţi să fii stăpînul castelului meu. Dar nu uita un lucru ; în preajma reîntoarcerii mele, castelul se va cutremura. Străduieşte-te, tu şi nevastă-ta, să fugiţi îndată din castel. Dacă întîrziaţi o singură clipă, atunci, gata, veţi pieri.

Tînărul stătu un timp pe gînduri, apoi, dintr-o dată luă hotărîrea să facă aşa cum îl sfătuieşte bătrînul cărunt, îi mulţumi pentru povaţă şi alergă spre trăsură, care tocmai atunci se oprise şi-1 aştepta pe drumeag.

— Am coborît din trăsură, fiindcă am crezut că am apucat un drum greşit. Dar m-am convins că acesta este drumul cel adevărat, îi spuse el soţiei sale, care, între timp, se trezise din somn şi se neliniştise grozav, cînd văzuse că bărbatul ei nu mai este în trăsură.

Vizitiul şi servitorul, care se speriaseră şi ei, întrebară nerăbdători:

— Mai e mult pînă la castel ?

— A, nu, nu mai e mult. E aproape. Aproape de tot.

Vizitiul dădu bice cailor şi-trăsura, cu tot întunericul, înainta acum mai repede pe şosea.

La scurt timp, se zări un castel luminat. Vizitiul şi servitorul se întoarseră încîntaţi spre tinerii căsătoriţi.

— Hai, mînă, minăă ! zise tînărul atras şi el de fru
musețea castelului.

Cînd ajunseră, la intrarea în castel stăteau patru rîn-duri de paznici, bine îmbrăcaţi, care le făcură plecăciuni şi-i salutară ca pe nişte stăpîni adevăraţi.

— A, castelul tău e mult mai frumos decît conacul
nostru ! zise tînăra soţie şi simţi, dintr-o dată, o mare
bucurie şi mulţumire sufletească, fiindcă ascultase de
maică-sa şi se căsătorise cu tînărul ce părea sărac.

Aşa au trecut săptămînile, aşa au trecut lunile, una după alta. Trăiau fericiţi în castelul cel frumos, dar timpul trecea şi în curînd avea să se împlinească anul. Cînd se împlini un an, castelul începu dintr-o dată să se cutremure atît de puternic, încît se părea că totul se dărîmă. De-abia atunci tînărul îşi aduse aminte de cuvintele bătrînului cărunt şi se repezi să-şi ia nevasta şi să fugă. Dar nevas-tă-sa dispăruse fără urmă. Tînărul alergă din cameră în cameră, o căută în dulapuri şi pe sub mese, urcă şi-n pod ; apoi reveni iarăşi şi alergă din nou, din cameră în cameră, se uită în dulapuri şi pe sub mese, urcă din nou în pod, dar, nevasta, nicăieri, de parcă o înghiţise pămîntul.

în sfîrşit, dădu în curte de o bătrînă urîtă, care-1 privi cu nişte ochi răutăcioşi. El nu mai ţinu seama de nimic, căci era mult prea îngrijorat de dispariţia nevestei sale. De aceea se întoarse spre bătrînă şi o întrebă cu o voce blîndă .:

— Nu ştii cumva, măicuţă, unde e nevastă-meâ ? Am
căutat-o peste tot, dar n-am găsit-o. încă astăzi va trebui
să fugim din acest castel, căci vom pieri dacă nu fugim
înainte de reîntoarcerea adevăratului stăpîn al castelului.

Bătrînă urîtă şi schimonosită îl privi cu ochii ei răutăcioşi şi spuse :

— Nu trebuie să tremuri aşa, omule ! Caut-o pe bu
cătărească şi spune-i să trimită la moară şapte saci de grîu
de şapte ori semănat. Să macine grîul de şapte ori. Din
făina astfel obţinută să frămînte aluatul pentru pîinc de
şapte ori, apoi să-1 lase să se coacă de şapte ori. Pîinea

coaptă de şapte ori s-o aşeze la intrare. De restul nu trebuie să ai nici o grijă.

„De două ori m-a ajutat norocul. O dată. clnd am cerut să înnoptez la conacul boieresc, iar a doua oară, cînd ra-am însurat. Poate că mă va ajuta şi a treia oară", cugetă tinărul.

Liniştindu-se, se duse numaidecît la bucătăreasă şi-i porunci, aşa cum 1-a sfătuit bătrîna urîtă şi schimonosită.

Dar de-abia porunci şi castelul începu a doua oară să se cutremure, atît de puternic, încît începură să i se crape zidurile.

„Castelul se va dărîma de o sută de ori, pînă ce se va coace pîinea aceea ! îşi zise îndurerat. Dar fie ce o fi. Mai bine mor, decît să-mi las nevasta să îndure ruşinea şi umilinţa că s-a căsătorit cu un vîntură-lume."

Bucătăreasa a isprăvit de copt pîinea cu mult mai degrabă decît crezuse el. O aşează la intrare în castel, aşa cum îi poruncise tinărul ei stăpîn. Şi acesta a fost norocul lui.

Tocmai atunci venea valvîrtej un zmeu uriaş, care' avea şapte capete şi şapte limbi de foc îngrozitoare.

— în castelul, meu e miros de om ! strigă din depărtare zmeul, în timp ce limbile de foc jucau înfiorător, cu flăcări de cîte şapte metri.

— Unde-i poarta ? Unde-i poarta de fier a castelului meu ? Nu mai recunoaşteţi pe vechiul vostru stăpîn ? î urla zmeul în faţa intrării.

In clipa aceea, cele ^şapte pîini coapte răspunseră :

— Degeaba te zbaţi, zmeule, degeaba. Numai dacă îngădui să fii de şapte ori semănat, de şapte ori secerat, de şapte ori măcinat, de şapte ori frămîntaţ şi fie. şapte ori copt, numai atunci îţi vom îngădui să intri. Altminteri, nu ne clintim din loc. ' . ■:

Zmeu! se înfurie că poarta castelului nu vrea.să i se supună şi o izbi cu atîta putere, încît castelul se învîrti de trei ori in jurul său. Dar poarta tot nu se deschise.

Năvăli cu atîta putere şi a doua oară asupra porţii, încît castelul se îhvîrti de şase ori în jurul său. Dar poarta nici nu se mişcă din loc. Năvăli şi a treia oară, cu atîta putere, încît zmeul se desfăcu în bucăţi, împrăştiindu-se peste tot ; şi astfel pieri în faţa porţii castelului, care nici de data aceasta nu se deschise.

Cînd îl văzu mort, tînărul observă un smoc de păr cărunt şi rămase încremenit : „Va să zică, ăsta era omul acela cărunt, care m-a invitat să stau în castelul său. Ce ticălos !"

Tînărul îi întoarse spatele, scîrbit de înşelăciunea zmeului.

Dintr-Un colţ al grădinii, ncvastă-sa venea, zîmbind spre el.

Aşa' au rămas în castel amîndoi, bucuroşi şi fericiţi. S-au dus în curînd la părinţii ei. L-au vizitat şi pe bătrînul lui tată şi i-au dus tot felul de daruri. Au revenit apoi în castelul frumos şi bogat împodobit, unde poate că trăiesc şi astăzi, dacă nu cumva au murit.

Cuprins

Poveşti româneşti de Al. Antemireanu
Cîmpan verde şi frumos
Zîna de pe tărîmul florilor
Ciobanul şi fata de împărat

Poveste anglo-saxonă repovestită
Beowulf, prinţul cel viteaz

Poveşti arabe
Cămila şi furnica
Prieten devotat

Poveste cehă repovestită
Feciorul de împărat de prieteni ajutat

Poveste chineza
Bătrînul grădinar şi zîna florilor

Poveşti ciliene
Broasca
Adevărul şi dreptatea
Corbul
Bobita
Greierele
Capul de catîr
Prichindel
Comoara

Poveşti franceze
Corbul şi vulpea
Coroniţă de rouă
Darnicul şi zgîrcitul

Povesti germane
NeinfricatuL Sigurd şi balaurul
Ionită şi Cocuţa

Poveste greacă
Aventurile lui Cuculili

Poveşti italiene
Păţaniile lui Ciuciumingu
O viespe, un păianjen sau chiar si un prostănac pot fi uneori de folos
Porumbiţa sălbatică şi isteaţă
Veveriţa care a vrut sa-si faca o casa impreuna cu maimuţa

Poveşti iacute
Fata din floare
Piatra de moară

Poveşti lipoveneşti
Ivanuşka-prostănacul
Ivanuşka-neascultătorul şi bătrîna vrăjitoare
Căpitanul Protopei şi fata de imparat

Poveste marocană
De ce hiena are spinarea dungata

Poveşti norvegiene

Zîna si fata cea saraca
Vulpea care a ramas singura
Al treisprezecelea purceluş
Sperietoarea din Dovre
Purcelusul nemultumit
Per, Pal şi Espen Askeladd
Găina care a zbughit-o-n munti
Cele trei mătuşi

Poveste persana
Mai isteţ decît un padisah

Poveşti spaniole
Vulpea face o farsă lupului
Iepurele şi broasca rîioasă

Poveste slovenă
Trei boabe de mazăre

Lector **: Ioana Ricus**
Tehnoredactor : **Elcna-Doiniţa Nana**

Bun de tipar :
24,11.1939
Apărut :, **1990**
Coli tipar : 7

Comanda nr. 80 1.21
Combinatul poligrafic Bucureşti
România